شوروي غواړي چه افغانستان کښې دخلکـــود عمومي وژ نې لـه‌لارې امنیت ټینګ کړي.
(نوائی وقــت)

۴

۵۸۶ـ په‌پېښورکښې دکابل قونسل رژیــم داآوازی دروغ ګڼلی چې ګواکې دببرک کارمل لورانا هیتا ببرک دنیشنل پارټی لـه‌مخلــــی مشراووکیل مدافع ‌غفدرخان سره‌واده‌کړی دی.

۵۸۷ـ مجاهدینوپه‌دې وروستیووختونـــو کښې دخلق اوپرچم‌پنځلس تنه‌غړی چې دکا بـــل رژیم‌خادلـه‌سازمان سره‌تړلـي وووژلی دي.
(جنګ)

۵۸۸ـ دامریکا غړرا ډیویوه‌هغه‌مقا لـه‌چې دهنددکمونیست ګوندپه‌یوه‌اوونیزه‌کښې چـاپ شوې ،خپره‌کړې ده .په‌مضمون کښې ویل شوي چې پرافغانستان باندې دروسي قوا وُتیری یــوه ،‌ړوه‌اوداسې نخښې ښکاري شته‌چې روسانـــو په‌خپلـه‌اشتباه‌اعتراف کړی دی اواوس دافغا ـ نستان دمسئلې دیوه‌سیاسي حل دپیداکیـــدو لپاره‌چمتودي. (پاکستان‌ټایمز)

۵

۵۸۹ـ دپاکستانی پولیسودکابل رژیـــم یوشمیرتروریستان چې په‌افغانستان کښـــې روزل شوي وو ،نیولي دي .دوی په‌پېښورکښـــې دورانکاری‌لپاره‌پاکستان ته‌دخاد لــــه‌خــوا رالیږل شوي وو. (جنګ)

۵۹۰ـ دپاکستان جمهوررئیس جنـــــرال محمدضیاءالحق ویلي دي چې دافغانستـــــان مسئلـه‌دشوروي قواوُپه‌وتلونه‌حل کیږي ده‌وویل چې دافغانستان خلک دپاکستان دبقا لپـــاره جنګیږي. (نوائی وقــت)

۵۹۱ـ دپاکستان جمهوررئیس جنـــــرال محمدضیاءالحق هیلـه‌څرګنده‌کړې چې دافغـــا ـ نستان دمسئلې په‌برخه کښې به‌دژنیـــــــود راتلونکی پړاوشا په‌شا خبروکښې پرمختګ وشـي ده‌وویل پاکستان به‌ددریوملیونوافغانـــــی مهاجروپالنې ته‌ترهغه‌وخته‌چې ددوی دبیرته ستنیدولپاره‌مساعدشرایط رامنځ ته‌شــــــي دوام‌ورکړي. (پاکستان ټایمز)

٦

۵۹۲ـ دصوبه‌سرحدامنیه‌قوما نــــــدان دپاکستان دتلویزیون دهغوددوتنوغړواو دوو افغانی اتباعونوموته‌څرګندکړی چې په‌پېښور کښې دیوشمیرچاودنوپدکولوتورن وو. (ډان)

۵۹۳ـ دکابل رژیم‌یوتروریست چې تــــر تحقیق لاندې وُدمهموا سرارودپټولولپـــاره‌د پېښورپه‌بالاحصارکښې ځان وژلی دی. (جنګ)

۵۹۴ـ دکابل رژیم‌مشرببرک کارمـــــل دشوروي دکمونیست ګوندپه ۲۷ کانګره‌کښـــې د ګډون لپاره‌مسکوته‌ورسید.

۵۹۵ـ لـه‌افغانستان نه‌رارسیدلــــــــي رپوټونه‌څرګندوي چې مجاهدینودارزګـــان او هلمندپه‌ولایاتوکښې ددښمن لـه‌ګډوقواوُسره‌پـه جګړه‌کښې ددښمن ۶۵ تنه‌عسکروژلي او ۲۵ تنـه نوربې ټپیان کړي دي.(پاکستان ټایمــــز)

۷

۵۹۶ـ دکرسچن ساینس مانیټردورځپانې خبریال "ادوارډجرید"په‌یوه‌مرکه‌کښـــــــې د امریکا غړلـه‌راډیوسره‌وویل :اوس په‌محاربوي عملیاتوکښې مجاهدین زیات لـه‌روسي عسکـــرو سره‌مخامخ کیږي ځکه‌شوروي قوماندانان تـــر لوړرتبه‌صاحب منصبانوپورته‌دکارمل پرعسکـــرو باورنلري.دی وایي چې که‌دخبرولـه‌لارې یوحـــل ترلاسه‌نه‌شي داجنګ به‌تر ۴۰،۳۰ کلوپورې دوام وکړی اوپه‌نتیجه‌کښې به‌یې دافغانستان ټــول غیرنظامي نفوس لـه‌منځه‌ولاړشي. (مســـلم)

۵۹۷ـ دپولې نه‌اله‌هغې‌خواراغلی رپوټونه څرګندوي چې روسي ټانکونه‌دبریکوټ په‌سرحدي سیمه‌کښې داسمار وچغه‌سرای پرغونډیوباندې دهلیکوپټرونوپه‌وسیلـه‌پلی کیږي.مجاهدینـــــو هغه‌واټ چې نوموړې سیمې ته‌ځي دمینونوپـــــه چوولوسره‌لـه‌استفادې نه‌ایستلی دی. (جنګ)

۵۹۸ـ لویدیځودیپلوماتانوویل افغان مجاهدینو ۳۰ روسي کوماندوګان چې په‌افغـــا ـ نستان کښې پلی شوي وو ،ونیول اوسرنوشــــت

بې ترا وسه غرگندنه دی.

۸

۵۹۹ـ پاکستان هغه کوي غرگنده کړي چې دروس په وسیله له اشغال شوی افغانستان نه له خطرسره مخامخ دی اوله دې لارې غواړي چې دی هیوادته دامریکې مرستې چې اوس ۲ر۳ ملیون ډالره دی ۵ر۴ ملیونو ډالروته لوړې شي.

(واشنگتن ټایمز)

۶۰۰ـ رپوټونه وايي چې شوروي قواوو تیرکال په افغانستان کښې ۳۵ زره تنه ولسي کسان وژلي او هم یې کلي بمبار ي کړي. او ماشومان یې دلوبو په بمونو وژلي دي.

(واشنگتن ټایمز)

۱۳

۶۰۱ـ ای.بي.سي.نقوی دوان په ورځپا نه کښې په خپره شوې مقاله کښې لیکي:پاکستانیان دافغانستان په موضوع کښې دتذبذب په حال کښې دي .هغه سوله چې مورهغه پسې کوو میسره نه ده او هغه سوله چې موجوده ده داسلام آباد لخوا دمنني وړ نه ده .ځکه دا کاردیوه سوسیالیستي هیواد په توګه دافغانستان دپاتې کیدلو احتمالي خطرونه له ځانه سره لري او په رسمیت پیژندل یې داسلام آباد له خوا غیرقانوني دي.

(ډان)

۱۴

۶۰۲ـ دروغتیا دنړیوالې ادارې آمر ویلي چې په افغانستان کښې روسي قواؤ زیات کلي دافغانستان له نقشې څخه محوه کړي دي. روسانو هغه کړي خودنوبوسترا تیږیو په را منځ ته کولو سره دلوړي اوراز ،راز نارو غیو له لارې دافغانستان خلک له منځه یوسي.

(اریزونا تریبیون)

۶۰۳ـ دافغانستان له ټولو ۱۶ ملیون کسانو څخه شپږ ملیونو خپل کورا وا ووړ ي اینې او پردیو هیوادونو ته مهاجر شوي او دافغانستان دوه ملیونه کسان شهیدان شوي دي.په افغانستان کښې هره ورځ دومره کسان وژل کیږي چې له هغو ټولو مړیو سره سم دي چې په جنوبي افریقا

کښې دتبعیض تشدد په نتیجه کښې تر اوسه وژل شوي دي.٠ (پرس انټلجنس ان کاریټ).

۱۵

۶۰۴ـ دافغانستان داسلامي حزب مشر انجنیرګلبدین حکمتیار ویلي دي چې دهند نظامي روزونکي دکابل رژیم قواوې تربیه کوي دوويل پاکستان ته دافغانستان دجنګ راغزـ یدلو هیڅ خطر نشته ...هند دلوبو بمونه دکابل درژیم لپاره جوړوي...په دې سربیره هند پان په جلال آباد،ګردیزاوکندهار کښې دبې سیم پیغامونو دغلا لپاره دری مرکزونه دار ه کوي.

(پاکستان ټایمز،نوائی وقت)

۶۰۵ـ دکابل رژیم دوه تنه وراتکاري د چمن په سرحدی بازار کې کښې نیول شوي دي دپاکستان پولیسو یوه اندازه وسله ،مهمات ،د راکټ داندا خت دستګاوې او لاسي بمونه له دې ورانکارو څخه ترلاسه کړي دي.

(پاکستان ټایمز)

۶۰۶ـ دملګرو ملتو سرمنشي خاص استازي دیګوکوردوویز اسلام آباد او کابل ته ترسفر وراندې په ژنیو کښې وویل: دې دپاکستان مقاماتو او کابل رژیم اداري ته دافغانستان دموضوع دحل په برخه کښې یورونا نه پیغام له ځانه سره لري.ده غرګنده کړه چې اوس باید خبرو خندونه له منځه ولاړشي.(نوائی وقت)

۱۶

۶۰۷ـ دپیکنګ راډیو د رپوټ له مخې مجاهدینو دروس دری جنګې الوتکې دکابل په ساحه کښې دکب په لومړۍ اودریمه نیټه را نسکورې کړې.همدا رازدتهران راډیووایي چې مجاهدینو په وروستیو وختو کښې دهرات په شینډنډ کښې ۴۰۰ روسي او درژیم عسکر وژلي او ټپیان کړي دي.راډیو وویل دهرات والی هم ټپي شوی دی.

(پاکستان ټایمز)

۱۷

۶۰۸ـ دامریکا غږ د رپوټ له مخې دروس کماندویې قواوو دافغانستان په جنوب کښې

دمجا هدینویولوی مرکزویجا ړکړی دی داعملیات دتا نکونوا وروسي جیټ ا وهلیکوپترونوپـــه وسیلـه ترسره شول چي په نتیجه کښي دوه جـــټ ا و ځلورهلیکوپتردمجا هدینوپه وسیله را نسکـــور شول. (جنګ)

۰۹ـ ۶ دملګروملتودسرمنشي مرستیـــا ل دیګوکوردوویزا سلام آبا دته رسیدلی دی. ده پـــه هوا یي ډګرکښي له خبریا لانوسره دمرکي په ترخ کښي وویل :چي دی له ا سلام آ با دا وکا بل ســـره خپلوشویوخبروته خوشبین دی.

(پا کستا ن تا یمزا وجنګ)

۶۱۰ـ دسرحدیوه قبا یلی مشرمحمدنـــا در خا ن ویلی دی چي دروس ا یجنټا نودا ســـې توطیې په کا را چولي چي په قبا یلی سیموکښـــې تشنج را منځ ته کړي ا وپه ا فغا نستا ن کښــــې شوروي ته دورپیښوشووستونځونه دخلاصون لیا ره شرا یط سم کړي. (نوا ئی وقت)

۶۱۱ـ دا فغا نستا ن پخوا نی پا چا محمـــد ظا هرشا ه ویلی دي دا فغا نستا ن دخلکولپـــا ره د خپل هیوا دا وعنعنا تو نه ددفا ع لپا ره تروسلـه ـ وا ل مقا ومت پرته بله لارپا تې نه ده .هغه وویـــل شورویا نودا فغا نا نوپه با ره کښي ا شتبا ه کړې وه . ځکه دا فغا نستا ن خلک ترخپلي آ زا دی پرته پـــه هیڅ شي نه را ضي کیږي. (جنګ)

۱۸

۶۱۲ـ دتهرا ن را ډیودرپوټ له مخې تیره هفته مجا هدینودکا بل رژیم ا وشوروي قوا ؤشپږ نظا مي مرکزونه په هرا ت ا وکندها رکښي له منځه وړي دي. (پا کستا ن تا یمــز)

۶۱۳ـ ا خترها دی دجنګ په ورځپا ڼه کښـــې "دروس نظا مي ځوا کونه "ترسرلیک لاندې بـــوه مقا له خپره کړې ده .دی عقیده لري چـــې دا د شوروي یوځرګندسیا ست دی غوا ړي چي له هـــرې لارې کیږي سوسیا لیستي ا نقلاب نوروهیوا دونو ته صا درکړي ا وددریمې نړۍ هیوا دونه مجبـــور کړا ي شي ځوپه خپلوتولنو کښې ســوسیا لیستــي رژیم پلی کړي.پردې سربیره شوروي غوا ړي هغه لاس پوځي دولتونه چي دا نقلاب په نوم یې را منځ ته کړي وي هغه ترشدیدکنټرول لاندې ولري. (جنګ)

۱۹

۶۱۴ـ دپا کستا ن ددفا عی چا رولپـــا ره سکرتړډګرمن همرا ت ویلی دي چي حکومـــت د هوا یي دفا ع دپیا وړتیا لپا ره دچترا ل پـــه ولسوا لۍ کښې جدی ا قدا ما ت کــــړي دي.ددې ا قــدا مــا تــوپه نتیجه کښي دپا کستا ن پـــه خا وره کښي دکا بل رژیم هوا یي تیري ترډیـــره حده لږشوي دي. (نوا ئی وقـــت)

۲۰

۶۱۵ـ دملګروملتودبشردحقوقودټولنـــې خا ص رپوټ ورکوونکی فلکس آ زما کورا په هغـــه رپوټ کښي چي له کا بل نه تیا رکړی وا یي:کــــه دا فغا نستا ن دمسئلې یوسیا سي حل ترلاسه نه شـــي هلته دنسل له منځه وړل یوحتمي ا مـــــردی. ده وویل دا جګړه ا وس دا سې مرحلې ته رسیدلې چـــې دولـه ا یزووژنوا غیزبا یدله نظره ونه غورځوو . (مسلم)

۶۱۶ـ دکا بل رژیم مشرببرک کا رمل لـــه یوه ا نګلیسي خبریا ل سره په خپله لومړنۍ مرکه کښي ویلی:چي دا مریکا لخوا له مجا هدینوســره د نظا مي مرستې له زیا توالي سره سره چي پـــــه تیرا کتوبرکښي دا مریکا دکا نګرس لخوا تصویـب شوه دکابل رژیم له شوروي نه دزیا توقوا ؤترلاســه کولوپه لټه کښي نه دی.ده وویل: هرکله چـــــې له ا فغا نستا ن نه دروسي قوا ؤدوتلوپه با ب یوه موا فقه ترلاسه شي هغوی به له خپلوټولونظا مـــي وسا یلوسره بېرته ستا نه شي ا وترهغې وروستـــه به هیڅ خا رجي یا شوروي مرکزپه ا فغا نستــــا ن کښي نه وي.

۲۱

۶۱۷ـ ا فغا ن مجا هدینودتیرې میا شتـــې په وروستۍ ا ونۍ کښي دکا بل رژیم ا وشـــوروي ۱۷ تنه عسکرووژلی ا وددوی دوه ټا نکونه ا وځلور لارۍ یې دکندها رپه ښا رکښي له منځه وړې دي. (نوا ئی وقـت)

۲۲

۴۱۸ـ دانګلستان صدراعظمی مارګریت تاچر دکب په ۲۰ نیټه په لندن کښې دمجاهدینو له یوه قوماندان عبدالحق سره وکتل. له بلې خوا کابل رژیم د انګلستان پردولت باندې دعبدالحق درسمي میلمه کولو له امله احتجاج کړی دی. (مسلم)

۴۱۹ـ دپاکستان پولیسو په بډه بیره کښې دافغان مهاجرینو په یوه کمپ کښې دخاد ددوه تنو ورانکارو له کور څخه شوروي جوړ شپږ بمونه ترلاسه کړي دي. له دې بمونو سره یو ځای یو مکتوب هم ترلاسه شوی چې په هغې کښې ددې بمونو دجوړولو په باب هدایات لیکل شوي دي. (نوائی وقت)

۴۲۰ـ یو افغان مهاجر هغه وخت شهید او دری تنه نور ټپیان شول چې دکابل رژیم دوو توپ لرونکو الوتکو دکورمې ایجنسۍ دبرکي سرحدي کلي دکب په ۲۱ نیټه د توغوندیو تر بریدونو لاندې ونیول.

۴۲۱ـ سید احمد شاه چشتي یو نامتو روحاني مشر ویلي دي چې دافغانستان مسئله دسیاسي خبرو له لارې حل کیدلای نشي. ده وویل یوازې دشوروي قواؤ دماتولو له لارې وضع عادي حالت ته راګرځیدلای شي. په عین حال کښې لویدیځ المان له شوروي نه غوښتي دي چې پر افغانستان باندې خپل تیری پای ته ورسوي او ددې هیواد خلکو ته موقع ورکړي چې خپل سیاسي، اقتصادي او اجتماعي نظام په آزادۍ سره له خارجي فشار، مداخلې او قیدوشرط نه پرته وټاکي.

۴۲۲ـ دپاکستان دحکومت په مرسته په پېښور کښې دیوه نشراتي مرکز دتشکیل لپاره چې په متحده ایالاتو کښې دمهاجرینو دخرابې وضعې دخپرولو لپاره نشرات وکړي دامریکا دکانګرس له خوا ۵۰۰ زره ډالره منل شوي دي. (مسلم)

۲۴

۴۲۳ـ پاکستان دژنیو دخلورمې غونډې لپاره دکابل رژیم له خوا دمخامخ خبرو کیدل په کښـــ
وول رد کړي دي. (پاکستان ټایمز)

۴۲۴ـ یو شمیر افغانان په افغانستان کښې دشوروي د نظامي جنایاتو په برخه کښې په جوړه شوې محاکمه کښې دګډون لپاره اوسلو ته ورسیدل. دناروې یو شمیر سیاسي نماینده ګان به هم په دې محاکمو کښې برخه ولري. په دې سربیره یو شوروي عسکر چې له خپلې وظیفې نه تښتیدلی او له مجاهدینو سره یو ځای شوی هم په دې محاکمه کښې برخه اخلي. (نوائی وقت)

۲۶

۴۲۵ـ دکابل رژیم قواؤ دکب په ۲۱ نیټه د توپ لس ګولۍ وویشتې چې دکورمې ایجنسۍ دبرکي په سیمه کښې ولګیدې ددې ډزو په نتیجه کښې دوه افغاني مهاجر شهیدان او دری تنه نور ټپیان شول. (مسلم او پاکستان ټایمز)

۴۲۶ـ دمسکو راډیو دریپوټ له مخې دکابل رژیم مشر ببرک کارمل دعوه کړې چې امریکا د افغانستان پرضد په ناعلان شوې جګړه کښې زیاتې پیسې لګوي. ده وویل چې د امریکې متحده ایالاتو پاکستان دکابل رژیم په مقابل کښې له پاکستان نه دتوپ دتختې په توګه کار اخلي. (جنګ)

۴۲۷ـ دافغانستان داسلامي حزب مشر انجنیر ګلبدین حکمتیار وایي چې مجاهدینو دخپل هیواد په سلو کښې ۹۰ خاوره آزاده کړې او ددوی مبارزه به تر هغه وخته چې وروستی عسکر د افغانستان له خاورې نه نه وي وتلی دوام لري. (ډان)

۴۲۸ـ افغان مجاهدینو دروسي او کابل رژیم دقواؤ یوه نظامي اډه دننګرهار ولایت د تازیان په ولسوالۍ کښې له منځه وړې ده. دوی دکب په ۱۷ نیټه له ځمکې نه ځمکې توغوندیو په وسیله پردې اډه برید وکړ. (پاکستان ټایمز)

۴۲۹ـ سید بهاء الدین مجروح په یوه مقاله کښې چې دوال ستریټ ژورنال په ورځپاڼه کښې خپره شوې لیکي چې مسکو په افغانستان کښې په داسې جنګ کښې ښکیل شوی دی چې په خپل پرستیژ باندې له درنې ضربې واردولو سره سره له هغې نه بریالی نشي وتلای او نه له دې

جبهې نهځا ن ا یستلی شي.ترا وسهدا سې نکا ري
چې مسکوپریوهسوسیا لیستي تولتهبا نــــدي
دا فغا نستا ن دبدلولولپا رهځا ن ژمن گڼي.
(وا ل ستریت ژورنــا ل)

۲۷

۶۳۰ـ دجا پا ن یوهمذهبی مشرپهتوکیـو
کښې یوملیون جا پا نی ینهپهخا صومرا سموکښې
لهمها جرینوسرهدمرستې صندوق تهتحویل کړل.

۲۸

۶۳۱ـ "دکورمې دمحصلینوا تحا دیی"لــه
کورمې ا یجنسۍ سرهمربوط دمحصلینویوا نجمن
چې پهپیښورپوهنتون کښې پهزدهکړهبوخت دي
غوښتنهکړې چې ا فغا ن مها جرین ددوی لهسیمې
ولیږدوي ا ودوی پهټول پا کستا ن کښې وویشي.
(مسلم)

۶۳۲ـ پنځوس زره ا فغا نی ما شوما ن بــې
لهدې چې وا لدین یې رضا وي شوروي تهلیــږل
شوی دي.دآلما ن غږرا ډیوپهبن کښې دلـویدیځ
آلما ن پهپا رلما ن کښې دا فغا نستا ن دیــوه
نما یندهدوینا لهمخې وویل:چې دا ما شومـــا ن
بهپهجبری ډول پهرا تلونکې کښې دکمونیسـت
پهبنهرا منځ تهشي. (جنگ)

۶۳۳ـ دا فغا نستا ن دقضیې دحل لپـــا ره
دملګروملتومنځګړی دیگوکوردوویزوا یي چــې
دکا بل رژیم لهافغا نستا ن نهدشوروي عسکـــرو
دیوهمها ل ویش مسودهدهتهسپا رلې ده .دهځرگندهٔ
کړهچې کا بل رژیم پهځلورمسندبا ندې دبحـــث
کولولپا رهلهپا کستا ن سرهپهمخا مخ خبـــــرو
تهینگا رکوي. (نوا ئی وقت ا وپا کستا ن‌تا یمز)

۶۳۴ـ دپا کستا ن یوپیا وړی نظا مي مبصر
غفا رمهدی ویلی دي چې دپا کستا ن پرپولـــو
با ندې دروس فشا رمخ پرزیا تیدودی.دهوویــل
دا فغا نستا ن پهمسئلهګښې دحکومت دسیا ســـي
ا سا س کمزوری دا دهچې پا کستا نی مقا ما تـــو
پهدې موضوع کښې خپل ځا نونهدقضیې دپیوا ړخ
پهتوگهرا منځ تهکړي دي.

۲۹

۶۳۵ـ لهخوست نهدشوروي قوا ؤلهوتلـــو
سرهدکا بل رژیم ۹۰۰ عسکرتیرهٔا وونۍ دپکتیـا
پهولایت کښې لهمجا هدینوسرهملهشول ا وخپلــې
ټولې وسلې ا ومهما ت یې هممجا هدینوتـــــه
وسپا رل. (نوا ئی وقـت)

۶۳۶ـ دپا کستا ن جمهوررئیس جنـــــرا ل
محمدضیاء ا لحق ویلی دی:چې دپا کستا ن دولـت
لهافغا نستا ن نهدروسي قوا ؤدوتلودمهـــا ل
ویش پهبا ب دخبروځلورمسندچې ددیگوکوردویز
لهخوا تهیهشوي ترژورې څیړنې لاندې نیولـــی
دی.دهوویل ددی هیوا دصدرا عظم محمدخـــا ن
جونیجوبهپهیوهمنا سب وخت کښې پهدې بــا ب د
پا کستا ن دحکومت دریځ روښا نهکړي. (جنگ)

۶۳۷ـ ا فغا ن مجا هدینوپهکندها رکښــې
دشوروي دوی جټ ا لوتکې ا وځلورهلیکوپټــــر
را نسکورکړی دي .دا مریکا غږدلویدیځودیپلو-
ما تا نولهخولې رپوټ ورکړی چې مجا هدینوپــه
کندها رکښې ددښمن پهزغرورقوا ؤهم بریدکـړی
ا و۱۸ نظا مي وسیلې یې ویجا ړې کړې دي.

۶۳۸ـ ا فغا ن مجا هدینودپکتیا دخوســـت
ا وځا ځیوعسکری قشلې محا صرهکړې دي دا فغـا ن
پرس آژا نس خبرورکړچې مجا هدینودځا ځیولـــه
ښا رسرهنږدې ا منیتي پوستهنیولې ا ودهغــــې
ځا ی دعسکری قشلې دکړۍ محا صرهیې تنگهکړې ده.
(پا کستا ن تا یمز)

دجریدو دبرخې دنومونو
اوموضوعاتو لارښود

حقوقوکمیسیون تهیې سپا رلی ویلي دي:دا یوه
دا سی لانجه ده چې ترا وسه پوری دڅه نا څه یو ملیون
ا فغا نا نو دمرګ سبب شوې ده ،ا وبېرغلونو ژونديو
کسا نوته هم زیا ن رسولی دی.لږ تر لږه څلـــور
ملیونوا فغا نا نوله خپلو کلیوا وکورونوڅخه د
پولي هغې خوا ته هجرت کړی ا ودا شمیرد هیوا د
دنفوسودریمه برخه جوړوي.یونیم یا دوه ملیـونه
ا فغا نا ن چې کلي،کورونه ا ودکرنې ځمکې یـې
ورا نې شوې دي ا وس دا فغا نستا ن په ښا رونـو
کښې را ټول شوي دي.ددې مها جرینو دڅلـورو
برخو څخه درې برخې يې ښځې ا وما شوما ن دي.په
هره میا شت کښې له شپږو څخه ترا تو زرو پـوري
ا فغا نا ن خپل هیوا دپرېږدي .دا فغا نستـا ن د
خلکو دژوندا نه دبهیر ګډوډول ا وتیت وپرک کول
دروسا نو یوه سترا تیژي ده .کله چې روســا ن د
مقا ومت پرقوا ؤبریدونه شي کړا ي نوپـــه
وحشیا نه توګه دکلیو په خلکو په غچ ا خیستونکـو
بریـدونو لاس پورې کـوي. په تیره میا شـــت
کښې یرغلګروقوا ؤدلغما ن دولایت په ۱۲ برخـو
کښې څه نا څه زرتنه غیرپوځي کسا ن ووژل لـــه
شپږ کا له څخه ورو سته یرغلګر پدې بریا لــي
شول چې دا فغا نستا ن دخلکوسوله له منځه یوسي
خودوي ونشوکړا ی هغه خلک چې مقا ومت کوي له
منځه یوسي.دا فغا نستا ن خلکو دلویو مصیبتونـو
له زغملو سره سره دا خبره ثا بته کړه چې دخپلو
حقوقو ټینګ مدا فعین دي ا ودآ زا دی ا ودســر-
نوشت په ټا کلو کښې يې دهیڅ یوه هیـوا د لاس
وهنه عا دلانه نده ، (دا مریکا غــږ- دری)

۵۴- ا فغا نې مجا هدینو دشوروي پولې ته
نږدې دفا ریا ب دولایت په ختیځ کښې پرګـــډو
قوا ؤبا ندې دبرید په ترڅ کښې دکا بل، شورو ي
۱۱ تنه عسکر وژلي ا و۳۴ تنه یې ژوندي نیولــي
دي .ا وهمدا را زمجا هدینو دلږ م په ۲۱ دتخا رپــه
رستا ق کښې دګډوقوا ؤا ووه عسکرله یوروســـي
مشا ورسره وژلي دي، (دتهرا ن را ډیو،ا یران)

۱۷

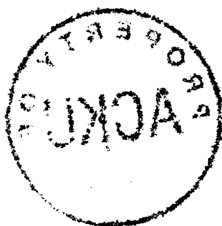
۵۵- په ا فغا نستا ن کښې دبشردحقوقـــود
سرغړونو په هکله دملګرو ملتو دسا زما ن دعمومـی
ټولنې کمیټې په تونده لهجه یو پریکړه لیک چې
زیا تروغړو دهغه ملاتړ کړی صا درکړی دی.پـــه
پریکړه لیک کښې دا فغا نستا ن مقا ما ت پـــدې
تورن شوې چې په بهرنې ملاتړ له خپلو مخا لفینو
سره ډیره سخته رویه کوي ا وپخپلو دندوکښې دبشر
دحقوقو رعا یت نکوي، (بی،بی،سی،فا رســـی)

۲۰

۵۶- دا مریکا دجمهوررئیس دملي ا منیـت
دچا رومشا ورد محققینوا وپوها نو په غونډه کښـــې
دوینا په ترڅ کښې وویل:په ژنیو کښې دا مریکـــا
ا وشوروی دمشرا نو دغونډې دکنفرا نس په تـــرڅ
کښې دا فغا نستا ن دقضیی په هکله میخا ییـــل
ګوربا چوف دا سې لهجه غوره کړې وه چې په غـوړو
منطقی ا ومنا سبه لګیده خوده دلیندی په شپږمـه
دمسکو هغه پخوا نی دریځ چې ویل بهیـــــی د
ا فغا نستا ن دجګړې دوا م له ا فغا نې مقا ومت نـه
دا مریکا ملاتړ دی،تکرا رکړ .دګوربا چوف لهجـــې
په ژنیو کښې ا مریکا یې ما مورینو ته دا فکرپیـدا
کړی وٶ چې ښا یي دا فغا نستا ن قضیه دخبروا ترو
له لارې حل شي خودژنیوله کنفرا نس نه وروستــه
دا خبره چندا ن په زړه پورې نه ده ،

۲۱

۵۷- نیکولاس دا نې لوف په نیو زما ندیپور
مجلې کښې لیکي:شپږ کا له وروسته له هغې چـــې
کرملین خپلو پوځونو ته ا مرو کړچې پرا فغا نستان
یرغل وکړي،ا وس ددی ا قتصا دي ا وله لګښت نـــه
ډک جنګ تا شیرا تو هغه هیوا دلږ زولی دی.تـــردې
وختونو پورې ددې لانجې جریا نا ت په شــــوروي
کښې عا مو خلکو ته نه رسول کیدل، .خوتبلیغا تي
مجا دله هغه وخت پیل شوې وه چې ښبا نی دا ښیـي
چې شوروي ا تبا ع پدی جګړه کښی له دوا مــدا رو
تلفا تو څخه ستړي شوي دي.سره ددې چې شـــوروي
عسکردمجا هدینو پرضد په عمومي وسلو سمبا ل د ي
ا ومجا هدین وسله نلري خوبیا هم ددوي پرمختـګ
له سرتړلي کوڅې سره مخا مخ شوی دی، .دروسیي
دقضا یي مقا ما تو له خولي دا فغا نستا ن دجګړې
دډګرعسکرپه جدې جنا یا تو لاس پورې کوي لکـه
دمخدره دوا ګا نوا ستعما ل، .دشـــــوروي ددوه
ملیونه عسکرو څخه تقریباً څلورسوه زره یې پـــه

زمونږ پته

دافغانستان دجهاد دثقافتي شورى

دکورنمبر ۸۸۶ دسړک نمبر ۲۷، جي. ناين . ون

اسلام آباد، پاکستان.

تيليفون ۸۵۳۷۹۷

دافغانستان دجهاد دثقافتي شورئ له خپرونو څخه

بیلابیلو وختو کښې په افغانستان کښې ګمارل شوي دي، سره ددې چې جلبي افرادو ته د ترفیع امکانات شته خو بیا هم افغانستان ته له تللو څخه ډډه کوي. خو د روسیې د مقاماتو د نویو مقرراتو پر اساس هغه څوک چې عسکري خدمت پرېږدي تر قضايي تعقیب لاندې نیول کېږي... د کابل پر حکومت او مشاورینو کنټرول په وزارتخانو کښې تامینېږي او همېې څه د پاسه لس زره افغانان د روسیې په پوهنتونو کښې شامل کړي دي ترڅو د افغانستان د روسي کولو په کار کښې له هغوی څخه ګټه واخلي... بنایې نړیوال فشار ونه ددې مخه ونیسي چې شوروي افغانستان له ستوني تیر کړي... خو د شوروي په دننه کښې د تبلیغاتي جګړې لمن دا ښیي چې مسکو تر هغه وخته چې افغانستان د داسې یو فرمان وړونکي حایل هیواد په توګه بدل کړي چې د کرملین هره غوښتنه ومني، په نظر کښې نلري چې خپل عسکر له هغه هیواده څخه وباسي. (د امریکا غږ ـ دری)

۵۸ـ د افغانستان د مقاومت منابعو وویل چې مجاهدینو د لیندۍ په ۱۱ په پنجشیر کښې څه د پاسه ۲۰۰ شوروي عسکر ووژل.

(د ریاض راډیو ـ عربستان)

۲۲

۵۹ـ د لړم په ۲۰ د بامیانو سیمې ته د روسي عسکرو په ورتلو سره په هزاره جاتو کښې د روسي قواو حضور احساس شو... روسي عسکرو د وسلو د پیدا کولو لپاره څلور کلي ولټول خو څرنګه چې په سیمه کښې یې د وسلو د شتوالي نښې پیدا نکړې نو د کلیو په خلکو باندې یې یوه اندازه بوره، چای او بوټونه وویشل... عیني شاهدانو وویل چې افغاني مجاهدینو د یو لړ بریدونو په ترڅ کښې چې اوه شپې پرلپسې یې په دوامداره توګه جریان درلود د ګډو قواو د اقداماتو پر ضد خپل عکس العمل وښود. افغاني مجاهدینو د نوموړو عملیاتو په بهیر کښې پدې بریالي شول چې د دولتي قواو ټول شپږ ټانګونه او یو هلیکوپټر له منځه یوسي. مجاهدینو ته د یوه تسلیم شوي عسکر له خولې پدې عملیاتو کښې د ګډو قواو لږ تر لږه ۲۵ تنه وژل شوي دي. وروستي رپوټونه وایي چې نوموړو قواو د لیندۍ په شپږمه دا سیمه پرېښوده. (بي.بي.سي. فارسي)

۶۰ـ د کابل د رژیم د عالي شورا او د روسیې د ستري محکمې ترمنځ د همکاریو پر پروتوکول په کابل کښې لاسلیک شو چې د هغې پر اساس به د عدلي فعالیتونو په هکله د کابل او شوروي اتحاد د محکمو ترمنځ اړیکې زیاتې پراختیا ومومي.

(د کابل راډیو)

۲۴

۶۱ـ پریز دیکویار د دې په اړه چې آیا د شوروي او امریکا د مشرانو کتنه به د ژنیو پر خبرو اترو مثبته اغیزه وکړي که نه؟ وویل: د هغو دوو سترو مشرانو ترمنځ په ژنیو کښې د افغانستان مسئله مطرح شوه... زه ډاډه نه یم چې د دوی کتنه به د ژنیو په خبرو اترو باندې څه ډول اغیزه وکړي اوس مجبور یو راتلونکي اوونۍ ته سترګې په لاره واوسو او وګورو چې آیا د افغانستان او پاکستان د باندنیو چارو وزیران به زما ځانګړي استازي ته په کتنه کښې څه نوي پیشنهادونه وړاندې کوي او که نه؟ .... دده دې پوښتنې په ځواب کښې چې د رپوټ پر اساس د امریکا دولت په خپل لیکلي اعلامیې کښې دې ته تیاری ښودلی ؤ چې د افغانستان آزادي به تضمین کړي پدې شرط چې شوروي له هغه هیواد څخه خپل پوځونه وباسي؟ وویل: دا رپوټ صحیح دی زما په نظر د امریکا له خوا دا یو عمده مثبت ګام دی خو د افغانستان مسئله نورو تضمینونو ته هم اړتیا لري، نه یوازې د امریکا تضمین ته.

۶۲ـ په افغانستان کښې د سوله ایز حل د لارې د پیدا کېدو لپاره د امریکا د متحده ایالاتو تیاری د یو ډول لیکلي ژمنې په وړاندې کولو سره داسې اقدام دی چې د دوو ابرقدرتونو په کنفرانس کښې د شوروي د انعطاف د سنجولو لپاره شوی دی. وایت عیت پدې هکله وویل چې د شوروي مشر د لومړي ځل لپاره دې خبرې ته اشاره کړې ده چې د شوروي په عنعنوي دریځ کښې د ځینو بدلونونو امکان شته... ځینې ډلې د امریکا اقدام د شوروي د واقعي مقصدونو د پوهیدو لپاره کوښښ بولي. ددې لیکلي ژمنې

ګټه دشوروي لپاره دا ده چې امريکا به ديـــوي سولې دقبلولو دپاره من په توګه ونښي کړاى چـــې دمجاهدينو ملاتړ ته چې سږ کال يې ۲۸۰ مليونـــه ډالره ورلېږلي دي، ادامه ورکړي، او دامريکا دا مالي ملاتړ دشوروي لپاره غټه انديښنــــه وه نو په همدى اساس امريکا او س دا منلې ده چـــې شوروي ته دا ژمنه په لېکلي دول ورکړي، وايـــت هيئت وويل شوروي بايد دهغو خلکوتاوان چـــې وژل شوي دي او هغه ځايونه چې هره ورځ ورانوي ورکړي. (بي،بي،سي،فارســـي)

۲۶

۶۳ـ دکابل دکمونست ګوند دسياسي بيرو غړى نجيب الله دخوا نا نود ډيموکراتيـــــک سازمان په ديارلسم پلينوم کښې ګډون وکـــړاو پريکړه يې وکړه چې دګوند دمرکزي کميتـــې د اوولسم پلينوم دپلې کولو لپاره به له هيڅ ډول قربانۍ تخه ځان ونه سپموي. (دکابل راډيو)

۲۷

۶۴ـ کابل راډيو دافغانستان دجګړې په شپږ کلن بهير کښې دخپلوا دعاګانو په ترتولـــو غټه ادعاکښې ويلي دي چې پدى وروستيو وختـــو کښې يې دهيوا د په جنوب دکندهار او هلمند پـــه ولايتونو کښې له زرو څخه زيات مجاهدين شهيدان کړي او يوزيات شمير نوريې تپيان يا ژونـــدي نيولي دي .نو موړې ريوټ دافغاني اسلامـــي مطبوعاتو له خوا دروغ بلل شوى دى،دبي،بـــي، سي.مبصروايي: دافغانستان دمجاهدينو پرضد دبريالېتوب اعلام دکابل راډيوچې ددولت تـــر مستقيمي څارنې لاندې ادا ره کيږي په ورځنيـــو مشغوليتونو کښې دى...په افغانستان کښـــې د جګړې ماهيت چې په هسکوا وټيټو غرنيو سيمو کښې له نظر څخه لرې کيږي داسې دى چې ددې ريوټونو تا ئيد ډېر سختيږي...دهلمند ولايت ظاهراً شپـــږ مياشتې مخکښې دمجاهدينو او دشوروي قواوُ ديـــو واحد تر منځ دسختوا وغضبنا کو جګړوډګروۍ چـــې نو موړې جګړه دريا ونيو ا ورده شوي ده.

۶۵ـ دافغانستان دمسئلې په هکله پـــه ژنيو کښې غيرمستقيمې خبرې اترې روانـــې دي ديګوکوردوويز دملګرو ملتوڅانګړى استـــازى پدې خبرواترو کښې منځګړيتوب لري،ددى خبرو اتروجزئيات به تر پايه تورسيدو مخکښې څپاره نشي. (بي،بي،سي،فارســـي)

۶۶ـ لويديز ديپلوماتان وايي چــــې د کابل په هوايي ډګر کښې ديوله بمونو څخه ډک موټـــر دچا وديدوله امله دکابل رژيم ۶۵ عسکر وژل شوي دي،دا جيب موټرچې بم پکښې ځاى پرځاى شـــوى و، دلينډى په ۱۷ هغه وخت وچاودېدچې دکابـــل درژيم دقواوڅينوا حدونو دالوتکي انتظـــار ايسته چې دمجاهدينو پرضد دجګړې لپاره ولېږدول شـــي. (دامريکا غـږ ـ درى)

۲۸

۶۷ـ له درې ورځورا پدېخوا په ژنيو کښـــې خبرې اترې روانې دي خوپټې پردو کښې نغښتې ...څو تنه څارونکي چې پدې ډله کښـــې پـــه واشنګټن کښې دهندوستان پخوانى سفيرهـــم شامل دى وايي چې دخبرواتروچټيا مشبته سبه ده او زياتوي چې دافغانستان دمسئلې دحـــل لپاره دامريکا ددولت دتيرې اونۍ دپوره ژمنې دتيارې اعلام ددى ستونزې دحل په لارکښـــې پرمختګ و...په هرصورت دژنيو په خبرواترو کښې اصلې خبره چې دافغانستان له خاورې څخـــه د شوروي قواو لپاره دد قيقې نيټې ټاکـــل دي همغسې پخپل قوت پاتې ده... واشنګټن پـــه ژنيو کښې روانې خبرې اترې دشــــوروي د ريښتينوالي دآزموينې تله او آزمايښتي غونډه بولي او دافغانستان دمسئلې دحل په برخـــه کښې نوې تحولات سيئ چې روانې غيرمستقيمـــي خبرې اترې هرڅه چې وي دافغانستان دمسئلـــې دحل اصلي کونجي ددوولويو خوا کونو په لاس کښې ده. (بي،بي،سي،فارســـي)

۲۹

۶۸ـ دپاکستان دبا ندنو چاروو زيـــر صاحبزاده يعقوب خان ويلي دى سره ددې چې د افغانستان او پاکستان ترمنځ دغيرمستقيمو خبرواترو په شپږم پړاوکښې زيات پرمختګ نـــدى شوى خوبيا هم دافغانستان دمسئلې دسياســـي

حل په برخه کښې څه نا څه پرمختک ترلاسه شویدی.

۶۹ـ دکا نا ډا دبا ندنیوچا رووزیـــــــر جوکلارک دپیښور په نا صربا غ کښې دا فغا نـــــــې مها جرینو کمپ وکوت ا ودا فغا نستا ن له مجا ـ هدینو سره یې ددوي دمبا رزې په لاره کښې دخپـل هیوا دپه هرډول مرسته تینگا روکړ.

۷۰ـ دفدرا لي آلما ن دبا ندنیوچـــا رو وزیر هنس دیتریش گنشر په پا کستا ن کښـــې د ا فغا نې مها جرینو لپا ره دهرډول مرستې وعـده ورکړه.　　(دکرا چی را ډیو ـ پا کستا ن)

۳۰

۷۱ـ دا فغا نستا ن دمسئلې په هکله غیـــر مستقیمې خبرې ا ترې له هغې ستونځې سره تـــر مخا مخ کیدووروسته چې کوردوویزدا فغا نستـا ن ا وپا کستا ن دنما یندگیو دهیئتونو ترمنځ بـللـى شـا ته لویدلـی دي. . .دا فغا نستا ن دریځ دا دی چې پا کستا ن با یدله ا فغا نستا ن سره مستقیمـو خبروا تروته حا ضرشي خوپا کستا ن وا یي هغـه وخت چې له ا فغا نستا ن څخه دشوروي پوځونو په وتلومو ا فقه وشي له ا فغا نستا ن سره به مستیقمو خبروا تروته حا ضرشي . . .دډیرو عقیـــده دا ده چې کوردوویزله مستقیمو خبروا تروسره موا فـق د ی ا وهلې ځلې کوي ترڅوپا کستا ن دهغه سیا ســـي ا رزښت ته متوجه کړي . . .همدا را زدپا کستـــا ن دملي مجلس په دننه ا ودبا ندې کښې دا فغـــا ـ نستا ن له دولت سره دمستقیمو خبروا تروپـــــه موا فقې دمخا لفینوآ وا زونه پورته کیــږي. . . . دپا کستا ن دولت دپرمخ زیا تیدونکی مخا لـفـت سره سره دمجا هدینو په مرسته کښې دحکومت دتـګ لارې سره سم پرته لدې بله چا ره نلري چې پخپـــل دریځ ټینگا روکړي څکه چې پرته لدې به دخپلـو نژدې دوستا نو ،دا سلامی هیوا دونودکنفرا نـــس دا مریکا دمتحده ا یا لاتوا وچین دخفگا ن سبـــب شي .خودا فغا نستا ن دمسئلې سوله ا یـــزحـــل را نژدې کوي .

۷۲ـ په تیره میا شت کښې ۸۲ تنه ا فغا نـــي مجا هدین ا ودهیوا دنه را وتونکی کسا ن په دریو بیلابیلو یونا ځا یې بریدونو کښې په یوه مهمـه لاره کښې وژل شوي دي.دا یونا ځا یې بریدونـه د پا کستا ن دپولې دشپیته کیلومتري لارې پـــه ا وږدوکښې په دریو بیلابیلو برخوکښې دلینـــدی په ا تلسم ،نولسما وشلم با ندې شوي دي چې پـــه لومړی یونا ځا پی بریدکښې ۴۹ ، په دوهم کښې ۱۲ ا وپه دریم کښې ۲۱ تنه شهیدا ن شوي دي.

قوما ندا ن ا مین وردګ وویل :نومــوړی لارله غزنې یعنې دمجا هدینودکا روا نونـــود تولیدوله مرکزڅخه پیل کیږي ا ودا فغا نستـــا ن دجنوب خوا ته دغرنیو سیمو په لورځي ا وبیـــا د ختیځ ویعنی دپا کستا ن په پوله کښې دپکتیا پـه ولایت کښې پا ی ته رسیږي.دا لاربوا زنی لارده چې دا فغا نستا ن ۱۵ شما لي ا وشما ل ختیځ ولایتونه یوله بل سره نښلوي ا وبیا دپا کستا ن ترپولـــې پورې دوا م پیدا کوي. (بی.بی.سی.فا رســی)

مرغومی

۱

۷۳ـ دمولوي خا لص دا سلامي حزب مجـــا ـ هدینو دلینـدی په ۱۶ دکندها رهوا یي ډګرتربرید لاندې ونیو دمجا هدینورا کتونه دپیلوټـــا نـود ا ستوگنې پرځا یونوا ودا لوتکوددریدوپرځــا ی ولگیدل چې په نتیجه کښې ۱۵ روسي پیلوټـــا ن ا ودوه دکا بل دږژیم صا حبمنصبا ن ووژل شـــول. دپیلوټـــا نو یوه دا ستوگنې خونه بیخي ورا نـــه شوه ا وهمدا را زدشوروي یوهلیکوپترا ویوه مــګ ا لوتکه دا ورخوا رک شول .همدا را زروسي قـــوا وې دلینـدی په ۲۵ شپه دهغوغرونولمنوته نـــــژدې شوې چې مجا هدینوکمین پکښې نیولې وُ چـــې بې څنډه دمجا هدینودرا کتونوترا ورلانــــدې را غلې .ددی ا خ ډب په بهیرکښې ۱۴ روسا ن له خپلووسیـلـوسره دا ورخورا ک شول ا ومجا هدینـو ته تا وا ن ونه رسید .دبلوځا نودجبهې مجا هدینو دلینـدی په ۱۶ دنیمروزدولایت دکما ل خا ن دبند پرپروژه په یوبریدکښې دکډوقوا وُیوشمیرعسکـر ووژل.ا ودمجا هدینوځلورتنه هم ټپیا ن شـــول. په کوپټه کښې دحرکت ا نقلاب ا سلامي دفتروا یـي چې مجا هدینویې دکندها ردولایت دمعـــروف د ولسوالی پرپوستو بریدوکړچې درژیم ملیشه دیو

زیا ت شمیر تلفا تو خخه وروسته په شا تلوته مجبور شول. مجا هدینودوه میله درنده وسله په لاس را وړه خودوه تنه یې شهیدا ن ا وځلورتنه یې ټپیا ن شول.　(دا مریکا غـږ ـ دری)

۷۴ـ دپرا ودا ورځپا ڼه په یوه مقا له کښې لیکي :په کا بل کښې دشوروي لاس پوځې رژیم لاترا وسه هم له یوپرا خ مخا لفت سره مخا مخ دی.. نه یوا زې دا چې دهغه هیوا ددشورله انقلاب خخه د ا فغا نستا ن ټول خلک ملاتړ نه کوي.بلکـه دا انقلاب دهغه هیوا دد ټولوکا رګرا نوله پلوه خخه هم بې برخې دی.. .خودا حا لت دحیرا نتیا وړ ندی ځکه چې که په یا درا وړودا فغا نستا ن ټولنه یوه نیمه فیوډا لي ټولنه وه چې ټینګ مذهبي سنتونه لري.. .دکا بل حکومت پدې ډول حا لت کښې سا زش ته ا ړتیا لري.. .دکا بل حکومت با ید دیرژرد خلکوتر منځ خپلې سیا سي لیکې پرا خې کړي.. .دبی.بی.سی. مفسر نتیجه ا خلي چې :په ا وسني وخت کښې دمسکولومړی هدف دا دی چې په کا بل کښې دا سې یو غښتلی دولت ټینګ شي چې شوروی با لاخره وکولای شي په ډا ډه زړه له ا فغا نستا ن څخه خپل پوځونه وبا سي.

۳

۷۵ـ دلندن ټا یمزورځپا ڼې لیکلي دي چې دروسیې دپرا ودا په ورځپا ڼه کښې دشوروي دا غوښتنه مطرح شوې ده چې مثبتې خبرې ا تـرې دې ددولت ا وددولت دمخا لفینوتر منځ وشي،په مسکوکښې دټا یمز خبریا ل وا یي دا لومړی ځل دی چې شوروي مطبوعا تو لیکـلي چې ډیرا فغا نا ن پخپل هیوا د با ندې دکمونستا نوله وا کمنۍ سره مخا لف دي.. .شوروي ا وس په ا فغا نستا ن کښې دیوسیا سي حل دپیدا کیدو په لټه کښې دی.. . ا و پدې ترڅ کښې دګا رډین خبریا ل وا یي چې ډیر لویدیز تحلیل کوونکي پدې عقیدې دي چې شوروي به په هغه صورت کښې له ا فغا نستا ن خخه خپل پوځونه وبا سي چې پدې ډا ډه شي چې په ا فغا نستا ن کښې بې دوست ا و پخپلو پښودریدلی دولت ترشا پرې ا یښی دی.　(بی.بی.سی.فا رسی)

۴

۷۶ـ ګدوقوا ؤ په کا بل با ندې دمسکـود پوځي مدا خلت دشپږمې کلیزې په منا سبت د مجا هدینود بریدونود مقا بلې لپا ره دکا بـل د ښا را منیتي چا رې سختې کړې ا وپه نوې ښا رکښې یې کورونه تلاشي کړې دې ددیپلوما ټا نـود ریپوټونوپرا سا س هرا یې ډګرته نږدې څوچا ودنې شوې ا وهمدا را زګولۍ هم ا وریدلې دي.

دې پینبودکا بل درژیم مقا ما ت دې تـه ا ړ کړل چې دهوا یې ډګرسرک په تیره ا ونۍ کښې وتړي.

۷۷ـ دا روپا ا قتصا دي ټولنې په ا فغا ـ نستا ن با ندې دشوروی دیرغل دشپږمې کلیزې له ا مله دا علامیې په ترڅ کښې دشوروي له خوا دا فغا نستا ن دوا مدا ره نیول محکوم کـړی ا و ددې ټولنې دولس غړي هیوا دونه وا یي:دبشرله حقوقو خخه دشوروي ا تحا دپرلپسې سرغړونې،د ا فغا نې خلکو مصیبتونه دزغملوله دا یرې خخه وبا سي.

۷۸ـ دیپلوما تا ن وا یي چې دکا بـل حکومت یوزیا ت شمیرزده کوونکي دعسکري خدمت ته لیږلي دي.. .دکا بل رژیم قوا ؤ دلیندی په ۲۵ دښا رلیسې کلابندې کړې ا وزده کوونکي یـې د برچې په زورعسکرې ته ونیول .

(دا مریکا غـږ ـ دری)

۷۹ـ حجة ا لاسلام غلام حسین عا رفی پـه تهرا ن کښې وویل چې دا فغا نستا ن دخا ورې په سلوکښې ا تیا برخې دمجا هدینو په وا ک کښې د ي دی دقم دعلمي حوزې مربوط دا فغا نستـا ن د ۱۶۰ تنوعلما و سره یوځا ې دا فغا نستـا ن د داخل له ا ووه میا شتنی کتنې خخه وروسته بیرته ایرا ن ته را ګرځیدلی دی.ده وویل چې زمـا د کتنې هدف دا فغا نې مجا هدینوډلوتر منځ د ا تحا دا و یوا لي دلاټینګښت منځ ته را وړل وه ، همدا را ز حجة ا لاسلام حسیني دنصرد سا زمان ا ستا زي په تهرا ن کښې دمطبوعا تي کنفرا نس په تـرڅ کښې وویل چې دروس دیرغل له ا مله ترا وسه پورې په ا فغا نستا ن کښې له یوملیون خخه زیا ت کسا ن شهیدا ن شوي ا و شپږملیونه نـور

آوا رەشوي دي.　(دتهرا ن را ډيوا يرا ن)

۵

۸۰- دچين دبا ندنيوچا رودوزا رت ويا ند پەا فغا نستا ن با ندې دروسيي دپوځي مدا خلي دشپږمي كليزې پەا ړەوويل:شوروي سرتيري دا فغا نستا ن دا شغا ل دتپنگولوددوا مپەلړكښي دا فغا نستا ن دمقا ومت جنبشونەپەبې رحمي سرەځپي - شوروي با يددا فغا نستا ن لەخا ورې څخەدخپلوپوځونودځتک ا يستلولپا رەموء ثر گا مونەپورتەكړي.　(بي.بي.سي.فا رسي)

۸۱- دكا بل درژيم مشر ببرک كا رمل دهند دپا رلما ن يوهيئت پەكا بل كښې وما نە.پدې كتنەكښې ددوا ړوهيوا دونودا ړيكودپرا ختيا پەهكلەخبرې اترې وشوې،كا رمل ددوا ړوهيوا دو دا ړيكوپەپرا ختيا با ندې ټينگا روكړ.

(دكابل را ډيو)

۸۲- دا فغا نستا ن دمجا هدينودا ئتلاف يوې منبع دشوروي تيرې كوونكوقوا ؤپرضدد ا فغا نستا ن دكړيدلوخلكوقيا م يوروحا ني بريا لېتوب وگا ڼەا ووبې ويل چې پەا فغا نستا ن با ندې دشوروي ديرغل لەوخت نەيې هغەهيوا دپەنړيوا ل ډگركښې لەسيا سي ما تو سرەمخا مخ كړى دى.

۸۳- دا فغا نستا ن دا سلامي ا نقلاب متحده جبهې پەتهرا ن كسې ا علام وكړچې دا سلامي ا نقلاب درا تلونكى مشرپەنوگەدآ يت ا للـه منتظري ټا كل پەنړۍ كسې دا سلامي ا نقلاب دنهضت ددوا م لپا رەپرځا ى يوا قدا م دى.

۸۴- دا فغا نستا ن مجا هدينوپەا فغا نستا ن با نەى دشوروى ديرغل دشپږمي كليزې لەا ملەدهيوا دپەبيلابيلوسيموكښې يولړ بريدونەپيل كړي چې كمونستي قوا ؤنەيې درا ندەتلفا ت ا ونا وا نونەا ړولي دي.

(دتهرا ن را ډيو- ا يرا ن)

۸۵- دا نگلستا ن دبا ندنيوچا رووزيرسرجيفرى ها وپەا فغا نستا ن با ندې دشوروي د برغل دشپږمي كليزې لەا ملەووبل:لەا فغا نستا ن څخەدشوروي پوځونودوتلودزما جدول ټا كل پەهغەهيوا دكښې دجگړى دپا ى تە رسيدوپيوا زنى كونجي ده.

(دپا ريس را ډيو- فرا نسە)

٦

۸۶- دنړۍ آزا دوهيوا دونودروسي قوا ؤ پوا سطەدا فغا نستا ن دنيولوشپږم تلين غندلى دى.برتا نيەوا يي:ترڅوپورې چې روسي قوا ؤې پەا فغا نستا ن كښې وي ترهغوبەدا فغا نستا ن خلک ځوريږي ،لويديزآلما ن لەكريملين څخە غوښتي دى چې دسيا سي حل يوەلارەونيسي، جين وويل چې دا فغا نستا ن نيولودا فغا نستا ن لپا رەيوەبې سا بقې فا جعەمنځ تە را وړې ده.

۸۷- دمجا هدينويوډا كتروا يي چې مجا هدينودروسا نوځومورچې پەهرا ت كښې لەمنځە وړې دي،مجا هدينودهرا ت پەولايت كښې نوي جوړەشوې جونې ترېريدلاندې نيولې دەچې د هغې لەا ملەدگډوقوا ؤ ۶۰ عسكروژل شوې دي.

۸۸- دچين دخلكوورځپا نې دربوټ پەترڅ كښې وويل:شوروي ا تحا دپەا فغا نستا ن كښې د يرغل دپيل څخەترنن پورې ۲۰ زرەعسكرتلفات وركړي دي.دوا سنگټن ټا يمزورځپا نې دچين دبا ندنيوچا رودوزا رت دويا ندلەخولې ليكلى دى چې:دشوروي د۱۹۷۹ كا ل يرغل نەبوا زې چې دا فغا نستا ن دخلكولپا رەدرا ندە مصيبتونەپيدا كړل،بلكەدسيمې سولې ا وثبا ت تەيې كلكە صدمەورسولەا ودچين پرضدېې تهديدمنځ تە را وړ.نوموړې ورځپا ڼەلیكي چې جين پەتيرە ميا شت كښې دسل زروډا لرومعا دل دا ضا في موا دومرستەپەپا كستا ن كښې ا فغا ني مهاجرينو تەوركړې ده.　(دا مريكا غږ- دري)

۸۹- دمسكودرا ډيومفسرا دعا كړى چې د ا فغا نستا ن پەهكلەجعلي فلم پەلندن كښې برا برشوېدى چې لەهغې څخەهدف دا فغا نستا ن كښې دحا لاتومعكوس ښودل دى ا وهمدا را ز لەا فغا نستا ن سرەدشوروي دمرستودسيا ست نوم بدول هم ښكې نغښني دي.　(دمسكورا ډيو)

۷

۹۰- دا فغا نستا ن آزا دي دوستوخلكو د

شوروي لەخوا دخپل هیوا ددنیولودشپږمـــي کلیزي لـەا ملـەدا عترا ض پەتوگەپەهندوستـا ن پا کستا ن ا وا یرا ن کبنې پەیولړمظا هــرولا س پورې کړ ،دډیلی پەوا ټونوکبنې. پنځەزرەتنـو دشوروي ضدشعا رونوپەورکولوسرەغونډي جوړې کړې وې خوپولیس دشوروي سفا رت تـــەددوی درسیدوخنډشول پەا سلامآ با دکښې پولیســود مظا هرەکوونکولیکې ما تې کړې ا وخوتنـــه مظا هرەکوونکې بې ونیول.پەتهرا ن کبنې پـــه زرگونوخلکودشوروي لـەخوا دا فغا نستـا ن د نیولولـەا ملـەمظا هرې وکړې.

۹۱- ذا مریکا جمهوررئیس ریگن پەهفـــه وینا کبنې چې دشوروی لـەخوا دا فغا نستـا ن د نیولودشپږمي کا لیزي لـەا ملـەيې وا ورولـــه ویلی دی چې ا مریکا دا فغا نستا ن دخلکوپـــه خوا کبنې ده . . .سوروي ونشوکړا ې چې دستنـــي دسرپەا ندا زەهمعمومي ملاتړیا نړیوا لـەمننـــه ترلاسەکړې.　　(دا مریکا غــږ- دری)

۹۲- دا فغا نستا ن دولت پەځینودولتـــي مقا ما توکبنې را وستی بدلون ا علان کړی دی حـــی دا نوې ځیرې دا فغا نستا ن دکمونست گوندعـړی ندي.دبی.بی.سی.دمفسرلـەنظرەبەدولـت کـــی .دا ا نتصا ب چندا ن عمدەبدلون ندی.بەدولتـــي کدرکبنې ترټولومهمبدلون دصدرا عظمدمرستیا ل پەتوگەدسیدا ما ن ا لدین ا مین تپا کــــل دی. نورې ځیری زیا ترەدولتي مشا ورین دي ا وهیڅ ډول ا جرا ئیوی توا ن نلري.

(بی.بی.سی.فا رســـی).

۹۳- دوا ل ا ستریت ژورنا ل دورځپا نـــې مفسردا فغا نستا ن دمسئلې دسولـەا یزحل پــــه هکلـەلیکي: لـەهغومقا لوځخەجـــې دشــــوروي د روشنفکرا نوپەخپرونوکبنې چا پیري دا ســــي معلومیږي پدا سې حا ل کبنې چې مسکوخپل ځـا ن لـەیوې ا وږدې مبا رزې سرە مخا مخ وینې گونـدي دروغجن ا نضبا ط دپوځې مرا تبولړی ا وهغـــه سرتیرې چې لرمزدپەلاس را وړې ا ونا وړەرویـــه ورسرەکیږې خپل ما موریت یا پەا صطلاح خپلـــه نړیوا لـەدندەپەکمزورې روحیې سرەسرتەرسوی.

دا پەمتحدەا یا لاتوپوري ا ړەلرې چې لـــه خپل دریځ ځخەچې لـەبدبینې سرەمل دی دلارې

پەپیدا کیدوسرەگتەوا خلي.دبلي ورځپا نـــي مفسرپردی با وردی چې پەا فغا نستا ن کـبنـــي جگړې دشوروي دجنگي وسیلودتوا ن پەا صـــلاح ا وا ستعما لولودآ زموینې لپا رەقیمتي وخـــت برا برکړی دی.دوا شنگټن پست ورځپا نەهــــمد بشرحقوقوتەدا شا رې پەترڅ کبنې لیکي:دبشرلـه حقوقوځخەدسرغړونې وینا چې زیا ترەپەشـوروي کبنې ا ستعما لیږي عا دي شوې ده . . .دشـــوروي ا قدا ما توپەا فغا نستا ن کبنې دنیموخلکوجـرړې ا یستلې دي،دخلکویوپردریمەبرخەيې دخپلـــو کورونوپریښودلوتەمجبورکړې دي.مړینـەلکـــه طا عون کوښنیا ن ریښي ا وپنځەسوەزرەغیرپوځي کسا نودسوځتغذي لـەا ملـەخپل ژوندلـەلاسەورکـړی دی ا وهغەځەچې ملکري ملـــتونەيې دبشرلـــه حقوقوځخەسرغړونەبولي لدې ا ندا زې ځخـــه لوړیږي ا ودخلکودعا مې وژنې سرحدتەرسیدلـــي دی.　　(دا مریکا غـــږ- دری)

۸

۹۴- بەا فغا نستا ن با ندې دســــوروي د پوځي مدا خلې دشپږمي کا لیزي پـــــەا ړە د سریښا نیا زیا تووزځپا نوتبصرې کــــړې دي. دگرا مسکوهرا لدورځپا نەلیکي:دشوروي نفیـــو مشرا نودا فغا نستا ن دبا رونوا وکلیوپەنیولـــو سرەپەحقیقت کبنې دتزا رې روسیې ا رما نونـــه ترسرەکړل ا ودشوروي دمسلما نا نوا ودا یـــرا ن دا سلامي ا نقلاب ترمنځ یې حا یل دیوا روا یست شوروي دلویدیزوهیوا دونوپەپرتلەزیـــــا ت کولاې شي تلفا ت وزغمي،ځکەشوروي مشـــرا ن لازمنەگنې چې دزیا توتلفا توپەا ړەدعمومـــی ا فکا رودپا ربدنې مسئلې تەزیا ت ځا رووا وسي.

دډیلی تلگرا ف ورځپا نەلیکي:دا فغـــا- نستا ن ځلورملیونوخلکوخپل کورکلي خوشـــي کړي پا کستا ن ا وا یرا ن تەتللي دي ا وشا یـــی ځەنا ځەدوەملیونەخلک دا فغا نستا ن پەدننـــه کبنې آ وا رەا وبی کورەشوي وی.دشورویا نو سلوک پەا فغا نستا ن کنې دبشردحقوقولەسرغړونـــی ځخەا وبتی ا ودعا می وژنې بېهەیې ځا نتەنیولـي ده .دگا ردین پەورځپا نەکښی دپرا ودا دورځپانې لـەخولې را غلی دی چې پښتا نەقبا یل قتل عا م

شوي دي. . .پدا فغا نستا ن کښې دجګړې دوا ملاهم پهآسیا کښې دشوروي دسیا ست خلل دی.دګا ردين ورځپا ڼه رپوټ ورکوي چې ما رګریټ تا چرپـرون دمرکې پهترځ کښې ویلی دی چې ددې په عقیده درا تلدریګن ا وګوربا چوف ورو ستی کتنـــې کولای شي تريوې ا نداز ې پورې پها فغا نستا ن کښې دجګړې دپا ی تهرسیدوا ولههغههیوا دخخه دشوروي پوځونوپها یستلوکښې مرستهوکړي. .

۹۵- میرمن تا چردمرکې پهترځ کښـــې وویل:پههیڅ ډول سمهندهچې شوروي خپـــل پوځونهپها فغا نستا ن کښې وسا تي،هیلهمندهیم چې ددې مسئلې پوهیدل ددی پهمعنی وي چې ا فغا نستا ن بیا خپلهآ زا دي ترلاسهکړي.ســر- جیفری ها وهمپخپلې وینا کښې وویل:شـــوروي پوځونهدا فغا نستا ن پههیڅ ځا ی کښې خپـــل ځا ن پها من کښې نهویني،خوپهعین وخت کښـــې دا فغا نستا ن دټولنې سنتي جوړښت دا نحـــلال پهحا ل کښي دی.دبریتا نیا دبا ندنیوچـــا رود وزا رت مرستیا ل همدوینا پهترځ کښي وویـــل: موبرپها فغا نسنا ن کښي دبې طرفهاونا پییلـــې دولت غوښتونکي یو ،خوددې ډول دولت دمنـــځ تهرا تلولپا رهلومړی شرط لها فغا نستا ن خخـه . دسوروي پوځونووتل دي.

۹۶- دمسکورا ډیومفسردریګن پرهغووینا جې ویلی یې و، پها فغا نستا ن کښې دکړکیچنو حا لاتومسئولیت دشوروي پرغا ړهدی ځکهچـــې پوځونهیې پها فغا نستا ن کښي دي.دتبصرې پـه ترځ کښي ا مریکا ا وپا کستا ن دا فغا نستا ن پـه کورنیوچا روکښې پهلاس وهلوسرهتورن کړیدی.

(دمسکورا ډیو)

۹

۹۷- ریګن پها فغا نستا ن با ندی دشوروي دتیري دشپږمې کا لیزې پها ړهدکرسمس دا ختـر پهویا ړدرا ډیویي وینا پهترخ کښې وویـــــل: غیرتمندوا وبا شها متها فغا نا نودا ټولې نـــړۍ تهوښودلهچې شورویا ن بههیڅکلههمدا فغـــا - نستا ن دخلکودروح ا وذهن دغلامولولپا رهپـــه پخپلوهلوځلوکښې بریا لي نهشي.ا فغا نا ن ډیر غیرتمندخلک دي ا وتصمیمیې نیولی چې خپلـــې مبا رزې تهبهدوا م ورکوي،شورویا ن پدی مطلـب پوهیدلي دي.هغوی پوهیږي چې دا فغا نا نـــو ذهن دا فغا نستا ن لهغرونوخخهلوړتلـــی ا ود نړۍ دا فکا روپرا خې سا حې تهورننوتی دی نـو لههمدې ا مله شورویا نوجګړې تهدوا م ورکـــړی ا ودهغـــوبـــې رحمۍ دخبرونولهخبرولوخخهډډه کوي چې هرهورځ یې سرتهرسوي.هغوي ا نتظـا ر لري چې دې قضیې تهدنړۍ پا م کم شي. . .پههغه صورت کښې بهشورویا ن پها فغا نستا ن با نـــدې لاس برې ومومي ا وپدې ډول بهبوبـــل ملـــت زندی شي.دبشردآ زا دۍ بهخا طرمونږ نشوکــولای ا وا جا زهمبا یدورنکړوچې دا ډول پیښې سي. . . پخپلوخبروا تروکښي مې ګوربا جوف تهدا پـــه ډا ګهکړهچې دشوروي ا وا مریکا دا ړیکودښهکیدو پهلارهکښې پها فغا نستا ن کښې دشوروي قـــوا ؤ شتوا لی یولوې خنډدی.ا وترڅوبورې جـــې شورویا ن پخپل دې تیرې کوونکي سیا ســـت ټینګا روکړي ترهغوپورې بهلهدی وا قعیت سره چې آ زا دخلک بهلههغوی سرهمخا لف کوي‌مخا مخ وي.شوروي ا تحا دنل خپل ځا ن دا سمعا ر برضد ا وملی آ زا دی غوښتو نکي بهسوکهښودلـــی دی خوتا ریخ بل رنګ سبي.ا وترکلهچې سورویـــا ن وغوا ړي لها فغا نستا ن خخهووځي مونږ بهدهغوی پهلارهکښې خنډونهبیدا نکړو.دوستا نو غـوا ړم لهتا سوخخهمرستهوغوا ړم ،پهحقیقت کښې دافغا - نستا ن دخلکوملاتړدنړۍ دټولوخلکوا خلاقـــي ا و ا جبا ري مسئولیت دی. . .پهرښتیا چې دا فغـــا - نستا ن دخلکومبا رزهډیرغټ پوځي ا وسترا تیژي ا همیت لري،سرهددی همپهډیرهلویهجګړهکښـــې چې پیسري وسلهنه ،بلکهبشري روحیــــــه ، دآزادتوب هیلهمندي ا ولهمظلومینوسرهدمرستو دندهنغښتې ده . . .کلهچې مونږدا فغا نستـــا ن دخلکوملاتړکوومونږدهغوي دآ زا دۍ پهخا طرپـه مبا رزهکښې شا ملیږو . . .

۱۰

۹۸- جیمزپتهوي چې ډیرځلې ا فغا نستا ن تهپهسفرتللی پخپلوتبصروکښې لیکی: پـــدې وخت کښې چې دا فغا نستا ن جګړها ووم‌کا ل تـــه ورننوزي پهمطبوعا توکښې دا نظرلیکل شویدی

چې ریگن اوگوربا چوف دنوې روحیې پر اساس دژنیو له خبرو اترو څخه وروسته بیا یې سره کښېنی او دافغانستان دجگړې موضوع فیصله کړي، خوزه چې دافغانستان دمجاهدینو په یوه غړي او په کښې دامقاله لیکم سره یو هیرم چې ابرقدرتونه به خپل توافق تحمیل نشي کړای، دمجاهدینو لپاره دبریالیتوب معنی دا ده چې ټول شوروي پوځونه سمدلاسه ووزي. دببرک کارمل درژیم کمپلسه دې ټول شي... هغه گامونه چې ترا وسه پورې په دې لاره کښې پورته شوی دشوروي دا رنگه تصمیم په بر کښې نلري، فکرنه کیږي چې دمقاومت دجنبشونو دا ټولو څخه دي حتی یو هم چې یوازې له شوروي سره دمخالفت دموضوع پرسر سره متحد دی، قانع کړي چې په کومه معامله کښې برخه واخلي نودوي به ټول یا ځینې تنظیمونه څنگه قانع کړي. نو پوښتنه دا ده چې آیا کولای شو دافغانستان مقاومت دیوځې قوا ؤ په واسطه یا دمواد و تدار کاتو دبندیدو له لارې به گوندوکړو؟ زه دهغې ډبرې له سره چې وربا ندې نا ست یم دا ډې دمواد و داسې گودامونه وزیرمې وینم چې نه نیسول کیدای شي اونه له منځه تللی شي. نوزما ځواب دطرح شوي پوښتنې په مقابل کښې دا دی چې ترهغو پورې چې مجاهدین وغواړي جگړې ته دوام ورکړي ورکولای یې شي... مجاهدین تکره جنگیالیان او یوه قوماندانان دي چې دسختیو او کړاوونو په زغملو سره شپه وورځ په خوځیدوکښې دي. پدې برخه کښې یوه عمده مسئله دتجهیزاتو دبرابرولو لپاره دپیسو دشتوالی موضوع ده، د افغانستان مجاهدین دمسلما نانو په توگه په مشروعیت سره کولای شي دا سلامي نړۍ له خزانو څخه غوښتنه وکړي اوددوي داحق نشوردولی... پدې ډول به پیسې برابرې شي، تجهیزات به لاس ته راوړي اودجگړې په ډگرکښې به دمجاهدینو مؤثرا وکدفعالیت ددوا ړوخوا ودمنلو وړ تلفاتو په پرتله تر را تلونکي نامعلومې مودې پورې دوام پیدا کړي اوبیرهغې شوروي لاس بري نلري اومجاهدین نه غواړي له ابرقدرتونو سره معامله وکړي.

۱۱

۹۹ ـ دډسمبر په ۲۷ نیټه پوځواښنگتن کښې دافغانستان د هغه بیارغونې ترولو له خبرو مظاهرې وشوې. پدې مظاهروکښې یوې شخې وویل بایدمونږ دروس دوینې زبیښونکې قوې دښمن په مقابل کښې اتحاد وکړو. یوه لاووسې چې د منځنې عمرسړی ؤ اوپه مظاهره کښې یې گډون درلود وویل: مونږ دآزادۍ دراسیون غړي یوا و دا لیومړۍ ځل دی چې راغلي یو ترڅو دآزادۍ دلارې دټولو مبارزینو څخه خپل ملاتړ اعلام کړو. څنگه چې شوروي اتحاد دافغانستان نیولی دی. او مونږ نن له هغه داسې ستونزې سره مخامخ یو، مونږ خوشبیره چې دافغانستان دمجاهدینو ټینگ ملاتړ وکړو ترڅو هغه هیوا د دنوروهیوا دونوپه شان بیا خپله آزادي ترلاسه کړي... یوه امریکایي زاړه سړي وویل: ډیر دخواشینۍ ځای دی چې شوروي نوې افغانستان باندې تیری کړی دی اوشرایط تقریباً دویتنام په شان دي. یوبل خارجي وویل: زه لدې مظاهره کوونکو سره بشیره خوا خوږي لرم، زه دآزادۍ دلارې له مبارزینو سره بشپړه خوا خوږي لرم، زه په افغانستان کښې دشوروي نو عملونو نه حیران او وقهرجن یم، دوه امریکایي کوچنیانو چې له خپل مور اوپلار سره یې په مظاهره کښې گډون کړی ؤ په بیلابیله توگه وویل: زه فکرکوم افغانان هغه څه چې غواړي لاس ته راوړي، ویل کیږي چې شورویان خلک او کوچنیان وژنې زه لدې عملونو څخه کرکه لرم. هیله مندیم دنړۍ ټول خلک په سوله کښې ژوند وکړي او دافغانستان خلک بې له کومې ویرې خپل آزادژوند ته بیا دوام ورکړي. کله چې افغانان دشوروي سفارت ته ورنږدې کیدل د شوروي بیرغ یې دا عتراض په نامه دخبروا و وینا ؤ په ترڅ کښې خوځلې وسوځا وه.

۱۰۰ ـ دنړۍ مطبوعاتو دافغانستان دولمدا ره جگړه ترڅیرنې لاندې نیولې ده سویډنې سونیسکا ورځپاڼه دسوید ن دصدراعظم اولف پالمر څخه غواړي چې په افغانستان کښې دشوروي پرکړنلارې اعتراض وکړي. دبلنتا سیگل دبرلین چاپ ورځپاڼه لیکي شوروي اتحادمطبوعات نه

پریردي چې دافغانستان دجګړې ربوټ ورکړي
اوداففانستان ناولی جګړه‌دنړیوالې تولنې
نه‌ترسترګوکیږي.دپاریس یوه‌ورځپاڼه‌لیکي چې
په‌افغانستان باندې تیری دشوروي اتحاد
لپاره‌دروندتمام‌شوی دی.په‌اسرائیل کښې د
تل ابیب یوه‌ورځپاڼه‌لیکي چې دافغانستان
جګړه‌دپوځي لارې څخه‌نه‌حل کیږي...شورویان
ددې توان نلري چې دافغانستان خلک ایل
کړي اوترخپل فرمان لاندې یې راولي اویا
افغانان په‌کابل کښې دخپل لاس پوځي حکومت
پیروي ته‌اړکړي.تونسي الصباح ورځپاڼه‌لیکي
شوروي اتحاد خپل ځان له‌یومقاومت سره
مخامخ ویني چې دسترپوځ ددرندوا وپرمختللو
وسلوپه‌درلودوسره‌ددې توان نلري چې هغه
مات کړي.دپلټني اوله‌منځه‌تللوهغه‌عملیات
چې شوروي فکرکاوه‌چې ځواوني به‌پدبرکښې
ونیسي به‌خوږي اوله‌منځه‌وړونکی جګړې‌باندې
بدل شول چې ډیرشوروي ځوانان یې وخوړل او
ډیرې پیسې یې پدوسلو،له‌الوتکې څخه‌نیولی
ترسپکووسلوپورې ولګولې.

۱۰۱- ډیپلوماټان وایي چې په‌افغا-
نستان باندې دشوروي دیرغل دشپږمې کلیزې
په‌شپوا وورځوکښې دمقاومت دقواؤفعالیتونه
دسختووا وروداوریدوله‌امله‌په‌پایتخت کښې
لرۏخوعیني شاهدانو به‌دارالامان کښې دشوروي
پرسفارت اوددفاع په‌وزارت باندې هره‌شپه
دتوغندیولګیدل تاییدکړي دي او ویې ویل
چې مجاهدینوپه‌مکررډول نوکښې دشورویانو
کورونه‌دماسیندا رواواتوما توټوپګونوتلابرید
لاندې ونیول.دتوغندیوا وهاوانونوداګیدوله
امله‌څه‌نا ځه ۲۰ تنه‌شورویان دکابل په‌څوسیمو
کښې وژل شوي دي.همدا راز ډیپلوماتانوویل
چې دمرغومې په‌دریمه‌نیټه‌کله‌چې مجاهدینو
غوښتل دهرات دښارڅخه‌دباندې دشورویانوپر
یوې غټې قښلې بریدوکړي په‌شاتلوته‌اړشول.
دشوروي دهوایی اوځمکنیوقواؤپه‌متقابلو
بریدونوکښې اته‌تنه‌شهیدان اوزیات شمیر
ژوندي ونیول شول. (دامریکاغږ- دری)

۱۰۲- افغان اسلامي آژانس وایي چې
شوروي عسکرودمرغومې په‌دریمه‌نیټه‌دننګرهار

دولایت دکوټ په‌سیمه‌باندې له‌څوخواوڅخه‌برید
وکړچې ۱۶ مجاهدین او ۴۲ ملکي کسان یې
ووژل.همدا راز ۲۰ نورکسان یې ټپیان کړل او
۷۰ تنه‌ملکي کسان یې ونیول.په‌وژل شوو
کسانوکښې یوه‌ناوې هم‌وه‌چې واده‌یې د
بریدونوله‌امله‌ګډوډشوی وء اوهمدا راز په‌وژل
شوکسانوکښې یوا ته‌کلن هلک هم‌شامل و.دا
عملیات دیوشوروي عسکراودوه‌افغاني عسکرو
دلتولوپه‌خاطرچې تیره‌اوني دکوټ له‌مجا-
هدینوسره‌یوځای شوي وء شوي دي.قوماندان
اشنغرووییل:مجاهدین پدې بریالي شول چې د
دښمن شپږټانکونه‌اویوه‌شوبله‌چې په‌عملیاتو
کښې یې برخه‌درلوده‌دراکټونوا ومایونوپه
واسطه‌له‌منځه‌یوسي. (دامریکاغږ- دری)

۱۲

۱۰۳- درپوټونوپراساس مجاهدینود
مرغومې په‌شپږمه‌دکندهارپرعسکري قواؤدبرید
په‌ترځ کښې دګډوقواؤدعسکروڅه‌دپاسه‌ل تنه
وژلي دي اودکندهارووالي په‌ډیرې سختۍ
وکولای شول چې خپل ځان خلاص کړي.
(دکراچۍ راډیو- پاکستان)

۱۰۴- دامریکادمتحده‌ایالاتویوامور
وایی چې دکابل حکومت له‌افغانستان څخه‌د
شوروي پوځونودوتللوپاره‌دیوکال مهال‌ویش
دیوې موافقتنامې دهراړخیزحل دیوې برخې
په‌توګه‌په‌غیررسمي ډول وړاندې کړی دی.ده‌دا
پلان دملګروملتوترڅارنې لاندې دافغانستان
په‌باب دژنیودوروستیوخبروپه‌ترځ کښې دملګرو
ملتویوما مورته‌سپارلی دی.
(دامریکاغږ- دری)

۱۳

۱۰۵- دافغانستان مجاهدین وایي چې
په‌هرات کښې یې یوپاپلین الوزولی اوا ته
تنه‌روسي میخانیکان یې چې جوړولوته‌راغلي
وو،وژلي دي.همدا راز یې روسي ټانکونه‌د
باباجي اودهرات دکارتې په‌سیموکښې ویجاړ
کړي دي. (دامریکاغږ- دری)

۱۰۶- مجاهدینودافغانستان په‌ختیځ‌کښې
دیوې سختې جګړې په‌ترځ کښې پاکستان ته

لومړی برخه

راديوگانې

۲۱ لړم – ۲۸ کب

لړم

۲۱

۱ـ دکابل ا وروسيې ګوې قوا وی لـه محا ـ هدینوسره دپنجشیرپه دره کښې په جګړه بوختـي دي،دلړم په ۱۸ دګوعسکرویوسلودیرش مـړي کا بل ته وړل شوي دي.همدا رنګه مجا هدینـود تګا ب په یوه دره کښې دګوقوا ویرغل وروستـه لـه هغې چې ددوي څخه یې یوزیا ت شمیرپوځـي ا وغیربوځي کسا ن ووژل په شا تمبولی دي.مجا ـ هدینودګوقوا وپردریوکتا رونونا ببره برید وکړا ودا لوتکودسون دموا دودوړن یوولـس کتا رونه یې ولجه کړل. .(دا مریکا غږ ـ دری)

۲ـ ا فغا ني مجا هدینو په تیره ا ونې کښې خوځلي دکا بل په ښا ر په تو غوندیوبریدکړی ا و دشوروي سفا رت یې ترا ورلاندې نیولی دی. .

۳ـ چین دا فغا ني مجا هدینو لپا ره دیوسل زرروډا لروپه ا رزښت ا جنا س پا کستا ن ته مرستـه ورکړې ده.

۲۲

۴ـ دا مریکا ا ستا زی دملګرو ملتو پـه عمومي غونډه کښې وویل: ا مریکا به دملګرو ملتو دتجویزشوی تګلارې پرا سا س دا فغا نستا ن لـه قضیې څخه ملا تړوکړي خوترڅو پورې چې مسکو دخپلو پوځونودوتلو په مها ل ویش موا فقه ونـه کړي نه به په ا فغا نستا ن کښې جګړه پا ی تـه ورسیږي ا ونه به دحل کومه لاره پیدا شي.

۵ـ دمجا هدینویو ۱۵۰ کسیزګروپ دپکتیـا دولایت په ها شم خیلوکښې دروسي پوځونو په ا ډی باندې لـه څمکې څخه څمکې ته توغندیـوا و

ها وا نونو پوا سطه بریدوکړچې هغه ا ډه یې سخته زیا نمنه کړه ا ودروندتا وا ن یې وروا ړا وه .

ا مریکا یې فلمبردا رتوبیک چې صحنه یې فلم بردا ري کوله دمجا هدینوبریدیې سه پلان شوی وګا ڼه .

۶ـ دا مریکا ا ستا زي وا لتهزردملګرو ملتو په عمومي غونډه کښې وویل: څه نا څه شپږ کا له کیږي چې روسا نو په ا فغا نستا ن کښې بې رحما نه جګړه پیل کړی ده ا ودجګړې په ترڅ کښې یې دښځو ،ما شوما نوا وڅا رویوله وژلو ، دکورونو جوما تونو ،ښوونځیو ،روغتونو له ویجا ړولـوا و حتیٰ دتا ریخ ، فرهنګ ، مذهب ا ودا فغا نستا ن دخلکودرسم روا جونو له ویجا ړولو څخه یې ډډه نده کړې . ...دا فغا نستا ن خلک دبهرنیو یرغلګرو پرضد پخپل مقا ومت کښې پخپل ا ورده له هیبت نه ډک تا ریخ کښې لـه دا سې بې رحمه ا وبې عا طفې دښمن سره مخا مخ شوي نه دي. ..ا ودا فغا نستا ن دځوا ن نسل دروسي کولودکوښښونو په لړکښې یې پنځه کلن ا وشپږکلن ما شوما ن دخپلو میندو له غیږوڅخه بیل کړی ا ودلسوکلونولپا ره روسیې ته لیږل کیږي ترڅو پدې موده کښې هغوي تـه کمونستي مفکوره ا وشوروي کړنلاره تلقین شي چه له ۱۹۷۹ کا له څخه را پدیخوا څه نا څه څلویښت زره ا فغا ني زده کوونکي روسیې ته لیږل شوي دي...

۷ـ یو پنځه کسیز نړیوا ل هیئت چې پـدې وروستیو وختوکښې دا فغا نستا ن لـه دا خل څخه را ګرځیدلی دی وا یې چې دکا بل رژیم ا وشوروي پوځونه دهغوکلیودخا لي کولولپا ره خپلوهلوځلو ته ا دا مه ورکوي چې مجا هدینو به پنا ه پکښې ا خیستله ، (دا مریکا غږ ـ دری)

دوسلې دبوه‌لیږدبدونکی کا روا ن بوشمیرغړي
ونیول،لږترلږه‌له‌دوا ړوخوا ؤخخه ۴ تنـــه‌ووژل
شول.دا قبا یلي کسا ن چې په‌روس کبنې جوړه‌شوې
وسله‌بې پا کستا ن ته‌لیږدوله‌دپا کستان حکومت
ته‌وسپا رل شول چې دپا کستا ن دحکومت لخـــوا
رندا ن ته‌وا چول شول. (دا مریکا غـږ- دری)

۱۰۷- ا فغا ن مجا هدینودا سلامې کنفرانس
په‌تولنه‌کبنی دغږیتوب غوښتنه‌کړې ده، دد ې
ټولنې غونډې دمرغومی په ۱۶ نیټه‌دمرا کـــش
دفیض په‌ښا رکښې جوړیږي. .(درباط را ډیـــو)

۱۰۸- دکا بل حکومت له‌ا فغا نستا ن نـــه‌د
۱۲۰ زره‌روسې عسکرودوتلولپا ره‌په‌غیررسمـــي
توګه‌دپرو ګرا م‌وړا ندیزکړی دی.دبی.بی.سی.
مفسروا یې :دا مهمه‌مسئله‌لاروښا نه‌نه‌ده‌چې آ یا
دا فغا نستا ن ددولت وړا ندیزدشوروي دولـــت
له‌مخکینی موا فقې سره‌تړلی دی؟ پـــــه‌خــو
وروستیوا وونیوکبې په‌روسیه‌کبې ځینې‌منا بعو
په‌غیرمستقیم‌دول دې ته‌نغوته‌کړې چې ا تکـــل
کیږي دروسیې نوی لاربنودکدردا فغا نستــا ن د
شـــپږکلن جنګ دختمولولپا ره‌دسیا سي حل دلارې
په‌لټه‌کښې دی.په‌کا بل کښې هم‌ببرک کا رمل چې
دروسي قوا ؤپه‌مرسته‌پرتخت نا ست دی پــــه‌دې
وروستیووختونوکبې یوشمیرکسا ن چې لــــــه
کمونست ګوندنه‌دبا ندې ګڼل شوي دي په‌دولتي
منصبونووټا کل.له‌ا فغا نستا ن نه‌دروســــــي
ځوا کونودوتلوپه‌با ب دکا بل درژیم‌وړا ندیـــز
تیره‌میا شت دپا کستا ن ا ودکا بل رژیم‌په‌شا پـه
شا خبروکبې مطرح شو.دوي دروســي عسکـــرود
وتلوددولس میا شتنی پروګرا م‌په‌رسمي توګـــه
را منځ ته‌نه‌کړخودا وړا ندیزیې دملګروملتـــو
له‌مقا ما تو سره‌په‌غیررسمي توګه‌مطرح کړ...تر
څوچې په‌ا فغا نستا ن کبنې‌جنګ دوا م‌لري نـــود
روسیې دمشرا نودا دعوی به‌چې دهغه‌هیوا دخا رجي
سیا ست دسولې ا ودوستۍ په‌بنسټونوولاړدی،یوه
تشه‌ا وبې ا سا سه‌دعوی ګڼله‌کیږي.په‌دې ترتیب
دګوربا چوف ربره‌دا ده‌چې دخپل حیثیت پـــــه
سا تلوسره‌په‌ا فغا نستا ن کبنې دخپلـــــوټولـو
ځوا کونوله‌لاسه‌ورکولوپرته ،دا فغا نستا ن جنګ
پا ی ته‌ورسوي. (بی.بی.سی.فا رسی)

۱۴

۱۰۹- دپرا ودا ورځپا نه‌لیکي چې پـــــه
وروستیووختونوکښې دا فغا نستا ن په‌سیا ســـي
ژوندکښې ژوربدلونونه‌را منځ ته‌شویدي.پـــه
ا فغا نستا ن کښې دملي روغې جوړې هڅې دکا بل
دموجوددولـــت دمخا لفینوا وبیلابیلوسیا ســـي
دلوترمنځ ترخبروا وسا زش پرته ،له‌ا مکا ن څخه
وتلی دی.دپرا ودا دا څرګندنې دا سې وخـــــت
خپریږي چې یوه‌ورځ‌وړا ندې له‌ا مریکا نه‌را غلو
خبرونوڅرګندوله‌چې روسیې له‌ا فغا نستا ن څخه
دخپلوپوځونووتلوته‌چمتووا لی ښودلی دی.
(بی.بی.سی.فا رســـــی)

۱٦

۱۱۰- لویدیځ ډیپلوما تا ن وا یي چـې د
لیندی په ۱۴ نیټه‌دا فغا نستا ن دا ردوځلوریـــا
پنځه‌تنه‌جنرا لان قوما ندا ن مسعودته‌دپټهـــــو
ا طلاعا تووړکولوپه‌تور ،نیول شویــــــــدي. د ا
ا طلاعا ت پنجشیرته‌چې دکا بل په ۱۰۸ کیلومتری
کښې پروت دی،دګډوقوا ؤدورتلوپه‌با ب دی،خــو
په‌هغه‌لیک کښې چې تیره‌شپه‌دقوما ندا ن مسعود
له‌خوا پیښورته‌رسیدلی دا ردودځلوروجنرا لانـــو
دنیول کیدوهیڅ یا دونه‌نشته‌یوا زې دیـــــــوه
جنرا ل یا دونه‌لري چې په‌وروستیولسوورځوکښې
نیول شوی ا ودی په‌دې تورن دی چې دمرغومـــی
په ۴ نیټه‌یې دا نجنیرمسعودله‌مجا هدینوسره‌په
جګړه‌کښې خپله‌دنده‌په‌ښه‌توګه‌نه‌ده‌ترسره‌کړې.
په‌دې جګړه‌کښې یوشمیرروسي ا وترسل تنوزیات
دولتي عسکروژل شوي دي. که‌دا ردودځلـــــورو
جنرا لانودنیول کیدوخبرتا ئیدشي نــــــــودا د
ا فغا نستا ن دیوې برخې لوړومقا ما تودنــــــه
وفا دا رې ښکا ره‌سنددی ،ا ټکل کیږي چې درژیم
دهوا یي قوا ؤیوشمیرکسا ن لاترا وسه‌په‌زنـــدا ن
کښې وي،همدا را زویل کیږي چې یوشمیردتیـــر
زمري په‌میا شت‌کښې دشینډنډدهوا یي میـــدا ن
دپیښې په‌ا رتبا ط ا عدا م‌شوي دي،دخبرونولـــه
مخې په‌دې پیښه‌کښې شل ا لوتکې ویجا ړې شوې
وې.ترپیښې یوه‌میا شت وروسته‌هم‌دوه‌پیلوټا ن
ددووتوپ لرونکوهلیکوپټروسره‌له‌پولې نــــه

را ا وښتی ا وپه‌پا کستا ن کښې ببې پنا ه ا خیستې ده .همدا را زدلړم‌په‌میا شت کښې دکمونست ګوند دمرکزي کمیټې درې تنه‌غړي چې ددفا ع وزیر هم‌پکښې و، لـه‌کا ره‌ګوښه‌کړا ی شوي دي .دمجا – هدینوا ودا ردودجنرا لانوترمنځ دا ړیکوا حتما ل دکا رمل درژیم‌لپا ره‌په‌زړه‌پورې خبرنـــــه‌دی خصوصاً په‌دې وروستیووختوکښې چې ده‌پټیلــــی ددولت په‌مهموچا روکښې دکمونست ګوندترغړو دبا ندې کسا ن‌وټا کې ا ودخپل دولت ستنیی پړی ټینګې کړي .　　(بی.بی.سی.فا رسـی)

۱۱۱– روسي قوا و، په‌ا فغا نستا ن کښـــې دهوا لـه‌پړوا لـی سره– سره‌په‌وروستی ا ونـــــی کښې دکا بل شما ل ته‌دا فغا نې مقا ومت په‌قوا ؤ بریدکړی دی.قوما ندا ن مسعودوا یي:روســـــې عسکروپه‌شما لي سیموکښې دپنجشیردرې په‌خولـه کښې دمجا هدینوپه‌سنګرونوبا ندې دبریدپه‌ترځ کښې لـه‌دووغونډ‌عسکرو ،ټا نکونوا وا لـوتکوڅخـه ا ستفا ده‌کړې ده .دخبرونولـه‌مخې ددوا ړوخـوا و تلفا ت درا نه‌دي.　(دا مریکا غـــږ– دری)

۱۱۲– شوروي مقا ما ت لـه‌مجا هدینوسـره‌د پیوستون په‌توردڅلوروجنرا لانوترنیول کیــدو وروسته‌ښیمیدلـي ا وخپلوقوما ندا نا نوته‌یــــې ا مرورکړی چې درژیم‌قوما ندا نا نوته‌دروســــي قوا ؤدحرکت په‌با ب با یددهغوي‌ترخوځیدویوا زي څلورسا عته‌مخکښې خبرورکړا ی شي.
(دا مریکا غـــږ– دری)

۱۱۳– په‌ا حمدشا ه‌مسعودپورې مربـــوط د مجا هدینوتنظیم‌وا یي:دروسا نودوولس ورځنـــی عملیا ت پلټنې ا وویجا ړونې چې تیره‌ا وونــــی سرته‌ورسیدل دتیرکا ل په‌ا وړدوکښې په‌شما لـي کښې ترټولولوی بریدو، .هغه‌ځوا کونه‌چـــې د حکومت لـه‌ا تمې ا ویوولسمې فرقې ،مرستیا لـو قوؤ ،دشوروي لـه‌دووړوغونډونوا ولـه‌زیـــا ت شمیرټا نکونوا وا لـوتکوڅخه‌متشکل ووتردیــره حده‌یې دپنجشیردرې په‌خولـه‌کښې دمجا هدینـــو په‌سنګرونوبریدونه‌کول.دمجا هدینورا پوروا یي چې د ۲۰۰ په‌شا ا وخوا کښې عسکروژل شوي ا وډیر وسا یط لـه‌منځه‌تللي دي .دیپلوما تا نوویلـــي چې مجا هدینودسا لنګ لارې په‌ا وږدوکښې دیــوه نا څا پي بریدپه‌ترڅ کښې دکا بل رژیم‌لـه‌هغو با نکې نوټونوڅخه‌چې شوی په‌روسیه‌کښې چا پ شوی ووا وکا بل ته‌را وړل کیدل یوکې څلـوړلاری را ګرځولې ا ولـه‌ځا ن سره‌بیولې دي.په‌کندهــا ر ولایت کښې تیره‌ا وونـی تردووسووزیا تومجـــا – هدینوپه‌یوه‌غږدحکومتي ملیشې پرا ووپوستـــو بریدوکړ .دا پوستې چې دکندها را وپا کستــــا ن دپولې ترمنځ سړک با ندې ا چول شوې دي،در ې پوستې یې ویجا ړې ،د ۴۰ تنوپه‌شا ا وخوا کسـنې ملیشه‌وژل شوي ا ودوه‌تنه‌قوما ندا نا ن یـــې ژوندي نیول شوي دي.دمجا هدینومقا مـــا ت دا بریدونه‌ځکه‌مهم‌ګڼي چې دا پوستې په‌عصمت اللـه مسلم‌پورې ا ړه‌لري، دی تیرکا ل دمجا هدینولـه دلوڅخه‌جدا ا ولـه‌کا بل رژیم‌سره‌یوځا ی شـــو . همدا را زخبرورکړل شوی چې مجا هدینودمرغومي په‌لومړیووروځوکښې پرچغه‌سرا ی ا وپښدبا نـــدې بریدونه‌کړي دي.

۱۹

۱۱۴– دوا شنګټن ټا یمزورځپا ڼه‌لیکــي:د ا فغا نې جنرا لانولـه‌خوا دشوروي ځوا کونودحرکت په‌با ب مجا هدینوته‌دا سرا رورسولوا ودکا بل په ښا رکښې دخلقیا نوا وپرچمیا نولـه‌خوا دپرلپـــې جنګونوپه‌با ب نوی را غلي خبرونه‌څرګنـــــدوي چې په‌کا بل کښې دروسا نولاس پوڅې حکومـــت د زیا تې بی ا تفا قۍ ا وپا شیدنې لـه‌ا مله‌یوتربل لاس ا وګریوا ن شوي دي.دغربي دیپلوما تا نــود وینا لـه‌مخې څلورا فغا نې جنرا لان مجا هدینوته دا سرا رووسپا رلوپه‌توردډما ع په‌وزا رت کښې توقیف شول ا ولـه‌بلې خوا دلویدیځوخبریا لانود وینا لـه‌مخې دکمونست ګونددرمیبوډلوغړیـــو تیره‌ا وونۍ دکا بل په‌ښا رکښې سـه‌ما سینګنهوا و لاسي بمونویوپربل بریدونـه‌وکړل.دې ساقرا ریو دروسیي هغوجنګي هڅونـه‌چـې پـه‌دې وروستیــو وختونوکښې یې غوښتل دمجا هدیـوسګرونـه‌لـه منځه‌یوسي ،درونډګوزا رورکړی دی.دکا بـــــل حکومت عسکروپه‌وا رو– وا رولـه‌مجا هدینوســره همکا رې کړې ا وتل یې دروسي ځوا کونولـــــه یرغلوڅخه‌دوي خبرکړي دي خودا لومړی ځـل دی چې دجنرا لـۍ په‌رتبه‌صا حـمـصبا ن لـه‌مجا هدینو سره‌دمرستې په‌تو ـدیا ن شوي دي.ویل کیـږي

چې ښا یې بوښځم جنرا ل هم‌بندي شوی وي.
نوموړی ورځپا ڼه وا یي:کله‌چې خلقیا نو ،پر ا فغا نستا ن با ندې دروسا نو ترتیري ورو سته حکومت له‌لاسه‌ورکړ دا فغا نستا ن دکمونست گوند ددوو ډلونو ترمنځ پخوا نی رقا بت لا زیا ت شوا و ددوا ړو ډلو د پلویا نو ترمنځ گڼ شمیر نښتي ا و لاس لگیدنې شوې دي.یوله‌دې جنگونوڅخه‌تیره ا ووني په‌ا رگ کښې پیښ شو ،درې میا شتې‌مخکښې هم‌په‌همدې ما ڼۍ کښې دوې یوبل گولیو ته وتړل چې دهغې له‌ا مله‌ددوا ړوخوا وڅخه‌یو شمیر کسا ن وژل شوي وو.

۲۰

۱۱۵- دمجا هدینوقوما ندا ن لعل محمد ویلي چې دغورولایت په‌شهرک کښې دمرغومي په ۱۲ نیټه‌جگړه‌پیل شوه‌ا ومجا هدینو ترا وسه‌دگډو قوا وڅلر ترلر ۵۵ تنه‌عسکر له‌منځه‌وړي ا و په مقا بل کښې ۱۸ مجا هدین شهیدا ن ا و ۶۰ تنه نوره‌ټپیا ن شوي دي همدا را زدروسي قوا وڅ د درنو بمبا ریو له‌ا مله ۵۰۰ تنوملکي خلکوخپل کورونه‌پرې ا یښي ا وپه‌ورځیر مه‌سمځوکښې یې له‌مجا هدینوسره‌پنا ه ا خیستې ده .
(دا مریکا غږ ــ دري)

۲۱

۱۱۶- دکا بل رژیم‌ا نقلابي شورا پرا خیري څودهغې هیوا ددخلکودټولوا قشا روا ستازې‌یکښې ځا ی ولري.دکا بل را ډیودخبر له‌مخې په‌دې برخه‌کښې دملي ا قلیتونوقبیلوا وخیلونوغړي ا وهغه‌کسا ن چې دکا بل دکمونست گوندغړي نه دي په‌ا نقلابي شورئ کښې دغړیتوب لپا ره‌په نظرکښې نیول شوي دي.دبی.بی.سی.یوخبریا ل وا یي:کله‌ځه‌همدا سې ښکا ري چې دا ا قدا م‌دا فغا ـ نستا ن دکمونست رژیم‌دزیربنا دپرا خیدني لپا ره‌دی خوترهغو بدلونونه‌چې دگوند‌په سیا سي بیروکښې منځ ته‌را غلي بی ا رزښته‌دي څکه‌دا نقلابي شورا ځوا ک دا فغا نستا ن دکمونست گوندله‌پولیت بیرونه‌ډیرلږدی.

(بی.بی.سی.فا رسی)

۲۶

۱۱۷- دا فغا نستا ن دمجا هدینو یوه‌ویا ند وویل چې ا فغا ن مجا هدین دمرغومي په ۱۲ نیټه‌په‌لغما ن کښې دگډو قوا ؤله‌ نا څا پي برید سره‌مخا مخ شول.مجا هدینوکړا ې شول کمونستي ځوا کونه‌په‌شا تللوته‌ا ړبا سي.
(دریا ض را ډیو- عربستا ن)

سلواغه

۶

۱۱۸- دکا بل رژیم‌مشر ببرک کا رمل ویلي چې له‌جنرا ل ضیاء ا لحق سره‌له‌ا فغا نستا ن نه دروسي قوا وډ دوتللو په‌با ب ،خبروکولوته‌چمتو دی. (دټوکیو را ډیو- جا پا ن)

۷

۱۱۹- پرون په‌پېښورکښې په‌یوه‌سما وا ر کښې دبم‌چا ودنې له‌ا مله ۱۲ تنه‌ټپیا ن شول. دپا کستا ن پولیس وا یي چې چا ودنه‌دخا دد غړیوله‌خوا شوې ده‌ا وچا ودل شوي بم‌هغه‌بم‌ته ورته‌دی چې څوشپې مخکښې دپېښوردپی.آی.ا ی. په‌دفترکښې چا ودلی وء چې درې تنه‌پکښې مړه ا و ۳۰ تنه‌یې ټپیا ن کړي وو.پولیس وا یي چې له‌دې چا ودنونه‌مطلب ددرې ملیونو ا فغا ني مها جروا وځا یي خلکوترمنځ تفرقه‌پیدا کول دی.دخا دمزدورا ن دهرې چا ودنې په‌بدل کښې خلورسوه‌ډا لرترلاسه‌کوي.(بی.بی.سی.فا رسی)

۱۲۰- ببرک کا رمل دیوه‌مطبوعا تي کنفرا نس په‌ترځ کښې غربي خبریا لا نوته څرگنده‌کړه :ا مریکا چې دسولې دخبرو بریا لیتوب په‌برخه‌کښې دمرستې وعده‌ورکړې با یدپا کستا ن هم‌له‌ا فغا نستا ن سره‌دسولي د تړون لا سلیک کولوته‌وهڅوي.که‌دژنیوخبرې

نتیجه‌هم‌ورکړي دا فغا نستا ن په‌چا روکښې د با ندنې لاس وهنې ددوا م‌په‌صورت کښې به‌د روسیې یوه‌برخه‌نظا می مشا ورین په‌کا بل کښې پا تې شي.ده‌وویل:دټا یمزمجلې درا پورله‌مخې

ا مریکا پهپا کستا ن کښې دا فغا نې چریکا نـود وسلهوا ل کولولپا رهیو ملیون ا ودوهسـوهزره ډا لـرهلګولـي‌دی، دا چېا مریکا وعدهورکوي چـې دسولې پهوخت کښې بهپر مجا هدینووسلهبنـده کړي،موزیې عمل تهسترګې پهلاریو .دهپها فغا‌ـ نستا ن کښې دروسي عسکرودشمیرپهبا ب لـه ځوا ب ورکولوځخهډډهوکړه .دهوویل:ا مریکـا با یدپرپا کستا ن فشا ررا وړي چې لـدا فغـا‌ـ نستا ن سرهمخا مخ خبرې وکړي.

(بی.بی.سی.فا رسی)

۸

۱۲۱– دپا کستا نې مقا ما تودڅرګندونـې لهمخې دکا بل حکومت دووتوپ لرونکوهلیکو‌ـ پټرونودپا ړهچنا رپرنا رېمبا رې وکړهچې یـو تن شهیدا و۱۳ تنهټپیا ن شول.دپا کستـا ن حکومت دکا بل پررژیم‌با ندې پهدې ا ړهرسمـی ا حتجا ج وکړ.

۱۲۲– دا فغا نستا ن لهلویدیځ څخهرا غلي خبرونهوا یي چې۱۲۰ تنهمجا هدین هغهوخـت شهیدا ن شول چې درژیم‌قوا وُددوي پریوهپـټ ځا ی بریدوکړ .پهدې پیښهکښې ۶۰ تنهنـور ټپیا ن شول.دا بمبا رې چې دسلوا غـې پهلومړی نیتهوشوهزیا ت شمیرملکي خلک یې هم‌شهیـدا ن کړل.دبریدپهترځ کښې یوهلیکوپټررا وغورځول شو. (دا مریکا غـږ– دری)

۱۲۳– لهکا بل نهدرویټرپهخبرونوکښې را غلـي چې دا فغا نستا ن کمونست‌ګونددخپل ا تهکلـن حکومت لهپیلیدووروستهخپلولیکوتهدغیـر کمونستوا فغا نا نودرا جلبولولپا رهپرا خـه تبلیغا ت پیل کړي دي.هغوي دزیا توتبلیغا تو لها ملهبریا لي شوي دي چې مسلما ن روحا نیون دسرحدي قبا یلوغړي ا وحتی سودا ګرا ن ا نقلابي شورا تهرا جذب کړي.ددولتي مقا مونودوینا لـه مخې دا نوی تګلارهددولت دمخا لفوچریکا نـود شپږکلن جنګ لهما تـوا وبریا لیتوبونوسرها ړه نلـري.درژیم‌نوی برخورددی څرګندوی دی چې دوي پدې موضوع پوهیدلي چې ګوندترا وسـه با یدلههغهڅهسرهچې لرغونی ا فغا نستا ن بلـل کیږي دتوا فق سرونوروي ا وورسرههڅهوکـړي چې یووروستهپا تې غرنی هیوا دپهیوهکمونست هیوا دوا ړوي.دهېلاروطني ملي جبهې رئیـس عبدا لرحیم‌ها تف دا منلی چې ددهتشکیـلات د ټولودندوپهترسرهکولوکښې بریا لي نهوو. د کا بل دمذهبي چا رووزیرعبدا لولی حجت دمجا‌ـ هدینودا وینا چې پها فغا نستا ن کښې ا سلام‌پـه خطرکښې دی ردهکړها وویې ویل چې پهتیـرو څلوروکلونوکښې ۲۱ ملیونهډا لرهدنویـو جوما تونوپهجوړولو ،دروحا نیونوپهمعـا ش ا و دبیت الله‌زیا رت تهدخلکوپهلیږلولګول شویدي. بلوڅ ا وپښتا نهقبا یل دوهمه‌ډلهډهچې رژیم‌یې درا جلبولولپا رهڅهکوي ا وهغهلویهغونډهچې دوړی پهمیا شت کښې جوړهشوهلـه ۳۷۰۰ ګـډون کوونکوڅخهیوا زې ۱۲۰۰؛ تنهلههمدې پا کستا نې سرحدیاً نوڅخهوو ،رژیم‌دوي دهیوا دا تبا ع وګڼل ا وهیلهترې لري چې پهسرحدونوکښې دمجـا‌ـ هدینومخهونیسي.دخصوصي پا نګې ا چولوپهبا ب سیدا ما ن الدین ا مین وویل:دولت پهخصوصـي برخهکښې مرستهکوي څوپهخصوصي صنا یعوکښـې پا نګهوا چوي.دکا بل رژیم‌دا ټولې هڅې دملـي دیموکرا تیک ا نقلاب دپلې کولولپا رهبولـي ا وتروسهوسهکمونیزم ،ما رکسیزم ... تهلـه ا شا رې کولوڅخهډډهکوي.حجت وا یي:کمونیـزم دا سې څهنهدی چې ا وس‌ا وس زمونږفکربوخـت وسا تي ،هغهڅهچې مونږیې ملاتړکووپوملـي دیموکرا تیک ا نقلاب دی.یوهروسي مشا ورچـې پها فغا نستا ن کښې پهکا ربوخت دی ویـلې دی چې دکا بل نوی تګلارهترهرڅهمهم‌یوعملي ګـا م دی.

(بی.بی.سی.فا رسی)

۱۰

۱۲۴– آسوشتیدپریس خبرورکوي چـې شوروي سرهلهدې چې دا فغا نستا ن دجګړې پـه سولها یزحل ټینګا رکوي ،دیوې څرګندونې پـه ترځ کښې یې وویل:چې ددې شخړې پهحل کښـې دکا بل درژیم‌لپا رهپهپا کستا ن کښې دا فغا نـي مها جرینودکمپونودکتلوحق،لومړنی شـرط دی همدا را زپا کستا ن با یدهغهسل کمپونهچـې شوروي [illegible] ا وپا کستا ن پهپولـهد ا مریکا یي ا وچینا یي [illegible] ترڅا رنهلاندې

دمجاهدینو دروزني کمپونه ورته وايي ،زرترژره وتړي.دامریکا دخارجه چارو دوزارت یوه مبصر وویل: داسې ښکاري چې داوینا دهغو ښپړو توضیحاتو درلودونکې وي چې روسانو دهغو موضوعاتو په باب چې دحل په احتمالي لاره کښي ځای لري،ورکړې دي.خبروايي:مسکو عقیده لري چې افغانستان یوخپلواک او ناپیيلی هیواد وي. (دامریکا غږ- دری)

۱۲۵- دافغانستان مجاهدینو دمرغومي په ۲۵ نیټه دروسيي دوه هلیکوپترا ویوه جنګي جټ الوتکه دننګرهار په ولايت کښي راوغورځولي (دریاض راډیو- عربستان)

۱۱

۱۲۶- دبشر دحقوقو یوه ډله چې په نیویارک کښي میشته ده په خپل کلني راپور کښي څرګندوي چې :په افغانستان کښي دبشر له حقوقو څخه تیري په نړۍ کښي له ډیروقوی تخلفونو څخه دي اولوی مرتکبین يې روسیه او دکابل کمونستي رژیم دي.راپور ریګن له دي کبله چې دخلکو پام يې په افغانستان کښي دبشر له حقوقو څخه تیري ته راګرځولی ستایلی دی.دبشر دحقوقو ټولپاره دقانون پوهانو کمیټه په خپل کلني راپور کښي وايي:دریګن دمرکې یوه برخه چې دشوروي په ایزویستیا ورځپاڼه کښي خپره شوه دشوروي خلکو ته يې ددوي پرحکومت باندي ځینې هغه الزامونه روښانه کړل چې تردي وړاندي یي نه وو اوریدلي.له دي سره کمیټه وايي چې دامریکا حکومت ته نه ښايي چې دافغانستان اوضاع له نیکاراګوا سره پرتله کوي.داسي پرتله دبشر دحقوقو په ساحه کښي دځینې کسانو دکارریکارډ او سابقه دسیاسي مقصدونو په درلودلو سره تحریف کوي او په نتیجه کښي ښايي ددي سبب شي چې بشري مسایل په افغانستان کښي بې اهمیته وښيي.

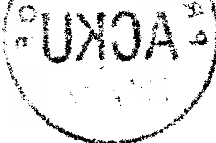
۱۲۷- داسلامي اتحاد مجاهدینو دمرغومي په ۲۵ نیټه دګډو قواؤ پر یوه هغه نظامي کاروان بریدوکړ چې دکابل - کندهار په لویه لاردشینکي ولسوالۍ ته نږدې يې حرکت کاوه یودی نیم ساعته نښته کښي دکمونیستو قواؤ دري شویلي او دوې نظامي لاري له منځه یوړل شوې.شپږ تنه روسي او ۱۳ تنه درژیم افراد مړه او هم یوشمیر ټپیان شول.څارونکوالوتکو دمجاهدینو سنګرونه ترا ورلاندې ونیول چې ۴ تنه مجاهدین شهیدان او ۱۱ تنه نورټپیان شول اوهم ددښمن یوه جټ الوتکه دمجاهدینو دزیکویک په ډزو رانسکوره شوه .

۱۲۸- دملي اسلامي محاذ مجاهدینو د مرغومي په ۲۹ شپه دکندهار نوې قشلې ترا ور لاندې ونیوه چې دپټرولو زیرمه یې وسوځیده او لږترلږه یوروسي مشاورووژل شو .اوهم یي د مرغومي په ۲۹ نیټه دکندهار ښار په څلورمه ناحیه کښي په هغو حکومتي سرتیرو بریدوکړچې عسکري ته دسیمي دځوانانو دبیولولپاره راغلي وو ،ددي برید په نتیجه کښي دکمونست رژیم ۶ افراد مړه او له مجاهدینو نه څلورتنه ټپیان شول.

۱۲۹- دافغانستان دنجات دملي جبهي مجاهدین وروسته له دې چې دکاریز بازار په برخه کښي چې دکندهار ښارته ورغیرمه ده ، دعصمت الله مسلم او څادیانو له څونیوني (کمین ګیرۍ) څخه خبرشول دمرغومي په ۲۹ نیټه یې پرهغوي ناڅاپي بریدوکړچې ۱۲ تنه محلي کمونستان یې مړه او ۲۳ تنه نور یي ټپیان کړل.دمجاهدینو له ډلې څخه دوه تنه شهیدان اوڅلور تنه نور ټپیان شول.همدارازدافغانستان دحرکت انقلاب اسلامي مجاهدینو د مرغومي په ۲۸ نیټه دکمونستو قواؤ یوه نظامي لاري چې غوښتل یې په کندهار کښي دنظرجان له باغ سره څوونیسي ترناڅاپي بریدلاندې ونیوه اوددي لارۍ ۱۶ کسیزه سپرلي چې ټول دکابل دکمونستي حکومت عسکر وو وژل شوه .

۱۳

۱۳۰- دیپلوماتانو په اسلام آباد کښي وویل:چې مجاهدینو بیا همدافغانستان په زړه کښي بریدونه ترسره کړل دسلواغې په دوهمه نیټه مجاهدینو دکابل پرهوايي ډګردراکټونو او ماشینګنو بریدوکړچې یوتن پکښي ووژل شو . ځینې راکټونه دامریکا اوشوروي په سفارتونو وموښتل چې پېښ شوی تاوان یې لږښودل شوی

دی. (دامریکا غږ - دری)

۱۵

۱۳۱- افغان مجاهدینودکابل پرهوایي ډګراودشوروي دسفارت په‌سیمه‌کښې خپل نظامي اهداف تربرید لاندې ونیول چې په‌نتیجه‌کښې دکابل رژیم ۸۰ تنه عسکرووژل شول.

(درياض راډیو - عربستان)

۱۶

۱۳۲- یوایراني هیئات افغانستان ته لیږل شوي و، خوبیلابیلي ډلي دیوې متحدې اسلامي جبهې جوړولوته‌هڅوي.ویل کیږي نوموړي هیئات دآیت الله منتظري له‌خوا لیږل شوي و. دبی.بی.سی.مفسرګوردن ادم په‌دې برخه‌کښې لیکي چې:دهیئات دلاربنودحجت - الاسلامجواهري څرګندونوچې خپل سفریې له بریالیوړک وباله‌توضیح نه‌درلوده‌خوڅرګنده‌ده چې دایران دولت غواړي دافغانانودمختلفو ډلوترمنځ اختلافونه‌ددې ټکي په‌نظرکښې نیولوسره‌له‌منځه‌یوړل شي چې دایران په‌نظر دشرق اوغرب ګډتیری داسلام‌په‌مقابل کښې دی دجواهري دوینا له‌مخې افغاني مشران هڅول شوي چې دخپل مبارزملت سره‌دمرستې لپاره کلیوته‌سفرونه‌وکړي. ... دایران دولت تراوسه په‌غوڅه‌توګه‌دافغان مجاهدینوملاترکړی خو له‌مجاهدینوسره دایران جنسي مرستې دتیرو شپږوکلونوپه‌اوږدوکښې ډیرې محدودې وې.

(بی.بی.سی.فارسي)

۱۳۳- دافغانستان مسلمانومبارزینود کابل رژیم اته‌تنه‌ماحبمنصبان تریوې اسلامي محاکمې وروسته‌اعدام کړل.

(دهانګکانګ راډیو)

۱۳۴- له‌فراه‌نه‌دراغلوخبرونوله‌مخې مجاهدینوډګروقواؤدسختوبریدونوله‌امله ددې ولایت دنوی هوایي ډګرله مهمي ستراتیژیکي سیمې څخه‌په‌شا تګ کړی دی.دخبرونوله‌مخې ددې سیمې دنیولولپاره‌جګړه‌دمرغومي په ۲۱ نیټه‌پیل شوه‌اویولس ورځې یې دوام وکړ.ددې جګړې په اوږدوکښې روسي قواؤدمجاهدینوپرسنګرونواو کلیوالوسیموبریدونه‌وکړل.مجاهدینوچې شمیر یې ۶۰۰ تنوته‌رسیده‌تر۱۱ ورځنی مقاومت وروسته‌داځای پریښود.په‌دې نښتوکښې ۱۷ تنه مجاهدین شهیدان او۲۳ تنه‌نوریې ټپیان شول.دشوروي اودکابل درژیم‌دتلفاتواټکل نه‌دی شوی خوویل شوي چې دکابل دحکومت ۴ تنه‌ماحبمنصبان چې دشورویانولارښوونکي وو دمجاهدینوله‌خوا ژوندي نیول شوي دي.

۱۳۵- دافغانستان په‌ختیځ کښې د مقاومت دریودلوویلي په‌هغه‌بریدکښې چې تیره اوونۍ یې دپاکستان سرحدته‌نژدې دکمې دکې پریوه‌حکومتي پوسته‌وکړدکابل رژیم اته ماحبمنصب اوعسکریې ژوندي ونیول.دااسیران دبریالي په‌نوم‌له‌یوه‌ډګروال ، پنځوتورنانو یوه‌دخاندماحب منصب اویوه‌عادي عسکرڅخه عبارت دي.کله‌چې مجاهدینوته‌څرګنده‌شوه‌چې دې اسیرانوډیرناوړه‌عملونه‌کړي،هغوي یې اعدام کړل. (دامریکا غږ - دری)

۱۳۶- دغربي دیپلوماتانودوینا له‌مخې دروسي قواؤله ۱۵۰ زریزلښکرڅخه‌چې اټکل کیږي په‌افغانستان کښې شته ،د ۵۰ زروپه‌شا او خواکښې دکابل په‌ښارکښې پراته‌دي.درژیم ددفاع وزیرلویدیځوخبریالانوته‌وویل:دکابل شااوخوادپراخوامنیتي کمربندونوجوړول ددې سبب شوي دي چې مجاهدین له‌شل کیلومتروڅخه زیات له‌کابل ښارڅخه‌په‌شا تګ ته‌مجبورشي او راکټونه‌یې پرکابل باندې اغیزه‌ونه‌لري. درژیم‌حزبي اودولتي مقامانودجنګ اوسني شرایط دیوشمیرخوروورو‌تروریستي عملیاتوپه نوم‌یادکړل‌خوافغان مجاهدین وایي چې په‌کلیوالو غرنیوسیموکښې دجګړې لمن ډیره‌پراخه‌ده .

(بی.بی.سی.فارسی)

۱۳۷- دامریکا دکرسچن ساینس مانیټر ورځپاڼې خبریال اډوارډجرارډي وایي : روسانوپه‌سرکښې فکرکاوه‌چې دافغانستان خلک به‌خپل پلویان کړي خوډیرژرورته‌څرګنده شوه‌چې دهغه‌هیوادخلک دمجاهدینوملاترکوي اوهمدادشورویانودتکتیک بدلیدوسبب شوداسې چې دمجاهدینوله‌منځه‌وړلولپاره‌دافغانستان

خلک لـه منځه یوسي ا وعا مه وژنه وکړي.نومـوړی ژورنا لست د "ا فغا نستا ن - شوروی جنگ " پـه نوم یوکتا ب لیکلی چې ډیرژر به خپورشي .فکـر کیږی دا فغا نستا ن دتیروپنځوشپږوکلونوپیښې به ددی ژورنا لیست دژورې څیړنې پها سا س پـه خا صه علاقه مطا لعه شی .

۱۳۸- دبی.بی.سی.دخبریا ل درا پورلـه مخې دسلوا غې په ۱۳ نیټه دمجا هدینوا تو ډلـود کندها ردقا ضي کلا دخولې پرپوسته با نـدې د لویوبمونوپه وسیله بریدوکړچې خلورسا عته یـې دوا م وکړ .دمجا هدینوبریدونه هغه وخت خپل ا وج ته ورسیدل چې خلورومجا هدینوخلورا ویا کیلویي بمونه چې لـه دې نه مخکښې روسي قوا وُا جولـې وو خوچا ودلي نه وو بیرته فعا ل ا وپردې پوستـه ا ستعما ل کړل.ددې بمونودا ستعما لولـه ا مله درژیم ۴۰ تنه ملیشه له منځه یوړل شول.

۱۳۹- سیدا حمدگیلاني لـه ا مریکا غرسـره د یوې مرکې په ترځ کښې څرگنده کړه :ما دخپلـو لیدنوکتنوپه ترځ کښې لـه نړیوا لوټولنوسـره وکتل ا ولـه دوي څخه مې وغوښتل خوا فغا نستا ن ته دځپل شووخلکودتدا وي لپا ره خپل یوشمیـر دا کټرا ن ولیږي.ده دملي محا ذدنظا مي تشکیـل په برخه کښی وویل چې :ددې محا ذنظا مـــــي تشکیلات دا فغا نستا ن دا ردولـه یوشمیرهغوتکړه صا حب منصبا نونه چې دمجا هدینولـه لیکوسره ملـه شوي ،جوړشوی دی.

۱۹

۱۴۰- دغربي دیپلوما تا نودرا پورونـو لـه مخې مجا هدینوپه هغه نښته کښې چې دکا بـــل په شما ل په یوه کلـي کښي پیښه شوه دکا بــل د کمونستي رژیم ۸۰ تنه عسکرو وژلـي دي.دا جگـړه دسلوا غې په لومړیوورځوکښي هغه وخت پیښـه شوه چې دکا بل - شوروي عسکرودهلیکوپټرونـو په ملاتړ په هغه کلـي با ندې بریدوکړ ،درا پورونو لـه مخې په دووروستیوا وونیوکښي دکا بل پـه شما ل ا ودپنجشیرپه دره کښي دمجا هدینوا وگډو قوا وُترمنځ سختې نښتې شوې دی چې به هغـه کښي دوا ړوخوا وته زیا ت تا وا نونه ا وښـــي ا و درژیم یوشمیرعسکردمجا هدینولـه خوا نیول شوي دي.

۱۴۱- دمجا هدینودخبرځا یونولـه مخې پـه هرا ت کښي دکـا بل رژیم یوشمیردفا عي پوستــې چې دشوروي دا ستحکا م ا نجنیرا نودهرا ت ښا رپه شـا ا وخوا کښې جوړې کړې وې دمجا هدینولـه خوا ویجا ړې شوې ذي.دمجا هدینوځوډلـودمرغومې په ۲۹ نیټه په یوه غبرا وا تحا دپه نظا مي پوستوبرید وکړچې لـه دې دلې څخه ۹ پوستې لـه منځه یــوړ ل شوې ا ویوشمیرحکومتي عسکرژوندي ونیول شول ددې پوستوړنگیدلو مجا هدینوته وښت ورکړ څـود ۲۰ کیلـومترمربع په پرا ختیا سیمه دززنج ښـا ر ته دخپل تګ را تګ لپا ره پرا نیزي.

(دا مریکا غـږ- دری)

۲۰

۱۴۲- دا فغا نستا ن کمونست گوندد هغـه خـه لپا ره چې ملي دیموکرا تیک ا نقلاب بې بولـي په ا فغا نسنا ن ،روسیه ا وغرب کښې روزل شـوي به زرگونوما رکسیت کدرونه په کا رگوما رلی څـو دسیا سي ،ا قتصا دی ا وا جتما عي ژوندچا رې تـر نظرلاندې ونیسي. ...ددې گوندطویل ا لمـــدت نقشي ظا هرا ً دمنځنۍ آسیا په برخه کښي دشـوروي دولت په نګلاره برا بری شوې دي.په هغه سیمه کښې مسکود ۱۹۲۰ بـه لسیزه کښي دمسلما نا نوپا څـون غلی کړا ودا جتما عي ژوند ،سیا سي ا وا قتصـا دي جا ری یې لـه کمونستي پروگرا مونـوسره سم بیـا روغې کړی.په کا بل کښی ددې کا رلپا ره سیا ســي زده کړه لـه وا ړه سن څخه پیلیږي خصوصاً پـه "وطــن پا لنځې"کښي هغوما شوما نوته چې پلرونه یې پـه جگړه کښي لـه لاسه ورکړې سیا سي ا شعا را وروســي ژبه لـه نورووړځنیودرسونوسره ورښودل کیـــږي. په دی پا لنځي کښي تر ۱۸ کلنۍ پورې زرتنــه یتیم ما شوما ن ا ستوگنه ئري .په زرگونـــــو ما شوما ن روسیې ته دزده کړی لپا ره لیږل شوي ا ولس زره یتیم زده کوونکي همدا ا وس دشــوروي ا ونوروشرقي بلاک هیوا دوپه ښوونځیوکښــــي زده کړه کوي.طهورزمجووویل:پـه ا وس وخت کښې دري سوه زره ما شوما ن په کا بل کښي ښوونځیوته ځي.دکا بل دا وسیدونکوشمیرچې په ۱۹۷۸ کـــا ل کښی ا ووه سوه زره تنه کیده ا وس لـه یونیم ملیـــون

ترددوو ملیونو پوري زیا ت شوی دی.رژیم له بـــې
سوا دی سره مبا رزې ته خا صه پا ملرنه لري،ا فغا ن
میرمنې په چټکتیا سره دهیوا دا قتصا دتـــــه ور
ننوتې دي.همدا ا وس په ا فغا نستا ن کښې دوه سوه
ا ویا زره تنې ښځې په هغه چا روبوختې دي چــــې
جنګ ته دنا رینه وُدتلو له ا مله تش پا تې شویدي.
دهغو ښځو شمیر چې تر ۱۹۷۸ کا ل وړا ندې یې کا ر
کا وه یوا زې پنځه زره و .رزمجووویل:ښا یـــــــی
خلکو ته وا قعي نتیجې وروښیو ،په ا وله کښـــــې
خلکو له ا نقلاب (!) څخه ځا ن لیرې نیوه ا وحتـــی
په وا ټونو کښې یې مظا هرې کولې خوا وس مو رته
را لنډیرې.　　(بی.بی.سی.فا رســـی)

۲۱

۱۴۳– پرکا بل ښا ربا ندې دمجا هدینـــــو
بریدونه له سره پیل شوي دي ا ودا ستا لــــف ا و
فرزی یوزیا ت شمیر خلک چې دسلوا غې ددریمـــې
نیټې په جګړو کښې ټپیا ن شوي وودکا بـــل پـــه
روغتونونو کښې بسترشول،په هغې سیموکښـــې د
روسا نودشدیدې بمبا رۍ خبرونه را غلي وو . د
ا فغا نستا ن په ختیځ کښې دکا بل رژیم دســـــل
تنو ښا ا وخوا عسکرمجا هدینو ته تسلیم شول ا ولـــه
هــزا رجا ت نه دجګړې خبرونه را غلــــــــی دی.
دیپلوما تیک منا بع وا یي چې له دووا وونیـــو
را پدیخوا دکا بل حکومت ترسل تنوزیا ت ټپـــي
عسکرا ویوشمیر ملکي خلک دکا بل په لرترلـــره
دریوروغتونونو کښې بستـــرشوي دي ا وپه پنجشیر
کښې سختې جګړې ددې سبب شوی څودا شمیــــــر
عسکرا وخلک ټپیا ن شي.مجا هدینودکا بـــــــل –
پروا ن پرلویه لاردکلکا نوسره نښتې ،پرهغوګډو
قوا وُچې په فرزه ا وا ستا لف کښې ترما تې خوړلو
وروسته را غبرګې شوې وې بریدوکـــــړا ودو ې
نظا مي عرا دې یې ویجا ړې کړې.ګډوقـــوا وُددې
بریدونو په تلافی کښې دحسن کلې ا ودمیرزا ګـــلا
ترسختې بمبا رۍ لاندې ونیولې چې په نتیجه کښې
۱۵۰ کورونه ا وځلورجوما تونه وړا ن ا و ۲۱ تنـــه
ولسي خلک شهیدا ن شول.

۲۲

۱۴۴– دهلمند په ولایت کښې دشـــــــوروي
کا بل یوکا روا ن دمرغومې په ۲۶ نیټه دمجـــا –
هدینوتربریدلاندې را غی،په دې بریدکښې چـــې
دسرکا رپه سیمه دهلمند په لس کیلومترۍ کښـــې
وشودکا بل رژیم دوه ټا نکونه ا ویوه نظا مـــي لارۍ
ویجا ړا وټوله سپرلۍ یې چې ۱۲ تنه روسي عسکر
ا و۶ تنه دحکومت ملیشه پکښې وووژل شــول ا و
یومجا هدتپي شو .دکندها رولایت دمیوند په سیمه
کښې دمجا هدینو په یوه بل بریدکښې دتیلـــودرې
ټا نکونه وسوځول شول ا ولږترلږه دروس ۷ تنـــه
عسکرووژل شول.　　(دا مریکا غـــږ– دری)

۱۴۵– دروسیې دخا رجه چا رووزیـــرا دوا رد
ښوا ردنا تزې دملګروملتوا ستا زی ته دا فغـــا –
نستا ن دخبروپه با ب ویلي چې هغه په روا ن کــا ل
کښې دا فغا نستا ن دمسئلې دسیا سي حل لپـــا ره
دا سا سي پرمختګونو غوښتونکی دی.تیره ا ونـــۍ
ګوربا چوف دفرا نسې دکمونست ګوند له نشرا تـــي
ا ورګا ن هوما نیته ورځپا ڼې سره په مرکه کښـــــې
وویل:دی به هغه وکړي چې په نژدې را تلونکـــې
کښې په ا فغا نستا ن کښې جګړه پا ی ته ورســـري
دبی.بی.سی.مفسروا یي ګوربا چوف غوا ړي وښیی
چې سوله غوښتونکی سیا ستمدا ردی ا وجمتـــودی
چې نړیوا لې شخړې دخبرو له لارې حل کړي.خـــو
آیا ددې نویو خبرو ترشا دا سې نښې ښا نـــــــې
لیدلای شوچې دا فغا نستا ن په جګړه کښـــــې د
شوروي دتلفا تو فهرست چې ا وس لسها وزروتـــه
رسیدلی دهغې هیوا د په مشرا نوا غیزکړیــــدي
که نه؟...خو په ا فغا نستا ن کښې دتیریوه کـــا ل
په ا وردوکښې دشوروي دعملونو په نظرکښې نیولو
سره نه برېښي چې شوروي دې په هغه هیوا دکښـــې
دخپلې لاسوهنې پا ی ته نژدې شوی وي.

۲۳

۱۴۶– دکا بل رژیم په ا فغا نستا ن کښـــې
دننه دیوه ا یرا نې هیئا ت له خوا دا فغا نې مجا –
هدینو له ډلو سره دلیدوکتو په با ب دا یرا ن پـــه
دولت با ندې ا عترا ض کړی دی.دکا بل رژیـــم
ا حتجا جیه چې په کا بل کښې دا یرا ن دسفـــا رت
کا رکوونکي ته سپا رل شوې دا هیئا ت تورنـــوي
چې په غیرقا نوني ډول ا ودګا ونډیتوب دا صولو
په خلاف دا فغا نستا ن خا ورې ته ننوتلــــی دی.

ددي ایرانی هیئات هدف پهافغانستان کښې دننهدیوی متحدي اسلامي جبهې جوړیدل وو.

(بی.بی.سی.فارسی)

۱۴۷- دکارگرگونددا ړخ ځخهدبریتانیا دپارلمان یوهغړی رامبراؤن چې دافغانستان ددوستانودپولنې رئیس همدی کابل تهترخپل سفروروستهدبریتانیا پهپارلمان کښې یوه مسئلهطرح کړې اوپههغې کښې یې لهمیرمن تاچرځخهغوښتي چې دافغانستان لهجمهوررئیس ببرک کارمل سرهوګوري.رامبراؤن هیلهلري چې دالیدنهکتنهبهوکړای شي ههغهځنډونهچې دملګروملتوترڅارنهلاندې دافغانستان دسولې خبرې یې لهځندسرهمخامخ کړی لهمنځهیوسي. دی عقیدهلري چې دادغرب اوهمدپاکستان په ګټهدهچې پهافغانستان کښې لهاوسنی رژیم سرهدروغې لارهونیسي اودافغانستان دمسئلې دحل لپارهمخامخ اومستقیموخبروتهغاړه کیږدي.

(بی.بی.سی.فارسی)

۱۴۸- دننګرهار بهولایت کښې دکابل حکومت یوزیات شمیرعسکرلهمجاهدینوسرهیوځای شوي دي.دمجاهدینوقوماندانان وایي چې ګډوقواؤدنازیان پهسیمهکښې یوهداسې کړیڅ جوړهکړې وهچې دمجاهدینوتدارکاتي لاري وتړي مجاهدینوهمپهمتقابل بریدلاس پورېکړا وددوی سنګرونهیې ونړول.دسلوا غې له۱۶ نیټې راپدیخوا پهمجموعي توګهدسلوتنوشااوخوا حکومتي عسکرلهمجاهدینوسرهیوځای شوي دي.

۲۴

۱۴۹- پههغهچاودنهکښې چې دننګرهار ولایت دغني خیلودخادپهمرکزکښې وشوه ،دوه جاسوسان مړهاویوشمیرنورټپیان شول،دخاد ودانی سختهزیانمنهشوه ،دراسیدلوراپوټونو لهمخې دودانۍپنځهتنهساتونکي توقیف شوي دي .

۲۵

۱۵۰- دپاکستان یوهپخوانی سفیربشیر احمدپهپاکستان ټایمزکښې لیکلي دي،کـه پاکستان اوس پهدې شرط چې شوروي لهافغانستان ځخهدخپلوعسکرودوتلویوکوټلي پروګرام اعلان اودهغهتضمین وکړي،لهببرک کارمل سره مخامخ خبروتهکښیني آسمان بهراپرنهپرېوزي. پاکستان کولای شي دافغانستان دمقاومت استازي پهخپل هیئات کښې ونیسي.ځکهچکره اساسأ دکارمل دکمونست حکومت اومجاهدینو ترمنځ ده .

۱۵۱- دسیدفضل اکبردرپوټ لهمخې لـه دوواوونیوراپدیخواکمونستي قواؤدننګرهار پهولایت کښې پهبریدونولاس پورې کړی دی خو دسلواغې له۲۴ نیټې نهمجاهدینودکمونستانو پهقرارګاؤ بریدونهپیل کړي دي .دهغودرنو تلفاتولهکبلهچې ددوهاوونیزجنګ پهاوږدو کښې مجاهدینوکمونستي قواؤ تهورواړول د سلواغې په۲۴ نیټهدکمونستانولویهمرستیا له قوالهکابل نهننګرهارتهراغلهدنازیانو ، لعل پورې،غني خیلواچین اودشینوارو پهنورو سیموکښې چې سختهجګړهپکښې روانهوهکمونستي قواؤتهدراتلفات وروانښتل ،پهسلهاو کمونست عسکرمړهاوپهسلهاولهمجاهدینوسره ملهشول.همدارازدسلواغې په۱۹ نیټهتورخمته نژدې دشمادپوستهدمجاهدینوتربریدلاندې راغلهچې پهنتیجهکښې دنوموړې پوستې اتـه تنهعسکرلهخپلې وسلې سرهلهمجاهدینوسره ملهشول.دسلواغې په۲۰ نیټهداچین ولسوالۍ دبانډرپهسیمهکښې ۳۶ عسکرمجاهدینوتهتسلیم شول،پههمدې نیټهدبټی کوټ پهسیمهکښې مجا- هدینودکمونستانوپریوهکاروان بریدوکړاو دریشوبلې یې ویجاړې کړې.دسلواغې پـه ۲۱ نیټهمجاهدینودلویې ډکې پردوهمنمبرپوستـه بریدوکړچې ۱۷ تنهکمونستان مړه ،یوهدهشکـه یوتوپ اواووهکلاشینکوفونهدمجاهدینولاس تـه ولویدل.پههمدې بریدکښې دنجات ملي دجبهې قوماندان اول میرشهیداواووهتنهمجاهدین ټپیان شول.پههمدې نیټهمجاهدینودخوګیاڼي د سیمې پرپوستوبریدوکړ ،پوستې یې ونیولې او ددولت ۱۳ تنهملیشهیې ووژل چې دمجاهدینو لهخواهمباغچهګل قوماندان شهیداوځلورتنه نورټپیان شول.ددووروستیواوونیوپهجګړو کښې کمونستي قواؤتهدراتلفات وراوښتې

اومړی یې په ځای پاتې شوي دي.په یوه بل ريوټ کښې راغلي چې مجاهدينو پرخوست باندې دټولوتنظيمونودمجاهدينو په ګډون يولوی بريدپيل کړی دی.دجګړې په ترڅ کښې يومجاهد شهيداوځلورتنه نورټپيان شول.

۲۷

۱۵۲- دپاکستان پولې ته نژدې دافغانستان په دووختيځوسيموکښې دسختوجګړو ريوټونه رارسيدلي دي.دماروپه نوم دمجاهدينو پرمرکزاودننګرهارولايت دنازيان درې په تدارکاتي لاروباندې دبريدلپاره له زياتو شميرروسي الوتکواوټانکونوڅخه کاراخيستل شوی،مجاهدينويوه جټ الوتکه راښکوره کړې ده همدارازدپکتياپه ولايت کښې دپنځوسووشاو خوامجاهدينودخوست په ښارودتورغرپه عسکري قشله بريدونه کړي دي.په دې بريدکښې ځلورتنه مجاهدين ددوې له قوماندان ولي محمدخان سره شهيدان او۲۵ تنه نورټپيان شوي دي او د کابل دکمونستي رژيم دوې امنيتي پوستې يې نړولې دي.

۲۸

۱۵۳- دغربي ديپلوماتانودريوټونوله مخې دهرات ښارته نژدې کلبوباندې دګډو قوأودبريدونوله امله په اولسي خلکوکښې تر دووسووتنوپورې شهيدان شوي دي.دابمباری دسلواغې په ۱۸-۱۹ نيټودهغوبريدونوپه ځواب کښې شوی چې مجاهدينودهمدې مياشتې په پيل کښې په دې سيمه کښې ترسره کړي وو اودمجاهدينو په بريدونوکښې دګډوقواؤڅخه ۹۰ تنه وژل شوي وو .همدارازدغزنی پرښاربا ندې دګډوقواؤد بريدونوله امله دمرغومي په ۳۰ نيټه ترسل تنو زيات اولسي کسان شهيدان شوي دي.مجاهدينو ددې جګړې په ترڅ کښې ۴ هليکوپتراودوه جټ الوتکې راغورځولي دي.(دامريکاغږ- دری)

۱۵۴- دمجاهدينوخبرځايونه وايي:چې دروانې مياشتې په اوايلوکښې دګډوقواؤ لومړنۍ په درنووسلوسمبال کاروان دننګرهار ولايت ته ورسيدچې په سيمه کښې يې نوې پوستې جوړې اوشته پوستې يې پياوړې کړې.دنازيانو په سيمه کښې چې دسرحدپه ۳۱ کيلومترۍ کښې پرته ده دهرو ۶۰۰ تنومجاهدينو په مقابل کښې دوه زره دولتي عسکرپه جګړه بوخت دي.کتونکي عقيده لري چې ددې بريدونوهدف سربيره پردې چې پاکستان ترفشارلاندې راوستل غواړي د پاکستان درژيم دمخالفوقبايلودروحيات و پياوړي کول هم دی اودوې ته داښودل غواړي چې دکابل رژيم يې دضرورت په وخت کښې مرستې ته راداڼګي .دننګرهارپه سيمه کښې دمجاهدينو سنګرونه ډيرپياوړي دي اوپه سرحدي سيموکښې ددوې دکنټرول کمزوري کول به ډيرسخت وي.

۱۵۵- دافغانستان له لويديځ نه راغلي خبرونه وايي چې دهرات ښارپوه برخه دهوايي بمبارۍ له امله له خاوروسره برابره شوې ده ديپلوماتيک منابع وايي چې تربريدوړاندې دسيمې خلکوته خبرورکړی شوی وٌ چې له نوموړې سيمې نه ووزي چې له دې سره دپنځوسووشااوخوا سځواوماشومانوخپل کورونه پريښودل اونور سمځوته تللي .ويل کيږي چې دابريدونه دمجاهدينودهغوبريدونوپه ځواب کښې دي چې يوه اونۍ وړاندې هغوي دهرات ښارپه ښااو خواکښې په اته پوستوباندې بريدونه وکړل.

۳۰

۱۵۶- دکابل رژيم جمهوررئيس ببرک کارمل له خارجي خبريالانوسره دمرکې په ترڅ کښې ټينګارو کړچې داپه اصطلاح دپاکستان، ايران اوځينې نوروهيوادوله خوادافغانستان پرضدناعلان شوې جګړه ده چې په افغانستان کښې دروسي ځواکونودپاتې کيدوسبب شوې ده دده ويل :دپاکستان اوافغانستان ترمنځ شاپه شاخبرې چې دملګروملتوترڅارنه لاندې کيږي اساسي پوړۍ ته رسيدلي اواوس په راتلونکي کښې دهرډول پرمختګ اصلي عامل ددواړودولتونوترمنځ دمخامخ خبروکيدل دي. دافغانستان اوپاکستان ترمنځ ديپلوماتيک اوتجارتي اړيکي ټينګ دي نوبه دی توګه داسې دليل نشته چې ددواړوخواؤ نمايندہ هياتونه ونه کړای شي به ژرنيوکښې پريوه ميزسره کښينې

۸- تا س دنړیوا لې تولنې دغړوهلی څلی چې دا فغا نستا ن مسئله دملګروملتوعمومـــــي غونډې تـه دخبروا ترولپا ره را کا ږي غندلـــی دی او دا کا ردنړیوا لوقوا نینوا ودملګروملتولــــه منشورڅخه سرغړونه ګڼي، دویتـنا م ،بلغا ریــــا کیوبا ، مغولستا ن ،چکوسوا کیا ،هندا ودنـــورو هیوا دوا ستا زوچې دملګروملتوپه څلویښتمـــه عمومي غونډه کښې وینا کوله وویل چې دا ډو ل ا قدا ما ت دعغوجنا یا توا ونا ا علان شوې جګـــړې دپټولوپه خا طر کیږي چې دا فغا نستا ن پرضـــد دا مپریا لیزم ا وا رتجا عي قوا ولـه خوا پـــــه لاره ا چول شوي دی. (دمسکورا ډیـــو)

۲۳

۹- دملګروملتوعمومي غونډې دا فغـــا- نستا ن په هکله هغه پریکړه لیک تـه را بې ورکـړې چې پکښې را غلي تول بهرنې پوځونه دی لــــه هغه هیوا دڅخه ووځي ،په پریکړه لیک کښې دشوروي پوځونوم نـدی ا خیستل شوی ا ولـه ټولوا ړوند و ا ړخونوڅخه غوښتل شوي دي چې دقضیې دفـــوري سیا سي حل لپا ره دی هلی څلی وکړي،پریکــړه لیک په ۱۲۲ مثبتورا یو، ۱۹ منفی را یوا و ۱۲ مستنکفورا یوتصویب شو .دکا بل حکومت پریکړه لیک ردکړا وویې ویل :دا فغا نسنا ن دقضیـــې یوا زنی دحل لاره دکا بل ا وا سلام آ با دترمنـــځ مستقیموخبروا ترو کول دی. (دا مریکا غږ- دری)

۱۰- دوا شنګتن پوست ا ونیویا رک ټا یمز ورځپا ڼودملګروملتودعمومي غونډې پرپریکړه تبصره کړې ا ولیکي: په تیروا ووکلونوکښې چـــې دملګروملتوپه عمومي غونډه کښې پریکړه لیکونه تصویب شوی ؤدا دهغه په پلوی ترټولوزیا تـــــه را یه ده .دا را ی ګیری ښیي چې دا فغا نستــــا ن له نیولوسره ددریمې نړی مخا لفت ددې په ځـا ی چې لږشي زیا تیږي، .بـه ا فغا نستا ن کښــــې د شوروي نقش کا ل په کا ل محکومول ،دشـــوروي لـه دریځ سره دنا پیلوهیوا دونودوامدا رمخالفت یوه ډیره دړا ما تیکه نمونه ده . . .دهغوهیوا دونو په ډله کښې چې مستنکفي را یې یې ورکړې وې هنـــد وء چې دهـــــددې دریځ دلویدیزوا وبوسلویـــو نا پیلوهموا دونوترمنځ درزونه بیدا کـــړي دي. (دا مریکا غږ- دری)

۱۱- دکا بل دړژیم ا نقلابي شورا دغونډې په ترڅ کښې دشوردملې ا ودیموکرا تیک ا نقلاب دخا صیت پرنسبت ا علامیه ترخبروا ترولانـــــدې ونیوله ،دکا بل درژیم مشر ببرک کا رمل پــــدې غونډه کښې دوینا په ترڅ کښې وویل : با یـــد لدې ا علامیې څخه په هیوا دکښې دیوا سا سي سند په توګه ددولتي ا دا روا وموء سسودا قتصـــا دي ا و سیا سي پرمختګ ا ودخلکودسا زما نونودخدمـــت لپا ره کا روا خیستل شي .ده وویل:دا ا علامیـــه د خلکودپرا خوپرګنوا ودهیوا ددملي ا رما نونـــود پلې کیدولپا ره ا ورول شوې ده .دکا بل ددولـت خط مشي دنا پییلتوب سیا ست ،دنړی دټولـــو هیوا دونوپه تیره بیا له ګا ونډیا نوسره دا ړیکــو ټینګتیا ده .دا فغا نستا ن سیا ست دمها یلوپـــه سیا سي حل ولاړدی. (دمسکورا ډیــو)

۱۲- دکندز ولایت دمیرعلم دآ بدا ن پـــه دښته کښې دشوروي پوځونوپه لویوا ډوکښی پـــه نژا دی خړپړتیا پورې مربوط ربوټونه له دریـو ا ونیوڅخه را بدې خوا دمفا ومت دقوا وپوا سلـه پیښورته را رسیدلی دی .دشوروي پوځونـــــود تا جکسنا ن یوعسکردروسی صا حبمنصـــــب ا مر ا عدا میري ا وپدې کا رسره ټول تاجکي عسکرپا ریږې د روسي تا جکبا نوا ودغمرآ سیا یې ا وروسي عسکرو ترمنځ سخته جګړه نښلی دې جګړې تما مـــه ورځ دوا م درلودا وپه هغې کښې له را کټونوا وما شیـــن دا روڅخه ا ستفا ده وشوه .ربوټونه وا یي چــــې د جګړې په ترڅ کښې ۸ شوروي عسکروژل شوي ا و بیوزیا ت شمیرټپیا ن شوي دي.

(دا مریکا غږ- دری)

۲۴

۱۳- دا فغا نستا ن پخوا نی با چا محمدظاهر شا ه دریګن ا وګوربا چوف دکتنی په ا رتبا ط جې دلړم په ۲۷ ا و ۲۸ نیټه به په ژنیوکښې وشـــــې د یوې وینا په ترڅ کښې جې په رومکښې خپره شوی غوښتنه کړې ده چې ددوا ړوهیوا دونومشرا ن د ی ددې قضیې دعا دلانه حل دلاري دلټولولپا ره به نه نبت جې دا فغا نستا ن دا ستقلال دځکمــــــې د تما میت ا ودمخکښنې دریځ ا عا دی دنا پیلتوب

جا ن ستهـل دگا رونن خبرېا ل لیکي چي کا رمل پهتلوبحی ږول نغوتهکړی چي لدا فغا نستا ن نهدروسي قوا ووتل تریوهکا ل زیا ت وخت نه نیسي. (بی.بی.سی.فا رسی)

کب

۱

۱۵۷- پههغودوها وونیزونښتوکښي چي د ننگرها رولایت دښینوا روپهنا زیا نوکښي دمجا- هدینوا وکهوقوا وُترمنځ وشوې کمونستوځوا- کونوتهدرا نهتلفا ت ا وتا وا نونهوروا وښتل. دا فغا ن دخبرې آژا نس لهخولې پهدې نښتوکښي دکهوقوا و ۲۵۰ تنه عسکرووژل شوي،مجا هدینو ۱۷ ټا نکونها ودوه هلیکوپترلهمنځهوړی ا و ۸۰ تنه عسکرلهخپلي وسلي سره مجا هدینوتهتسلیمشوي دي. (درېا ض را ډیو- عربستا ن)

۲

۱۵۸- مجا هدین وا یي چي دمجا هدینو کومکي قوا وي نا زیا نوتههغهوخت ولیږلي شوي چي دروسا نوترقوما ندې لاندې درې ا وونـي وړا ندې دسلوا غی پها وومهنیهبردوي بریـد پیل شو.دمجا هدینوځوا کونهجي پهدرهکـي ۱۵۰۰ تنونهرسبرې دما روسیمی تهبي دګدو قوا ودپرمخنگ مخهونیولهدا ځا ی پهسیمهکښي د مجا هدینوترپولوپوخ سنگردی . .

۱۵۹- دا مریکا دخا رجهجا رودوزا رت را پور پها فغا نستا ن کښي دبشردحقوقوپهبا ب وا یي: دروسا نوا وردمدتـه هدف دروسیې پهسوسا لیستي نظا مکښي دا فغا نستا ن جذبول ا ودا فغا نستا ن عنعنوي ا سلامي ،پهدشوروي سقا لـ کښي بدلول دي.برا فغا نستا ن با ندې لهتیری سره جوخت روسي مسا ورین دوزا رتونو ،وسلهوا لو قوا وُ ،ا منیتي دستگا ه دا ساسي ځا یونوا وحا رو کښي پهکا ربوخت نول ا وهمدا دوی دي جي د ا فغا نستا ن بهسطا مي،ا جتما عی ا وا قتصا دی چا روکښي تصمیمونهنیسي.دکا بل کمونسـت گوند دروسا نولپا رهتش پهنما یشي بڼهخدمت کوي.

دا فغا نستا ن خلک دیوې آزا دې قضا یې دستگا ه غونبتونکي دې،دپیرهویرروونکي ا ولهبشري حقوقونهتل سرغړوونکي دستگا هدخا دخا لـهده چي پههغې کښي ترپنځهویشت زروتنوزیا ت ا فغا نا ن دکی.جی.بی.دپولیسوترڅا رنهلاندې فعا لیت کوي. . .هلتهدبشردحقوقوپخوا نیـو ا و دردوونکي وضعهپه ۱۹۸۵ کا ل کښي نورههـم وخیمهشوې ده .پرا خهنظا مي عملیا ت پهپوره قصدي توگهدبې گنا ها ولس خلکوپهمقا بل کښي شوي ا وزیا ت شمیرخلک وژل شوي ا ویا ټپیا ن شوي دي.سپین زیري ،نا رینه ،زړي ښځـي ا و ما شوما ن را چا پیرشوي ا وبیا پهگولیووژل شوي دي.دپخوا پهشا ن دتېول کا ل پها وږدوکښي د روسا نوا وددوي دغلاما نوا نسا ن وژني ا ونورله وحشتهډک ا عما ل بیوهعا دي ورځني پیښـهوه. دنمونې پهتوگهدتیرکا ل دکب پهمیا شت کښي روسي عسکروترزورتنوزیا ت ا ولسي کسا ن د لغما ن پهولایت کښي دکلیوپهمقا بل کښي د تخریبي عملیا توپهترځ کښي پهدې تورچي د مجا هدینوملاتړکوي،شهیدا ن کړل.پهدې سربیره بي دغویي پهمیا شت کښي بیا همدلغما ن پـه ولایت کښي سل ننهبي گنا ه ا ولسي کسا ن ووژل چي زیا ت شمیرېي ما شوما ن ا وزړي سځي وې .د. نسني پهډگرکښي دمجا هدینوا عدا مول یوهعا دي پیښهده .پها فغا نستا ن کښي لهبشري کرا مت نهدروسا نوا ودمزدوررژیمدا فرا دویول شیری دخلکوپخپل سرنیول ا ودمحکمي لهحکمنهپرتـه ددوي بندیا نول ا وځورول دي.زیا ت شمیر سیا سي بندیا ن دخیا نت ،جا سوسی ا وبا دهشت خورولوپهتورمحکمي تهرا وستل کیږي ا وبـه بېهتوگه ا عدا مېږي.ددوی لپا رهآزا دې ا و منصفا نهمحکمي پتهنشته .دخلکوپهخصوصـي ا و فا میلي چا روکښي لاس وهل ا ودخلکوکورونـه بلتهل ا وددوي دلیکونولوستل دبشرلهډېـرو لومړنیوحقوقوخخهدروسا نوا وددوی دنوکرا نو یوـل تیری دی.هیڅ دا سي نظرا ومفکورهجي مخکښي دګوندا وشوروي بلهونکولهخوا نـهوي خپرل شوي ،طرح ا ویا بیا نیدلاې نشي.دهلـه ا یري مفا همي وسا یل درژیمبهلاس کښـي دی ا و دروسي ما موریتوترکلکهخا رنهلاندې کا رکوي.

درژیم‌په‌ترلاس لاندې سیموکښې دآ زا دوېتولنو ا وا تحا دیونښه‌نښته‌یوا زې هغه‌ېتولـــــی ا و ا تحا دیې چې درژیم‌په‌لارښوونه‌ا وګډو ـ حوړی شوې وي دفعا لیت حق لرې.رژیم‌دخلکو عږلولو لپا ره‌په‌پرله‌پسې توګه‌ظا هراً نا پلان شوې‌جرګې ا وغونډې جوړوې څووښیې چې خلک ددوې پلــوي کوي .ددین ا ومذهب دآ زا دی‌ په‌برخه‌کښې د کا بل رژیم‌له‌هرفرصت نه‌ا ستفا ده‌کړې څوخپل مزدورا ن دملاپه‌نوم‌په‌جوما تونومقررکــړي.د غوبې په‌میا شت‌کښې دکا بل رژیم‌ظا هراً یوه لویه‌جرګه‌جوړه‌کړه‌ا و ۲۰۰۰ تنوبرخه‌پکښې وا خیسته‌خودبیلابیلومنا بعودوېنا له‌مخې ددې جرګې زیا ت غــړې دخا دددستګا ه‌له‌خوا ورلیږل شوې ا ونورګډون کوونکې یا تطمیع شوي ا ویا په‌هغه‌کښې ګډون ته‌مجبورشوي وو .دکا بل رژیم‌ا وشوروي مقا مونوپه‌ا فغا نستا ن کښې د بشردحقوقونودخېړنې لپا ره‌دنړیوا لوموء سسوېتول چمتووا لی ردکړی دی.را پورپه‌پا ی کښې وا یې له‌ا فغا نستا ن نه‌دروسي قوا وُتروتللوا ودحــل دیوې سیا سي لارې ترلټولوبرته‌به‌ا فغا نستا ن کښې دبشردحقوقودوضعې سه‌کیدلولپا ره‌بــل لرلیدنه‌موندل کیږي . (دا مریکا غـږ ـ دری)

۴

۱۶۰ـ دکونړپه‌ولایت‌کښې دګډوقوا وُ په وړا ندې دمجا هدینودهغوعملیا توپه‌ترخ کښې چې دسلوا غې له‌۱۸ تر۲۰ پورې یې دوا موکـړ ۵۰ دولتي عسکرمړه ،یورا دا ر ،پنځه‌ټا نکونه ا ودرې شوبلې وبجا ړشوي دي.

(دریا ض را ډیوـ سعودی عربستـــا ن)

٦

۱۶۱ـ دا مریکا دخا رجه‌چا رودوزا رت یوه غړی دا فغا نستا ن په‌با ب په‌یوه‌مطبوعا تي کنفرا نس‌کښې څرګنده‌کړه :دا فغا نستا ن په موضوع کښې دا مریکا دمتحده‌ا یا لاتوسیا ست یوه‌روسا نه‌هدف ته‌په‌رسیدوولاړدی چې هغه‌د خبروله‌لارې دسیا سي حل بوه‌لاره‌ده .دا مریکا په‌سیا ست‌کښې دا فغا نستا ن دخپلواک ا ونا پیلی حیثیت ا عا ده ،دا فغا نستا ن دخلکولپا ره‌دخپل برخلیک ټا کلوحق ا وخپل وطن ته‌دا فغا ن مها جرینوسرلوړی تګ شا مل دی.زموږهیله‌دا ده‌چې دسیا سي حل یوه‌دا سې لاره‌چې له‌ا فغا نستا ن نه‌دروسي قوا وُوتل هم‌پکښې وي را منځ ته‌شي څودخبروکولولپا ره‌لاره‌هوا ره‌کړا ي شي. له‌بده‌مرغه‌نه‌یوا زې دشوروي ا ړخ ا ودکا بل رژیم‌کومه‌طرحه‌را منځ ته‌نکړه‌بلکه‌دیوې دا سې طرحې په‌با ب یې چې دقوا وُ وتلوته‌چمتوا لی ښیي یا دا چې هغې ته‌ا شا ره‌ولري ،خبرې هـم ونه‌کړي. (دا مریکا غـږ ـ دری)

۱۶۲ـ دګا رډین دورځپا ڼې.خبریا لستیل لومړنی غربي خبریا ل دی چې پغما ن یې وکوت ده‌دپغما ن زیا ته‌برخه‌آ را مه‌خوخرا به‌ولیده .ده سا تونکی نه‌درلودا وورته‌وویل شول چې تقریباً دسا رېتول ۲۳ زره‌کسه‌ا وسیدونکی بیرته‌خپلو کورونوته‌را ستا نه‌شوي دي.ده‌ته‌وویل شول چې سا ردمجا هدینودرا کښونوپه‌بریدونوورا ن شوی ا ودا ویبنا سمه‌نه‌ده‌چې ښا رددولتي یا روسي قوا وُپه‌وسیله‌بمبا ري شوی دی.دګا رډین خبریا ل په‌وویل شول چې ا وس‌ا وس دولتي ځوا کونه‌له ۱۵۰۰ ملیشوا و ۵۰۰ ا حتیا ط ځځه‌عبا رت دي . د کا بل کمونست‌ګوندمنشي ده‌ته‌وویل: "که‌ا نقلاب ونه‌کړا ی شي چې هیوا دودا ن کړي دخلکوملاتـړ به‌له‌لاسه‌ورکړي ا وروغ به‌پا تې نشي."

(بی.بی.سی.فا رسی)

۱۶۳ـ په‌ا فغا نستا ن کښې روسي قــوا وُد مجا هدینوپوقوما ندا ن دیوه‌هغه‌روسي عسکرسره چې تیرکا ل مجا هدینوپه‌کندها رکښې ژونـدی نیولی وُ ،تبا دله‌کړ ،دبندیا نودا تبا دله‌دکب په‌لومړی نیټه‌دکندها رښا ربه‌جنوبي ا ړخ ســر- بوزه‌کښې ترسره‌شوه .دا پیښه‌له‌هغونا دروپېښو ځخه‌ده‌چې دمتا رکې دبیرغونوپه‌سیوري کښې ترسره‌شوه. (دا مریکا غـــږ ـ دری)

۱۶۴ـ دا مریکا غږخبریا ل ددیپلوما تا نو دربوټونوله‌مخې وا یي چې دسلوا غې په ۲۹ نیټه‌دروسي دپرا شوټي عسکرویوه‌قطعه‌دکا بل دجنوب ختیځ په ۴۰ کیلومتری کښې دتیزین په غرنی‌سیمه‌کښې چې دمجا هدینوترلاس لانــدې ده پلی‌شوه ،مجا هدینودبریدکوونکودغولولولپا ره دکورنیوچا رودوزا رت دپولیسودریشی وا غوستې

ا وويې کولاې شول چې دروسيې ۳۰ تنه پرا شوتې عسکرونيسي ا ولـه ځا ن سره يې بوزي دګدوقـوا و' قطعې هغې سيمې تـه وليږلې شوې څوا سيرشـوې پرا شوتې عسکر راخلاص کړي.دتيزين په شا ا وخـوا کښې جګړه روا نـه ده ا ودتلفا توشمير په لاس کښـې نشته.

۱۶۵- دديپلوما تا نودرپوټ لـه مخـې د سلوا غې په ۱۷ نيته مجا هدينودکا بل رژيم پـه يوه لويه زغروره قوا چې په نهرين کښې پـه عمليا توبوخت وۀ بريدوکړا وجګړه هلتـه دوې ورځې ا وږده شوه.په دې نښته کښې دکا بل رژيم ۷ تنه صا حب منصب ا و ۱۰۰ تنه عسکروژل شـوي. ا وزيا ت شمير نقليه وسا يط د ۱۲ ټا نکونو پـه شمول لـه منځه وړل شوي دي.

(دا مريکا غـږ- دری)

۱۶۶- ديپلوما تا ن دځوخبرځا يونولـه خولې وا يي چې يوروسي هليکوپترتيره ا ونـۍ کلـه چې دشپې لـه خوا هوا يي ډګرته نژدې کيـده را وغورځول شوا وسپرلې يې ټول مړه شول.يـوه روسي ديپلوما ت څرګنده کړه چې دی هليکوپترد تخنيکي عوا رضولـه ا مله سقوط کړی په دا سـې حا ل کښې چې غربي ديپلوما تا ن فکرکوي چـې دمجا هدينودرا کښونوپه وسيله را نسکورشوی دی.

۱۶۷- ديپلوما تا ن رپوټ ورکوي چې پـه کا بل ښا رکښې دا منيتي تدبيرونولـه زيا تيدو سره،سره په هغه بريدکښې چې تيره ا ونـۍ وشولـړ ترلږه دمجا هدينولس را کښونه په نظا مي ا هدا فو وروشړل شول ا ودښا رپه ختيځوبرخوکښې شپـږ نا معلومې چا ودنې وشوې .ديپلوما تا ن دمجا-هدينودا رپوټونه تا ييدوي چې دروسيـې توپ لرونکوهليکوپترونودکب په لومړيوورځـو کښې په شما لي کښې دسا لنګ دلاري پـه ا وږدو درا نه بريدونه کړي دي.ديپلوما تا ن وا يي چـې مجا هدينوتقريباً دوې ا ونـۍ وړا ندې دسا لنګ غا ښي ته نژدې دوه روسي عسکرنيولي ا وتـر محا کمې وروسته ا عدا م کړي وو.

۷

۱۶۸- دا فغا ن ا سلامي آژا نس درپوټ لـه مخې تيره ا ونـۍ يوه روسي ټا نک په جلال آبـا د کښې دجنګ پرضد مڼا هره کوونکوبا ندې ګولـۍ وچلولې چې دوې ښځې شهيدا نې شوې.ويل شـوي چې ترسل تنوزيا تو ښځوپه دې غيرمعمولـې مظا هره لاس پورې کړې وۀ ا وغوښتل يې چـې خپلوا نوته يې موقع ورکړه شي چې دکا بل رژيم عسکري پريږدي.مظا هره چيا نوددولـت ضـد شعا رونه ورکول ا ودولتي ودا نـۍ يې په تيـږو وويشتلې.

۱۶۹- دمقا ومت دځوا کونوخبرځا يونه خبر ورکوي چې دروس ا ومزدوررژيم زيا ت ټپيـا ن دنا زيا تا لـه ا دی نه جلال آبا دته را وړل شـول. په نا زيا نوبا ندې حکومتي بريدډزوس قوا وپـه مـرۍ يوه ورځ مخکښې پيل شو،دمړوپه ډلـه کښې يوتورن ا ويوډګرمن هم شته چې مړي يې لا تراوسه دمجا هدينوترواک لاندې سيمه کښې پا تـې دي. فکرکيږي چې دمجا هدينوتلفا ت هم درا نـه وي خودمقا ومت قوما ندا نا ن وا يي دوا وري ا وسختې يخنـۍ لـه ا مله دروسا نوعمليا ت نا کا م شـول ا و خپلوهدفونوته ونه رسيدل.

۱۷۰- دکا بل رژيم دمليشې قوې پـه پا کستا ن کښې دننه دا فغا ن مها جرينوپه يـوه کمپ بريدوکړ،دا مبولانس يوډريوريـې ووا ژه ا ودرې پرستا را ن يې وتښتـول .تيری کوونکو دا فغا نستا ن بولې ته په ا ووه کيلومتری کښـې پروت دبلوچستا ن په ا يا لت کښې دکمپ کلينک تـه ا وروړته کړ.يـوه ورځ وروسته يوتښتول شـوي پرستا ردپا کستا نی مقا ما توپه نوم لـه يوه ليـک سره چې دپا تې دووتنـودخوشې کولوشرا يـط پکښې څرګند شوي ووبيرته پريښودل شو.

(دا مريکا غږ- دری)

۸

۱۷۱- دملګروملتودخا ص ا ستا زی پروفيسور ا رما کورا به دريم رپوټ کښې چې دبشردحقوقـو کميسون ته يې سپا رلی را غلی دی:په ا فغا-نستا ن کښې دجګړې دوا م ورو،وروددعا مې وژنـې په لورلنډيږی.دا فغا نستا ن دمسئلې دحـل بوا زښنـۍ لارلـه دې هيوا دڅخه دشوروي قـوا و' وتل دي جې ا وس يې شميره دا ټکل لـه مخـې ۱۲۰ زروتنوته رسيږي.په دې رپوټ کښې دجګړې دوضع

چي پەهغي کسي دنفرضدما ينونو ،سا عتـــــى ا و
دلوبودسا ما ن ډولەبمونوڅخەا ستفا دەکيـــــبري
ا ودسيستما تيکى ا وپلان شوي بې رحمی یا دونە
شوي دە .ا رما کورا لەمها جروا فغا نى ميرمنـــو
سرەمرکي وکړي ا وهغوی دخا دپەشکنجەڅا یونـــو
کبني خپلي سترگى ليدلي پيښي بيا ن کـــــړي.
لەهغوشکنجوڅخەچي پەدي مرکزونوکبني يـــــي
ليدلي پەگوتوکبنى دستنوڅوخول،دسگريټ پـــە
ا وردشوندوسوځول.دا وردەوخت لپا رەپە ويښتو
با ندي ځړول ا وهمدا را زروحي شکنجي لکەددوي
دکورنيدغړوداعدا مولوا ووهلوتهديدا ونوريـا د
شوي دي.رپوټ څرگندوي چي ا وس دا فغا نستـا ن
دریمەبرخەنفوس لەخپل هیوا دنەدبا ندي ژوند
کوي ا ولەا فغا نستا ن نەدخلکودوتلوشميرچـــي
پەمتوسط ډول دميا شتي ا تەزرەتنەکيـــبري.دوا م
لري.ددرې مليونوپەشا ا وخوا کبني مها جريـــــن
پەپا کستا ن ا وا تلس سوەزرەپەا يرا ن کسبـــــي
ا وسيري.ا وتريونيم مليون زيا توکسا نوپـــــــە
ا فغا نستا ن کبني دننەخپل ځا ي پری ا يښى ا و
نوروسيموتەيي کډەکړي دە .

(بى.بى.سى.فا رســى)

۹

۱۷۲- ا فغا نى مجا هدينويوەروسى ا لوتکە
چي دکندها رپەا رغندا ب کسي دمجا هدينـــــــود
مورچوپەبمبا ری بوختەوەددي ا وونی پەا وا يلو
کسې را نسکورەکړە.

(دریا ض را ډیو- سعودی عربستـــــا ن)

۱۰

۱۷۳- گډي قوا وُې دپا کستا ن پولـــي تـــە
نژدي دخيبرپەدرەکبني دمجا هدينودسنگرونوپە
نيولوکبنى پا تي را غلي دي.دا بريدسلوا غـــي
پەا وا يلوکبني وشوا وهدف يي دپا کستا ن لـــــە
پولي نەدمجا هدينودرا تلوا ودتدا رکا تـــي لارو
بندول وو .دمجا هدينوخبرڅا يونەوا يي دروسيې
دوەزرەعسکرجي درژيم دقوا وُدپيا وړتيا لپـــا رە
دي سيموتەليږل شوي ووا وس بيرتەخپلـــــــو
مرکزونوتەرا ستا نەشوي دي.دولتى ځوا کونـــــو
هغەمورچلي چي دننتي پەمخەکبني يي دنا زيا نو
شا ا وخوا جوړي کړي وي پري ا يښي ا ودسرحدپـــە
۴۵ کيلومترۍکبني يي غني خيلوتەپەشا تـــــگ
کړی دی.دمجا هدينودوينا لەمخي پەدي بريـــــد
کبني رژيم خپل هدف تەنەدی رسيدلی ا وســــــرە
لەدي چي درا نەتلفا ت يي زغملى،نـــــــــەد ی
توا نيدلى مجا هدين لەهغومورچلوڅخەچـــي دا
لارەتري کنټرولوي وبا سي.

۱۲

۱۷۴- دا فغا نستا ن دا سلامي حزب دخا لص
گروپ نما يندەعبدا لحق لەميرمن يا نگ ســـــرە
وکتل ، ميرمن يا نگ پەدي کتنەکبني دشـوروي
ا شغا لگرا نوپەوړا ندي دا فغا نستا ن د خلکـــــو
لەمبا رزي څخەدبريتا نيا ملاتړا علان کـــــــړ.
عبدا لحق دبريتا نيا ددولت پەبلنەدهغـــــــــە
هيوا دپەکتنەبوخت دی. (بى.بى.سى.فا رســى)

۱۷۵- دپا کستا ن حکومت دکا بل حکومـــت
تەديوەا حتجا جي يا ددا شت پەترڅ کبني نوموړی
حکومت تورن کړی چي قوا وُيي دپا کستا ن پــــــر
خا ورەبمبا ری کړي ا ويوتن يي شهيدکړيـــــدی.
دکا بل لەحکومت نەغوښتنەشوي چي خپلي حملي
بندي کړي ا ودهغەوخيمونتيجوتەچي خرگنـــــدي
شوي نەدي ،سترگي پەلاروي.

(دا مريکا غږ- دری)

۱۳

۱۷۶- دکا بل رژيم ا يرا ن تورن کړی چـــي
پەوا رو ،وا رويي دا فغا نستا ن پەکورنيوچـا رو
کبني لاسوهنەکړي ا وپەدي ا ړەيي خپلەا عتراضيە
پەکا بل کبني دا يرا ن دسفا رت کا رکوونکي تـــە
سپا رلي دەپەدي يا ددا شت کبني ا يرا ن تـــــورن
شوی چي لەنويولارونەيي پرا فغا نستا ن با ندي
دتيري ا ولاسوهني پرا ختيا تەودەورکـــړی دە .
دتيرکا ل پەا وردوکسي دا فغا نستا ن خـا ورە ۶۳
ځلەدا يرا ن دځمکنيوا وهوا يي قوا وُدتيــــــــري
هدف گرځيدلی دە .ددي عمليا توپەترڅ کبني ۲۰
تنەمړە ۲۴۵ تنەټپيا ن ا و۱۹ تنەتښتول شـــوي
دي دبى.بى.سى.مبصروا يي: دا فغا نستا ن پـــە
برخە کبني دا يرا ن ا علان شوی سيا ست پەډيـــرە
پيا وړتيا ددې هيوا ددخپلوا کی ترلاسەکولـــــــو

دفاع کوي اولههغههیوا دنهدشوروي قواوُدبې قیدا وشرطهوتلوا ودروس ترحما بت لاندې رژیم پرځای دیوهاسلامي حکومت دټینگولوغوښتونکی دی خوپهعمل کښې دافغانستا ن دمسئلې پهاړه دایرا ن سیاست چندانې روښا نهنهدی سرهلهدې چې ایرا ن دافغانې مبا رزینوگڼ شمیرتههغه هیوا دتهدورتلوا جا زهورکړې خودافغانستا ن مجاهدین پهایرا ن کښې دننهدپاکستا ن پـه پرتلهلهزیا تومحدودیتونوسرهژوندکوي.

(بی.بی.سی.فا رسـی)

۱۷۷- افغانې مجاهدینوتیرههفتهکابـل تهنژدې دکمونستا نودری توپ لرونکـي هلیکوپټررا غورځولي دې چې پههغې کښې څلور تنهروسی متخصصین هموژل شوي دي.

(درباض راډیو- سعودی عربستا ن)

۱۴

۱۷۸- لویدیځ دیپلوما تانوا یې دافغا- نستا ن دمغا ومت مجاهدینودری روسي هلیکو- پټرپهدریوپرلهپسې ورځوکښې دروا نـي میاشتې پهاوا یلوکښې دکابل ښاوا وخوا راغور ځولي دي.لومړی هلیکوپټردکب پهلومړۍ پـه لوگرکښې ،دوهمدکب پهدوهمدللندرپهغاړهکښې اودریمدکب پهدریمدکابل پهختیـځ کـې زانسکورښوي دی.

۱۷۹- دننگرهاردوروسنیوجگړوپهبـاب انجنیرحکمتیار چې پخپلههمسنگرتهتللـی و ویل :پهمجموعي توگه ۱۵۰۰ تنوکمونسـي عسکرو ،صاحب منصبانوا وملیشې چـي ۴۰۰ ټانکونو ،سوبلوا ونورونظا مي وسا یطویې ملاتړ کاوهپهدې بریدکښې برخهاخیستې وه.لـهدې ډلې نه ۸۰۰ تنهوتښتیدل ۲۰۰ تنهلهمجاهدینو سرهملهشول اونورخوا رهوا رهشول.پهدې نښتو کښې اتهروسي ټانکونهاوسوبلې لهمنځـهوړل شوي اوجټ الوتکی همراغورځول شـوي دی دکمونستي قواوُدځانی تلفاتودقیق شمیربـه لاس کښې نشته ،دمجاهدینولهاړخه ۱۲ تنـه شهیدا ن شوي اوتر ۳۰ تنوزیا ت ټپیا ن شویدي ده وویل: ددې قوالهدې بریدنههدف داوٴ چې لهیوې خوا دمجاهدینودتگ اوراتگ لارهچې پـه

نا زیا نوتیرېوي وتړي اولهبلې خوا بـې غوښتل دهغې لارې امنیت تاًمین کړي چې لـه هغې څخهدپاکستا ن پهقبا یلي سیموکښې خپلـو مزدورانوتهوسلهاومهما ت ورلیږي...خـو شورویا ن پهقبا یلوکښې لهدې لاسوهنوڅخههیڅ نتیجهنشي ترلاسهکولای ،هغودگوتوپهشمیـر کسا نوچې لهروسا نوسرهمرستهکړی دخلکوپـه منځ کښې رسوا ،بدنا ما وسرټیټي دي .پههغـه ۳۵ کیلومترهلارکښې چې پهقبا یلوکښې ولاړو لههرهاړخهدمجاهدینولارما مونهاومعنٔوسهده.. هغوي دقومي جرگوپهکولوسرهموږتهدا دراکړچې پخپل ټول توا ن دمجاهدینوترڅنگ ولاړیـو. موږتهیې وویل لکهڅنگهچې لهانگریزا نوسره پهجهادکښې ستا سوترڅنگ ولاړوونوهمدا سې لـه شوروي سرهستا سوپهجهادکښې ستا سوترڅنـگ ولاړیو.

۱۸۰- دافغانې پولیسوپولوړرتبهما مور محمدرحیم‌نسب اوس ،اوس پاکستا ن تهاوښتـی دی،دی دکابل دپولیسوپهاکادمۍ کښې دجـزاء دحقوقوا ستا دوٴ .دهوویل ځکهیې مهاجرت کـړی چې دوهځل یې کورتلاشي سوا ودهپههغهځهچې پـه افغانستا ن کښې یې دروسانوددیکتا تـوری روښونهوبلل،اعترا ض وکړ. (دامریکا غږ- دری)

۱۷

۱۸۱- دملگروملتونما یندهکوردوویـز اسلام‌آبا دتهراغی.دی هڅهکوي افغانستـا ن اوپاکستا ن تهپهسفرکولوا وددې دووهیوا دوله مقا ما توسرهترخبروکولووروستهپهژنیوکښـي دافغانستا ن اوپاکستا ن دخبروا ترولپـا ره مقدما ت برابرکړي.دژنیولهشپږپړا وهخبـرو سره ،سرهچې پهځلوروکلونوکښې ترسرهشـوي اوترا وسهنتیجې تهنهدي رسیدلي کوردوویـز همدا رازدافغانستا ن دمسئلې لپا رهخپلـو هڅوتهدوا مورکړی اودا سلام‌آبا دا وکابل ترمنځ مکررتگ اورا تگ یې چې .دوي اوونۍ وخت بـه

نیسي دهمدې لپا رهپیل کړی دی.دهوبلې چـې موجودهرکودهرڅنگهچې کیږي با یدلهمنځهیوړل سي څودخبروکول دوا موکړا ی شي.

۱۸۲- قوماندا ن عبدالحق چې دبریتانیا

دحکومت پهبلنهلندن تهرا غلی او تپا کل شوی دهچې لهمیرمن تپا چرسرههموگوري دژنیودخبرو پهبا ب پهیوهمرکهکښې ووېل: موږدژنیولهخبرو سرهمخا لف نهیو ،خوکومې خبرې چې اوس روانې دي لهستهې دمجا هدینو پهگتهنهدی ځکهچې دا مذاکرات تقریباً ځلورنیمکا له کیږي چې روان دی.هلتهزموږخلک وژل کیږي کوروننه مووراننیږي اوخلک مومها جرکیږي نوکلهچې زموږتول خلک لهمنځهولاړشي بیا دژنیوپرېکړه څهکوو .دهډگوربا چوف دپا لیسی دبدلون پهبا ب ووېل:کلهچې گوربا چوف واک ترلاسهکړزموږ تلفات زیات شول،بمبا ری زیا تهشوه ،زیاتې قوا وې افغانستا ن تهرا غلې اوزموږخلک زیات مها جرشول اوداسې کومتکي چې دافغانستا ن دآزا دۍ پهلوروي موږنهوینوا واصلاًپه خبروکښې دروس هدف دا دی چې با یدمجا هدین خلع سلاح شي،دپاکستا ن پولهبېخي وتړلهشي اوموږخلک با یدکا رمل حکومت ومنوا وترهغې وروستهبهبیا پوځه روسي قوا وې لهافغانستا ن څخهوباسي اوبیاځهبهپا تې شي ځوپه بشپړهتوگه قدرت ترلاسهکړي.

(بی.بی.سی.فارسی)

۱۸

۱۸۳ـ دکابل پوهنتون پخوانی استاد پوهاندعلی محمدزهما چې بهدې وروستیووختونو کښې اِتریش تهمها جرشوی دی دیوې مرکی به ترخ کښې ووېل:لههغې ورځې نهچې د پلخرخي لهزندا ن نهدکابل ښا رنسبتاً پراخه زندا ن تهرا ووتم پرلهپسې ترسیاسي فشا رونو اودپټوپولیسوترتهدیدونولاندې وم .دهووېل دکابل دمزدورزریمدستگا ههڅهکولهچې دی دلیکوالودتپولنې ،صنفی اتحادیې،دسولې اوپیوستون دسازما ن اودپلاروطنې ملې جبهې دمړي پهبهرستن کښې ونغاړي اولهدهنهدتبلیغ دوسیلې پهتوگهاستفا دهوکړي خودهدا بلنې ونهمنلې.

۲۰

۱۸۴ـ دیوهخبرلهمخې مجا هدینودکب په ۹ او۱۰ نیټهدسروبي پهولسوالۍ کښې د برښنا پرستنوبا ندې بریدوکړچې دبرښنا دد ې پا یوپهلهمنځهتللوسرهدکابل پهښا رکښې د برښنا کمښت احساس کیږي .پههمدې نیټه مجا هدینوپرپنځهنظامي پوستوبریدوکړا و ددې بریدپهترخ کښې ۲۰ تنهکمونستا ن مړه یا ټپیا ن شول.دیوهبل خبرلهمخې مجا هدینود کب په ۱۱ نیټهدمیا خیلودکلي پهجوزک کښې د یوهلهځمکې څخههوا تهرا کټ پهوسیلهدشوروي قوا ؤ یوهلیکوپتررا وغورځا وه او یوبل هلیکوپتر چې دهغې دنجا ت دپا رهرا غلی و،دکابل هوایې ډگرتهنژدې را نسکورشو .کمونستانو دجوزک سیمه ترکلکې بمبا رۍ لاندې ونیوهاودمجا هدینوپر مرکزیې گوزا رونهوکړل.(دامریکا غږ ـ دری)

۱۸۵ـ دگا رډین دورځپا ڼې خبریا ل ستیبل چې اوس ،اوس افغانستا ن تهتللی و دیوې مقالې پهترخ کښې دافغانستا ن دجنگ پهبا ب هغومطبوعا تي رپوټونوتهچې پهاسلام آبا دکښې دبرتانیې اوامریکې لهسفا رتونو څخهنشریږي گوتهونیوهاووېې ووېل: داخبرونه بې لهدې چې رښتیا والی یې دخبریا لانولهخوا وڅېړل شي دمهموآژانسونولهخوا خپریږي.

۲۱

۱۸۶ـ ددیپلوما تانودرپوټونولهمخې د شوروي ځواکونوخا صوکوما ندوگا نودمجا هدینو پریوههغهکا روا ن چې وسلهاومهما تې یې لېږدول یرغل کړی دی.پهدې بریدکښې چې د کابل شما ل تهپهغرنۍ سیمهوشومجا هدینوته درا نهتلفا ت وراوښتی اویوشمیرمجا هدین هم ژوندي نیول شوي دي. (بی.بی.سی.فارسی)

۱۸۷ـ دافغانستا ن دچا رویوهخبریا ل نا مکوتیې دنا روی پهپا یتخت اوسلوکښې څرگندهکړهچې پهافغانستا ن کښې دشوروي اوردمدتهسترا تیژۍ دا دهخودافغانستان‌شما لی سیمې پهمنځنۍ آسیا کښی دهغههیوا دلهخا ورو سرهونښلوي .روسا نوافغانستا ن پرا ووبرخو

ویشلي:دجنوب لویدیځ سیمه ،مرکزي یــــا د هزا ره‌جا ت سیمه ،دجنوب ختیځ سیمه ،دشمـــا ل سیمه ،دشما ل لویدیځ سیمه ،دپنجشیرسیمـه‌ا ود کا بل سیمه ،هغوي په‌هره‌سیمه‌کښې له‌خا صـــو تا کتیکونوځه‌کا را خلي.دروسیې سترا تیــــژي په‌جنوب لویدیځ سیمه‌کښې دا ده‌چې هغه‌لـــــه ا وسیدونکوځه‌تشه‌کړي،په‌هزا ره‌جا ت کښې دا ده ځودهغه‌له‌مرکزي موقعیت نه‌په‌ا ستفا دې ســـره پریږدي چې همدا سې دا ښزوا په‌حا ل کښې پا تـــې شي ا وخپل منځې جنګونه‌هلته‌پیا وړي ا وپرا خه کړي.په‌جنوب ختیځ کښې دبمبا رۍ ا وسختـــــو عملیا تولـه‌لارې هڅه‌کوي ځودمجا هدینوتدا رکاتي لارې وتړي ا وپه‌هیوا دکښې دننه‌مجا هدینـــــود پیوستون هغه‌مزي چې په‌پېښورکښې یې دمقا ومت

له‌سیا سي مرکزونوسره‌غزولي پرې کـــــړي . د پنجشیرسترا تیژیک ا همیت له‌دې کبله‌دی چـــې دسا لنګ لارې ا وشما ل ختیځ ته‌لندپروت دی. د شما ل له‌سیموسره‌دروسیې دا رتبا ط سترا تیــــژي دا ده‌ځوهغه‌برخې دروسیې په‌خا وروکښې ننه‌با سي. دا فغا نستا ن دشوروي کولوله‌شپږومرکزونوځه خلورمرکزه‌یې په‌شما لي سیموکښې پرا تـــه‌دي. همدا ا وس دوا خا ن دهلیزعملاً دروسا نوپــــه‌لا س کښې ا ودشوروي دخا ورې جزدی.په‌نیویا رک کښې دا طلاعا تودفترآ مرې میرمن ا وزن کلاس وویل: دوا خا ن په‌نیولوسره‌پا کستا ن ا وشـــوروي ا و س سره‌ګا ونډیا ن شوي دي.د ۱۹۸۰ کا ل په‌پسرلــــی کښې یعنی دببرک کا رمل تروا کمـــن کیدوځـــــو میا شتې وروسته‌ددووا مدا دې تړونونوپه‌تــــرڅ کښې چې په‌کا بل ا ومسکوکښې لاسلیک شـــــول د وا خا ن دهلیزدکا بل دکمونست رژیم‌له‌خــــــوا شورویا نوته‌ورپریښودل شو .

(دا مریکا غـــږ- دری)

۱۸۸- دملګروملتودبشردحقوقوسا زمــا ن په‌ا فغا نستا ن کښې دخا رجي ځوا کونوشته‌وا لـــی محکـــوم‌کړی دی،پـــه‌یوه‌پریکړه‌لیــک کښې یـــی له‌ا فغا نستا ن نه‌ژرترژره‌ددې قوا وُووتـــــــــل غوښتی ا ودا چې دا فغا نستا ن خلک دخپـــــــــل برخلیک له‌ټا کلونه‌محروم‌دي ا ندیښنه‌ځرګنـــده شوي ده .دا قطعنا مه‌په ۳۱ موا فقوا وشپـــــــــرو مخا لفورا یوتصویب شوې ده .

(بی.بی.سی. فا رســی)

۱۸۹- دکا بل دررژیم‌رهبرببرک کا رمل په دا سې حا ل کښې چې دررژیم‌دبا ندنیوچا رووزیـــر شا ه‌محمددوست هم‌حا ضروٶ ،په‌کا بل کښې دخپـــــل کا رپه‌دفتر کښې له‌دیګوکوردوویزسره‌وکتل .

(دکا بل را ډیو)

۲۳

۱۹۰- دملګروملتودبشردحقوتوکمیسیـــون چې پرون یې غونډه‌کړې وه ،په‌خپل پریکړه‌لیک کښې دا فغا نستا ن په‌برخه‌کښې دډا کټرا رما کورا لخوا دوړا ندی شوې را پوررملاتړکړی دی.ده‌پـــــه خپل رپوټ‌کښې په‌ا فغا نستا ن کښې دروســـــــې عسکرودبې رحمې‌یا دونه‌کړې وه‌ا ودا فغـــــا - نستا ن ددولت دمخا لفینوپرفوري ا عدا مولوا و په‌ا فغا نستا ن کښې دمذهبی ا عتقا دا تودنــــــه منلوپه‌سبا ست ژوره‌خوا شینې‌ا وا ندبښنـــــــه ځرګنده‌شوی ده .شوروي دا رما کورا رپوټ ردکړي ا وهغه‌یې بی ا سا سه‌ګڼلی ؤ ا ودملګروملتـــــود بشردحقوقودکمیسیون دقطعنا مې درا ې ګیـــــرۍ په‌ترح کښې دشوروي نما ینده‌ا وهمدا را زدهنـــد حبشې ،نکا را ګوا ا وسوریې نما ینده‌ګا نومخا لفې را یې ورکړې.

۱۹۱- دبریتا نیې دولت دا فغا نســـــا ن د حکومت هغه‌ا عترا ض چې په‌دې وختونوکښې یـــــې لندن ته‌دمقا ومت دغورځنګ دیوه‌مشردسفرپـــــه با ب کړی،ردکړی دی.نوموړی مشرعبدا لحـــــق نومیږي چې دبرتا نیې ددولت په‌بلنه‌یې هغـه هیوا دته‌سفرکړی وٶ .دبربتا ینې دخا رجه‌چــا رو دوزا رت یوه‌ویا ندویلي چې دا فغا نستـــــــا ن د حکومت ا عترا ضنا مه‌به‌په‌دې برخه‌کښې بې لـــــه ځوا به‌ورغبرګه‌کړي،ځکه‌دبریتا نیې دولت لـــــه ا فغا نستا ن سره‌رسمي ا ړیکې نلري.

(بی.بی.سی.فا رســی)

۱۹۲- دکا بل رژیم‌دخا رجه‌چا رو وزا رت د ملګروملتودبشردحقوقودکمیسیون هغه‌رپوټ چې په‌ا فغا نستا ن کښې دبشردحقوقودځرنګوا لی پــه با ب ترتیب سوی،محکوم‌ا وردکړی دی.

(دکا بل را ډیـــو)

٢٤

١٩٣ـ دغلامرسول پەنوميوسڕی چـــي دوه كا لەوڕا ندي دجها دلەسنگرنەكمونستي حكومت تەورا وستي وء ا ودكا بل رژيمەدی دملیشي دیوێ ٤٠٠ كسیژي دلي پەمشڕي تاكلي وء ،دسیمـــي مجا هدینودی بوخطرنا ك دشمن گا نەا ودوژلوپە هەڤكبني بي وو .دهرا ت دجبهي قوما نـــــدا ن ا سما عیل خا ن وا یي چي دحكومتي ملیشـــیدا قوما ندا ن دوی ا وونی مخكسي دپلان شویـــــو عملیا توپەترخ كسي ووژل شو ،ڤا هرأ دغـــلا م رسول یومرستیا ل چي لەمجا هدینوسرەبي پـــت لاس درلودپەدي عملیا توكسي ونەدەرلودە ،پـە دي عملیا توكسي دري تنەمجا هدین مڕەا وپنحه تنەنورڕتپیا ن شوي دي.دغلامرسول جسدپـــــه هرا ت سا ركبني دخلكودنندا ري لپا رەكیسنود ل شوچي درژیمدپلوبا نومعنویا ت بي خرا ب كڕ ي دي.دددلەوژل كیدوسرەددەزیا ت شمیرملیشـــه دبنا رلەشا ا وخوا بوستونەلەمجا هدینوسرەملـــه شول ا ونوموڕي سیمي دحكومت لەكنترول خخه ووتلي.

١٩٤ـ دقوما ندا ن ا سما عیل دربوپڕلـــه مخي دهرا ت لویدیځ تەدا برا ن دسرحددا ورد و پەلورروسي ا لونكودكب په ١١ نیتەدمجا هدبنو دموا دوبربوكا روا ن درا كتوبربدوكڕچي دهغـي لەا ملەدوي لاری وسوځبدي ،بەدي بربدكســــي ځیني قوما ندا نا ن شهیدا ن ا وبوهلیكوپتـــــر را نسكورشو

١٩٥ـ پەلندن كښي دبربتا نیي مشرا ســو لەعبدا لحق سرەكتنەوكڕه .سرجفري ها ودلبدني پەترخ كبني لەدەسرەژمنەوكڕەحي سرتا نیەبـــه دا فغا ني مجا هدینوملاتڕتەدوا موركـــــڕی.دەد صدا رت پەما ښی كبني لەمیرمن تا چرسرەدنیـم سا عت لپا رەملاقا ت وكڕا ودبرتا نیي لەمـــشري خخەبي وغوښتل حي برروسیەبا ندي دزیـــــا ت دیپلوما تیكي فشا رلەلاري هڅەهیوا دڕبا ســـي چي خپلي قوا ۆي لەا فغا نستا ن خخەوبا سي.

١٩٦ـ دیگوكوردوویزپەا فغا نستا ن كبـــي دسولي دټینگیدوپەهڅوكښي یوځل بیا پەا سلام آ با دا وكا بل كښي دنویوكتنولڕی تەلاس وغځاوه دەتیرەا وونی لەصا حبزا دەیعقوب خا ن ســـرەد خلورمځل لپا رەخبري وكڕي ا وبیا سیدەكا بـــل تەولاڕ .دپخوا ني تجویزسرەسمددەدا سلام آ بــا د ٦٢ سا عتەلیدنەكتنەپەبشپڕەتوگەسرپوښلـــي پا تي شوه .پەدا سي حا ل كښي چي دكا بـــل ا و ا سلام آ با دترمنځ شا پەشا خبري څنډیذلي كـور- دوویزلكەڅنگەچي ویل كیږي دهغەڅولپا رەچـي رسمي معظلەبلل كیږي دسولي دلتي پەهڅەكښي دی.

١٩٧ـ دا فغا نستا ن دشخړي پەبا ب ددوهمي ا ستما عیەغونډی نا رویژي ترتیب كوونكي وا یـي چي ددي غونډي هدف دا دي څودهغەڅەپەبا ب چي دشوروي عسكروترتیري وروستەپەتیروشپـــرو كلونوكښي تیرشوي ا وهغەڅەچي پەدي ســـوق - ا لجیشي ا همیت لرونكي هیوا دكښي تبریـــــري معلوما ت را غونډكڕي.دا ستما عیەكمیتي رئیس ها یدن ا سكلن وا یي:دا غونډەبەددی پوښتـــود څوا بونوپەلارەكښي خدمت وكڕي چي : آیـــــا ا فغا نا نوتەشكنجەوركولەكیږي كەنە ؟ آیا منع شوي وسلەا ستعما لیري كەنە ؟ا وبل دا چي بـــه منظمډول دعا مەوژنې ا ونسل كښي لپا رەهڅـــه كیږي كەنە ؟دي وا یي : شوروي ا تحا دبا یـدد ا توا ن ونەلري څوخپل تیري تەدنڕی دعا مـــه ا فكا روپەبشپڕډول لەنظرغورځولەســـرەدوا م وركڕي.پەا وسلوكښي دشوروي سفا رت پـــەدي غونډەكښي دخپل ځان سپینولولپا رەبلنەردكڕي دەا ودي سفا رت دنا روي حكومت تەیوەا حتجاجیه سپا رلي ا ودهغي پەترخ كښي بي دعوي كڕي چي دجلسي هدف دا دي چي دكا بل ا وشوروي حكـــو- متونونقشونەتحریف كڕي.پەدي غونډەكښي هغه شا هدا ن چي خبري كوي ١٦ تنەدا فغا نـــــا ن ا وسیدونكي دي چي دمجا هدینوڅونەمشرا نهم پكښي دي. (دا مریكا غږ- دری)

٢٦

١٩٨ـ دا فغا نستا ن دموضوع پەبــــــا ب نڕیوا لەا ستما عیەغونډەپا ي تەورسیـــدەا و د ا فغا نستا ن دمقا ومت ا ستا زوترپخوا دزیا تـــو غیرنظا می مرستوغوستنەوكڕه .دا فغا نستـــا ن دمقا ومت دا تحا دنما یندەصبغت ا للـەمجـــددي

وغونډل چې دمجاهدینو اتحاد دي دافغانستان دیوا ځینې نماینده په توګه په رسمیت وپیژندل شي. (بی.بی.سی. فارسی)

۱۹۹- ۱۶ تنه افغاني مهاجرتیره اوونۍ هغه وخت شهیدان شول چې یوه پټ شوې بم د پاکستان په پوله کښې په دووهغو لاریو چې بوزوم او دوستان یې پکښې سپاره وورا خلاص شو. دیوه پاکستاني مامور دوینا له مخې ۱۱ تنه نور په هغه چاودنه کښې ټپیان شول چې له پاړه چنار سره نژدې وشوه. پاکستاني مامورین فکرکوي چې دا بم دکابل دکمونیست رژیم مزدورانو ځښن کړې وو. (دامریکا غږ- دری)

۲۷

۲۰۰- داوسلو نړیوال کنفرانس پای ته ورسیدا ودخپل کاررپوټ به دملګرو ملتو دبشر دحقوقو کمیسیون ته واستوي. همدا راز به یو ځانګړی رپوټ چې په افغانستان کښې تاریخي آثارو ته دوراوستو او نورو په باب تهیه شوی دیونسکو مؤسسې ته ورولیږي. دبی.بی.سی. نماینده نبې مصداق وایي: دنا روې حکومت هم پخپلوا علامیو کښې دکنفرانس ترپیلیدو وړاندې او هم چې ددې کنفرانس لګښت یې منلی ددې بین المللي غونډې ملاتړکړی دی. (بی.بی.سی.فارسی)

۲۰۱- دکابل رژیم دیوزرتنو په شا اوخوا کښې عسکر تیره هفته له خپلو قرارګاو څخه وتښتیدل او له افغاني مجاهدینو سره یو ځای شول. (دریاض راډیو)

۲۰۲- افغاني مجاهدینو ته لنډو منابعو نن وویل چې مجاهدینو دکندهار ولایت په جنوب کښې چې سخته جګړه پکښې روانه ده دشوروي دوې جنګي الوتکې اوځلور هلیکوپتر اغورځولي دي. (دریاض راډیو- سعودي عربستان)

۲۸

۲۰۳- کوردووېزوا یي: دکابل رژیم له افغانستان نه دروسي قواو د وتلو په باب دیوه مهال ویش وړاندیز کړی دی. (دامریکا غږ- دری)

۲۰۴- مولوي محمد نبي محمدي او صبغت الله مجددي چې اوسلوته تللي وو په بېلابېلو مرکو کښې دامریکا غږخبریال ته څرګنده کړه چې اوسنی ائتلاف څو ګډه ترپخوانی او وه ګونی اتحاد نه غوره دی. مجددي وویل: په اوس وخت کښې ټول په ائتلاف کښې را غونډشوې تنظیمونه په هماغه پخوانۍ بڼه پاتې دي خو دهر تنظیم مختلفي کمیټې دبل تنظیم له ورته کمیټو سره همکاري کوي. محمدي وویل: ددې ائتلاف په لوړ زمور حرکت یوازې اویوازې کیداې شي چې تدریجي او ګام په ګام وي. (دامریکا غږ- دری)

۲۰۵- دجوزجان دولایت مجاهدین وایي: چې دوې دشوروي او نوهغه قواو چې دعملیاتو لپاره سنګ چارک ته لیږل شوي وه له زیاتو تلفاتو سره مخامخ کړې ده. رپوټ وایي چې په نښه ورځني جنګ کښې چې دکب په ۱۱ نیټه دتیري کوونکو عسکرو په پرشانګ تماموشو ۷۰ تنه تیري کوونکي چې ځینې روسي منصبداران هم پکښې وو وژل شوي دي.

۲۰۶- ددیپلوماتانو درپوټونو له مخې مجاهدینو په کندهار کښې له کمووقواو سره دیوې جګړې په ترڅ کښې دري هلیکوپتر را نسکور کړل هغوې دروسانو پر یوه جنګي کاروان بریدوکړ او ۱۸ عسکري نقلیه وسیلې یې ویجاړې کړې دي مجاهدینو دتیري اوونۍ په ځمکنۍ جګړه کښې د کابل دحکومت ۲۷ تنه عسکر وژلي او ۹۰ تنه نوریې ژوندي نیولي دي.

۲۰۷- لویدیځ آلمان له شوروي څخه غوښتنې چې دافغانستان نظامي اشغال ته خاتمه ورکړي. دباندنیو چارو دوزارت دا وینا هغه وخت صادره شوه چې دپارلمان لومړنی مجلس په بن کښې دوه ورځنۍ علني استماع په افغانستان کښې دشوروي دنقش په باب تر ځېړنې لاندې ونیوله. په پارلمان کښې دروسانو دوحشت په باب دصبغت الله مجددي شهادت واوریدل شو. دلویدیځ آلمان دپارلمان لومړنی مجلس دا روپا لومړنی پارلمان دی چې دشوروي لخوا دافغانستان دنیولو په باب رسمي استماع جوړوي.

۲۰۸- دکابل رژیم الوتکو په پاکستان کښې دخرلچی سیمه تر برید لاندې ونیوه. پنځه عسکریې شهیدان او ۱۴ تنه نوریې ټپیان کړل. دا برید دکورمې په سیمه کښې هغه وخت وشو چې مجاهدینو دتجهیزاتو لیږدولو لپاره له هغه ځای نه استفاده کوله. (دامریکا غږ- دری)

د راپورګانو د برخې د نومونو
او موضوعاتو لارښود

دسياست اوداففانستان دخلكودسرنوشت دټاكلو ضمانت وكړي هلي ځلي وكړي ترڅوددې قضيې هرا ړخيزحل درا تلونكوضما نتونوسره يوځای پيدا شي.دەزيا ته كړه : دا ففانستان خلكودخپل وياړلي تاريخ په اوږدوكښي بيگا نه پوځونه په هرشكل چي وي ندي منلي اونن هم دلاس پوځي حكومت اوتيري كوونكوشوروي قواوپه مقابل كښي چي په عصري وسلوسره سمبال دي يوازې دمحدودووسايلوپه درلودوسره په ميړا نه جنگيږي. (دا مريكا غږ- دري)

۱۴- په كابل كښي دايران دسفارت شارژ دافيرد بهرنيوچا رووزارت ته احضا روپه ددې مضمون احتجا جيه ليك وروسپارل شو:دا ففا-نستان دمربوطومقاماتوداطلاع پراساس دلړم په ۱۳ نيټه داففانستان په قلمروكښي دهرات د ولايت مربوط دشرشرې پربوسته دايران له خاورې څخه گولۍ اوريدلي چي دوه عسكري ووژل اودوه نوريې ټپيان كړل.اوهمدا راز د هرات په ولايت كښي دشيركما نه دا ستوگنې سيمې ترېريدلاندې نيول شوې چي درې تنه مليشه يي وژلي اويو بل يې ټپي كړي دي.(دكابل راډيو)

يوه پټه وسله لري چي شوروي يرغلگرانوهغه هيڅ وخت نه وه پيشبيني كړې،يعني روحي تـوان، دسنبالوشوروي قواوپرضدشپږكلن نه ستړې كيدونكي مقاومت دا خبره نړۍ ته ثابته كړې ده ددې وختوا رسيدلى دى چي شوروي اتحاد دنړۍ دهيوادونو پرله پسې غوښتنوته غوږونيسي اوله افغانستان څخه ووځي. (دامريكا غږ- دري)

۱۶- امريكا اومتحدينويي داففانستان په موضوع كښي پرملگروملتوباندې يوپريكړه ليك تحميل كړى دى چي دافغانستان په كورنيو چا روكښي له لاس وهنې سره مترادف دى.په ملگرو ملتوكښي دكابل درژيم استازي فريدظريف دافغانستان دخلكوپرضدپه اصطلاح دنااعلان شوي جگړې چي دامپريالېزم اوارتجاع له خوا په لارا چول شوې دبنديدوغوښتنه كړې ده. ده د افغانستان اوپاكستان ترمنځ دمستقيمو خبروا تروغوښتنه وكړه،په مقابل كښي دپاكستان دبانديوچاروزيرصاحبزاده يعقوب خان نوموړې پيشنهاد ردكړاووېې ويل چي دكابل له رژيم سره غيرمستقيمې خبرې اترې له پخوانه روا نې دي. (دمسكوراډيو)

۲۵

۱۵- دا مريكا حكومت درسمي نظرياتو په ترڅ كښي وويل:په افغانستان باندې دشوروي اوږدتيري،پرمخ تللووسلواوعصري جگړوشوروياڼ قادركړي ترڅودافغانستان خلك لاندې كـړي، دشوروياتوتيرې نه يوازې داچي دافغانستان دخلكوسوله،امنيت اودهغه كورونه اوځمكې تهديدوي بلكه له ټولوڅخه زيات دافغانانو رسوم اوعنعنات تهديدوي . . .دلاس پوځي رژيم په ښوونځيوكښي داسلامي ښوونوپرځای ماركسستي لنينستي مفكورې ځای شوې دى.دا فغانستان دتاريخ كتابونه له سره ليكل شوي دي ترڅـود نړيوالوپيښوپه هكله دشوروي له نظرسره سم وي، دكابل په پوهنتون كښي دكمونستي هيوادونو استادان دټولواستادانو ۶۰ فيصده جوړوي، شورويان غواړي دافغانستان دفرهنگ په لـه منځه وړلوسره ،دمقاومت لپاره دافغانستان دخلكوارادە كمزوري كړي. . .دافغانستان خلك

۲٦

۱۷- دامريكا دسپينې ماڼۍ ويانددريگن گورباچوف دكښني په ارتباط وويل :متحده ايالات دقضيې دحل لپاره تيـنگه ارادە لـري. سره ددې چي دامريكا متحده ايالات له افغا-نستان څخه دشوروي عسكرووتلل بوااساسي عنصر بولي خوبيا هم باييددې قضيې پريكړه دې نور اصلونه هم په سركښي ونيسي.دېوآزادا ونا پيپلي افغانستان بيرته منځ ته راتگ،دافغانستان خلكوته دسرنوښت دټاكلو دحق وركول اودافغان مهاجرينوپه امن اوعزت سره بيرته هيوادته ستنيدل.له بلې خوا دشوروي اتحاد داكاډمي يو پوه بيرى ماكوف ويلي دي چي شوروي اتحاد د خوسندې چي عسكري په افغانستان كښي وي ده لويديزوخبريالانوته وويل: چي پدې وختو كښي دافغانستان دمقاومت دعوزځنگ دمجا-هدينوله لوري دنوبووسلوكه راكټونواوځمكني ما ينونوپه استعمال سره دشورويانوتلفات

دوهمه برخه

جریدې

۱۱ غبرګولی ـ ۳۰ کب

غبرګولی

۱۱

۱- د ملګرو ملتو ځانګړي استازي ډیګو کوردوویز د افغانستان د قضیې د حل لپاره وویل: شوروي اتحاد او امریکا په ژنیو کې د غیر مستقیمو خبرو اترو له پروسې څه خپل ملاتړ اعلام کړی. ده د پاکستان د حکومت او په ځانګړې توګه د جمهور رئیس جنرال محمد ضیاء الحق د هلوځلو او ملاتړ په خاطر ډاډ خرګند کړی دی، په عین وخت کې کوردوویز ویلي دي چې د افغانستان مسئله یوه کړکیچنه او مهمه موضوع ده خو د ځینو په فکر دا ستونزې جدي نه ګڼل کیږي.

۲- د هند صدر اعظم راجیو ګاندي ویلي دي چې د افغانستان مجاهدین به جګړه ونه ګټي او روسان د افغانستان د حکومت د غوښتنې پر اساس دې هیواد ته راغلي دي او تر هغو پورې چې ببرک کارمل د بې امنیتۍ تصور وکیږی په نظریاتو کې به یې کوم بدلون ښکاره نشي. ګاندي وویل هدف ته رسیدل یعنې د روسانو وتل د دوو ابرقدرتونو په تفاهم پورې اړه لري او وروستۍ نښې چندان د خوشحالۍ نښې ندي.

(مسلم)

۳- د هند صدر اعظم راجیو ګاندي وویل چې د افغانستان د مسئلې په هکله د ګورباچوف نظر د شوروي د پخوانیو مشرانو په نسبت ډیر مثبت دی. ده وویل که امریکا او پاکستان د افغانستان په کورنیو چارو کې د نه لاس وهلو ډاډ ورکړی نو ګورباچوف به شوروي پوځونه له افغانستان څخه وباسي. د جنګ د ورځپاڼې مبصر لیکي چې سوله خوښوونکي هیوادونه د افغانستان د مسئلې په هکله د هند کړنلارې ته اندیښمن دي ځکه چې هند په سیمه کې د شوروي اتحاد یو پوخ متحد دی او د دواړو هیوادونو په دفاعي او نورو مختلفو برخو کې د اوږدې مودې تړونونه لاسلیک کړي دي.

(جنګ)

۱۲

۴- یو پوځي امریکایي مشاور ډاکتر ادوارد لوتواک ویلي دي چې د روس د تیري پر ضد پاکستان ته د امریکا تضمین بې ګټې دی ځکه چې روسان د خپل متحد یعني هندوستان په واسطه کولای شي پر پاکستان یرغل وکړي. ده وویل سبب به دا وي چې پوځي مرستې د دې هیواد دننه مستقیماً مجاهدینو ته د فضا له لارې ورورسول شي... دا به سبب نه وي چې پاکستان له دې لارې د زیاتو تاوانونو په زغملو ختم شي.

۵- امریکا له پاکستان سره نږدې د افغانستان په پولو کې د زیاتو شوروي قواوو ځای پرځای کول غندلي دي او له مسکو څخه یې غوښتي دي چې خپلې قواوې له افغانستان څخه وباسي.

۱۳

۶- د کابل د رژیم څلورو جټ الوتکو د غبرګولي په اتمه د بدین په سیمه کې د پاکستان

پرفضا بي قلمروتيرې کړی دی.   (مسلم)

۷- دپاکستا ن بولوړسیا ستمدا رخوا جـه صفدرویلي دي چې پاکستا ن دا فغا نستـا ن د مسئلې دیوسیا سي حل علاقمنددی.دهوویـل پاکستا ن ا فغا ني مها جرینوته دبشردوستی لـه مخې پنا ه ورکړی ده ا ونه غوا ړي چې دا فغا نسا ن پهکورنیوچا روکښې لاس ووهی.   (مسلم)

۱۵

۸- دپاکستـا ن پهبا ندنیـوچا روکښـې د دولت وزیرزین نورا ني نن ددې هیوا دپه ملـي شوراکښې وویل چې دکا بل درژیمها لوتکود ۱۳۵۸ کا ل دمرغومی لهدوهمې نیټې څخهترنن پـورې ۶۱۵ ځلی دپاکستا ن پرفضا یی حریمتیري کـړي دی.دهوویل چې دپاکستا ن هوا یی قـوا ؤدکا بل رژیمدا لوتکوپرضدکوم ا قدا مندې کړي ا ونه یـې کومپلان ترلاس لاندې نیولی دی ځکهچې مونـږ پهسیمهکښې دزیا ت کړکیچ پلوی نه یو.

(جنگ ا ونوا ئی وقت)

۹- دا فغا نستا ن دقضیې پها ړه دژنیـود خبروا تروپه را تلونکي پړا وبا نـــدې دوا ن ورځپا ڼې پخپلهسرمقا لهکښې دتبصرې پهتـرڅ کښې لیکلي دي چې دا فغا نستا ن کشا لهدسیمـې دهیڅ یوه هیوا دپهګټه نده.   (دا ن)

۱۶

۱۰- دپا کستا ن دپا رلما ن غړی متقا عـد ډگرجنرا ل مجیدملک دپا کستا ن پهخا وره با ندې دکا بل درژیمښکا ره ا وبې شرما نهتیري پـه کلکـه غندلي دی.دهدپا کستا ن لهحکومت څخـه وغوښتل چې دخپل هیوا دددفا ع ا ودخپلوپولـو پهدننهکښې ددا ړول تیریودبندیدوپهخا طـر جدی ا قدا ما ت وکړی.   (پا کستا ن ټا یمز)

۱۱- دملګروملتوځا نګړي ا ستا زي دیګـو کوردوویزویلي دی چې پها فغا نستا ن کښـې د هری ورځې پهتیریدوسره حا لات کړکیچن کیـږي ده دا فغا نستا ن دمسئلې پهچټک حل با نـــدې زوروا چا وه.   (جنگ)

۱۲- دا فغا نستا ن دمسئلې منځګړی دیګو کوردوویزدا فغا نستا ن دمسئلې دحل موا فقتـ نا مهمطرح کړی ده ،خوددې موا فقتنا مې پـه ا ړهبې دزیا توتوضیحا تولهوړا ندې کولوڅخـه ډډه وکړه ده دسیمې لهحا لاتوڅخهچې ورځ پهور ځ

کړکیچن کیږي.ا ندیښنه وښوده .خوا سلامآ بـا د ا وکا بل تهلهخپل وروستي سفرڅخهخوښ دی ځکه چې دهغهپهترڅ کښې ټولوا ړوندها ړخونوویلـي دی چې مسئلهبا پدلهسیا سي لارې حل شي.

(مسلم)

۱۳- پهپیښورکښې دا فغا نستا ن دمها جرینو دسا زمان پهدفترکښې دبمدچا ودنې لـه ا مله ا ووه تنه ا فغانی مها جرین ټپیا ن شویدي.   (دا ن)

۱۷

۱۴- پهبنگله دیش کښې دپا کستا ن سفیـر تنویرا حمدخا ن ویلي دی چې هنددنا پیبلـو هیوا دونودمشرپهتوګهبا یدپها فغا نستـا ن با ندې دشوروي دوسلهوا ل تیري پهکلهښکا ره نظرورکړی .دهوویل چې دا فغا نستا ن جګـړې ا ودروسا نوموجودیت دپا کستا ن ا منیت ته غـټ خطرمتوجهکړی دی.

۱۵- دهندصدرا عظمرا جیوګا نـدی وویـل چې دده هیوا دپهګرینا دا با ندې دا مریکا یرغـل پرا فغا نستا ن با ندې دشوروي لهیرغل سـره پرتلهکوي.ده زیا تهکړهچې پها فغا نستا ن کښـې دشوروي پوځونوشتوا لې پدې دلیل سمدی چـې دکا بل درژیملهخوا غوښتل شوي و و.

(پا کستا ن ټا یمز)

۱۶- دپا کستا ن جمهوررئیس جنرا ل محمد ضیا ء ا لحق ښا یې پهچترا ل کښې ددروش سیمـه وګوری .دی بههلتههغهسیمې وګوری چې پـدې وروستیووختوکښې دکا بل درژیمدهوا یی تیـري لها مله تا وا نې شوې وي ا وهم۱۲ تنه پکښې پـه شها دت رسیدلي ا و۲۲ نورټپیا ن شوی وۍ.

(نوا ئی وقـت)

۱۷- دچترا ل عا لما نوا وروحا نینوپـدې سیمې با ندې دکا بل درژیمدا لوتکوبمبا ری چې د۱۲ ملکي کسا نودشها دت ا و۳۵ نورودټپـي کیدوسبب شوی دجمعې دورځې دغونډوپهترڅکښې وغندلې.   (پا کستا ن ټا یمز)

۱۸- دمسلمدورځپا ڼې بوهپوښتونکي ددې ورځپا ڼې دا دا رې پهنا مهدیولیک پهترڅ کښـې لیکلي دی هغهڅهچې شوروي ا تحا دپها فغـا نستا ن کښې دپوسلوپنځوس زره عسکروپهلیږلـو ا ودپنځوس زروعسکروپهټپي کیدوا ووژل کیـدو پهلاس را نه وړل ا مریکا وکولای شول چـې پـه پا کستا ن کښې پرتهلدې چې یوه مرمی هم فیـر کړی لاس ته را وړی .پرتهلهشک ا وشبهـــی د

ا فغا نستا ن دمسئلې په‌هکله‌زمونږد.یا ســـت لارښودنـــه‌دا مریکا له‌خوا ښه‌کیږی خودهغوی لخوا ا دا ره‌ا وپلی کیږی.دمجا هدینوږوحیا ت لـــوړدی خوپدې مبا رزې کښې دا مریکا لاس وهنه‌دهغـــوی دا عیې ته‌تا وا ن رسوي.   (مسلم)

۱۹ــ دکمونستا نویوګا رنیزیون دا فغا ــ نستا ن په‌ختیځه‌برخه‌کښې پدې وروستیووختـــو کښې دمجا هدینوله‌خوا کلابندشوی و ،دمجا هدینو دکلک مقا ومت له‌کبله‌دشورویا نویوي غټې قوې ونشوکړا ی چې دګا رنیزیون کلابندی ما تـــه‌ا و کمونستا ن آ زا دکړی.دررویترد آ ژا نس درپـــوټ پرا سا س دشورویا نوکما ندوچې دکونړپه‌ولایـــت کښې دبریکوټ له‌ګا رنیزیون څخه ۲۰ کیلـومتره لیری پلی شوی ودمجا هدینوله‌خوا کلابندشـــوی دی.   (جنګ)

۲۰ــ دبی.بی.سی.درا ډیودرپوټ پرا سا س دکا بل درژیم‌مشرببرک کا رمل پا کستا ن تـــه ا خطا رورکړی چې دا فغا نستا ن په‌کورنیوچـا رو کښې له‌لاس وهلوڅخه‌لاس وا خلی .کا رمل ویلـــي دی چې مجا هدین ا یرا ن ا وپا کستا ن تربیـــه‌ا و وسله‌وا ل کوی ا وبیا یې ا فغا نستـــــا ن تـــه را لیږی.   (پا کستا ن ټا یمـــز)

۲۱ ــ د۱،۲ ملیون ا فغا نی مها جرولپا ره یوا زې ۲۷۹ کمپونه موجود دي په‌دې کمپونـــو کښې ټول تسهیلات له‌دې څخه صحی ،ښوونــــي اوروزنـي ،ا بورسولوا وځارو دتدا وي خدمـــا ت موجوددي . همدا را زددوی له‌پا ره عا یدا تـــي پروژې هم جوړې شوي .لنډه دا چې ددی کمپونو ادا ره په‌ښه توګه کیږي .(پا کستا ن ټا یمز)

۲۲ــ دکا بل درژیم‌دوسله‌وا ل پوځ دډزوله ا مله‌دغبرګولی په ۱۱ نیټه‌په‌خیبرا یجنسی کښې یوه‌ا فغا نه‌مها جره‌نجلی وژل شوی ده .څلـــور ګولۍ دپا کستا ن په‌دننه‌دخیبرا یجنسی دجنوب لویدیځ په‌یوکیلومترۍ کښې په‌کلادی کښــــې لګیدلی دی.   (نوا ئی وقـــت)

۲۳ــ شوروي ا تحا ددا فغا نستا ن دمسئلـــې دسیا سي حل دلارې له‌پیدا کیدوسره‌چې ښا یـــې غیرمستقیمې خبرې ا ترې دغبرګولی پـــــه ۳۰ نیټه‌په‌ژنیوکښې پیل شي،خپل ملاتړا علام‌کـــړی دی.ددیپلوما تیکی منا بعودرپوټ پرا ســـا س پا کستا ن پیشنها دکړی دی چې دملګروملتـــود ا منیت دشورا دا یمي غړی دی دعدم‌مدا خلې پـــه ا ړه‌تړیوا ل تضمینونه‌برا برکړی ا وپدې هکلـــه چین خپل تما یل ښودلی دی.(نوا ئی وقـــت)

۱۸

۲۴ــ ا فغا نستا ن دشوروي ا وجنوبي آ سیا ترمنځ تل دیوحا یل هیوا دپه‌توګه‌ؤا ودی،خـــو دشوروي لخوا دا فغا نستا ن نیولودا حا لت لـــه منځه‌یوړا ودپا کستا ن دجبهې په‌لومړی لیکـــه کښې را غلې ،چې دی حا لت دپا کستا ن حکومـــت ا وخلک ا ندیښمن کړي دي.ځکه‌چې دپا کستـــــا ن بل ګا وندی دښمن یعني هند له‌شوروي ا تحـــا د سره‌ډیرې نژدې دوستا نه‌ا ړیکې لري .دا لومړی ځل دی چې پا کستا ن دهندا وشو وي لخوا کلابند شوی دی ا ودې کا ردسیمې حا لات ډیرکړکیچــــن کړی دی.   (پا کستا ن تا یمـــز)

۲۵ــ شوروي ا تحا دپا کستا ن ته‌ا خطـــا ر ورکړی چې دا هیوا دبا یدیوه‌شي هغه‌څوک چې له ا ورسره‌لوبې کوي‌لستونې یې سوځي.دپرا ود ا په‌قول دمسکورا ډیوویلی دی پا کستا ن متحـده ا یا لاتوته‌ا جا زه‌ورکړی چې ټوپک دپا کستـــــا ن پرا وړوکیږدی ا وفیروکـــړی.(نوا ئی وقـــت)

۱۹

۲۶ــ دپا کستا ن جمهوررئیس جنرا ل محمد ضیاء ا لحق وویل دکا بل درژیم‌دتیریودکســا ت ا خیستلوڅخه‌ددې هیوا دځا ن سـا تنه‌با یدغلـــط تعبیرنه‌شي .ده‌وویل چې دا هیوا ددخپل ځـــا ن ا وخلکوددفا ع توا ن لري. . .دا فغا نستان مسئله نړیوا له‌مسئله‌ده‌ا وپه‌حقیقت کښې دا دتـــهـــول بشریت موضوع ده .   (دا ن)

۲۷ــ دپا کستا ن جمهوررئیس محمدضیـــاءــ ا لحق ا خطا رورکړی دي چې که‌دکا بـــل رژیـــم‌د پا کستا ن په‌خا ورې با ندې خپل بې شرما نـــــه تیرې بندنکړي ،پا کستا ن به‌دی ته‌ا ړشي چـــې پخپل سیا ست نوی کتنه‌وکړی.(نوا ئی وقـت)

۲۸ــ دپا کستا ن جمهوررئیس محمدضیـا ء ــ ا لحق دپا کستا ن په‌خا ورې با ندې دکا بل رژیم تیـــریوته‌دا شا رې په‌ترڅ کښې ویلې دی چـــې

پا کستا ن دا تهول تیري پهورین تندې زغمی تر څودا فغا نستا ن دمسئلې دحل لپا رهدخبروا ترو لهلاري بوهمسا عدهفضاء منځ تهرا شي.
(پا کستا ن ټا یمز)

۲۹– درپوټونوپرا سا س پهپا ړا چنا رکښې دیوبمپهچا ودنهکښې دوهتنهسخت ټپیا ن شوی.
(ډا ن)

۳۰– دپا کستا ن جمهوررئیس محمدضیاء – الحق ا خطا رورکړی دی کهمقا بل لوري دا سې فکرکوي چې دغیرپوځي سیمودبمبا ریولهلاري بهدا فغا نستا ن دمسئلې دسیا سي حل لپا رهد پا کستا ن ا را دهکمزوری کړی نودا یوهخوشې ا شتبا هده .دهوویل چې دپا کستا ن خلک بههیڅ ډول فشا رتههمغا ړهکښینږدی ا ودکا بل غیر قا نوني حکومت بههیڅ وخت همپهرسمیت ونه پیژني.

۲۰

۳۱– دجنګ ورځپا ڼې دسرمقا لې پهترڅ کښې ویلي دی چې پها فغا نستا ن با ندې د روسا نودتیري پسی دپا کستا ن پهسرحدي سیمو با ندې دتیریولړی نهیوا زې دنړیوا لوا صولو څخهښکا رهسرغړونهده بلکهپهسیمهکښې دسولې ا وا منیت پرخلاف همده .با یدوویل شي هروخت چې دژنیودخبروا ترووخت را نژدې کیږي،د کا رمل رژیمدپا کستا ن پرضدپهعملیا تولا س پورې کوي . (جنګ)

۳۲– دپا کستا ن دمسلمورځپا ڼهدپا کستا ن پهخا ورهبا ندې دکا بل درژیمدتیریولها مله د پا کستا ن دجمهوررئیس محمدضیاء ا لحق ا خطا ر تهدا شا رې پهترڅ کښې لیکي چې دا دیومستقل ا وآزا دهیوا ددمشرتا بهقا نونی دریځ دی.
ورځپا ڼهزیا توي مونږبا یدا جا زهورنکړو چې یوبل ا برقدرت لهحا لاتوڅخهنا وړها ستفا ده وکړي ا ومونږدیوجګړهغوښتونکي سیا ست پهلورکش کړی. (مسلم)

۳۳– دکا بل درژیممیګ ۲۳ ډولهڅلور جنګی ا لوتکودغبرګولی په۱۷ دپا کستا ن د چترا ل دا رندوې پهسیمهتیري وکړ .دپا کستا ن حکومت دکا بل پرمقا ما توا حتجا ج کړی دی.
(ډا ن ا ومسلم)

۳۴– دنوا یی وقت ورځپا ڼهپخپلهسر- مقا لهکښې دپا کستا ن پهخا ورهبا ندې دکا بل درژیمدهوا یی ا ومځمکنیوتیریوپهمقا بل کښې د جنرا ل محمدضیاء ا لحق دا خطا رلها مله لیکي: ځیني خلک دپا کستا ن دنهکسا ت ا خیستلوپه سیا ست با ندې ا نتقا دکوي ځکهچې دا تیری ورځ پهورځ زیا تیږي ،خوهغهخلک دهغودلاپلو پهوا سطهچې لهخپل ځا ن سرهیې لري ا ودکا رمل درژیمدپهرسمیت پیژندلوغوښتنهکوي با یدپوه شي چې هغوی دشوروي ا تحا ددپرا ختیا غوښتنې عنعنا ت پهنظرکښې نلري. (نوا ئی وقت)

۳۵– دپا کستا ن پهبا ندنیوچا روکښې د دولت وزیرزین نورا نی ددې هیوا دپا رلما نته ویلي دی پا کستا ن بههیڅ یوههیوا دتههم ا جا زهورنکړي چې ددې هیوا دا منیت تهخطر متوجهکړی ا وپا کستا ن بهدکوم فشا رتر تأثیر لاندې را نهشي. (مسلم)

۳۶– دپا کستا ن پهبا ندنیوچا روکښې د دولت وزیرزین نورا نی وا یي چې دا فغا نستا ن دمسئلې پهکلهدپا کستا ن ا صولي سیا ست د پا کستا ن لهملي ګټوڅخهسرچینهنیسي ا وپدې برخهکښې دا مریکا ا ویا کوم بل هیوا دلخوا لارښوونهنهکیږي.دهزیا تهکړهپا کستا ن پریکړه کړې دهچې پرتهلهکومي ویرې بهدخپل سیا ست پیروي کوي. (ډا ن)

۳۷– دپا کستا ن پهبا ندنیوچا روکښې د دولت وزیرزین نورا نی وویل چې دا فغا نستا ن دمسئلې پهکلهپا کستا ن پخپل سیا ست کښې د بهرني فشا رترتا ثیرلاندې نهرا ځي.دهوویل چې دپا کستان ا صولي دریځ دا مریکا متحده ا یا لاتو ا وا سلامي هیوا دونوتا ییدکړی دی. . .مونږد خبروا ترولهلارې دمسئلې سولها یزحل تهد لومړی توب حق ورکوو . . .. ددې مسئلې دحل لپا رهکومهپوځي لاروجودنلري. (نوا ئی وقت)

۳۸– دپا کستا ن دشما ل لویدیزا یا لت ګورنرمتقا عدجنرا ل فضل حق ویلي دی چې دا هیوا ددا فغا نستا ن دکشا لې دسولها یزحل غوښتونکی دی ا وهیڅ وخت یې لهپوځي لارې

خخه‌ددې كشا لې دحل فكرندي كړی.

۲۱

۳۹– دا مريكا يي ا وهندي متخصصينويـــو غيررسمي گڅهيئت ويلي دی چې دا فغا نستـــا ن ا وپا كتتا ن‌په‌پولوكښې دورغ‌ په‌ورغ زيا تيد – ونكې كړكيچ دا فغا نستا ن دمسئلې حل دخبـرو ا ترولـه‌لارې ضروري كړی دی....ددې مسئلـــې د سيا سي حل دپرمختگ په‌خا طربا يدد ملگروملتـو لـپا ره‌هرډول مرسته‌وشي.

۴۰– دپا كستا ن دپنجا ب لـه‌ا يا لت څخـــه ددې هيوا ددملي شورا دری غړودچترا ل دسوبـر په‌كلي با ندې دكا بل درژيم‌ذا لوتكووحشيا نــه بمبا رې غندلې ده.

۲۲

۴۱– دپا كستا ن حكومت دكا بل درژيـــم‌د ۱۶ نيتې ا حتجا ج چې په‌هغه‌كښې يې ويلـــی و، چې پا كستا ن دغبرگولی په‌لسمه‌دكونړدولايـــت دبريكوټ په‌سيمې با ندې بريدكړی دی ،ردكړی دی.

۴۲– دهندصدرا عظم‌را جيوگا ندي ا لجزا ير ته‌لـه‌روا نيدوڅخه‌مخكښې ديومطبو عاتي كنفرانس په‌ترڅ كښې وويل چې دی به‌دا لجزا يردجمهـور رئيس‌شا زلی بن جديدسره‌دمهمو موضوعا تو‌پـــه هكلـه‌چې دا فغا نستا ن مسئلـه‌به‌هم‌پكښې شا ملـــه وی خبرې ا ترې وكړی.

۴۳– دپا كستا ن جمهوررئيس جنرا ل محمد ضياء ا لحق ويلي دی چې دا فغا نستا ن دمسئلـــې دسولـه‌ا يزحل لـپا ره‌دا هيوا دپرلپسې هلې ځلـــې كوی ځكه‌چې لـه‌همدې لارې كولای شوپه‌سيمه‌كښـــې دخبروا تروښه‌فضا را منځ ته‌كړو.

(پا كستا ن تا يمـز)

۴۴– په‌ډلـه‌ا يزډول دا فغا نستا ن دخلكــو دلـه‌منځه‌وړلولپا ره‌شوروي عسكرپه‌نووا وپرمـخ تللووسلوسمبا ل دپا كستا ن پولې ته‌نژدې ځا ی پرځا ی شوي دی‌چې‌دپا كستان‌دپولې لـه‌لاندوڅخـــه شوروي عسكرپه‌آ سا نی سره‌ليدل كيږي‌ا ودكا رمل درژيم‌ديوولسمې ا وا تمې فرقې وا حدونه‌هــــم ورسره‌يوځا ی شوی دی. (نوا ئی وقـت)

۲۳

۴۵– هندپه‌ا فغا نستا ن با ندې دشـــوروي پوځی يرغل په‌ا ړه‌دپرمكرجن دريځ غوره‌كـــړی و ،سره‌لـه‌دې چې دهندمشرا نودشوروي ا قـــدا م پوره‌تا ئيدكړی نه‌و ،خوبيا يې هم‌هلې ځلـــې كولې چې دشوروي پوځي يرغل سرسری وښيي ا و لـه‌هغه‌څخه‌سترگې پټې كړی.

– دهنددولت په‌ا فغا نستـا ن كښې دشـــوروي پوځ لـه‌شتوا لی څخه‌هيڅ ا نديښمن نه‌شو ،هغـــه څه‌چې دوي يې ا نديښمن كړي دی ذپا كستـــا ن ددفا ع دټينگيدولپا ره‌دا مريكا تصميـم‌دی . دا هيوا دپا كستا ن ته‌دا مريكا يي وسلوليږلوپــــه ا نديښنې كښې ا چولی دی نه‌په‌ا فغا نستا ن‌كښــې دشوروي پوځونوشتوا لی. (مسلـم)

۴۶– دهندصدرا عظم‌را جيوگا ندی دا فغـا – نستا ن دمسئلې سيا سي حل تا ييدكړی دی ، ده ويلي دی چې پخپل گا ونډيتوب كښې دوسلوپــه زيرمه‌كولوډيرا نديښمن دی.گا ندی په‌ا فغـــا – نستا ن كښې دشوروي قوا وُلـه‌شتوا لي څخه‌هيـــڅ ندي ويلي .خوده‌وويل چې با ندنۍ لاس وهنـــې دسيمې سولـه‌ا وا منيت لـه‌خطرسره‌مخا مخ كړيدی.

(جنک)

۴۷– دكمونی تی آ ف وا شنگتن دجريـــدې مديروا يي چې دا مريكا متحده‌ا يا لاتوته‌دهنـدد صدرا عظم‌دوروستې سفرپه‌پا م كښې نيولوســره بـــه‌هم‌دپا كستا ن په‌ا ړه‌دا مريكا په‌سيا ست كښــې هيڅ بدلـون را نه‌شي.ځكه‌چې ا مريكا په‌سيمه‌كښې خيا تي گټې لری. (مسلـم)

۴۸– ا مريكا يی ژورنا ليست ا وپوه‌سليک هيرسن دا خبره‌تصديق كړه‌چې دپا كستـــا ن ا و ا فغا نستا ن په‌پولوكښې تا وجن حا لات لاپســـې كړكيچن كيږی ا وښا يي ا مريكا زيا ته‌پكښــــې ښكيل شي.ده‌وغوښتل چې هندا وا مريكا دی لــــه ا فغا نستا ن څخه‌دشوروي قوا وډا يستلوپــــه‌ا ړه زيا ت فشا روا چوي . (ډا ن)

۴۹– دكا بل درژيم‌مليشودچمن په‌سرحـدې ښا ربا ندې وسلـه‌وا ل تيرۍ وكړچې په‌نتيجه‌كښې يوپا كستا نـې سودا گرځا هرا ځكزی ووژل شو.

(مسلـم)

۵۰ـ دپاکستان دبا ندنیوچارووزیر صاحبزاده یعقوب خان ویلي دي چي دپاکستان خلک او حکومت به دخپل هیواددفاع په خاطر له هیڅ ډول قربانۍ څخه ځان ونه سپموي .هغه پارلمان ته دا ډورکړچي سربیره پرمالـي او معنوي مرستو،دافغانستان دمسئلي په هکله اسلامي هیوادونه او ملگري ملتونه دپاکستان ملاتړکوي. (جنگ)

۵۱ـ دریگن اداري اعلام کړی دی چي په کابل کښي دشوروي دلاس پوڅي رژیم دپوځي خطر دمقابلي لپاره به دهندداعترا ضونوسره به پاکستان باندي دوسلوځرخولوته دوام ورکړي.

دسپیني ماڼۍ یولوړرتبه مقاموویل موږ فکرکووچي دهندرول په سیمه کښي دیوغښتلي دولت په توگه اوله شوروي اتحادسره دهغه هیواد نوا ړیکو ،هندته دا توان ورکړی دی چي د افغانستان دمسئلي دسیاسي حل دلاري په پیدا کیدوکښي مهم رول ولوبوي . (مسلم)

۵۲ـ دپاکستان دبا ندنیوچارووزیر صاحبزاده یعقوب خان ویلي دي چي دکابل د رژیم دبې شرما نه تیري په مقابل کښي به د پاکستان دولت له هیڅ ډول قربانۍ څخه ځان ونه وژغوري.ده دجنرال محمدضیاءالحق هغې وروستي وینا ته چي په چترال کښي یی کړی ده داشاري په ترڅ کښي وویل چي دپاکستان حکومت به ترهیڅ ډول فشار لاندي هم دکابل اوسني حکومت په رسمیت ونه پیژني. (مسلم)

۲۴

۵۳ـ بي.بي.سي.دامریکا دیولوړرتبه مقام له خولي ویلي دي چي امریکا به دافغا- نستان دمسئلي په اړه دهندوستان دنیکـي کړنلارې هرکلي وکړي.ویل شویدي چي امریکا له هندوستان څخه غوښتي دي چي له خپل رسوخ څخه گټه واخلي او شوروي اتحاددي ته تشویق کړي چي دافغانستان دمسئلي په هکله یوه سیاسي موافقتنامه لاسلیک کړي.

۵۴ـ دامریکا جمهوررئیس رانلډریگن دهندصدراعظم راجیوگاندي ته ویلي دي چي په پاکستان باندي دوسلوځرخول دهغه هیواد د دسیاسي مسایلوپه اړه له هغه هیوادسره د مرستي په مقصدکیږي چي په ۱۳۵۸ کال کښي په افغا- نستان باندي دشوروي دیرغل په نتیجه کښي منځ ته راغلي دي.

۵۵ـ دهندصدراعظم راجیوگاندي دامریکا کانگرس ته ویلي دي چي هندداافغانستان د قضیي سیاسي حل غواړي.ده تاکیدوکړچي دي مداخلي دسیمي سوله او امنیت له خطرسره مخامخ کړی دی.

۵۶ـ راجیوگاندي وایی چي افغانستان ته روسان دافغانستان دحکومت دغوښتني پر اساس راغلي دي .دا ی .بی.سی.تلویزیون په واشنگتن کښي ویلي دي فکرنه کیږی چي په افغانستان کښي دي دروسانوروال دقواوو د توازن دساتلواو پاکستان ته دامریکا دمرستو په خاطروی،له بلي خوا یوامریکایی سناتور گاردن همفری ویلي دي موږروسان دتیري کوونکوپه توگه پیژنواو دا سي یو تیري دي چي ساري نلري. (پاکستان تایمز)

۲۵

۵۷ـ دافغانستان په کلیوالي سیمو باندي دشوروي بیرحمانه پوځي تیري ددې سیمو خلک چي دمجاهدینوملاتړکوي له زیاتوستونزو سره مخامخ کړي دي.روسانوددولتي امنیت په نامه یوه دستگاه چي ۲۰ زره کارکوونکي لري جوړه کړي ده چي دکې.جی.بی.لخوااداره کیږي اوښایي دوی دمجاهدینوپه وړلوکښي هم ورننوتي وي.سره له دي چي دروږنې دسیستم دروسي کولو بهیردوام لري.خوهغوي دافغانستان درا تلونکي مشرتابه کدرونه په شوروي اتحادکښي روزي.

دپاکستان په سرحدي سیموباندي دکابل رژیم تیري دوه هدفونه لري.لومړی داچي د مجاهدینوپه مرکزونوباندي بریدونه وکړي او دوهم داچي پاکستان ترفشارلاندي راولي.
(پاکستان ټایمز)

۵۸ـ دکابل درژیم خلورمیگ ۲۳ ډولـه جنگي الوتکودپاکستان پرفضایي قلمروتیري کړی اودچترال دا ړندوپه سیمه کښي یی خلور بمونه غورځولي دي چي په نتیجه کښي یوتن

سخت ټپي شوی دی. (نوائی وقت)

۵۹ ـ راجیوګاندي دای.بی.سی.له تلویزیون سره په مرکه کښي دهند نظر تکرار کړا و ویې ویل چې روسان افغانستان ته غوښتل شوی وه ځکه چې دمجاهدینو لخوا دپاکستان له خاوري څخه دافغانستان دحکومت پرضد په هغه هیوادکښي لاس وهنه کیدله ،ده وویل چې په افغانستان کښي دروسانو تر وتلو پوري دیوبیطرف حکومت جوړیدل امکان نلري. (مسلم)

۶۰ ـ دهند صدراعظم راجیوګاندي دای.بی.سی.له تلویزیون سره په مرکه کښي وویل ترڅو پورې چې په افغانستان کښي بهرنی لاس وهنه دوام ولري ترهغو پورې به شوروي اتحاد هغه هیواد دپرینږدی. (نوائی وقت)

۲۶

۶۱ ـ دپاکستان په بهرنیو چاروکښي د دولت وزیرزین نورانی ددې هیواد دملي شورا په غونډه کښي وویل دپاکستان اصولی سیاست دا اجازه نه ورکوي چې دافغانستان په کورنیو چاروکښي لاس وهنه وکړي. (مسلم)

۶۲ ـ دپاکستان په بهرنیو چاروکښي د دولت وزیرزین نورانی ددې هیواد دملي شورا په غونډه کښي وویل دالومړی ځل نه دی چې شوروي اودکابل رژیم دافغانستان په کورنیو چاروکښي دلاس وهني په خاطر په پاکستان باندي بې بنسټه تورونه لګوی.ده وویل چې دا دکابل درژیم پېژندل شوي تاکتیکونه دي چې تل دا ډول ادعاګانې کوی او وایې چې یوشمیر خلک نیول شوي دي او هغوی پخپلو جنایتونو اعتراف کړی دی. (پاکستان ټایمز او ډان)

۶۳ ـ زین نورانی دپاکستان په ملي شوراکښي دیوې پوښتنې په ځواب کښي وویل پاکستان دبل هیواد دپه کورنیو چاروکښي د لاس وهنې ملاتړ نه کوی.ده همدارازوویل چې دخپل هیواد دبه کورنیو چاروکښي به بهرنی لاس وهنه ونه زغمي.

۶۴ ـ دهند صدراعظم راجیوګاندهی ویلي دي مسکو ماته داخبره په ډاګه کړی ده چې هغه هیواد دبه یونا پیپلی او بیطرفه افغانستان ومني خوده پدې برخه کښي له زیاتو توضیحاتو څخه ډډه وکړه .همدارازدې په هغې وینا کښي چې دامریکا په کانګرس کښي یې وکړه ده پولوا ړوندوا ړخونو ترمنځ دخبرواترو غوښتونکی شوا وویې ویل چې داکار به په افغانستان کښي دیوناپیپلی حکومت په جوړیدوکښي مرسته وکړي.ګاندي وویل چې مسکودافغانستان دمسئلي دسیاسي حل وفصل غوښتونکی دی.

۶۵ ـ راجیوګاندي په واشنګټن کښي دملي مطبوعاتي کلوپ په یوه میلمستیا کښي وویل چې دافغانستان دمسئلي په هکله هندپخپل دریځ کښي هیڅ بدلون ندی راوستلی.دهند صدراعظم زیاته کړه چې مونږد بهرنی تیري او فشار مخالف یو. (مسلم)

۲۷

۶۶ ـ دافغانستان دقضیې په هکله چې د امریکا وشوروي اتحاد ترمنځ دغبرګولی په ۲۷ نیټه خبری اتري کیږي یوه په زړه پوري اودخوښی خبره ده .له شوروي اتحاد څخه بهر دیپلوماتانو هم هیله څرګنده کړې ده چې بایې دافغانستان دقضیې په اړه دشوروی اتحاد دسیاست دګورباچوف ترلارښوونو لاندې زیات بدلون ومومی.(مسلم)

۶۷ ـ دپاکستان صدراعظم محمدخان جونیجو وایې پاکستان تیاردی چې له شوروي اتحاد د سره مستقیمې خبرې اترې وکړي ترڅودافغانستان دمسئلي په باب په خبرواترو کښي رامنځ ته شوی خنډونه له منځه ولاړشي.ځکه چې شوروي اتحاددافغانستان دولتی چاري په لاس کښي لري اوهغه دا رد کوي.جونیجو به راولپنډی کښي دنیوزویک دورځپانې دیوې پوښتنې په ځواب کښي وویل مونږبه دکابل له رژیم سره مستقیمې خبري اترې ونکړو ځکه چې داکاردافغانستان دخلکولپاره مرسته نشي کولای.

(مسلم او نوائی وقت)

۶۸ ـ دپاکستان دباندنیو چاروزیر صاحبزاده یعقوب خان هیله څرګنده کړه چې د افغانستان دمسئلي سیاسي حل دخبرواترو له لاري امکان لري .ده زیاته کړه چې دژنیو دخبرو اترو به څلورم پړاو کښي به یوه اندازه خوشبیني

سره ګډون کوو... روسانو ويلي دي چې هغوی له افغانستان څخه د وتلو غوښتونکي دي. خو مونږ پدې هکله د هغوی په کړنلاره کښې کوم بدلون ندی ليدلی. د پاکستان د باندنيو چارو وزير د کابل له رژيم سره د مستقيمو خبرو اترو په اړه وويل چې مونږ ته هغه رژيم چې د ټانکونو په زور کابل ته راغلی وی قانوني حيثيت نلري.
(پاکستان ټايمز)

٦٩- د پاکستان د ملي شورا غړی اسد ګيلاني ويلي دي چې له شوروي اتحاد سره به خبرې اترې ګټوری وی ځکه چې شوروي اتحاد د افغانستان د قضيې يو عمده اړخ دی او هم يې په هغه هيواد کښې پوځونه شته.

د پاکستان د ملي شورا يو بل غړی حمزه وويل چې دی له يو تيري کوونکي سره د خبرو اترو ملاتړ نشي کولای. ده د افغانستان د قضيې د حل لپاره له هغه هيواد څخه د شوروي پوځونو په وتلو ټينګار وکړ. (جنګ)

۲۸

٧٠- د پاکستان د باندنيو چارو وزير صاحبزاده يعقوب خان وايي چې دا هيواد به د افغانستان د قضيې په هکله د ژنيو په راتلونکو خبرو اترو کښې يو مثبت او رغنده رول سرته ورسوي. هغه په هوايي ډګر کښې په محتاطانه خوشبينۍ سره وويل چې مونږ ژنيو ته په مثبتې او رغندې روحيې سره روان يو. ده زياته کړه چې د افغانستان د مسئلې په اړه د امريکا او شوروي اتحاد ترمنځ خبرې اترې پدې برخه کښې يو ډول پرمختګ دی. (پاکستان ټايمز)

٧١- د پاکستان د باندنيو چارو وزير ټينګار وکړ چې ددې وخت رارسيدلی چې د افغانستان د مسئلې د حل او فصل لپاره يو تړون لاسليک شي. (جنګ)

٧٢- د جنګ ورځپاڼې د يوې مقالې په ترڅ کښې ليکلي دي چې ددې هيواد د صدر اعظم محمد خان جونيجو له شوروي اتحاد سره د مستقيمو خبرو اترو لپاره د تيارۍ خرګندګړی چې دا خبره د افغانستان د مسئلې د سوله ايز او ټينګ حل لپاره د پاکستان علاقمندي ثابتوي. (جنګ)

٧٣- د پاکستان د پارلمان غړی شاهد ظفر ددې هيواد د صدر اعظم محمد خان جونيجو ددې وينا چې د افغانستان د قضيې په هکله يې له شوروي اتحاد سره د مستقيمو خبرو اترو لپاره د پاکستان تياری څرګند کړی، هرکلی کړی دی. ده وويل چې شوروي اتحاد يو با قدرت دی او له هغه هيواد سره خبرې کول د پاکستان په ګټه دي... امريکا پدې کوښښ کښې ده چې له پاکستان څخه د فوټبال توپ جوړ کړي او يا يې د دوو ډبرو ترمنځ اوړه کړي... ددې وخت رارسيدلی دی چې پاکستان خپل بهرني سياست ته بدلون ورکړي، له شوروي اتحاد او هند سره خپلې دوستانه اړيکې ټينګې کړي... دا چې وايي له شوروي اتحاد سره د دوستانه اړيکو په ټينګولو سره د پاکستان داخل ته کمونيزم لاره پيدا کوي، خوشې خبره ده. (نوائی وقت)

۲۹

٧٤- د پاکستان د باندنيو چارو وزير صاحبزاده يعقوب خان وويل د ژنيو د خبرو اترو له وروستي پړاو وراهيسې چې د ۱۹۸۴ کال د اګست په مياشت کښې ترسره شو د افغانستان د سوله ايز حل د حاصلولو په لار کښې يو ډول پرمختګ شوی دی. په عين حال کښې به د امريکا او شوروي اتحاد د مقامات په روانه اوونۍ کښې د افغانستان د مسئلې په اړه خبرې اترې وکړي.

٧٥- فدرالي المان تصميم نيولی دی چې هغو دوو تنو افغاني ورونو ته چې د سياسي پناه اخيستلو په غرض يې ټولې نړۍ ته سفر کړی دی او اوس په جنوبي کوريا کښې اوسيږي، سياسي پناه ورکړي. (مسلم)

۳۰

٧٦- د افغانستان د مسئلې د حل لپاره د ملګرو ملتو منځګړی ديګو کوردوويز نن وويل چې د ژنيو د غير مستقيمو خبرو اترو په څلورم پړاو کښې به د افغانستان د مسئلې د حل په اړه ټاکلي او قطعي سندونه تر غور او څېړنو لاندې ونيول شي خو هغه پدې هکله له زياتو توضيحاتو څخه ډډه وکړه. همدا راز ده وويل چې د مسئلې د سياسي حل لپاره د دواړو خواوو د تيارۍ هيله هحول نوی ده.
(مسلم)

زبا تې‌شوي دی.   (دا مریکا غـږ– دری)

۱۸– ا مریکا غږدخپل یوه‌ا ؤریدونکي پـه
ځوا ب‌کښي وویل : دشوروبا نود‌عسکرودشمیـر
په‌هکله‌با یدوویل شي ګرا نه‌ده‌چي دهغوي دقیق
شمیرلاسته‌را وړو ،شورویا نودا عسکرد‌محـــدودو
قطعا توپه‌نا مه‌یا دکړي دي خودهغوی شمیریـــي
ندی شـودلي.دمتحده‌ا یا لاتودبا ندنیوا ودفـا ع
وزا رتونوخپل لومړنی ا ټکل تعدیل کړی‌ا وا وس
پدي عقیدي دي چي په‌ا فغا نستا ن کښي دشوروي
۱۱۸ زره‌تنه‌عسکرموجوددي.پدا سي حا ل کښـــي
چي دا فغا نستا ن دمجا هدینودا سلامي ا تحـــا د
ا وسنی ؤیا ندا نجنیرګلبدین حکمتیـــــا رپه
نیویا رک‌کښي دخپلي وینا په‌ترځ کښي پــــه
ا فغا نستا ن کښي دشوروي ا تحا دد‌عسکروشمیرلـه
دوه‌سوه‌زروځخه‌زیا ت وښودچي دا شمیردیوزیـا ت
شمیرا فغا نا نوله‌وینا وسره‌چي په‌بهرکښـــــي
ا وسیږي سم‌دی .

دنوي را ډیوپه‌هکله‌با یدوویل شـــي چـي
دا را ډیودا فغا نستا ن غږرا ډیوپه‌نا مه‌نه‌بلکه‌د
آزا دا فغا نستا ن را ډیوده‌ا وخپروني یــــي د
لویدیزآلما ن دمونشن له‌نا رځخه‌دشنبی ا وسه
شنبی په‌ورځودا فغا نستا ن په‌وخت له‌غرمـــــي
ورووسته‌له۶ بجوا و۵ دقیقوځخه‌تر۶ بجـــوا و ۳۰
دقیقوسوري په‌لندوڅپوپه ۱۳ ا و ۱۴ متــــــرو
خپریږي.   (دا مریکا غږ– دری)

۱۹– ا مریکا وا یي : دشوروي ا تحــــا د
وینا وي یي چي په‌هغوکښي یي دا فغا نستـــا ن
دسیا سي حل دپلټلولپا ره‌یوډول تیا ری ښودلی
دی تربحث‌ا وڅیړني لاندي نیولي دی.دشـوروي
ما مورینوچي په‌ژنیوکښي دا مریکا ا وشـــوروي
دمشرا نودکتني لپا ره‌ا وسیږی ویلي دی چي په
ا فغا نستا ن کښي شوروي پوځونه‌زیات تا وا نونه
زغمــــي ا وکرملین غوا ړي له‌ا فغا نستا ن‌ځخه
خپل عسکروبا سي.   (دا مریکا غـږ– دری)

۲۷

۲۰.– دپا کستا ن صدرا عظم‌محمدخا ن‌جونیجو
ویلي دي چي : دا فغا نستا ن دمسئلي دحـــل
کلي به‌کا بل کښي نه‌بلکه‌په‌مسکوکښي ده .

(دپا کستا ن را ډیو– کرا چی)

۲۱– شوروي ا تحا دپه‌ا فغا نستا ن کښي د
خپلوپوځونوموجودیت دتاء سف وړبللـــــی ا و
ا علانوي چي ددوي دقوا وبیرته‌ستنیدل دکرملن
له‌هدفونوځخه‌یوهدف دی.دا خبره‌دشــــــورو ي
دکمونست‌ګونددمرکزي کمیټي غړی ششلیـــــن
ژنیوته‌دریګن له‌را تګ ځخه‌ځوسا عته‌مخکښـــــي
وکړه‌ا وزیا ته‌یي کړه : ا فغا نستا ن ته‌په ۹۷۹ ۱
کا ل کښي دشوروي قوا ودورننوتوتصمیم‌په‌یوه
ا ضطرا ري حا لت‌کښي ونیول شو .
(دا مریکا غږ– دری)

۲۲– دا روپا دبشردحقوقودموء سسي هیئت
چي ا فغا نستا ن ته‌دڅیړني لپا ره‌تللی ؤپـــه
پا ریس‌کښي یي دمطبوعا تي کنفرا نس په‌تـــرځ
کښي وویل :شورویا ن غوا ړي ترڅودا فغـــا –
نستا ن خلک له‌طبیعي محیط ځخه‌بی برخي کـړي
کله‌چي بزګرا ن دخپلوکلیوپرېښودلوته‌ا ړشـــي
نوبیا پدي صورت‌کښي دوی نشي کولاي دخپلـــو
خوړلوموا دتولیدکړي ا ویا خپلوڅا رویوتـــــه
ورسږي .هیئت دکلیودورا نولو ،دنحڅـــــوا و
ما شوما نودوژلوا وتښتبد لورپوټ ورکـــړی‌دی،
لوموړی ټیم‌عقیده‌لري چي دمجا هدینویـــــوه
غته‌ستونزه‌دنړیوا لي ټولني دا فکـــــا رونـه
پا ملرنه‌ده .   (دا مریکا غـږ– دری)

۲۸

۱۳– دمقا ومت دمنا بعودرپوټ پرا ســا س
په‌هرا ت‌کښي په‌یوه‌وسله‌وا له‌نښته‌کښي دشوروی
ا ودکا بل درژیم‌دقوا ؤنه‌تنه‌دمجا هدینوله‌خـوا
وژل شوي دي ا ودهغوي پنځه‌جیپ موټرونه‌دا ور
خورا ک شوي دي .کمونستا نوددي ما تي په‌بـدل
کښي په‌هرا ت‌کښي غیرپوځي سیمي ا ودکرنـــي
ځمکي بمبا ري کړي دي.ا فغا ني مجا هدینوپــــه
هرا ت‌کښي پرکمونستي قوا ؤپریوبل بریدکښـي
دکا بل درژیم‌دا جیرا نودوه‌تنه‌وژلي ا ویـــــو
ټا نګ یي له‌منځه‌وړی دی.همدا را زمجا هدینـــو
دلړم‌په ۲۴ دنیمروزپه‌ولایت‌کښي د"آر،پی،جی۷"
را کټونوپه‌ا ستعما ل سره‌دکمونستي قوا ؤیـــو
شمیرا فرا دوژلي ا ودهغوی یوشمیرسنګرونه‌یي
ورا ن کړي دي.   (دمشهدرا ډیو– ا یرا ن)
۲۴– ا فغا ن مجا هدینودروا ني میا شتـــي

۷۷- دپا کستا ن دخا وريِ دبمبا رولـــوا و ددي هیوا دپه‌فضا یی قلمروبا ندی دکا بـــل د رژیم‌دتیریوپه‌هکله‌دمسلم‌ورځپا نې دتبصـــري په‌ترځ کنې لیکلی چې مونږخپل ځا ن بی وزله احسا سوو‌ځکه‌چې زمونږحکومت ددی وحشیا نـــه بریدونوپه‌مقا بل کنې کوم‌جدی اقدا مندی کړی اوکلیوا لي خلک اوا فغا نې مها جریـــن ددی تیریوقربا نی کیږی.

ورځپا نه‌زیا توی ددې وخت را رسیدلـــی دی چې حکومت دی ارزښتنا کې مسئلې تـــه‌ژوره پا ملرنه‌وکړی.　　(مسلم)

چنګابن

۱

۷۸- دملګروملتوسرمنشی پیریزدوکویا ر وویل شوروي اتحا دا ودا مریکا متحده‌ا یا لاتوله هغوهلوځلوسره‌چې دملګروملتوترسرپرستـــی لاندې دا فغا نستا ن دمسئلې دحل لپا ره‌کیـــږی خپل ملاتړڅرګندکړی دی.خوده‌زیا ته‌کـــړه‌ددې موضوع پـــه‌هکلـــه‌کـوم‌تما ســونه‌چې ددې دواړو هیوا دونوترمنځ نبول شوي دی کومه‌نتیجـــه نه‌ورکوي ځکه‌چې دوی رسمي خبرې اتری نـــدی کړی اوبوا زی یې سره‌لیدلي کتلي دی.

(نوا ئـی وقـت)

۷۹- پا کستا ن له‌مختلفومنا بعوڅخه‌خبـــر ترلاسه‌کړی چې دا فغا نستا ن دمسئلي په‌هکلـــه دیپلوما تیکې هلې ځلې روا نې دی.سره‌لـــه‌دې ځینې با خبره‌منا بع عقیده‌لري چې وروستـــی تما سونه‌به‌دسیا سي حل اوفصل لپا ره‌ددی هلـــو ځلوپه‌برخه‌کښې مثبت تا ثیرولري،له‌بلی خـوا یوا مریکا یی ویا نددا مریکا اوشوروي اتحـــا د دلوړرتبه‌دیپلوما تا نوترمنځ په‌خبروا تـــرو با ندې له‌تبصرې کولوڅخه‌ډډه‌وکړه.

۲

۸۰- دجنګ ورځپا نې دتبصرې په‌تـــرځ کښې لیکلي دی چې زمونږله‌نظره‌له‌شـــوروي اتحا دسره‌دمستقیموخبروا تـــروکولوا صلی ګټه دا ده‌چې دا فغا نستا ن په‌کورنیوچا روکښې بـــه‌د پا کستا ن اونوروهیوا دونودلاس وهلوپه‌هکلـــه دشوروي اتحا دد‌شکونوا وګوما نونوپه‌له‌منځـــه وړلوکښې مرسته‌وکړی.ورځپا نه‌لیکی هیلـــه‌ده چې دژنیودخبروا تروڅلورم‌پړا و‌مثبته‌نتیجـــه ورکړی ځکه‌چې په‌ا فغا نستا ن با ندې دشـــوروي دیرغل له‌وخته‌دا لومړی ځل دی چې ددې موضوع په‌هکله‌دوه‌ا برقدرتونه‌خبرې اتری کوي.

(جنګ)

۸۱- یوا مریکا یی مقا م‌وویل چې پـــه وا شنګتن کښې ددووا برقدرتونودمرا نوترمنځ کتنه‌په‌ژنیوکښې دملګروملتوترسرپرستۍ لاندې دا فغا نستا ن په‌با ب دڅلورم‌پړا و‌خبروا تـــرو دپرمخ بیولولپا ره‌شوې وه.　　(جنګ)

۸۲- په‌یوه‌غونډه‌کښې چې دا مریکـــا د کا نګرس لخوا جوړه‌شوی وه‌وینا کوونکوغوښتنـــه وکړه‌چې له‌ا فغا نستا ن نه‌دوتلولپا ره‌دی پـــه شوروي با ندې نړیوا ل فشا رزیا ت شي.

دوینا کوونکوله‌ډلې څخه‌یوتن وویل چـې دا طلاعا تو،دروزنې اوکلتوري فعا لیتونوپـــه برخه‌کښې دی له‌مجا هدینوسره‌مرسته‌وشی.

(مسلم)

۸۳- دپا کستا ن دبا ندنیوچـــا رووزیـــر صا حبزا ده‌یعقوب خا ن چې دیوهیئت په‌مشـــرۍ ژنیوته‌تللی دی پدې وروستیووختوکښې یـــې د ژنیودترون نوی طرح څیړلی اودهغې پـــه‌ا ړه یې لازم‌تیا ری نیولی دی.

دپا کستا ن دهیئت یوویا ندله‌غرمنـــي غونډې وروسته‌خبریا لانوته‌وویل چې پا کستـــا ن به‌دا فغا نستا ن دمسئلې دسیا سي حل لپـــا ره‌د خپل اصولی دریځ سره‌سم‌خپلوهلوځلوتـــه‌دوا م ورکړی.　　(پا کستا ن ټا یمـزا ومسلـم)

۸۴- دا فغا نستا ن دمسئلې په‌هکلـــه‌د ژنیودخبروا تروڅلورم‌پړا و‌مهمې اوحسا ســـې مرحلې ته‌رسیدلی دی.دا ونۍ ترڅختې وروسته دملګروملتومنځګړی دیګوکوردوویزنـــــن د پا کستان‌دبا ندنیوچا روله‌وزیرصا حبزا ده‌یعقوب خا ن اودکا بل درژیم‌دبا ندنیوچا روله‌وزیرسره وکتل.　　(نوا ئـی وقـت)

۸۵- دملګروملتوسرمنشي پیریزدوکویا ر

ویلي دی چې دافغانستان دمسئلې دسیاسي حل لپاره امریکا اوشوروي دملګروملتونوله هلوځلوڅخه خپل ملاتړ څرګند کړی دی. (مسلم)

۸۶ـ دکابل رژیم دننګرهار ولایت والی له کاره څخه لیری کړی او هغه یې پخپل کورکښې ترڅارنې لاندې نیولی دی. (پاکستان ټایمز)

۸۷ـ پاکستان دبلوچستان دچمن په سرحدی ښارباندې دکابل درژیم له خوا دتوپ د ګولیو دا ورولوله امله په هغه رژیم باندې احتجاج کړی دی .ددې ګولیو دا وریدو له امله دری تنه شهیدان شوي دي. (نوائی وقت)

۴

۸۸ـ په پاکستان کښې دامریکا سفیر دین هنتن دپاکستان له صدراعظم محمدخان جونیجو سره وکتل ،ده دکتنې په وخت کښې دافغانستان دمسئلې په هکله دپاکستان دا صولی دریځ په خاطرد خپل هیوا دپه ټینګو ژمنو ټینګار کړی دی ده دملګروملتوترسرپرستی لاندې دروانو دیپلوما تیکی هلوځلوڅخه دامریکا دمتحده ایالاتو ملاتړ څرګند کړ .او همدا راز ده دپاکستان دملي آزادی دځمکی دتمامیت ددفاع لپاره دخپل هیوا دبشپړ ملاتړا علام کړ. (پاکستان ټایمز)

۸۹ـ دافغانستان دمسئلې په هکله دخبرو اترودوا م لپاره امریکا اوشوروي اتحاد تصمیم ونیو ،دامریکا دبا ندنیوچا رودوزارت د منابعو دوینا وسره سم په نژدې راتلونکي کښې دخبروا تروکوم قطعی امکان نه لیدل کیږی.

(نوائی وقت)

۹۰ـ دافغانستان دقضیې په هکله دغیر مستقیموخبروا تروڅلورم پړا ونن سهار په ژنیو کښې پیل شو .دیپلوما تیکي منابعوویل چې له افغانستان څخه دشوروي قوا وُدوتلو لپاره نړیوا ل تضمینونه اوخپل هیوا دته د افغاني مهاجرینوستنیدل ترب ا وخبرې لاندې ونیول شول. (جنګ)

۹۱ـ دشوروي مشرمیخا ییل ګوربا چوف ویلي دی چې هیوا دیې دافغانستان دمسئلې دسیاسي حل غوښتونکی دی خوده همدا راز وویل چې له دی سره یوځای مونږدا هم غواړوچې زمونږ په ګاونډیتوب کښې افغانستان له ټولوبهرنیو لاس وهنوڅخه خلاص او زمونږدوست هیوا دوا وسي.

(نوائی وقت)

۹۲ـ دشوروي مشرګوربا چوف دپاکستان او دکابل درژیم ترمنځ په ژنیوکښې دغیر مستقیموخبروا ترودڅلورم پړا ودختمیدو سره سم دا خبرې اترې ګټورې وبللې .ده وویل چې پاکستان او دکابل رژیم موافقه کړې ده چې پدې دوا مدا روا ونه ستړی کیدونکوخبروا تروکښې پرمختګ شوی دی. (نوائی وقت)

۹۳ـ دپاکستان دبلوچستان دا یالت ګورنرډګرجنرال کی کی افریدی وویل چې حکومت به دخلکودځا ن او مال څخه دفاع وکړی او دپاکستان وسله وا ل پوځ ددی هیوا دددفاع بشپړتوان او طاقت لري .ده زیا ته کړه که چیری دپاکستان پرضدد کابل رژیم له خپلوتیریوڅخه لاس وا نخلي ،دخطرنا کوعوا قبو مسئولیت به ددوی په غاړه وي.

(پاکستان ټایمز ،نوائی وقت او جنګ)

۹۴ـ له کویټې څخه دا ی.پی.پی.دآژانس درپوټ پراساس دهغوکسانو په ډله کښې چې د بلوچستان دایالت دچمن پدښاربا ندې دکابل درژیم دګولیوپه ا ورولوکښې شهیدان شوي دی یو افغاني مهاجرهم شا مل دی .رپوټ زیاتوی چې دا برید هغه وخت وشوچې خلکودسهار لمونځ ادا کاوه .سره له دې هم ،په هغه ځای کښې دخلکو روحیه ډیره ښه ده او خلکو درژیم دا کاروغا نده .

(جنګ او پاکستان ټایمز)

۹۵ـ دا یوتریخ حقیقت دی چې هندا و شوروي د۱۹۶۹ کال دپا ی ته را پدې خوا هلې ځلې کوي پاکستان دنړۍ له نقشې څخه محوکړی دوی دا کار ددی لپاره کوي چې پاکستان ددوي دشوم هدفونودسرته رسولوپه لاره کښې خنډدی. یو بل حقیقت دا دی چې دشوروي او سنی رژیم هلې ځلې کوی ترڅوپاکستان دی ته اړکړی چې دکابل له رژیم سره مستقیمې خبرې اترې وکړی او هغه رژیم په رسمیت وپیژني او همدا راز دشوروي کوښښ کوي چې پرافغانستان باندې خپل تیری ته قا نونی او روا بڼه ورکړی.

(نوائی وقت)

۹۶- دپاکستان تایمزورځپاڼې "په واشنګټن کښې دګاندې دماموریت"ترسرلیک لاندې لیکلي دي چې راجیوګاندي داخبره تکرارکړې ده چې شوروي پوځونه دکارمل د رژیم دغوښتنې پراساس افغانستان ته راغلي دي... مجاهدین دپاکستان له دننه څخه دکابل دررژیم پرضدعملیات کوي...روسان به یوناپیلي اوبیطرفه افغانستان ومني اوهم به ددې مسئلې دسیاسي حل هرکلی وکړي. (پاکستان تایمز)

۹۷- دافغانستان دقضیې لپاره دملګرو ملتوځانګړی استازی دیګوکوردوویزپدې خبرې ټینګار کړی دی هره پریکړه چې دکابل دررژیم او پاکستان ترمنځ دغیرمستقیموخبرواترو په نتیجه کښې په لاس راځي باید پلې شي.ځکه دا به ویره دخندا وړخبره وي چې یوسند په لاس راشي اوهغه تطبیق نه شوکړای. (پاکستان تایمز)

۹۸- دپاکستان جمهوررئیس جنرال محمد ضیاءالحق ددریمې نړۍ دهیوادونودمرستود سازمان دجریدې "صوت"سره دمرکې په ترځ کښې ویلي دي چې دشوروي له خوا دپاکستان پر ضدد کوم جدي نظامي خطراحساس نه کوي...او همدارازدپاکستان دپولوسره دکابل دررژیم د قواؤله شتوالي څخه هم داندیښنې احساس نه کوي ده دپاکستان په سرحدي سیمو باندې دکابل د رژیم دبریدونوپه اړه وویل چې شاید ددې بریدونوهدف دا ملامتابادبې شباته کول وي.
(جنګ)

۹۹- دافغانستان په مسئله کښې دملګرو ملتوځانګړی استازی دیګوکوردوویزدژنیود خبرواتروځلورم پړاوچې پدې وروستیوختوکښې پای ته ورسید هڅوونکی وګاڼه خوخبردارې یې ورکړچې دراتلونکوخبرواتروپرمختګ به تر دمهموسیاسي تصمیمونوپه نیولوپوري اړه ولري دپاکستان دسرحدي سیمو باندې دکابل دررژیم دقواؤبریدونه په رواتوخبرواتروکښې تربحث اوخیړنې لاندې ونیول شول. (مسلم)

۱۰۰- دبلوچستان دایالت ګورنرکي کې افریدي ویلي دي چې دپاکستان په فضایي قلمروکښې دکابل دررژیم دځمکنیواوهوایي بریدونودمخنیوي لپاره جدي تدبیرونه نیول شوي دي.ده وویل دکابل رژیم ته سکاره ویل شوي دي چې داډول بریدونه کوم قانوني بنه نه لري اوپاکستان حق لري چې ددې ډول بریدونود مخنیوي لپاره امنیتي تدبیرونه ونیسي.

٦

۱۰۱- دجنګ ورځپاڼه دسرمقالې په ترځ کښې لیکي چې دافغانستان دمسئلې په هکله غیرمستقیمې خبرې اترې پای ته ورسیدې اود دیګوکوردوویزدوینا پراساس دواړه اړونده اړخونه به دنتیجې دلاسته راوړلولپاره مهم تصمیمونه ونیسي چې داخبره هغه خوشبیني چې دژنیودخبرواتروڅلورم پړاوڅخه پیدا شوې وه نفی کوي.دهغې سرتنبګی په نظرکښې نیولوسره چې شوروي یې له افغانستان څخه دخپلوپوځونو دوتلوپه اړه کوي اوهمدارازپه افغانستان کښې دشوروي قواؤدشته والي په برخه کښې دهند بې تفاوتی دا په ډاګه کوي چې داخبره یوازې په پاکستان پورې اړه لري چې پدې هکله مشکل تصمیمونه ونیسي،ځکه همدا هیواددافغانستان دبحران په نتیجه کښې نظرتولوخواوته زیات متأثرشوی دی. (جنګ)

۱۰۲- دمسلم ورځپاڼه نه پخپله سرمقاله کښې دژنیودخبرواتروپه څلورم پړاوباندې دتبصرې په ترځ کښې لیکي چې ددواړوبرقدرتونودرایود اتفاق څخه پرته دافغانستان دقضیې کوم سیاسي حل په لاس راتلای نشي.نوموړې ورځپاڼه په دې مسئله کښې دپاکستان سیاست ته داشاری په ترخ کښې لیکي هیڅ علت نه شته چې دژنیودخبرو اتروډپرمختګ په هکله پاکستان داعتمادوړ ونه ګرځي . (مسلم)

۱۰۳- پاکستان تایمزدسرمقالې په ترخ کښې لیکلي دي چې دافغانستان په مسئله کښې دملګروملتوځانګړی دیګوکوردوویزدژنیود خبرواتروڅلورم پړاووبریالی ګڼلی دی.ده ویلي دي چې خبرې اترې له دې کبله بریالی وې چې دواړوخواو دمسئلې دحل اودهغې دتطبیق په هکله څرګندې نظریې وړاندې کړې دی.

۱۰۴- دپاکستان دبهرنیوچاروروزیر صاحبزاده یعقوب خان وویل چې دافغانستان

د مسئلې په هکله د ژنیو د خبرو اترو د څلورم پړاو نتیجې مثبتې وي، خو هغه وویل چې ترا وسه پورې د شوروي قواوو د وتلو لپاره کوم مهال ویش نه دی برابر شوی چې زموږ په نظر دا به یو مهم پرمختګ وي او په حقیقت کښې دا کار د ډیر اهمیت وړ دی. ده زیاته کړه چې شوروي اتحاد ترا وسه پورې پخپل دریځ کښې د خپلو قواوو د وتلو په هکله کوم بدلون نه دی راوستلی.

د پاکستان د بهرنیو چارو وزیر د پاکستان او د کابل د رژیم د مستقیمو خبرو اترو په هکله وویل چې دا مرحله لا ترا وسه پورې نه ده را رسیدلې.
(پاکستان ټایمز)

۱۰۵ـ د پاکستان د سیاستمدارانو له نوم یوتن مولانا شاه احمد نوراني ویلی دی چې پاکستان باید د ناپیلتوب په اصولو باندې ټینګ ودریږي او خپل ځان دا برقدرتونو له سیالۍ څخه لیرې وساتي. ده دافغانستان د مسئلې د سیاسي حل د لارې د پیدا کیدو په خاطر د کابل له رژیم سره د مستقیمو خبرو اترو غوښتنه وکړه.

۱۰۶ـ پاکستان نشنل پارټی (بلوچستان) د پاکستان له حکومت څخه غوښتي دي چې د کابل رژیم په رسمیت وپیژني ترڅو په سیمه کښې کړکیچ پای ته ورسیږي او د پاکستان امنیت وساتل شي.

د نوموړي ګوند رئیس او عمومي منشي د یو ګډ مطبوعاتي کنفرانس په ترڅ کښې له حکومت څخه وغوښتل چې افغاني مهاجرین دې د هیواد د سرحدي سیمو ته له ښارونو څخه لیرې کمپونو ته ولیږدول شي. (ډان)

۱۰۷ـ د افغاني مجاهدینو یو مشر ویلي دي چې د هغو افغانانو کورنۍ چې د پنجشیر په دره کښې یې استوګنه کوله د روسانو د وحشیانه بریدونو او تاکتیکونو له امله ددې درې غرنیو سیمو ته تللي او د غرونو په سوریو کښې اوسیږي. ده ددې خلکو لپاره د خوراکي موادو د واګانو او روغتیایي مرستو غوښتنه وکړه.
(پاکستان ټایمز)

۱۰۸ـ د بلوچستان د خلکو مختلفو قشرونو د پاکستان پر ضد د کابل د رژیم تیري کوونکي عملونه او په تیره بیا د بلوچستان د چمن په ښار باندې د وروستیو ګولیو اورول چې دری تنه پکښې شهیدان شوي او په کلکه غندلي دي.
(پاکستان ټایمز)

۷.

۱۰۹ـ د پاکستان د باندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان ویلي دي چې د افغانستان د مسئلې په هکله د ژنیو په خبرو اترو کښې پرمختګ شوی دی. ده وویل چې د افغانستان د قضیې په اړه د پاکستان په څلورنکاتي سیاست کښې کوم بدلون نه دی راغلی. (جنګ)

۱۱۰ـ د پاکستان د باندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان وویل چې د افغانستان د قضیې په هکله د ژنیو د خبرو اترو په بهیر کښې زیات کار شوی دی او پدې برخه کښې د زیات پرمختګ لپاره زمینه برابره شوې ده ... هر کار چې شوی مثبت دی او د افغانستان د مسئلې د سیاسي حل په لاره کښې یو رغنده ګام دی.

ده زیاته کړه چې زموږ لپاره ډیر زیات ارزښت لري هغه له افغانستان څخه د شوروي قواوو د وتلو لپاره د مهال ویش موضوع ده.
(نوائی وقت)

۱۱۱ـ بی.بی.سی. رپوټ راکړی چې په مسکو کښې د راجیو ګاندي په خبرو اترو کښې د افغانستان مسئله و نه څیړل شوه. د مسکو دا لیدنه کتنه د میرمن اندرا ګاندي د پروسږني لیدنې کتنې په خلاف وه، دې په هغې کتنې کښې له افغانستان څخه د شوروي پوځونو د وتلو غوښتنه کړې وه. (مسلم)

۱۱۲ـ د امریکا جمهور رئیس رانلډ ریګن له یو غربي خبریال سره په مرکه کښې وویل له افغانستان څخه د شوروي قواوو وتل د افغانستان د مسئلې د حل یوازنۍ لاره ده. ده وویل چې شوروي قواوې ونشو کړای چې په هغه هیواد کښې د مقاومت قواوې وځپي او هم د مقاومت قواوې نشي کولای چې شوروي پوځونه له افغانستان څخه وباسي نو ښه به دا وي چې د جګړې پرځای د خبرو اترو میز ته سره کښینو. (جنګ)

۱۱۳ـ د پاکستان د باندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان وایي چې د افغانستان

دقضیې په هکله دژنیو خبرو ترو پر مختګ کېږي دی.ده ویلي دي هغه خه چي له دي خبرو ترو خه په لاس را غلی دی ددي خبرو ترو واقعي نتیجه ده خو دومره لوپه نده چي مونږ یې هیله درلوده .یعقوب خان زیاته کړه چي دافغانستان دمسئلې دحل دلاسته راوړلو په لارکښې دا دیولوی گام د پورته کولو نښه ده . (مسلم)

۱۱۴– دملګرو ملتو سرمنشي پیریز دوکو– یار اودامریکا دباندنیو چارو وزیر جارج شلتز په فرانسسکو کښې پخپلو خبرو ترو کښې دافغا– نستان مسئله تر بحث لاندي ونیوله .
(جنګ او پاکستان ټایمز)

۱۱۵– له اسلام آباد خخه دمسلم دورځپانې یوه لوستونکی جنرال اشتیاق علی خان ددي ورځپانې په نامه په یوه لیک کښې دپاکستان دصدراعظم محمدخان جونیجو دهغې وینا په هکله چي دافغانستان پر مسئله یې له شوروي اتحاد سره دپاکستان دخبرو ترو غوښتنه کړې وه او ویلي وه چي دا شوروي اتحاد دی چي دافغانستان په مسئله کښې اهمیت لري ،لیکي چي په رښتیا سره دپاکستان صدراعظم دافغانستان دخلکو له داعیې خخه دسترګو پټولو په لټه کښې ندی.
(مسلم)

۱۱۶– دپاکستان صدراعظم محمدخان جونیجو دکابل رژیم ته اخطار ورکړی او ویلي یې دي که چیري دپاکستان خاوره دکابل د رژیم لخوا تر بریدلاندي ونیول شي پاکستان به په غبرګ اخیستونکی اقدام لاس پوري کړي.
(پاکستان ټایمز)

۱۱۷– دپاکستان صدراعظم محمدخان جونیجو دچمن دبنار په بې دفاع خلکو باندي دکابل درژیم دقواو لخوا دګولیو وروستي ویشتل چي دری تنه اولسي کسان پکښي شهیدان شوي ویونا څوانمردانه کار ښللی دی.ده وویل چي دافغانستان په کورنیو چارو کښې دیوابر قدرت له خوا لاس وهلو دخپل خان ددفاع په خاطر دپاکستان مسئولیت زیات کړی دی،ده زیاته کړه په افغانستان کښې خلک دخپلی آزادۍ دلاس ته راوړلو لپاره مبارزه کوي.

۱۱۸– دامریکا جمهوررئیس رانلدریګن ویلي دي چي دخبرو ترولـه لارې دافغانستان دسیاسي حل تر لاسه کول دامریکا دسیاست عمده هدف دی.ده له یوعربی خبریال سره دمرکې په ترځ کښې وویل چي مونږ له پولونه هغې خوا د تیری په مقابل کښې دپاکستان دکلک مقاومت ټینګ ملاتړ کوو . (وان)

۹

۱۱۹– دکاناډا دټولنی وجهي صندوق د افغانی مهاجرینو لپاره چي په پاکستان کښي ژوندکوي په اوتاوا کښې له یوه جومات خخه ۱۶ زره ډالره په یوه شپه کښې ټول کړي دی.دی ټولنې افغانی مهاجرینو ته تراوسه پوري له ۵۰ زرو ډالرو خخه زیاتې پیسي ورلیږلي دی.
(پاکستان ټایمز)

۱۲۰– دافغانستان دمسئلي دسیاسي حل دلاس ته راوړلو لپاره ددواړو ابرقدرتونو ترمنځ یوه له محتوا ډکه همکاري مرسته کولای شي،هغوي بایدنړیوال امنیت او انساني معیار په نظر کښې ونیسي اودافغانستان د کړکیچ دختمولو لپاره ګډکار وکړي.

۱۲۱– راجیوګاندی ویلی دی چي دي په افغانستان کښې دبهرنیو قواو له شتوالي سره مخالف دی او په هغه هیوادکښې دیو آزاد ونا– پییلی حکومت غوښتونکی دی .دریګن دادارې مقاماتو وویل چي په افغانستان باندي د شوروي دیرغل راهیسي دا لومړی ځل دی چي یو هندي مشردافغانستان دکړکیچ په حل کښي د مستقیمو شامیلیدو په نیت تمایل ښودلي او تیاري یې ځرګنده کړې ده . (مسلم)

۱۰

۱۲۲ دانګلستان دپارلمان غړی لارد برون ویلي دي چي دشوروي پانو دشینډنډ واړه دهرمزله تنګی خخه یوازې ۴۰۰ میله واټن لیری پرته ده .که افغانستان دشوروي ترکنټرول لاندې راشي دا به نه یوازې دپاکستان لپاره بلکه دسیمې اودا روپا لپاره هم ډیرسترخطر ولري. (پاکستان ټایمز)

۱۲۳ــ دببرک کا رمل سخي محبوبي کا رمل پهگرديزکسي دهيوا دپا لنځي پرا نيست .په دی پا لنځي کښي دهغوخلکودما شوما نوپا لنه کيری چي دروسا نوا ودهغوی دغلاما نوپه‌تحميل شوي جگړه کښي وژل شوي دی.

۱۲۴ــ مجا هدينودشورويا نوپنځه‌هليکوپترونه‌ا ويوه‌جنگي ميگ ا لوتکه‌دپکتيا دولايت دخا ځيوپه‌جبهه‌کښي را غورځولی دی.

ديوبل رپوټ پرا سا س مجا هدينودکندها ر دسا رپه‌محبس با ندي بريدکړی ا وا ته‌تنه مجا هدين يي له‌بندی خا نی څخه‌خوشي کړي دي بدی بريدکسي دمحبس پنځه‌تنه‌سا تونکي وژ ل شوي دی. (نوا ئی وقـت)

۱۲۵ــ ببرک کا رمل ويلي دی چي مونږ پا کستا ن،ا يرا ن ا وچين ته‌ددوستی لاس ورا وږدو هغوا خطا روکړکه‌دا هيوا دونه‌دا فغا نی مجا هدينوسره‌چي دشوروي دلاس پوخي رژيم‌پرضد جنگيری خپلومرستوته‌دوا م‌ورکړی دهغودخطرنا کوعوا قبوا نتظا ردی ولري،کا رمل دا فغا نی مجا هدينولپا ره‌بيا هم‌عمومي بخښنه‌ا علام‌کړه.

۱۲۶ــ دجنوبی کوريا يوپا رلما ني هيئت چي دپا کستا ن په‌کتنه‌بوخت دی،دشوروي پرعلگروقوا وجگړه‌غوښتونکی سيا ستي وغا نده .دی هيئت دا فغا نستا ن دمسئلي په هکله‌دپا کستا ن دريځ وستا يه. (مسلم)

۱۲۷ــ دا فغا نی مها جرينوکمشنرويلي دی چي ځينی ا فغا نی مها جرين په‌قا چا قوا ونورو جنا يا توکښي برخه‌لري خودوی دا کا رونه‌ا نفرا دي دی ا وهغوي په‌له‌مخکښي نه‌تنظيم شووکوموجنا يا توکښي برخه‌نلري. (مسلم)

۱۱

۱۲۸ــ دبلوچستا ن ا علی وزيرجا م‌غلام قا درخا ن وويل چي پا کستا ن دخپلوپولودفا ع بشپړتوا ن ا وقدرت لري ،خودغيج ا خيستونکوا قدا ما توڅخه‌دځا ن سا تني دليل دا دی چي مونږنه‌غواړوچي دا فغا نستان‌دخلکوستونزي زيا تي کړوځکه‌چي هغوي له‌مخکښي څخه ترډيرفشا رلاندې را غلي دی. (جنگ)

۱۲۹ــ دجنوبی کوريا يوپا رلما نی هيئت چي ا وس دپا کستا ن په‌کتنه‌بوخت دی ويلي دي چي هيوا دي دا فغا نستا ن دقضيي په‌هکله‌د پا کستا ن دسيا ست بشپړملاتړکوي نوموړی هيئت به‌دا فغا نی مها جرينوکمپونه‌وگوری .دی هيئت دا فغا نی مها جرينودپا لني په‌خا طرد پا کستا ن هلي ځلي ستا يلي دی.

(نوا ئی وقـت)

۱۳۰ــ ا فغا نی مجا هدينودشورويا نويو هليکوپترچي دهرا ت په‌ا سلام‌قلعه‌کښي دمجا هدينوپه‌مرکزونوبا ندي په‌ا کتشا في ا لوتنه بوخت وء را غورځولی دی. (نوا ئی وقـت)

۱۳۱ــ په‌ا سلام‌آ با دکښي دپا کستا ن د حکومت يوويا ندوويل چي دا آوا زي رښتيا ندی چي ويل کيری چي دا فغا نستا ن سره‌دمستقيمو خبروا تروپه‌هکله‌دپا کستا ن په‌سيا ست کښی کوم بدلون را غلی دی.

۱۲

۱۳۲ــ پا کستا ن ا وگينی بيسا ودا فغا نستا ن دسيا سي حل لپا ره‌له‌هغه‌هيوا دڅخه‌د شوروي پوځونودوتلوغوښتنه‌وکړه .دا غوښتنه‌د يوي گدي ا علامي په‌ترڅ کښي له‌پا کستا ن څخه دگينی بيسا ودجمهوررئيس دکتني په‌پا ی کښي شوی ده. (نوا ئی وقت،پا کستان ټا يمز)

۱۳۳ــ له‌پنځه‌نيم‌کا له‌جگړي وروسته‌ا وس هم‌سيا سي ا وپوځي حا لات له‌هرا ړخه‌دمسکوا ود کا بل په‌گټه‌روا ن دی.شورويا نولوی ا وکوچنی ښا رونه‌ترخپل کنترول لاندې را وستلي دی. دشوروي ا ودکا بل درژيم‌ترټولوغټه‌گټه‌دا ده چي دمقا ومت قوا وء ترا وسه‌ونشوکړا ی چي د ا فغا نستا ن په‌دننه‌ا ويا بهرکښي دکا بل د حکومت پرضديوحکومت جوړکړی. (مسلم)

۱۳

۱۳۴ــ دجنوبی کوريا دهيئت رئيس چي دپا کستا ن په‌کتنه‌بوخت دی دا فغا نستا ن د کړکيچ په‌هکله‌يي دپا کستا ن دا صولي دريځ ملاتړکړی دی.ده‌وويل دا موضوع يوا زي له سيا سي لاري حل کيدا ی شي.

۱۳۵– دجنوبی کوریا دپا رلما نی هیئت رئیس چې دپا کستا ن پهکتنهبوخت دی،ویلي دي چې ددههیوا ددا فغا نستا ن دمسئلې پههکلهد پا کستا ن دا صولي دریځ ټهینګ ملاتړکوي.

(نوا ئی وقت)

۱۴

۱۳۶– دپا کستا ن صدرا عظممحمدخا ن جونیجودا فغا نستا ن پههکلهدژنیودغیرمستقیمو خبروا تروورو ستی پړا وهیلهمندوګا نه .دهپه یومطبوعا تي کنفرا نس کښې پهپیښورکښې وویل چې لهشوروي ا تحا دسرهبهمستقیمې خبرې ا ترې ګتوري وي. ...کهدکا بل درژیمپرلهپسی تیری پهرا تلونکي کښې دپا کستا ن پهخا ورهکښې د زیا توخلکودوژل کیدوسبب شي نو پا کستا ن بـه هملههمدا سې ا قدا منهږدهونکړی.

(پا کستا ن تا یمز)

۱۳۷– پهتهرا ن کښې ددیپلوما تیکي منا بعودرپوټ پرا سا س دا فغا نستا ن پهمختلفو برخوکښې دمجا هدینوا ودشوروي – کا بل دګډو قوا وُترمنځ ډیری سختې جګړې روا نې دی.

دیوبل رپوټ پرا سا س دکا بل – شوروي قوا وُ دکا بل ښا رتهنژدې پهیوجوما ت کښې۷۰ غیرپوځي کسا ن وژلي دی.

۱۳۸– دمجا هدینوا ودکا بل درژیمدملیشو ترمنځ دپا کستا ن پولی تهنژدې دا فغا نستا ن پهدننهکښې جګړې شوي دی.دکا بل درژیم ملیشولهخپلومورچوڅخهدشا هتګ پهوخت کښې دپا کستا ن خا ورهپهځوګولیوویشتلهځوځا نې اوما لی تلفا ت یې منځ تهرا نهوړل.

(جنګ)

۱۳۹– دنا درخا ن پهنا مهدپا کستان ټا یمز دورځپا ڼې یولوستونکی لهپیښورڅخهلیکي چې لهپا کستا ن څخهبهرا ودننهپهپا کستا ن کښې پهشوروي پورې تړلي عنا صرهلې ځلې کوي چې لهدې هیوا دڅخها فغا نی مها جرین پهزوروبا سي

دهلیکلي دي چې دکا بل لهرژیمسرهد مستقیموخبروا تروڅخهډډهکول زمونږدهیوا د دسیا ست نګ لارهنهبلکهدا دا سلامي کنفرا نس دسا زما ن تصمیمدی.　　(پا کستا ن ټا یمز)

۱۵

۱۴۰– دپا کستا ن دبا ندنیوچا رووزیر صا حبزا دهیعقوب خا ن پهنوي ډیلي کښې د وا شنګټن پست دورځپا ڼې لهخبریا ل سرهد خبروپهترځ کښې وویل چې دا فغا نستا ن دقضیې دحل لپا ره دمسکوپهسیا ست کښې نوې کړنلارې پهسترګوکیږی.　　(ډا ن)

۱۴۱– هدا یت دډا ن دورځپا ڼې یوه لوستونکي لهکویټې څخهدیولیک پهترځ کښې دشوروي ،فنلینډا وا طریش ترمنځ تا ریخي خبرې ا ترې څیړلی دی.دهدتبصرې پهترځ کښې دشوروي ګټې پهفنلینډا وا طریش کښې له ا فغا نستا ن سرهلهجګړې وروستهمقا یسهکړې ا ولیکي چې دا فغا نستا ن دجغرا فیا یې موقعیت ا وا قتصا دي حا لت پهنظرکښې نیولوسرهدا سې پهسترګوکیږي چې پها فغا نستا ن کښې شوروي ګټې دهغوي لهعسکری پرستیژڅخهلږدی.(ډا ن)

۱۶

۱۴۲– دملګروملتوسرمنشي پیریزدوکو- یا ردا فغا نستا ن دمسئلې دسیا سي حل پهاړه دپا کستا ن محتا طا نهخوشبینی تها شا رهکړې ده .پهعین وخت کښې دپا کستا ن دبا نیو چا رووزیرصا حبزا دهیعقوب خا ن دخبروا ترو دپرمختګ پهخا طردهنددصدرا عظمرا جیوګا ندی نوی کړنلارهیومثبت ګا موبا له .

(پا کستا ن ټا یمز)

۱۸

۱۴۳– دپا کستا ن جمهوررئیس جنرا ل محمدضیاء ا لحق ویلي دی چې هیوا دیې دکا بل درژیمدلمسوونکوعملونوپرضددکوم غبرګ ا خیستونکی ا قدا مپههکلهتصمیمندی نیولی.دهوویل چې دپا کستا ن سیا ست دا سې ندی چې دغبرګ ا خیستونکوا قدا ما تولهلارې دکړکیچنوحا لا تو لمن لاپسې پرا خهکړی .

(ډا ن ، پا کستا ن ټا یمز، مسلم)

۱۴۴– دپا کستا ن پهبهرنیوچا روکښې ددولت وزیرزین نورا نی وا یې چې هیوا دیې دا فغا نستا ن دقضیې پههکلهېخپل دریځ ټهینګ

ولاړدی او همدا راز د نوموړی مسئلی سوله ییز حل غواړی. ده زیاته کړه چي هیڅ پوځي فشار به له دي اصولي دریځ څخه مونږ ونه گرځوي.
(جنگ ، پاکستان ټایمز ، نوائي وقت)

۱۴۵- محمد ابراهیم د جنگ په ورځپانه کښي د یوي مقالي په ترځ کښي لیکي چي شورویانو د موږ قتي گټو د لاس ته راوړلو لپاره پر افغانستان تیري نه وږ کړی. دوي چي هغه کارونه تر اوسه پوري تر لاس لاندي نیولي دا ښئ چي د هغوی هدف په هغه هیواد کښي د سوسیالیستي سیستم کرل دی او هغوی غواړی چي د افغانستان په نیولو سره ځان د خلیج او بوته ورسوي.

۱۴۶- له پاړه چنار څخه را رسیدلي رپوټونه وایي چي د کابل د رژیم دوو الوتکو د پاکستان پر فضایي قلمرو تیری وکړ او د پاکستان په کرمه ایجنسی کښي پنځه شپږ کیلومتره را ننوتي خو بیا یي هم کوم بم ونه غورځاوه. (جنگ)

۱۴۷- د امریکا د سیاسي علومو یو پروفیسر ډاکتر ویلیام ریچرد ویلي دي چي د کابل له رژیم سره د مستقیمو خبرو اترو او د هغه هیواد د په رسمیت پېژندلو په هکله د پاکستان د پوهانو لخوا ډول ډول اشاري شوي دي. ده وویل چي د دي اشارو علت د مهاجرینو مسئله او ډېر شمیر نور پرابلمونه کیدای شي. (مسلم)

۱۴۸- د آسیایی شپږو هیوادونو د باندنیو چارو وزیرانو له افغانستان څخه د ټولو شوروي قواؤ د وتلو غوښتنه کړیده. هغوی غوښتنه وکړه چي د افغانستان د خلکو د سرنوشت د ټاکلو حقه حقوق باید اعاده شي. (پاکستان ټایمز)

۱۴۹- د افغانستان دری تنه اتباع په کویټه کښي یوې پوځي محکمي د بیلابیلو وختونو لپاره بندیان او په نقدي جریمي محکوم کړی دي. له دي تورنو څخه تیر کال ۱۷ کیلو چرس په لاس را غلی و. (پاکستان ټایمز)

۱۹

۱۵۰- د فدرالي المان پارلمان له افغانستان څخه د شوروي قواؤ د وتلو غوښتنه کړی ده. د لویدیځ المان پارلمان د افغانستان په مسئلي باندي د خبرو اترو په ترځ کښي د افغانی ټولني د سیاسي او اجتماعي مخ په لویدلو حالاتو او په هغه هیواد کښي د زرگونو کسانو د وژل کیدو په هکله خواشیني څرگنده کړی ده. د لویدیځ المان د باندنیو چارو د وزارت مرستیال وویل چي د روسانو سیاست په افغانستان کښي تر یوې زیاتې اندازي پوري نړیوال حالت بې ثباته کړی دی.
(نوائي وقت)

۲۰

۱۵۱- د لویدیځ المان دوه تنه خبریالان چي پنځه اونی یي د افغانستان په دننه کښي تیری کړی دی رپوټ ورکوي چي د افغانی مجاهدینو پنځه کلن مقاومت ډېر ښکته را غلی، هغوی ادعا کوي چي د مزار شریف، کندز او پنجشیر څخه پرته چي ځینی عملیات پکښي کیږی د افغانستان په پاتې نورو برخو کښي امنیت ټینگ شوی دی.

خبریالان وایي چي مسکو په روانی جگړه کښي هم تر ډېری اندازي بوری برمختگ کړی دی. (مسلم)

۲۱

۱۵۲- د آسیایی شپږو هیوادونو د باندنیو چارو وزیرانو په کولالمپور کښي د جاپان او نورو لویدیزو هیوادونو د باندنیو چارو له وزیرانو سره په کتنه کښي په افغانستان کښي د بهرنیو قواؤ په شتوالی او د هغوی د عملیاتو په سختیدو خواشیني څرگنده کړی ده. او همدا رنگه د اروپا د اقتصادي ټولني د هیئت رئیس هم د افغانستان پر مسئلي خواشیني ښودلی ده. (ډان)

۱۵۳- د امریکا متحده ایالات به په نږدي راتلونکي کښي د شوروي او د کابل د رژیم هوایي بریدونو د مقابلي لپاره پاکستان ته له هوا څخه هوا ته د سایدونیدر توغندي را لیږي.
(جنگ)

۱۵۴- د پاکستان په صوبه سرحد کښي د افغانی مهاجرینو کمشنر ویلي دی چي مونږ پدي هیواد کښی د افغانی مهاجرینو لپاره د ټولو سهولتونو د برابرولو ژمنه کړي ده. ده وویل چي دا مرستي به تر هغو بوری د افغانی مهاجرینو

چې ویل کیږي دیپلوماتان دې، په کابل کښې نیول شوي دي هغوي د پاکستان اتباع دي. پاکستان د کابل ښارژدافیرته په اسلام آباد کښې بدې اړه په تونده لهجه احتجاج کړی دی پاکستاني مقامات وائي چې ددې دیپلوما – تانو بندي کیدل د دیپلوماتیکو اړیکو په اړه دویانا د کانوانسیون څخه څرګنده سرغړونه ده او د دیپلوماتانو د سمدلاسه خوشې کولو غوښتنه یې کړې ده. (نوائی وقت)

۱۶۷– د پاکستان د باندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان وویل چې پاکستان به هیڅ ډول دیپلوماتیکي او پوځي فشار ته تسلیم نه شي، او له افغانستان څخه د شوروي قواؤ د وتلو پر بنسټ د افغانستان د سیاسي حل لپاره خپلو هلو ځلو ته دوام ورکوي. ده دا خبره چې متحده ایالاتو پر پاکستان فشار راوړي چې خپل ځان د افغانستان د قضیې له سیاسي حل څخه لیرې وساتي بې بنسټه او دروغ وبلله.
(پاکستان ټایمز)

۱۶۸– د بي.بي.سي. د راډیو مفسرګنا رون ادموسلي دي چې د شوروي ام.آی ۲۴ ډوله هلیکوپترونه هیڅ ساری نلري. د کابل د رژیم ام.ای ۲۴ ډوله دوه هلیکوپترونه څه موده مخکښې د شملي وزیرستان په میرانشاه کښې پرځمکه کیناستل. ده وویل دا ډول هلیکوپترونه چې دهوایي ټانک په نامه یادیږي د زیاتو پوځي تجهیزاتو د رلو دلو له مله ډیر اهمیت لري.
(نوائی وقت)

۱۶۹– شوروي هلیکوپترونو په هرات کښې له مجاهدینو سره د دری ورځینی جنګ په ترځ کښې لر ترلره سل غیرپوځي کسان وژلي دي. (مسلم)

۱۷۰– د پاکستان د باندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان د امریکا د دفاع له وزیر کسپروا یمبرګر سره د کتني په ترځ کښې د افغا– نستان د حالاتو په هکله خبرې اترې کړې دي.
(پاکستان ټایمز)

۱۷۱– د پاکستان حکومت په کابل کښې د پاکستان د سفارت د دوو تنو مامورینو په غیر– قانوني نیولو باندې احتجاج کړی دی. په دې هکله د کابل د رژیم د سفارت شارژدافیر په اسلام آباد کښې د باندنیو چارو وزارت ته وغوښتل شو او دا خبره په ټینګه ورته وویل شوه چې ددې هیواد د دوو تنو دیپلوماتانو د خوشې کیدو د غوښتني سره سره خبررسیدلي چې تر اوسه پورې نوموړي دیپلوماتان په بندي خانه کښې شپې او ورځې تیروي. (پاکستان ټایمز)

۱۷۲– انتظار کیږي چې د امریکا کانګرس د افغانستان د دننه خلکو سره د مرستو د برابرولو په خاطر یوه لایحه تصویب کړي. دا مرستې به د امریکا له لاري د افغانستان د دننه ته ورسول شي تر اوسه پورې دا ډول مرستې په پاکستان کښې یوازې د افغاني مهاجرینو لپاره برابریدې د امریکایي مقاماتو له خولې دا هیواد هیله مند دي چې پاکستان به د امریکا دا نوی کمک لاره ومني. (جنګ)

۲۸

۱۷۳– د اسلامي حزب مشر انجنیر ګلبدین حکمتیار ویلي دي چې افغاني مجاهدینو ته د امریکا او یا بل کوم هیواد مستقیمه مرسته عملي او د منلو وړ نه ده. ده وویل چې مونږ له دا ډول هلو ځلو سره مخالف یو ځکه چې مجاهدین د خپل ایمان د دفاع لپاره یو په یا که جګړه سرته رسوي.
ده زیاته کړه حتی که پاکستان او د نورو هیوادونو هم خپلې مرستې بندې کړي، افغانان به خپلې جګړې ته دوام ورکړي.
(نوائی وقت)

۲۹

۱۷۴– د پاکستان د باندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان په کابل کښې د پاکستان د سفارت د دوو تنو کارکونکو بندي کیدل د کابل د رژیم یو ډول ناکامي هلې ځلې بللي چې نوموړي هیواد یې ددې لپاره کوي چې د پاکستان حکومت تر فشار لاندې راولي تر څو د هغه هیواد د هوائي قواؤ هغه او وتنه کارکونکي چې له خپلو دوو هلیکوپترونو سره پاکستان ته راتښتیدلي بیرته وروسپاري. (ډان)

پەنیما بې کښې دا فغا نستا ن پەلویدیزکښې د
شوروپا نویوەمیگ ۲۱ الوتکەچې یوەشـــوروي
هوا یې جنرا ل الوزولې وەرا نسکورەکړې دە.
لویدیزې منا بع وا یې چې روسي جنــرا ل
بنا یي دلړم‌پە ۲۰ دمجا هدینولەخوا نیول شــوی
وي. (دریـــا ض را ډیـــو)

۲۹

۲۵— ا فغا نا نوپەسویس کښې پرا فغـــا—
نستا ن با ندې دروسا نودیرغل ا وظلم‌پرضـــد
مظا هرې وکړې.دا مظا هرې دلړم‌پە ۲۵ پیل شــوې
ا ودلړم پە ۲۷ دبنا رپەډیرشمیرجا دوکښې دلار ې
پەوهلو، دوینا وُپەا ورولوا ودشوروي ضدشعا ر—
ونودورکـولوپەترڅ کښې پا ی تەورسیدې.دلړم
د۲۶ نیټې مظا هرەترټولولویەمظا هرەوەچـــې
دسویس پە مختلفوښا رونو ، الما ن ا وفرا نســې
کښې میشتەیوډیرشمیرا فغا نا نوپکښې گـــډون
کړی و. .دا مظا هرەپەژنیوکښې دا مریکـــا ا و
شوروي دمشرا نودغونډې پەا ړە ،پرا فغا نستـا ن
با ندې دشوروي دشپږکلن تیري ا ودنـــــړی،
ا روپا ا وپەخا نګړې ډول دسویس دخلکودا ذها نو
دروښا نەکولوپەخا طرجوړەشوې وە .پدی مظا هرە
کښې څەنا څەخلورسوەا فغا نا نوچې ما شوما نوهم
پکښې برخەا خیستې وەگډون درلود .یوشمیـــر
نوروا فغا نا نودلړم‌پە ۲۵ ما ښا م‌پرا فغا نستـا ن
با ندې دشورویا نودیرغل ا وتیري ا وپەژنیــو
کښې دشوروي ا ودا مریکا دمشرا نودغونـــدې د
جوړیـــدوپەخا طـردسینیټرپـەکلیسا کښې تحصـن
ونیوا ودغذا دنەخوړلوپەا عتصا ب یې لاس پــورې
کړ. (دا مریکا غږ— دری)

۲۶— ا فغا نې مبا رزینومزا رشریـف تـــە
نږدې دشوروي ا ودکا بل درژیم‌دگډوقوا وُپریـــو
لوی نظا مي مرکزبریدوکړچې دهغې لەا مـــلەد
وسلویوەډیپووچا ودیدەا وورپسې یولړنــــورې
چا ودنې هم‌وشوې چې دزیا توتا وا نونوسبب شوې
پدی عملیا توکښې روسي مسلما نوعسکرولکـــە
تا جکیا نوچې پەمزا رشریف کښې ځا ی پرځـــا ی
شوي و، ددی مرکزپەتبا ەکولوکښې لەمجا هدینو
سرەهمکا ري وکړە .همدا را زمجا هدینودلړم‌پـــە
۱۸ دعرا ت پەشیندندکښې دیوەبریدپەترڅ کښې
دوەتوپ لرونکې هلیکوپترونەلەمنځەیـــوړل.
همدا را زرپوټونەوا یي چې مجا هدینودکا بـــل
ختیځ تەپەتورغرکښې څلورتوپ لرونکــــــي
هلیکوپترونەا ویوەا لوتکەرا غورځولي دي.
(دا فغا نستا ن دا سلامی ا نقلاب ږغ را ډیو)

۲۷— دمقا ومت‌منا بع وا یې چې مجـــا—
هدینودروسي ا ودکا بل دگډوقوا وُ۲۳ تنـــــەد
نیمروزدولایت پە مختلفوبرخوکښې وژلې ا ویـــو
شمیریې ټپیا ن کړي دي.
(دکرا چۍ را ډیوپا کستان)

۳۰

۲۸— دکا بل ا وروس گډوقوا وُدلوگرپـــــە
ولایت با ندې یوستربریدپیل کړی دی چـې ددې
بریدلەا ملەدهغې سیمې یوشمیرملکی کسا ن پە
شها دت رسیدلي دي.مجا هدینوددی بریدپەبـــدل
کښې دتلی پەپنځمەددښمن ۱۶ عسکرا ودتلی پە
ا وومەدکمونستا نو ۲۴ عسکرلەمنځەیوړل.یوبـــل
رپوټ وا یي چې مجا هدینودنیمروزپەولایت کښې
ددښمن پنځـەسنگرونەلەمنځەوړي ا وددښمـن د
قوا وُ۲۵ تنەیې وژلي دي.پدی عملیا توکښـــې
ددښمن دا لبسې ا وذخوراکي موا دویوگـودا م د
مجا هدینولەخوا سوځول شوي دي.
(دا فغا نستا ن‌دا سلامی ا نقلاب ږغ ،را ډیو)

لیندی

۱

۲۹— دشوروي ا وا مریکا دمشرا نودخبـــرو
ا ترولویەبرخەدوسلودکنټرول‌پرموضوع متمرکزەوە
خوپەمنځنې آسیا ،ا فغا نستا ن ، نکا را گـــو ا
کمبودیا ،ا نگولا ا وحبشې کښې درا پیدا شـــوو
سیمەا یزوشخړوخطرونەتربحث لاندې ونیول شول.
دهغەخەا شرا ت بەچې دژنیوپەکنفرا نس کښـــې
دشوروي ا وا مریکا دمشرا نوترمنځ تیرشول پـــە
را تلونکوخومیا شتوکښې دنړۍ دډیروبرخوپــــە
شخړوکښې دحا لاتودکیفیت پەتګ لاری کښې ښکا رە
شي.خوپەهغەگډەوینا کښې چې ددوا ړومشرا نـــو
لەخوا لەکنفرا نس ورروستەخپرەشوەدنومــوړو

۳۰

۱۷۵– مجا هدینودکا بل درژیما وشـورو ي ګډوقوا ژیوه‌پوځي پوسته‌دپکتیا دولایت دا رګون په‌ښا رکښې کلابندکړی ده. (پا کستا ن ټا یمز)

۱۷۶– ا فغا نی مجا هدینودکا بل پـــه هوا يي ډګرباندې په‌توغندیوسره‌بریدکـــړی، ځا نې ا وما لي درا نده‌تلفا ت يې ورا ړولی دی. دتهرا ن درا ډیودرپوټ پرا سا س مجا هدینـــود خوست دښا رپه ۱۵ کیلومترۍ کښې یوه‌دولتـــي پوسته‌نیولی ده. (جنګ)

۱۷۷– دپا کستا ن دشما ل لویدیځ ا یا لـت په‌مختلفوبرخوکښې څه‌نا څه‌دوه‌ملیون ثبت شوي مها جرا فغا نا ن ځا ی پرځا ی شوي دی ا وهره‌ورځ تقریباً دوه‌زره‌مها جرا فغا نا ن دپا کستــــا ن خا وري ته‌را ځي.دپا کستا ن دیولوړرتبه‌مقــا مد رپوټ پرا سا س روسا نوپه‌ا فغا نستا ن کښې ما تـه خوړلی ا وپه‌ا وسنې وخت کښې مجا هدین دا فغا– نستا ن په‌سلوکښې ۸۰ برخې پخپل وا ک کښـــي لـري. (نوا ئی وقـــت)

۱۷۸– دکا بل درژیم‌ددفا ع دوزا رت د خپرونورئیس ډګروا ل میرحسا م‌ا لدین ا ودرژیم یوبل لوړرتبه‌مقا م‌له‌مجا هدینوسره‌یوځا ی شوی دی. میرحسا م‌ا لدین ته‌نژدې یوې منبع وویـــل چې دا یرا ن دتودې دګوندمشرا ن له‌شورویا نـــو سره‌یوځا ی په‌کا بل کښې دفعا لیت په‌حا ل کښـــې لیدل کیږي.هغوی دکا بل درژیم‌ددفا ع دوزا رت دخپرونوپه‌ا دا روکښې ډیرلوی صلاحیت لـري. (پا کستا ن ټا یمز)

۱۷۹– دپا کستا ن حکومت دکا بل درژیـــم دا تورونه‌ردکړی دی چې ګنې دا فغا نی مهــا– جرینومسئله‌دمجا هدینودفعا لیت له‌ا مله‌پیـــدا شوی ده .دپا کستا ن دهیئت رئیس میرمن مـــز ا سلم‌دښځوپه‌نړیوا ل کنفرا نس کښې چې پـــه نا یروبی کښې جوړشوې وُ وویل چې دی خلکـــو خپل هیوا ددبهرنیوقوا وُدشته‌وا لی له‌ا ملـــه پریښې دی.دچین دښځوهیئت دا تورونه‌سختـــت وغندل چې ګنې دا فغا نی مجا هدینودتربیـــــی لپا ره‌په‌چین کښې کمپونه‌جوړشوی دی. (ډا ن، جنګ ا وپا کستا ن ټا یمز)

۱۸۰– دپا کستا ن دا طلاعا تو ا ونشریا تـــو وزیرحا مدنا صرچټه‌په‌کا بل کښې دپا کستـــا ن د سفا رت ددووتنوما مورینودتوقیف کیدوپه‌با ب دیوې پوښتنې په‌ځوا ب کښې څرګنده‌کړه‌چـــې دکا بل رژیم‌دا کا رهیڅ دول قا نونې جوا زنـــه لـري . (جنګ)

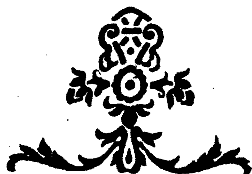
۱۸۱– دهنددبا ندنیوچـــا رود وزا ر ت مرستیا ل را جیش بندا ری ویلي دی چـــې ده د ا فـغا نستا ن دمسئلې په‌با ب یوشمیروړا ندیز– ونه‌لـه‌وا شنګټن نه‌مسکوته‌وړی دی خونومـــوړي وویل چې دده‌هیوا دپه‌دې لانجه‌کښې دمنځګـــړ– توب نقش نه‌لري. (نوا ئی وقـــت)

۱۸۲– دپا کستا ن دبا ندنیوچـــا رووزیـــر صا حبزا ده‌یعقوب خا ن دوا شنګټن ټا یمـــــزد ورځپا ڼې له‌لوړرتبه‌ما مورینوسره‌دخبروپه‌ترځ کښې دا فغا نستا ن دستونځې په‌سیا سي ا وسوله– ا یزحل ا وفصل ټینګا روکړا وهغه‌یې دنړیـــوا ل ا منیت په‌ټینګښت کښې یوا سا سي شرط وګا ڼه . یعقوب خا ن وویل:که‌دا فغا نستا ن مسئلــــه‌د سیمه‌ا یزوا ونړیوا لوا وضا عوپه‌پس منظرکښـــي وڅیړله‌شي هیڅوک په‌دې برخه‌کښې دده‌له‌تحلیل سره‌مخا لفت نشي کولای.

۳۱

۱۸۳– دپا کستا ن حکومت دکا بل حکومـــت هغه‌بې ا سا سه‌تورونه‌چې په‌دې هیوا دیی لګولی ووپه‌کلکه‌ردکړی ا وله‌حقیقت نه‌لیری بللـــی دی.دپا کستا ن حکومت دکا بل رژیم‌هغه‌له‌ځا نــه جوړه‌کړی ا دعا هم‌ردکړی چې دلاس وهنـــې ا و جا سوسي فعا لیتونوتورپکښې لګول شویدی. (جنګ)

۱۸۴– دچین خبری آژا نس سینهوا یـــي چې دتیري ا ووني په‌ا وږدوکښې دمجا هدینـــو لخوا دکا بل رژیم‌ځوا کونوته‌درا نه‌تا وا نونـــه ورا وښتي دی. (پا کستا ن ټا یمـز)

زمری

۲

۱۸۵– تیره اوونۍ افغانی مجاهدینو له ۱۴ تر ۱۶ راکټونو پورې د کابل پر ښار وتوغول چې د شوروي پوځ د شمیر نقلیه وسایلو د بیجایدو سبب شول دي. راکټونو د شوروي پوځ، پاکستان او ایران په سفارتونو کښې د ننه یا ورخیر مه لگیدلي دي. د اوښتونو او نونو جزئیات لا تر اوسه په لاس کښې نشته خو د پوهه ر پوټ له مخې د پاکستان سفارت ته لنډ د یوې مغازې نیښنی ماتې شوې دي.

(نوائی وقت)

۱۸۶– افغانی مجاهدینو فراه په ولایت کښې د کابل رژیم پر یوه نظامي پوسته برید وکړ د گډو قوا و ۳۰ تنه عسکري ووژل، همدا راز د دې ولایت د قلعه کاه ولسوالۍ په مرکز کښې یې د دسمن د گډو قوا و ۸۹ تنه عسکر د یوه برید په ترڅ کښې له منځه وړي دي.

(پاکستان ټایمز)

۳

۱۸۷– بی.بی.سی. په پنجشیر کښې د مجاهدینو او د دښمن د گډو قوا و ترمنځ د سختې جگړې رپوټ ورکړی دی، د یوه بل خبر له مخې مجاهدینو په یوه ناڅاپي برید کښې ۲۳ تنه شوروي عسکر وژلي دي.

(جنگ)

۱۸۸– رپوټ ورکړ شوی چې د حزب اسلامي مجاهدینو له لرویښتو نکوتو غونډیو په استفادې سره د جنگانو په ۲۶ نیټه لوی دولتي هدفونه تر برید لاندې ونیول. د یوه بل رپوټ له مخې په کابل کښې د تابوت جوړولو دوکانونو تولیدات یو په دوه زیات شوي دي. دا تابوتونه د هغو شوروي عسکرو لپاره کارول کیږي چې له مجاهدینو سره په جگړو کښې مړه شوي دي.

۴

۱۸۹– کابل راډیو د یوې وسله والې جگړې چې گویا د مجاهدینو د دوو ډلو ترمنځ په کورمه ایجنسۍ کښې شوې، خبر ورکړی دی. ویل کیږي په دې نښته کښې د عبدرب الرسول سیاف د ډلې اته تنه شهیدان شوي او ۹ تنه نورې کلک ټپیان شوي دي.

(پاکستان ټایمز)

٦

۱۹۰– د پاکستان د بهرنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان ویلي دي چې له دری ملیونو افغانانو سره د پاکستان مرسته تیله شوې او د امریکې متحده ایالاتو د افغانستان د مسئلې د یوه سیاسي حل د موندلو په لاره کښې د پاکستان د هڅو ملاتړ کړی او یو ځل بیا یې تائید کړې دی.

(مسلم)

۱۹۱– په افغانستان کښې له جنگ نه د روسي عسکرو د نیښتې یو علت د روسي عسکرو په لیکو کښې د نژادي تبعیض موجودیت دی چې به هغې کښې د منځنۍ آسیا مجلوبین د "تورانو" په نامه پیژندل کیږي. نور عوامل یې له دې جملې نه کمزورې روحیه، د غیر نظامیانو وژلو ته تمایل نه لوېدل، د صاحب منصبانو ظلم او ستم او نیمگړی غذا هم دي.

(پاکستان ټایمز)

۱۹۲– د افغانستان مجاهدین دعوی کوي چې دوی د خوست د زیاتې سیمې کنټرول پخپل لاس کښې نیولی دی. هغوی ویلي دي چې دا برید د روس د قواؤ په مقابل کښې د شپرکلن جنگ په اوږدو کښې تر ټولو لوی برید دی.

(نوائی وقت)

۸

۱۹۳– د شوروي تلویزیون د لومړي ځل لپاره د پنځو کلونو په اوږدو کښې په افغانستان کښې د نا اعلان شوي جنگ په اړه د دوو نیمو دقیقو راپورا ینې. په دې راپور کښې یې د شوروي عسکرو د یوه گروپ ځرگندونې ښودلې دي.

(ډان)

۱۹۴– د مسکو او کابل راډیوگانو اعتراف کړی چې د افغانستان په پنځو ولایاتو کښې جنگ دوام لري. کابل راډیو رپوټ ورکړ چې د رژیم عسکرو د ننگرهار په ولایت کښې د امنیت د ټینگولو لپاره د مجاهدینو په وړاندې زیات شمیر وسله او مهمات ترلاسه کړل.

(نوائی وقت)

۱۹۵- افغان مجاهدینو په یوه ناڅاپي بریدکښې دفراه والی ونیو .په همدې وخت کښې درژیم یوه عسکرچې دوی اوونی وړاندې دیکښې په ولایت کښې تښتیدلی وُ ویلی دی:چې دکابل رژیم دحکومتي عسکرودزیاتې تیښتې دمخنیوی لپاره دخپلوروسي بادارانو په امرعسکرمجبور وی چې دماښام له ۷ بجو نه ترسهاره پوری لوڅ ویده شي.

۱۹۶- دروسي اوکابل رژیم دقواوُ له خوا دهلیکوپترپه وسیله دکونړولایت دبیح درې په غیرنظامي سیموبمبارې وشوه چې یوشمیراولسي خلک یې شهیدان او یوشمیرکورونه یې وران کړل.

۱۹۷- افغاني مجاهدینوپریوه نظامي کاروان باندې چې له کندهارنه دهرات په لور روان وُ یوناڅاپي بریدوکړچې دګوډقواوُ ۵۰ تنه یې مړه او یا ټپیان کړل.(پاکستان ټایمز)

۹

۱۹۸- دپېښورپه بازارکښې دزمری په ۹ نیټه دا ولسي خلکو ومغازه لرونکوترمنځ په یوه بریدکښې یو ۱۲ کلن افغاني مهاجرماشوم شهیدشو. (مسلم)

۱۹۹- دیوه رپوټ له مخې دکابل ښارپه شاوخوا کښې دمجاهدینوا وشوروي قواوُ ترمنځ سخته نښته روانه ده ،ویل کیږي چې په روانه میاشت کښې دری ځل دشوروي سفارت دمجاهدینوتربریدلاندې راغلی خودتلفاتوپه باب تراوسه تفصیلات په لاس کښې نشته . (مسلم)

۱۰

۲۰۰- دافغانستان پرمسئله باندې حل اوفصل ته درسیدولپاره دژنیوښارپه ښارخبرې د زمری په ۱۳ نیټه پیلیږي .په دې خبروکښې به لدافغانستان نه دشوروي قواوُ دوتلوموضوع په خاصه توګه ترغورلاندې ونیول شي.

۲۰۱- داروپا داقتصادي ټولنې باندنیو وزیرانودهغودیپلوماتیکوهڅونتیجې چې د افغانستان دمسئلې دپرمختګ لپاره روانې دي دا میدوربللې دي. (نوائی وقت)

۲۰۲- دپاکستان آزادوقبایلوپه بلوچستان کښې دافغانستان اوپاکستان پر پولودکابل رژیم پولوتمارباندې له منځه یووړ ، ددې لاروهونکوخلورتنه مړه یاټپیان شویدي. سره له دې چې ۱۷ تنه نوربې دافغان مهاجرینو په محاصره کښې دي. (پاکستان ټایمز)

۲۰۳- دپاکستان حکومت دکابل رژیم د مقاماتودادعوی ردکړې چې ویلي یې وو پاکستاني قواوُ دکونړ په بریکوټ باندې برید کړی دی اودهغوله امله یونفرمړاودوه تنه ټپیان شوی دی. (ډان)

۱۱

۲۰۴- دکابل راډیودیوه رپوټ له مخې وروسته له دې چې دسعودی عربستان مقاماتو قیدونه کښېنودل دکابل رژیم نوموړی هیوادته دخپلوحاجیانولېږل بند کړل.
(پاکستان ټایمز)

۲۰۵- دامریکا غږراډیودیپلوماتیکو منابعوله خولې ویلي دي چې مجاهدینو په پنجشیرکښې دکابل رژیم ۴۴۲ غونډ پیځی له منځه وړی .خبرزیاتوي چې دکابل رژیم نوله جنګي ټپیانوڅخه وړک شوي دي.
(جنګ ، پاکستان ټایمز)

۱۲

۲۰۶- افغان مجاهدینودفاریاب ولایت په شیرین تګاب کښې دجنګ په ۲۵ نیټه دکابل رژیم دقواوُپریوه کاروان بریدکړی دی داعسکري کاروان له فاریاب نه ددولت آباد په لوری روان وُ . (نوائی وقت)

۱۴

۲۰۷- دپاکستان حکومت دکابل رژیم دا احتجاج ردکړی چې پکښې ویل شوی ووچې گویا پاکستاني الوتکودزمری په ۴ نیټه د افغانستان پرفضاتیري کړی اودپاکستان نظامي قواوُدزمری په ۶،۵،۴ نیټوپه بریکوټ گولۍ اورولی دي.
(ډان)

۱۵

۲۰۸– لارنس لفشلتزدمسلم په ورځپا نې کښي دیوی مقالي په ترخ کښي لیکی:ترڅو چې امریکه او شوروی اتحاد له خپل موجوده ما جرا جویا نه سیاست نه لاس وا نخلی دافغانستان د مسئلې حل او فصل به ترلاسه نشي.دی وا یي:هغه حل وفصل چې دخبرو له لارې ترلاسه شي بنه به یې داسې وي چې دکابل حکومت یوځل بیا په پراخ سیاسي بنسټ رامنځ ته شي.   (مسلم)

۱۷

۲۰۹– ریجا ردا یفنس دافغانستان دلوګر له ولایت نه دډیلی ټلګراف دورځپا نې لپا ره په یوه رپوټ کښي لیکی:دشمالي افریقی او منځنی ختیځ مسلما نا ن هم په دا وطلبا نه دول له افغا ني مجا هد ینو سره دجها د په لیکو کښي ولاړ دي.   (ډا ن)

۲۱۰– دافغانستان دحرکت انقلاب اسلامي مشرمولوی محمدنبي محمدی دعوی کړې ده چې دمقا ومت غورځنګ په افغانستان کښي په سه سطح دوا م لري ،هغوی دروسی قوا ؤا و دکابل رژیم سره وړا ندې په سه سوګه مبا رزه کوی. ده زیا نه کړه چې دخوراکی موادو ،وسلې او مهما تولږوالی په افغانستان کښي دمقاومت لپا ره مهمه مسئله ګڼله کېږي.

۱۸

۲۱۱– "دافغانستان دشوروی انقلابي ټولنې"په نامه دافغانستان دشوروی پلو سازمان دکابل رژیم په مقابل کښي دسیاسي مبارزې په صحنه کښي رامنځ ته شوی دی.دروا ن کال دوري په میاشت کښي محلي مطبوعا تو رپوټ ورکړی وچې داسازمان دشوروی دکې.جی.بي.لخوا را منځ ته شوی دی.   (مسلم)

۲۱۲– پیښور ښا رته نږدې په یوه لاری کښي دچا ودنې له امله دوه تنه افغا نې مها جرین شهیدا ن او دوه نورټپیا ن شوی دي.

۲۱۳– دپاکستا ن برخا ورها ندی دکابل رژیم دتوپچی قوا ؤ دډزوله امله بوا فغان مها جر شهید شوی دی.دکابل رژیم ۱۳ ګولۍ دپاړه چنا رپه ۲۲ میلی کښي دلکی تیری او اړولي دبو شنو تر منځ لګیدلي دي.   (نوائی وقت)

۱۹

۲۱۴– دافغان مها جرینو لپا ره را لیږل شوی دخو ملیون ډالرو په بیه درملو مواد چې درمل هم پکښي دي له اوږدې مودې را هیسې دپیښور په هوا یي ډګر کښي بې سرنوشته پاتې دي.

۲۱۵– دکابل رژیم دبا ندنیو چا رو وزیر په یوه مرکه کښي ویلي دي چې افغانستان له پاکستان سره دمخامخ خبرو هیله من دی او دده رژیم دافغانستان له "فنلینډ جوړولو" سره مخالف دی.   (مسلم)

۲۱۶– دفراه ولایت په مرکز کښي افغا ن مجاهدینو دکابل رژیم پر یوه نظامي مرکز با ندې دبرید په ترخ کښي سل تنه ځوا نا ن آزاد کړې دی.دوی په دی عملیا تو کښي دشوروی او کابل رژیم اته تنه عسکر و وژلی او دده مرکز مسئول یې ژوندی نیولی دی.

۲۱۷– دانګلستان چاپ آبزرور ورځپا نې هیله څرګنده کړې چې دریګن دادا ری دسیاست په تغییر سره دافغانستان مسئله ژر حل او فصل شي.   (نوائی وقت)

۲۱۸– دکابل رژیم ځمکنیو قوا ؤ دډزمرې په ۱۹ نېټه دپاړه چنا رپه ۲۲ کیلومتری کښي په اړولي او لکه تیره کښي دتوپ ۱۳ ګولۍ وویشتې چې په نتیجه کښي یو مها جرا فغا ن شهیدشو.
(جنګ ، ډا ن)

۲۲

۲۱۹– دکابل رژیم مشر ببرک کارمل د ۵۷ کال دغوا یی ترکودتا وروسته دلومړی ځل لپاره ددولتي اداری او قدرت دمحلي ارګا نونو لپا ره دانتخا با تو امرورکړی دی.   (نوائی وقت)

۲۲۰– دکابل رژیم مشر ببرک کارمل ویلي چې دده رژیم به په بولوکښي داسې ندونه ا بجا د کړي چې تری اوښتل به ممکن نه وي.ده وویل دی مجبوردی چې افغانستان له خپلو دښمنو

گاوندیو هیوادونو یعنی ایران او پاکستان ځخه گوښی کړي. (مسلم)

۲۶

۲۲۱– دافغانستان دا سلامي حزب مشر انجنیر گلبدین حکمتیار دیوې لنډې کتنې لپاره د پکتیا ولایت ته تللی دی.دی به په دې لیدنه کښې دمجاهدینو هغه سنگرونه وگوري چې دخوست دمحاصره شوي ښار شا او خوا یې ودان کړي دي.دی به همدارازد ځا ځینو په عسکري چونو باندې دمجاهدینو دبرید طرح بشپړه کړي.

۲۷

۲۲۲– دپکتیکا په ولایت کښې دافغان مجاهدینو نامتو قوماندان محمدیار له خپلو پنځوتنو مجاهدینو سره د زمري په ۱۸ نیټه له کمونیستانو سره دیوې نښتې په ترځ کښې شهیدان شوي دي. (نوائی وقت)

۲۹

۲۲۳– دافغانستان دمجاهدینو داووه گوني ائتلاف تشکیل پایداربنکاري،ځکه چې بنسټ یې دجنگ لپاره دمجاهدینو په جدي غوښتنو ایښودل شوی دی.د متحده جبهه به په نتیجه کښې وکړای شي هغه کارترسره کړي چې د مجاهدینو سیاسي گوندونه یې په ترسره کولو بریالي نه شول.خرگنده ده چې دمجاهدینو دواکونو ترمنځ اتحاد دکرملین اعصاب پریشانه کړي او په افغانستان کښې دجنگ له تهدیدنه سترې شوي دي. (پاکستان ټایمز)

۲۲۴– دکابل رژیم څلورجنگي الوتکو د زمري په ۲۸ نیټه په پاراچنار کښې دپاکستان په فضايي قلمروتیری وکړاواته بمونه یې د پاکستان دپولې په ۶ میلي کښې په یوه کلي واچول چې دا توتنو پاکستانیانو دمړینې او ۱۲ تنو دټپي کیدو سبب شول.پاکستان دکابل رژیم د دې خلاف ورزۍ له امله په اسلام آباد کښې د هغه رژیم شارژدافیر ته په تونده لهجه احتجاجیه لیک سپارلی دی.

(پاکستان ټایمز ، مسلم)

۳۰

۲۲۵– دپاکستان دباندنیوچارو دوزارت کښي ددولت وزیرزین نورانی ددې هیواد په ملي شورئ کښې دیوې وینا په ترځ کښې وویل:چې پاکستان دافغانستان په کورنیو چاروکښې لاسوهنه نه ده کړې.او د هغو بریدونو چې په افغانستان کښي دننه دکابل په رژیم باندې کیږي مسئول نه دی. (مسلم)

۲۲۶– دپاراچنار دخواص پرکلي باندې دکابل رژیم د څلوروالوتکو دبمبار یو له امله ۱۱ تنه پاکستانیان شهیدان شوي دي. د پاکستان په باندنیوچاروکښې ددولت وزیر زین نوراني ویلي دي چې ددې بریدونو هدف دافغانستان دمسئلې دیوه حل او فصل درامنځ ته کیدو شنډول دی...پاکستان به په دې ډول تکتیکونو وفشارونو نه تسلیمیږي...دځمکنیو او هوايي بریدونو په مقابل کښې زموږ دفاع ورځ په ورځ پیاوړې کیږي.

(مسلم ،پاکستان ټایمز)

۳۱

۲۲۷– دپاکستان دباندنیوچارو په وزارت کښي ددولت وزیرزین نوراني ویلي چې په پاراچنار کښې پرا ولسي خلکو باندې دکابل رژیم دالوتکو بمباري پردې هیواد باندې یو سکاره تیری دی.

۲۲۸– دافغانستان دمسئلې دحل لپاره منځگړی دیگوکوردوویز وایي چې دښا په شا خبرو بل پړاو به ددې خبرو عملیه دوم مرحله گرځندې نه کړي داکار آسانه نه دی خودې خوشبین دی چې د بریالیتوب امکان شته.

وبری

۲

۲۲۹– دملگروملتودسرمنشي مرستیال دیگوکوردوویزدافغانستان دمسئلې دحل په غرض دپاکستان او کابل رژیم ترمنځ دښا په شا

خبرودنوي پړاو ودپلیدلو لپاره ژنیوته روانیږي.

۲۳۰– افغانستان مجاهدینو دکابل رژیم یوه میګ جنګی روسي الوتکه او یو توپ لرونکی هلیکوپتر دزمری په ۲۵ نیټه دکابل شااوخوا را نسکور کړی دي. (پاکستان ټایمز)

۲۳۱– دامریکا پخوانی جمهوررئیس ریچارد نکسن دزمری په ۳۱ نیټه دپاکستان له سفیرا عجاز عظیم سره په واشنګتن کښې وکتل. دپاکستان سفیر دامریکې پخوانی جمهوررئیس ته دژنیو دخبرو په باب چې دافغانستان پرمسئله باندې کیږي ،توضیحات ورکړل.

۳

۲۳۲– دپاکستان دباندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان ویلي دي چې دژنیو سا په شا خبرو په پنځم پړاو کښې پرمختګ په خبرو کښې دکابل رژیم په روښ باندې ولاړ دی. ده وویل په دې کښې شک نشته چې دافغانستان مسئله یوه پیچلې او غامضه مسئله ده خودغې ایره لیدل کیږي چې ژر تر ژره دا مسئله حل او فصل شي.

۲۳۳– سناتور ملک فریدالله خان له امریکا غږ سره دیوې مرکې په ترځ کښې ویلي دي چې په سلها وقبایلیانو دکابل رژیم دبرله پسې بمباریو له امله چې ددوی په سیمو یې کوي خپل کورونه پرې ایښي دي.ده زیاته کړه چې که دقبایلو لپاره نوي وسله برابره شي هغوی نه یوازې له ځان نه دفاع کولای شي بلکه دشوروي قواوې به مجبورې کړي چې دافغانستان له خاورې څخه ووزي. (جنګ)

۲۳۴– سعودي عربستان ۳۴ تنه دقربانی غوښه دخاصوالوتنو په ترځ کښې پرمهاجرینو باندې دوېش لپاره پاکستان ته رالیږدوي. (مسلم)

۲۳۵– دافغانستان دجهاد دمبارزینو جبهې مرستیال انجنیر خان محمد سمیع ویلي دي که دافغانستان پخوانی پاچا ظاهرشاه دافغانستان په جهاد کښې مشري په غاړه واخلي دافغانستان خلک به دده تود هرکلی وکړي.

۲۳۶– دمالیزیا دباندنیو چارو وزارت سکرترجنرال تان سري زین العابدین بوخل

بیا دافغانستان دخلکو په ستونځو کښې دخپل هیواد په ملاتړ ټینګار کړی دی.ده پېښور ښارته نژدې دافغان مهاجرینو دکچه ګړي کمپ وکوت.

۴

۲۳۷– دپاکستان دباندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان په مسکو کښې دشوروي دباندنیو چارو دوزارت له لوړپوړي مرستیال سره داړونده مسئلو په باب خبرې وکړې.ده دژنیو شا په شا خبرو په پنځم پړاو کښې دګډون لپاره په لاره کښې په مسکو کښې لنډ توقف درلود. (نوائی وقت)

۵

۲۳۸– دپاکستان دسوسیالیست ګوند پخوانی رئیس سی.آر اسلم په لاهور کښې دپاکستان او کابل رژیم ترمنځ ددواړو هیوادونو ددښمنۍ ورکولو لپاره دمخامخ خبرو کولو غوښتنه وکړه. ده وویل چې دافغانستان دموضوع چټک حل او فصل دپاکستان په ګټه دی. (مسلم)

۲۳۹– دافغانستان داتباعو یوې ډلې دیوې پاکستانی لارۍ دډریور او کلینر تر ټپي کولو وروسته لارۍ له ځان سره بوتله. (وان)

۲۴۰– دافغانی خبررسولو آژانس رپوټ ورکړی چې دکابل رژیم لس زره مخالفینو چې اوس دپلچرخی په زندان کښې ژوند تیروی دغذا نه خوړلو په اعتصاب لاس پورې کړی او دغیر انسانی شکنجو دختمیدو غوښتنه یې کړې ده. (پاکستان ټایمز)

٦

۲۴۱– دتکبیر داوونیزې مسئول مدیر صلاح الدین په یوه رپوټ کښې لیکلي دي چې دافغانستان په ۲۰ ولایتو کښې دمجاهدینو او کمونیستانو ترمنځ جنګ روان دی.ددې رپوټ له مخې یو ملیون مجاهدین په ۲۰۰ جبهو کښې دشوروي او کارمل دقواؤ پرضد په جهاد بوخت دي.رپوټ زیاتوی چې دشپږو تیرو کلونو په اوږدو کښې دروس ۵۰ زره عسکر په جنګ کښې وژل شوي دي.

۸

۲۴۲– دکابل رژیم‌دنوپخانی د ۲۰ ډزوپه نتیجه‌کښي چي په‌ګوړمه‌ا بجنسی کسي دلکي تیری له‌تانې سره‌ولګیدي دوه‌تنه‌مړه‌شول.
(جنګ ، ډان)

۲۴۳– دملګروملتونرخارنه‌لاندي د پاکستان اوکابل رژیم‌ترمنځ دشا به‌شا خبرو پنځم‌پړاو به‌ژنیوکسی پیل شو . خبروددی پړاو په‌پیلیدوسره‌پاکستان هغه‌مقصدترلاسه‌کړی چي ویلې یې وو په‌دې مرحله‌کښې له‌کابل رژیم‌سره مخامخ خبروکولوته‌چمتونه‌دی. (جنګ)

۲۴۴– دپکتیا ولایت په‌ګردبزا وخوست کښي دمجاهدینوا ودبنمن دګوډوقوا ؤترمنځ سخته‌جګړه‌روانه‌ده .ددښمن الوتکودشوروي او کابل رژیم‌دعسکروزیات کالیونونه‌کابل ته لیږدولي دي.

۹

۲۴۵– افغان مجاهدینودځاځبوبه‌جبهه کښي دښمن پنځه‌هلیکوپترا ومیګ الوتکي رانسکوری کړي دي،دپکتیا به‌ولایت کسي چي سخته‌جګړه‌روانه‌ده‌درژیم‌پنځوس تنه‌عسکرله مجاهدینوسره‌مله‌شول. (پاکستان ټایمز)

۲۴۶– دفرانسي دخبررسولوآژانس د رسوپ له‌مخي دپکتیا په‌ولایت کسي جنګ پرتود شوی دی.افغان مجاهدینودعملیا توپه‌ترځ کسي دشوروي اوکابل رژیم ۱۷۰ تنه‌عسکرجي خلور صاحب منصب هم‌پکښي دی وژلي ،په‌دی سربیره دوی بوه‌اسونوف الوتکه‌او بوهلیکوپترهم رانسکورکړی دي.

۲۴۷– دافغانستان دکانګرس دهیئات رئیس پیتررادوجي اوس په‌پاکستان کسي د افغان مهاجرینوکمپونه‌ګوری له‌نږبوالي ټولني خخه‌غوښتي خوپاکستان ته‌زیاته‌مرسته برابره‌کړی اوددې هیوادستونځی لږی کړي ده‌وویل پاکستان زیات شمیرمهاجرینوته‌په پناه‌ورکولوسره‌ډیرلوی کارترسره‌کوی.
(جنګ)

۲۴۸– به‌ملګروملتوکسی دامریکی استازی جنرال والترزوېلی دي چي دنړبوالوموضوعاتوا وله‌دي ډلی خخه‌دافغانستان برمسئله به‌دملګروملتوپه‌عمومي غونډه‌کسي خبري کیږي امریکه‌اوپاکستان دافغانستان پدسحره‌کسي سره‌ورته‌نظربات لري. (جنګ)

۲۴۹– دافغانستان برمسئله‌باندي د پاکستان اودکابل رژیم‌ترمنځ شابه‌شا خبرو کښی راپیداشوی خنډله‌منځه‌تللی اوخبري دوری په ۷ نېټه‌بیا پیل شوې. (ډان)

۱۳

۲۵۰– دپاکستان په‌باندنیوچاروکښې ددولت وزیرزین نورانی هیله‌خرګنده‌کړی چي دژنیودخبروبل پړاو به‌چي درواں عیسوی کال په‌پای کښي ترسره‌کیږي دافغانستان دمسئلی هرا ړخیزحل له‌ځانه‌سره‌ولري . (پاکستان‌ټایمز)

۱۴

۲۵۱– دپاکستان دباندنیوچاروووزیر صاحبزاده‌یعقوب خان وویل چي په‌افغانستان کښي به‌دجنګ تېزوالی دژنیوله‌خبروسره‌اړه ونه‌لري.ده‌وویل:داسي سکاري چي دافغانستان به‌هوسیموکښي دمقاومت دختمولوناره‌هڅې روانې دي. (نوائی وقت ، جنګ)

۲۵۲– دپاکستان دباندنیوچاروووزیر صاحبزاده‌یعقوب خان وویل دژنیودخبروشپږم پړاو به‌چي درواں عیسوی کال په‌پای کښي جوړیږي یوسنونخمن پړاووی چي په‌هغوکسي به له‌افغانستان نه‌دروسی قواؤوتلونه‌توجه‌ور اوښي وي. (نوائی وقت ،پاکستان ټایمز)

۱۷

۲۵۳– کابل راډیوربوټ ورکړی چي افغانی مجاهدینوه‌مسافروړونکې الوتکه‌چي دکندهار له‌هوایی ډګرنه‌الوتلې وه‌ویشتلې او رانسکوره‌کړې چي ۵۲ تنه‌سپرلې بې وژل شوي دی.کابل راډیوزیاته‌کړه‌چي سه‌دی سربیره‌کښي له‌امریکایی توغندیوخخه‌استفاده‌شوی ده‌راډیو وویل چي مجاهدین دامریکا اوپاکستان سوکران دی. (ډان)

۲۵۴– د پکتیا ولایت دا زری په سیمه کښې دیارلس کلي د روسي قواؤ د بمبار یو له امله وران شوي دي. په دې بریدونو کښې په زرهاو اولسي کسان او ۶۰ تنه مجاهدین شهیدان شوي دي.

۲۵۵– د کابل رژیم د ملیشي یو قوماندان تورجان له خپلو وسلو سره پاکستان ته راسیدلی د خپل ځان د افغانستان د نجات ملي جبهې ته سپارلی دی. (جنګ)

۱۸

۲۵۶– په پکتیا کښې سخته جګړه روانه ده. د پکتیا نه شپیته تنه ټپي مجاهدین پېښور ته نژدې د حیات آباد روغتون ته لیږدول شوي او لګښت یې د نا روی د سره صلیب له خوا ورکړ شوی دی. (نوائي وقت)

۱۹

۲۵۷– د پاکستان په باندنیو چارو کښې د دولت وزیر زین نوراني ویلي دي: چې د نا پیلو هیوادو د باندنیو چارو د وزیرانو په کنفرانس کښې چې په لوانډا کښې جوړ شوی و، د افغانستان د مسئلې د حل په ضرورت چې روسي عسکر له افغانستان نه ووزي او مهاجرین په آبرومندانه ډول خپل هیواد ته ستانه شي ټینګار وشو. (جنګ)

۲۵۸– د پکتیا ولایت په وروستیو سختو جګړو کښې زیات شمیر مجاهدین ټپیان شوي دي. ټپي شوي مجاهدین پېښور ته نژدې د سرې میاشتې په روغتون ته ولیږدول شول. د مجاهدینو نمایندو ویل چې دوی به د ژوند تر وروستیو سلګیو پورې جنګیږي. د دوی ویل چې روسي قواؤ په بدخشان کښې یو پراخه سیمه نیولې ده. خو نورستان تر اوسه خپله خپلواکي ساتلې ده. (نوائي وقت)

۲۰

۲۵۹– د بي.بي.سي. د رپوټ له مخې پر کابل ښار باندې د مجاهدینو د توغندیو بریدونه په وروستیو اونیو کښې زیات شوي دي. دوه توغندي د شوروي سفارت پر غولي او او وه نور توغندي د کابل ښار په مختلفو برخو لګیدلي دي. (پاکستان ټایمز)

۲۶۰– افغان مجاهدینو پر کابل ښار باندې خپل بریدونه سخت کړي دي. دوی د شوروي پر سفارت هم برید کړی دی. د توغندیو بو برید داسې وخت وشو چې د کابل رژیم مقاماتو له بیلابیلو سیمو نه قومي مشران یوې غونډې ته راټول کړي وو. (جنګ)

۲۶۱– د افغانستان د اسلامي حزب مشر ګلبدین حکمتیار د مجاهدینو د مشرانو د شپږ کسیز هیئات په مشرۍ د مالیزیا له مشرانو سره د خبرو کولو لپاره هغه هیواد ته ولاړل. (پاکستان ټایمز)

۲۶۲– دوړې په ۱۸ نیټه هغه وخت یو تن مړ او نه تنه نور ټپیان شول چې د کابل رژیم څلور جنګي الوتکو د افغانستان له خاورې نه د پاکستان د شمالي وزیرستان په سیمه تیری وکړ او د هغه ځای د فقیرانو پر کلي یې څو توغندي خوشې کړل. (ډان)

۲۶۳– له افغانستان نه راغلي رپوټونه څرګندوي چې یو پاکستاني محصل محمدعلي چې په مسکو کښې یې تحصیل کاوه هغه وخت ووژل شو چې د کابل رژیم قواؤ جلال آباد ته نژدې په یوه هغه موټر بمباري وکړه چې پاکستاني محصلین پکښې سپاره وو. (پاکستان ټایمز)

۲۲

۲۶۴– د پاکستان د صوبه سرحد ګورنر جنرال فضل حق ویلي دي چې هغه تیري چې د کابل رژیم له خوا د پاکستان پر سیمه باندې کیږي د افغانستان خلکو له بریالي جهاد نه د نظر اړولو او د ژنیو د خبرو د سبوتاژ کولو لپاره مذبوحانه هلې ځلې دي. (مسلم)

۲۶۵– مجاهدینو اعتراف کړی چې دوی تیره هفته د کندهار هوایي ډګر ته نژدې یوه غیر نظامي الوتکه راښکته کړې ده، خو دوی دعوی کوي چې دا الوتکه هغه وخت په میزایل وویشته شوه چې دوی اطلاع تر لاسه کړه چې روسي مشاورین پکښې سپاره دي. (ډان)

۲۶۶– په خوست کښې تر زرو تنو زیات روسي او د کابل د رژیم عسکر له مجاهدینو سره په نښتو

کښې وژل شوي دي.همدارازافغان مجاهدينو پەلسهاوټانکونەاونقليەوسايط هم ويجاړ کړل.　　(نوائي وقت)

۲۶۷ــ دوړی پە ۲۰. نيټه دکابل رژيم خلورجنګي جټ الوتکودپاکستان دشمالي وزيرستان پەهوايي حريم تيري وکړاوشپږ بمونەيي وغورځول اوسل راکټ يي وويشتل چي پەنتيجەکښي دپاکستان يوسرحدی عسکرټپي شو.　　(نوائي وقت،پاکستان ټايمز)

۲۳

۲۶۸ــ افغان مجاهدينو پەيوه ګوبريد کښي چي دوړی پە ۱۵ نيټەيي دیکتيا پەبربری نومی سيمەوکړ، ۶۰ روسي عسکريي مړه او ۳۵ تنەيي ژوندي ونيول.همدارازهغوی زيات وسلەاومهمات هم ولجەکړل.(پاکستان ټايمز)

۲۶۹ــ افغان مجاهدينودفرااه پەولايت کښي پريوه ولسوالي بانديچي دايران پولي تەنژدې ده،دبريدپەترځ کښي ددې ولسوالي ولسوال اوپنځەتنەماموريين ووژل.

(نوائي وقت)

۲۴

۲۷۰ــ دپاکستان جمهوررئيس جنرال محمدضياءالحق ويلي دي چي ددەپەنظر دافغانستان دخلکودآزادی غوښتني مبارزەپەحقيقت کښي دپاکستان خپلەمبارزەده،ځکەنن چي کومحال پەافغانستان کښي روان دی سبابە پاکستان ورسرەمخامخ وي.دەوويل چي پاکستان پەافغانستان کښي دروس دسل زره عسکرولەموجوديت نەظاهراًدخطرکوماحساس نەکوي خوکەداشميردری سوەزرويالەهغەنەزيات تەلوړشي پەهغەصورت کښي بەدپاکستان لپارە وضع تهديدوونکي شي.　　(ډان)

۲۷۱ــ دافغان مجاهدينو يوقوماندان فتح اللەحقاني پەوروستيوختونوکښي پە پکتيا کښي لەکمونيستي قواؤسرەپەيوەنښته کښي شهيدشوی دی.　(پاکستان تايمز، ډان)

۲۶

۲۷۲ــ دپاکستان جمهوررئيس جنرال محمدضياءالحق وويل چي پاکستان دافغانستان دخلکودعادلانەمبارزې ملاتړتەدوام ورکوي.دەزياتەکړەچي کەدافغانستان هيواد پەخپلو ۱۵ ميلون نفوسوسرەلەيوه لوی قدرت سرەدپنځوکلونوپەاوږدوکښي مبارزەکولای شي نوپاکستان بايد ۹۰ مليونونفوسوپەدرلودلو سرەلړترلږەد ۳۰ کلونولپارەلەشوروي سره مقابلەوکړی.　　(نوائي وقت)

۲۸

۲۷۳ــ دبي.بي.سي.راډيوخبرورکړچي افغان مجاهدينوپەکابل کښي دشوروي سفارت باندي ګڼ بريدونەکړی دی راډيووويل چي دشوروي اوکابل رژيم قواؤپەخوست او ځيني نوروسيموکښي دافغان مجاهدينو پرضد خپل عمليات سخت کړی دي.　　(جنګ)

۲۷۴ــ افغان مجاهدين دروسي قواؤلە ورځ پەورځ زياتيدونکوعمليات توسرەدمقابلي لپارەدنوی ستراتيژی دطرح کولولپارەهڅه کوي.دمجاهدينودوەلوی ائتلافونەتريوەواحد مشرتابەلاندي دوحدت لپارەپەلوړەسطح خبري کوي.لەبلي خوادکابل رژيم هم دملي شورا د جوړولولپارەتصميم نيولي خوددولت سياستونه دهغەلەلاری تصويب شي اوپەهيوادکښي دشوروي لەموجوديت څخەملاتړوشي.(. پاکستان ټايمز)

۲۹

۲۷۵ــ دپاکستان پەباندنيوچاروکښي ددولت وزيرزين نوراني ويلي دي چي پاکستان دورځ پەورځ زياتيدونکونظامي عمليات واوپەپولوباندي يي دقواؤلەتمرکز څخەپەاندېښنەکښي دی.دەوويل سرەلەدې چي داجګړی پەافغانستان کښي دنەکيږي خو پاکستان بي تفاوتەنشي پاتي کيدلای.

(جنګ)

۲۷۶ــ دملګروملتوادارې کيمتي ورانديز کړی چي دافغانستان مسئلەدی دملګروملتوبه

خلو یستمه عمومي ا سا مبلـه کښي ترخبرو ا وخبرتي لاندې ونیو لـه شي .دشوروي ا وکا بل رژیم ا ستا زو ددې ا سا مبلې پـه ا جندا کښي دا فغا نستا ن د مسئلې لـه ځا ی کولوسره کلک مخا لفت کړی دی.
(مسلم)

۳۰

۲۷۷ـ دروسي ا لوتکولـه خوا دلوګرد بمبا رۍ کولو پـه نتیجـه کښي ۲۵ تنـه ا ولسي خلک شهیدا ن شوي دي. (نوا ئی وقت)

۲۷۸ـ دکا بل را ډیودرپوټ لـه مخي د شوروي ا وکا بل رژیم دیو میا شتنیو عملیا تو پـه ترخ کښي دپکتیا پـه ولایت کښي تردووزروزیا ت ا فغا ن مجا هدین شهیدا ن شوي دي. (ډا ن)

۳۱

۲۷۹ـ دا مریکا کا نګرس لـه ا فغا ن مجا هدینو سره دمرستي لپا ره پنځه سوه زره ډا لر بیل کړي دي څو هغوی دخپلې مبا رزې پـه ا ړه د نړیوا لو دپا مګرځولولپا ره یوه سلسلـه تبلیغا ت پیل کړي. (ډا ن)

۲۸۰ـ ا فغا ن مجا هدینودوړی پـه ۲۱ نیتـه لـه ها وا ن نـه یوا ستفا دي سره دکندها ر ولایت دوا لی پـه دفتر برید وکړا و پـه دي ترخ کښي یې ددې دفترا تـه تـه نـه سا تونکي ووژل. پـه دې برید کښي دوا لی دفترتـه درا نـه تلفـا ت وا وښتل . (پا کستا ن ټا یمز)

۲۸۱ـ دپا کستا ن دبا ندنیو چا رو وزیر صا حبزا ده یعقوب خا ن خرګنده کړه چي دده هیوا د بـه دملګرو ملتو پـه عمومي ا سا مبلـه کښي دا فغا نستا ن دمسئلې پـه برخـه کښي دیوه پریکړه لیک پـه ضرورت دنړیوا لو ملاتړ را جلب کړي. دا مسئلـه بـه دروا ن کا ل پـه لیندۍ کښي تر بحث لاندې ونیو لـه شي. (نوا ئی وقت)

تلـه

۲

۲۸۲ـ دبی.بی.سی.را ډیودا فغا ن مجا هدینودمنا بعو لـه خولې ر پوټ ورکړچي دکا بل رژیم قوا وي لـه غورنو نـه بیرتـه خوست تـه پـه شا شوي دي ا و مجا هدین هم دجګړی لـه میدا ن نـه وزی ا و پـه دې توګه سکا ري چي خوست تـه نژدې دمجا هدینو پرسنګرونوبا ندې درژیم دعسکرو یو میا شتنی عملیا ت بـا یې پا ی تـه رسیدلي وي.

۲۸۳ـ دا مریکا غږرا ډیو د مجا هدینو د منا بعو لـه خولې خبرورکوي چي ا فغا ن مبا رزین دعوه کوي چي دشوروي یوه ترا نسپورتي ا لوتکه یې کا بل تـه نژدې دلوګر پـه ولایت کښي را غور ځولې ده ا و ۳۶ تنـه روسي عسکر چي ددې ا لوتکي په سپرلي وه وژل شوي دي.

۳

۲۸۴ـ دکا بل رژیم ا وشوروي قوا ؤ دتلې پـه ۲ نیتـه دپا کستا ن پولې تـه نژدې دا فغا نستا ن پـه ختیځ کښي پرمجا هدینو با ندې یو نا خا پي برید وکړ .دمجا هدینو یوه قوما ندا ن لو یدیځو خبریا لا نو تـه څرګنده کړه چي پـه پکتیا کښي دمجا هدینو مرکزونـه ا و کما لاتي لاری دکا بل رژیم دقوا ؤ لـه خوا محا صره شوي دي. (ډا ن)

۲۸۵ـ دپا کستا ن حکومت دکا بل رژیم د ا حتجا ج چي دعوی پکښي شوې وه چي ګویا پا کستا نی ملیشو دوړی پـه ۱۵ نیتـه دخوست پر یوه سیمـه برید کړی ،ردکړی دی. (نوا ئی وقت ،ډا ن)

٦

۲۸۶ـ دپا کستا ن دبا ندنیو چا رو وزیر صا حبزا ده یعقوب خا ن دلویدیځ آلما ن د با ندنیو چا رو لـه وزیر ګنشر سره پـه نیویا رک کښي دملګرو ملتو دعمومي غونډې دبحث پـه دورا ن کښي کتلي دی.ده دلویدیځ آلما ن دبا ندنیو چا رو وزیر تـه دا فغا نستا ن دوروستیو تحولا تو ا و دژنیو دخبرو پـه با ب څرګندوني وکړې.

۲۸۷ـ دا فغا ن مجا هدینو یوقوما ندا ن دا دمیرد شوروي قوا ؤ لـه خوا دخوست پـه با رکښي پـه یوه نا خا پي برید کښي شهید شودی هغه وخت لـه خپلو پنځوتنو ملګرو سره شهید شو چي هغه یې کولـه دکا بل رژیم یوه پوستـه یو ځل بیا ونیسي. (با کستا ن ټا یمز)

شخړوپرموضوع چندان تاکیدندی شوی.

(بی.بی.سی.فارسی)

۳۰- تیره ورځ دحاکم ګوند مرکزي کمیټې دسیاسي دفتردری غړي لهکاره وایستل اود سیاسي دفتریوبل غړی چې پهعین وخت کښې دافغانستان دپټوپولیسورئیس هم دی دګوند د مرکزي کمیټې دمنشي پهتوګه ټاکل شوی دی. ویل کیږي چې دګوند لهسیاسي دفترڅخه ایستل شوي کسان یعنی جنرال عبدالقادر، غلام دستګیرپنجشیری اومحمداسماعیل دانش دګوند دخلق ډلې غړي دی.دافغانستان دامنیت د سازمان وروستهدهیوادپهسیاسي قدرت کښې ډیره زیاته شوې ده .ددې سازمان رئیس دکتورنجیب الله چې دګوندپهسیاسي بیروکښې دتصمیم نیولودا ووهکسیزهیئت غړي دی دګوند دمرکزي کمیټې دمنشي پهتوګهټاکل شوی دی.چې پدې سمت کښې بهدافغانستان لهجمهوررئیس سره چې دګوند عمومي منشي هم دی لهنژدې څخه همکاري ولري.دمجاهدینوپرضددامنیت سازمان مهم رول لوبوي،ویل کیږي چې درژیم دجنګي بودجې پهسلوکښې اویابرخې پدې لارهکښې لګول کیږي.   (بی.بی.سی.فارسی)

۳۱- مخکښې لدې چې پهژنیوکښې دمشرانو ترمنځ خبرې اترې پای تهورسیږي دافغانستان دموضوع پههکلهدشوروي ددریځ تغییر ترسترګوکیده .پهژنیوکښې پهیومطبوعاتي کنفرانس کښې شوروي لوړرتبهمقاماتوپهدې هکلهپهشکارهتوګهنظرورکړاوویې ویل :چې پهافغانستان کښې شوروي پوځونهدډیروتلفاتو متحمل کیږي.ځکهچې مجاهدین پهنووتوغندیو سرهوسلهوال شوي دي. .دشوروي دخبرویوه عمدهخبرهلهافغانستان څخهدهغههیوادد پوځونو وتل دي. .مسکودنا پییلي ،بی طرفهاودشوروي ددوست هیوادپهتوګهدافغانستان دقضیې د مسالمت آمیزهحل غوښتنهکړې. .دامریکا د باندنیوچاروروزیرجورج شولتزوویل چې په خبرواتروکښې دافغانستان پههکلهډیري خبري شوی دي. .هغهځهچې دمقاماتوپهنظردحیرانتیا وړدي دافغانستان دجګړې دشاوخوا خبرواترو پهوخت کښې دګورباچوف غیراحساساتي لهجهده اوهمدارازدهدې مسئلې دحل دیوې لارې دپیدا کیدولپارهتمایل ښودلی دی. .دافغانستان مجاهدین پدې هکلهدامریکا پهاندازه خوشبین ندي.حکمتیاررپرون پهاسلام آباد کښې وویل : ددهپهنظرددې ډول کنفرانسونولهلارې چې سوله کیږي پهحقیقت کښې دافغاني مجاهدینوماتیل لاګړکیچن کوی.   (بی.بی.سی.فارسی)

۳۲- دکابل دکمونست ګوند دمرکزي کمیټې دسیاسي بیروغړی نجیب الله لهتلویزیون څخه دوبناپهترڅ کښې وویل: دکابل رژیم دپښتنو اوسرحدي قبایلودا جتماعي ، اقتصادي او فرهنګي پرمختګ لپارهمصمم دی.

(دکابل راډیو)

۳۳- دامریکا یورسمي مقام معتقددی چې پهوروستیووختوکښې دافغانستان پهاړه دشورویانوپهلهجهکښې ددوي ددریځ پهباب تغییرلیدل کیږي.سرهددې هم امریکایي مقامات پهواشنګټن کښې هغهتهپهډېرا حتیاط سرهګوري هغوي وایي ګورباچوف داطلي مطلب پهشرح اوجزئیاتوباندې رڼا ندهاچولې،نراوسه معلومهندهچې دګورباچوف نوې لهجهبهد شورویانودا حتمالي انعطاف نښې دغیرمستقیمو خبرواتروپهبل دورکښې چې دافغانستان د مسئلې پههکلهپهژنیوکښې کیږي ووینسي د افغانستان پههکلهدامیدوارکوونکي لهجې سرهسره ،امریکایي مقامات پهحالاتوکښې د احتمالي پراختیا منځ تهراتلوتهچندان خوشبین ندي.   (بی.بی.سی.فارسی)

۳۴- دکابل درژیم مشرببرک کارمل د کابل دکمونست ګوند دمرکزي کمیټې پهغونډه کښې وویل: موږدخپل هیواددسرنوشت پههکله یولړمهم اقدامات ترسرهکړي دي،دهوویل چې درژیم دمرکزي کمیټې په۱۶ پلینوم کښې زموږ دانقلابي خلکودا جتماعي لیکودپراختیا اوپه هیوادکښې دحالاتودعادي کولولپارهجدي توجهکړې ده.   (دکابل راډیو)

۲

۳۵- دببرک کارمل وروستی وینا پهجنګ ځپلوسیموکښې ددولت دا جتماعي لیکودپراختیا

۷

۲۸۸– دامریکا غږدرپوټ له مخې دکابل رژیم دهوایي قوا ؤ پیلوټ محمدګل شریف چې دتیرجنګا ن په میاشت کښې پاکستان ته راوښتی وه ویلي دي: چې ده به دمجاهدینو په لیدلو سره پرهغوی باندې له ګولۍ اورولوڅخه ډډه کوله.

۲۸۹– افغان مجاهدینوکابل ته نږدې دروسانوپرلویه هوایي اډه باندې دسامډولو توغوندیودبریدپه ترڅ کښې ۹ نظامي الوتکې ویجاړې کړې دي.　　(نوائی وقت)

۲۹۰– دامریکا غږوایي چې پرپکتیا او ننګرهار باندې دشوروي اوکابل رژیم دقواؤ دوروستي یرغل هدف دګارنیزیونونودمحاصرې له منځه وړل او دمجاهدینودتدارکاتي لارو غوڅول وه. دکرنچن ساینس مانیتوروڅپا نه وایي چې دشوروي د ۱۵۵ زروعسکروترمرستې پرته به دکابل رژیم په خوسا عتونوکښې له منځه ولاړ شي.　　(پاکستان ټایمز)

۸

۲۹۱– دشوروي داستان لیکونکی الکزاندربروکانوف پخپله هغه مقاله کښې چې دواشنګټن پست په ورځپا ڼه کښې چاپ شوې پر افغانستان باندې دروسانوتیرې حق په جانب ګڼلي دي. په مقاله کښې راغلي چې شوروي قواوې پنځه کاله وړاندې داسې وخت افغانستان ته ننوتې چې سوونځی اوجوماتونه سوځول کیدل اوزیات خارجي عسکرله پاکستان نه افغانستان ته ننوتل اوناآعلان شوې جګړه په افغانستان کښې پیل شوې وه. مقاله دشوروي دلوی دښمن په توګه دامریکې دمحکومولوپه ترڅ کښې لیکي چې شوروي اتحاد له خپل ځان نه ددفاع لپاره افغانستان ته لاندې کړې دي.　　(جنګ)

۲۹۲– دکابل رژیم مشرببرک کارمل دخپل رژیم مامورین تورن کړي چې هغوی له خپل صلاحیت نه په غیرقانوني ډول استفاده کړې اودرشوت اخیستلوا واختلاس له لارې یې زیاتې پیسې راغونډې کړې دي.　　(پاکستان ټایمز)

۲۹۳– افغان مجاهدینوپه کابل کښې د عملیاتوپه ترڅ کښې یوروسي پیلوټ او زیات روسي عسکروژلي دي.　　(نوائی وقت)

۹

۲۹۴– دپاکستان پولیسي مقاماتو د کابل رژیم څلورتنه خرابکاران چې زیاته وسله اوچاودونکي موادیې دتخریبکارۍ لپاره په پاکستان کښې دننه لیږدول دافغانستان پولې ته نږدې دروب په سیمه کښې ونیول دپاکستان دپولیسودا ستخباراتي منابعوله خولې تروریستي ډلې په افغانستان کښې تر روزنې وروسته پاکستان ته رالیږلې کیږي.

(جنګ)

۱۰

۲۹۵– دپاکستان حکومت دکابل رژیم د مقاماتودا دعوې چې دتلې په لومړۍ اودریمه نیټه دپاکستان له خوا دافغانستان خاورې ته ګولۍ ویشتل شوي، ردکړې ده.

۲۹۶– علي سکندرد "له ۱۳۵۴ نه تر ۱۳۶۴ کال پورې دپاکستان پرسیاسي اوضاعوباندې د افغانستان سیوری" ترعنوان لاندې مقاله کښې داسې نتیجه ګیري کوي: چې دانه انکارکیدونکې حقیقت دی چې دافغانستان په مسئله کښې د پاکستان ښکیلیدل په پاکستان کښې ددیموکراسي داختناق لاسباب او عناصروڅخه دنوروعللوترڅنګ یولوی علت دی.　　(مسلم)

۱۱

۲۹۷– افغان مجاهدینودیوه بریدپه ترڅ کښې داروزګان ولایت په مرکزترینکوټ کښې دکابل رژیم دملیشویو اډه ویجاړه کړه. په دې بریدکښې دکمونستي رژیم ۱۸ تنه عسکرووژل شوي اویوروسي هلیکوپترچې پرمجاهدینوباندې په بمبارۍ بوخت وه رانسکورشوبدی.

۲۹۸– صاحبزاده یعقوبخان دملګروملتو په عمومي غونډه کښې دوینا په ترڅ کښې وویل: پاکستان به دافغانستان دمسألې په برخه کښې پرخپل اصولي دریځ باندې هیڅ ډول خارجي

فنا رونه زغمي .ده‌له‌افغانستان نه‌دشوروي قوا وُپروتلوباندې یوځل بیا ټینګا روکړ .

۱۲

۲۹۹ـ دملګروملتوپه‌عمومي غونډه‌کښې دګې شمیرهیوادونودبا تدنیوچا رووزیرانو دافغانستان په‌موضوع کښې دپاکستان ددریخ ملاتړوکړ .دیوه‌رپوټ‌له‌مخې زیاتوهیوادونو ټینګارکړی چې دافغانستان دموضوع دحل یوازینی کنجی له‌افغانستان نه‌دروسي‌قوا ؤ وتل دی . (نوابی وقت)

۳۰۰ـ دتهران راپورپوټ ورکړچې افغان مجاهدینودشوروي قوا ؤ یولوړرتبه صاحب منصب په‌غزنی کښې په‌داسي حال کښې ووا ژه‌چې له‌خپلومحافظینوسره په‌ګزمه‌بوخت و . (جنګ)

۳۰۱ـ دآلمان غږوایي چې یوامریکایی حبریال چې دافغان مجاهدینوله‌یوې ډلې سره‌یې دافغانستان په‌جنوبي سیموکښې سفر کاوه نیره‌اوونی په‌داسي وخت‌کښې ووژل شو چې دده‌پرلیږدوونکی موټردروسانوادرژیم دقوا ؤ له‌خوا دتوغندی بریدوشو . (ډان)

۳۰۲ـ دپاکستان په‌صوبه‌سرحدکښې دافغان مجاهدینوکمیشنررستم‌شاه‌مومندوایي: چې دافغان مهاجرینوله‌پاره‌په‌مرستوکښې د لږوالی علتونه‌خلورګنې:(۱)دمرسته کوونکو ستړی کېدل (۲)په‌افریقاکښې وچکالي (۳) په اکثره‌مرسته‌کووںکوهیوادونوکښې اقتصادي مسایل (۴)دشپږوکلونوپه‌تیریدلوسره‌دافغا ـ نستان قضیې ته‌لږه‌توجه‌کول یادهغې هیرول . (ډان)

۱۳

۳۰۳ـ دپکتیا دولایت نه‌په‌را غلوخبرونو کښې څرګنده‌شوی چې افغان مجاهدینودپکتیا په‌لژه اوژوره‌کښې دشوروي اوکابل رژیم قوا وې په‌شا تګ ته‌اړې کړې دي.تردی عملیاتو وروسته‌روسي قوا وې یوځل بیا دخوست په ګا رنېزیون کښې دمحاصرې په‌حال کښې پا تې دي . (نوابی وقت)

۳۰۴ـ دلویدیځ آلمان ډی والټ‌نومی ورځپا ڼه‌لیکي چې شوروبا ن غواړی دطرح شوو اوتدریجی هڅوله‌لارې دافغانستان له‌محلي نفوسونه‌دیوې وفادارې اوروزل شوې طبقې د منځ ته‌راوړلوله‌پاره خپل هدف ترلاسه‌کړی ، ددې مقصدترلاسه‌کولوله‌پاره‌د۴۵زروشااوخوا افغاني تبعه‌شوروي ته‌استول شوي اودشپږزرو په‌شا اوخواکښې کسان د ۱۳۵۹ کال له‌چونګابن ترمرغومي پورې ختیځ المان ،بلغاریې او کیوبا ته‌استول شوي وو . (مسلم ،ډان)

۱۵

۳۰۵ـ دملګروملتوسرمنشي پریزدوکویار دافغانستان‌دمسألې دحل په‌لاره‌کښې دهغه سازمان دهڅودګړندي کیدلوغوښتنه‌کړې ده .په عین حال کښې دکابل رژیم‌له‌پاکستان سره‌په مخامخ خبروټینګارکړی دی .(پاکستان ټایمز)

۱٦

۳۰۶ـ دملګروملتوسرمنشي پریزدوکویار دیوه‌رپوټ‌له‌مخې دافغانستان دمسألې‌په‌برخه کښې اعتراف کړی چې دافغانستان اوپاکستان ترمنځ شاپه‌شاخبرې یوې سرته‌لی کوځې ته رسیدلې اودیپلوماتیکې هڅې هم‌بندې شوبدې. (نوایي وقت)

۱۷

۳۰۷ـ دپاکستان حکومت دکابل رژیم دادعوی ردکړی چې ګواکی دپاکستان له‌خوا د تلی په ۹ نیته‌دکونړدبریکوټ پرسیمه‌بمبارۍ شوې دي . (پاکستان ټایمز)

۳۰۸ـ له‌بلوچستان نه‌دپاکستان دملي شوری غړی جام‌یوسف علی ویلي دي چې په‌بلوچستان کښې دببرک کارمل غوندې کسانو ته‌هیڅ ځای نشته . (نوابی وقت)

۳۰۹ـ د"افغانستان ټینګ ونیسئ "تر عنوان لاندې یوه‌مقاله‌لیکل شوی چې پکښې راغلي دا روپا اقتصادي ټولنې دافغانستان په‌مسأله‌کښې دشوروی زفتارغبرحساس سودلی دی دسویډن هیوادپه‌افغانستان کښې دشوروې

قوا وُموجودیت له بین المللی قوا نینواو مقررا تو نه یوه ا سا سی سرغړونه ګڼلی ده . ونما رک په دي با ب چي دکا بل رژیم له خوا دپا کستا ن په ارضی تما میت با ندي دوا مدار تیري کیږي خپله ا ندیښنه ښودلی ده .
(پا کستا ن ټا یمز)

۲۰

۳۱۰- دکا بل رژیم مشر ببرک له یوه پا کستا نی خبریا ل مشا هد حسین سره په خپله لومړنی مرکه کښي ویلي :چي ا فغا نستا ن دا فغا نستا ن پر مسأ له با ندي دځنیو دخبرو د دپرمختګ لپا ره دپا کستا ن ا ودکا بل دکمونست رژیم ترمنځ دمخا مخ خبرو غوښتنه کړي ده ،ده ویلي چي تیرکا ل دځنیو دخبرو په پنځم پړا و کښي هیڅ ختومو جودنه وو ا وخبري یوي حسا سي ا وپیچلي مرحلي ته ننوتلي وي. کا رمل دپه ا صطلاح "پښتونستا ن"په موضوع ا نعطا ف منونکی ښکا ریده چي په خپلو خبرو کښي یې دی موضوع ته له مستقیمی ا شا ري کولو څه ډډه وکړه ده یوځل بیا ا یرا ن ،پا کستا ن ا ونور غربی هیوا دونه تورن کړل چي هغوي دا فغا - نستا ن په مقا بل کښي نا ا علان شوي جګړه نښلولي ده .کا رمل زیا ته کړه چي له ا فغا نستان نه دشوروي قوا وُوتل دکا بل رژیم ا وشوروي ترمنځ یوه کورنی موضوع ده .ده وویل :موږ هیڅ کله پوښتنه نه کووچي پا کستا ن له ا مریکې سره کومي موا فقي لري که نه ؟نوتا سو ولی له شوروي ا تحا د سره زموږدا ړیکو په با ب پوښتني کوئ .ده څرګنده کړه چي دپا کستا ن،ا مریکا ا و چین هیوا دونه دا فغا نستا ن دمسأ لي دسیا سي حل په با ره کښي ختونه پیدا کوي ا ودا فغا - نستا ن په کورنیو چا رو کښي لاس وهنو ته دوا م ورکوي ا وهغوی ته لمن وهي.ا یرا ن دخپل ا سلامي ا نقلاب دصا درولو نه دحضرت محمد (ص) د ا سلامي ا نقلاب له پا ره هڅه کوي .ده زیا ته کړه چي دپا کستا ن وسله وا لي قوا وي ا وملیشه تل دا فغا نستا ن پرخا وره تیري کوي ،چینا یا ن هم لوی نقش ترسره کوی هغوی دعوی کوی چی کمونستا ن دي حوله سا کستا ن ا وا مریکی سره دوستا نه ا ړیکي لري ا وزه دا دوستي نښم دړک کولای .دوي دمجا هدینو په روزنه کښي ستر رول لري .ببرک کا رمل دا سلام په با ب وویل چي موږ مسلما نا ن یو ،موږ به څنګه دا سلام پرضد ودریږو . موږ دحضرت محمد (ص)ا ورا شدینو خلفا وُدا سلام پیروا ن یو.
(مسلم)

۲۳

۳۱۱- دملګرو ملتو په عمومي غونډه کښي دچین دبا ندنیو چا رو وزیر دخپلي وینا په ترځ کښي دا فغا نستا ن دمسأ لي دحل له پا ره له ا فغا نستا ن نه دخه دروسي قوا وُوتل وغوښتل، ده دا فغا نستا ن په مسأ له کښي دپا کستا ن ددریځ ملاتړوکړ .دتا یلند ،سویډ ن،ا وګینی دبا ندنیو چا رو وزیرا نو پرا فغا نستا ن با ندي دشوروي تیري وغا نده .

۳۱۲- دپا کستا ن حکومت دکا بل رژیم هغه ا حتجا ج چي دعویٰ یې په کښي کړي وه چي د پا کستا ن دوسله وا لو قوا وُدوزوله ا مله درواسي میا شتي په ۱۰/۹/ او ۱۳ نیټو دکونړ په بریکوټ کښي ۱۴ کسه وژل شوي،ردکړی دی .
(نوا یی وقت)

۲۴

۳۱۳- دکا بل رژیم دوسله وا لو قوا وُ دبمبا ری له ا مله دتلي په ۲۲نیټه دکورمی ا یجنسی په تری منګل کښي یوه ښځه مړه شوي ده .
(پا کستا ن ټا یمز)

۲۵

۳۱۴- دتلي په ۲۲نیټه دتورخم په پتری تمبه نومي ځا ی دکا بل رژیم دبوزوله ا مله رئیس خا ن نومی یوما شوم شهید شوی دی.(جنګ)

۲۶

۳۱۵- دپا کستا ن په خا رجه چا رو کښي د دولت وزیر زین نورا نی دا تورجي ویل شوی پا کستا نی ملیشه ا فغا نستا ن ته تللی بي ا سا سه وګا نه .وي ویل چي دکا بل را ډیو په قول بی بی سی دا خبر خپور کړی وُ .

۳۱۶ — د پاکستان د دولتي بانک د رپوټ له مخې د ۱۳۶۴ کال تر تلې پورې اووه سوه اتیا ملیونه روپۍ د افغان مهاجرینو لپاره د پاکستان د جمهور رئیس صندوق ته له بیلابیلو مراجعو څخه تمویل شوي دي.

لړم

۱

۳۱۷ — د پاکستان صدراعظم محمد خان جونیجو ویلي چې د ژنیو د خبرو د پنځم پړاو په نتیجه کښې د افغانستان د موضوع د حل لپاره د هیلې بوه کړکۍ پرانستل شوې ده.

۳۱۸ — د پاکستان جمهور رئیس ضیاءالحق د واشنګټن له ورځپاڼې سره د یوې مرکې په ترڅ کښې ویلي: چې دی د افغانستان د مسألې په اړه د شوروي د مشر ګورباچوف له سیاست نه کومه هیله نلري، ځکه په نظر ګورباچوف د "اوسه او ګوره" له روش نه کار اخلي، ځکه دی اوس د خپل هیواد په کورنیو چارو بوخت دی. (جنګ)

۳۱۹ — د پاکستان جمهور رئیس جنرال محمد ضیاءالحق وایي چې شوروي اوا ندیوالانو یې د افغانستان په جنګ کښې له ۶۰ تر ۷۰ زرو پورې مړي ورکړي دي، ده پیشبیني وکړه چې مسکو به ژر یا وروسته دې نتیجې ته ورسیږي چې د مسألې نظامي حل نه لري او هغوی به په سیاسي حل عقیده پیدا کړي. (نوایی وقت)

۲

۳۲۰ — د پاکستان جمهور رئیس جنرال محمد ضیاءالحق څرګنده کړه چې د افغانستان د ناپیلتوب د حیثیت ژوندي کولو لپاره د افغانستان نه د شوروي قواؤوتل یو ضروري کار دی څو افغان مهاجرین وکولای شي چې په آبرومندانه ډول خپل هیواد ته ستانه شي.

(پاکستان ټایمز)

۴

۳۲۱ — د پاکستان جمهور رئیس جنرال محمد ضیاالحق تیره شپه د افغانستان موضوع د ملګرو ملتو له سرمنشي پریزدیکویار سره تر بحث لاندې ونیوه، ده د ای. پي. پي خبریال ته وویل چې پاکستان ته د افغانستان د مسألې د حل په لاره کښې د کوردویزا جرآت د قناعت وړ دی. (مسلم)

۷

۳۲۲ — تی. ا م. بټ د پاکستان ټایمز ورځپاڼې یو لوستونکی له لاهور نه په خپل لیک کښې لیکي: چې په پاکستان، ایران او نورو هیوادو کښې د ملیونونو افغاني مهاجرینو موجودیت دا حقیقت ثابتوي چې روسانو افغانستان په زور نیولی دی، ددې هیواد اوسني وضعه ددې ښکارندویه ده چې شورویان به دا جنګ ونه ګټلای شي، نو موږ په پای کښې دا سې نتیجه اخلو چې که شوروي د زړه له کومي د افغانستان د مسألې د حل غوښتونکی وي نو بایې تر هرڅه وړاندې خپلې قواوې له افغانستان څخه وباسي. (پاکستان ټایمز)

۲۲

۳۲۳ — د پاکستان جمهور رئیس جنرال محمد ضیاءالحق د راولپنډۍ د دوکیا، حیدرآباد او د هیواد په نورو سیمو کښې یو شمیر کسانو وژلو ته په اشاره کولو سره وویل چې افغاني مهاجر د خپل هیواد د آزادۍ په جګړه بوخت دی او هغه کسان چې په تخریبي عملیاتو کښې لاس لري د خپلو بادارانو خیستل شوي اجیران دي، ده وویل چې دا پیښې له افغاني مهاجرینو سره هیڅ اړه نه لري. (ډان)

۲۵

۳۲۴ — لویدیځو دیپلوماتانو په پنجشیر کښې د سختو جګړو پیښید و رپوټونه ورکړي دي هغوی وایي چې افغاني مجاهدینو هلته د کابل رژیم د یوې نظامي پوستې د ویجاړولو په ترڅ کښې زیات شمیر کمونستي عسکر ووژل، په عین حال کښې یو روسي ټانک دیوه ماین د چاودلو له امله په کاریزا ولیا کښې تخریب شواو ټول سپرلي یې ووژل شول. (پاکستان ټایمز)

۲۶

۳۲۵ـ دشوروي دولت یوه ویا ندپه ژنیو کښي خبریا لانو ته څرګنده کړه چي په ځمکنیو ما ینونوا وراکټونوبا ندي دمجا هدینو دلاسی بریدوله امله په افغا نستا ن کښي دروسي قوا وُ په تلفا توکښي سکا ره زیا توا لي را غلی دی،

(نوا یی وقت)

۲۷

۳۲۶ـ په هغه سخته جګړه کښي چي تیره اوونۍ دنیمروز په ولایت کښي دمجا هدینو روسی اورژیم دقوا وُ ترمنځ روا نه وه دشوروي ـ کابل ۲۵ تنه عسکر مړه او ۱۰ تنه نوري ټپیا ن شوي دي ،

(مسلـم)

۳۲۷ـ دپا کستا ن فدرا لی وزیر قا سم شاه ویلي چي دوخت په تیریدو سره په پا کستا ن کښي

دا فغا ن مهاجرینو مسأ له جدی بڼه غوره کوی ځکه دا فغا ن مهاجرینو را تګ په ا فغا نستا ن کښي دجنګ دزیا توا لی له امله زیا ت شوی دی،دهغی په خلاف مها جرینو ته خا رجي مرستي وروورولـر یږی ،ده یوځل بیا ټینګا روکړچي ترڅو د ا فغا نستا ن مسئله حل نشي پا کستا ن به د ا فغا نی مهاجرینو پالني ته دوا م ورکړی،

(پا کستا ن ټا یمز، نوا یی وقت)

۳۲۸ـ ا فغا نی مجا هدینو دشوروی اوکابل رژیم دقوا وُ پر یوه کاروان بانـدی چي له غزنی نه وا زې خوا ته روا ن وُ،دبریدپه ترڅ کښي دشوروي پنځه زغروري وسلې ویجا ړې کړی چي تېـوله سپرلی یې ووژله شوه .مجا هدینو دکا بل رژیم پریوې پوستې با ندې دبریدپه ترڅ کښي۱۹ تنه شوروي ـ کا بل عسکر ووژل،

(پا کستا ن ټا یمز، مسلـم)

۳۰

۳۲۹ـ ا فغا نی مجا هدینو په هرا ت کښي دشینډنډ هوا یي ډګرباندې پربریدسربیره دکا بل په شما ل کښي دبګرا م په هوا یی ډګر هم دلړم په ۱۷ بریدوکړچي دهغی په نتیجه کښي یې دری هلیکوپټر ،دری ټا نکونه ،او دوی زغروری نقلیه وسیلې له منځه یوړې. (نوا یی وقت)

۳۳۰ـ دشوروي دهوا یي قوا وُ یوجنرال تیره هفته دبګرا م له هوا یی ډګرنه دکندها ر په لورترا لوتني وروسته ورک شوی دی.په بسوه دیپلوما ت په کابل کښي وویل چي نوموړی جنرا ل له ځپلي ۲۱ ډوله میګ ا لوتکې څخه د لړم په ۲۰ نیټه را کوز شوی اویوا زې تښتیدو را شوت یې لاس ته را غلی دی.

۳۳۱ـ دآلما ن غږرپوټ ورکړچي دشوروي اوکا بل رژیم قوا وې هڅه کوي څودکا بل په شما ل کښي دپنجشیروا دی ترخپل کنترول لاندې را ولي په نوی ډیلی کښي ددیپلوما تا نوله خولی دې را ډیوو ویل چي دوروستیو نښتو په نتیجه کښي په پنجشیرکښي دشوروي ا وکا بل رژیم ۳۷۰ تنه عسکر وژل شوي دي.له بلی خوا د تهرا ن را ډیووا یي چي مجا هدینو مزا رشریف ته نږدې دشورویا نو یوه نظا مي ا ډه له منځه وړې ده چي په نتیجه کښي دوسلې اومهما تو یوه لویه زیرمه وسوځیده .را ډیوو ویل چي دشوروي قوا وُ مسلما نو عسکرو په دی چا ودنه کښي لاس درلود . ددی ا ډې دویجا ړیدو سره سم ددې ا ډې مسلما ن شوروي عسکر له مجا هدینو سره ملـه شول.

(پا کستا ن ټا یمز)

۳۳۲ـ دحزب ا سلامي مجا هدینو په سره کلا کښي دشوروي قوا وُ پر یوه نظا مي کمپ با ندې دبریدپه ترڅ کښي ۶۷ عسکرا وصا حبمنصب وژلي دی.دوي ۳۳ ټا نکونه ا ونظا مي وسا یط هم ویجا ړ کړی دی. (نوا ئی وقت)

لیندی

۱

۳۳۳ـ په سلها ولیکوا لو ،سیا ستمدا را نو اوژورنا لیستا نودا مریکا اوشوروي دمشرا نود کنفرا نس په ا ړه ،دګوربا چوف په نوم په خپل یوه لیک کښي له ا فغا نستا ن نه دروسي قوا وُ دوتلو غوښتنه کړی ده .په دی لیک کښي ویل شوی چي پرا فغا نستا ن باندې دروس وسلـه وا ل نیری په هغه هوا دکښي دزیا ني نا ا میدی سبب شوی

دی نوڅکه‌دي ا فغا نا نوته‌دسرنوشت تها کلوحــــو ورکړی شي ا ودا فغا نستا ن ا ستقلال ا وملــــــي حا کميت دی په‌رسميت وپيژندل شي. (جنگ)

۳۳۴ـ دا مريکا دسنا ء مجلس غړی سنا تــور ا ورن هيج دمليونونوا فغا نی مها جرينـــــــود پا لنې په‌برخه‌کښې دپا کستا ن دسخا وت ا ولوړې روحيی ستا ينه‌کړې ده .

۳۳۵ـ ميرعبدا لعزيزدمسلم‌ورځپا نــــــی يولوستونکی له‌پنډوی نه‌دمسئول مديرپه‌نـــوم په‌يوه‌ليک کښي ليکي:چې دا فغا نستا ن مسئلـــه هغه‌هيوا دته‌دروسي عسکروله‌را تلوسره‌را منـــځ ته‌شوی ده ،نوڅکه مهمه مسئله‌لها فغا نستـــــا ن نه‌دروسي ځوا ؤوتل دی ا وپردی موضوع هيـــــڅ را زسا زش ا مکا ن نه‌لري،حتی دا فغا ن مهـــا ـ جرينوبيرته‌ستنيدل هم‌ددی قوا ؤله‌وتلوســـره تړلي دي. (مسلم)

۳۳۶ـ دملگروملتوپه‌عمومي غونډه‌کښی دکا نا ډا نما ينده‌دخپلی وينا په‌ترځ کښي ويلي دی چې پرا فغا نستا ن با ندې دشوروی نظا مـــی تيری دکوم‌جغرا فيا يی يا سيا سي ضرورت له‌مخې نه‌دی شوی ښلکه‌دروس دسرا ختيا غوښتنـــــــی د زړې هيلی نتيجه ده .ده‌وويل دسپرووحشتنا کـــو کلونوپه‌تيريدوسره‌ا وس څرگنده‌شوې ده‌چـــــی شوروي په‌دی مسئله‌کښې دنظا مي حل لاره‌نشـــي نيلی.

۲

۳۳۷ـ دا فغا نستا ن په‌برخه‌کښي دبی.بی. سی.يوربوټ وا يي چې دکا بل وروستنــــــــــــی بدلونونه‌با يددکا رمل دهغې وينا په‌لړليدکښې وخيړل شي چې لس ورځی مخکښې يی کړې ده . د بی.بی.سی.مفسرووېل چې له‌دی تحولاتونه‌هدف ديوه‌وسيع حکومت تشکيل ا وله‌دا سي کسا نونـــه چې ا فغا ن مها جرين يی نه‌مني ځا ن خلاصـــــول دی. (پا کستا ن‌ټا يمــز)

۳۳۸ـ دا مريکی جمهوررئيس را نلدريگـــن څرگنده‌کړه‌چې ا مريکا ا وشوروي دا فغا نـــــستا ن دمسئلې دسيا سي حل په‌لاره‌کښې دهغولپـــــا ره موا فقه‌کړې ده .دا مريکا جمهوررئيس دهغـــــــه هيوا ددپا رلما ن په‌گډه‌غونډه‌کښی وويل چـــــی متحده‌ا يا لات به‌دا فغا نستا ن دخلکوله‌قهرمــا ـ نا نه‌هڅونه‌چې دخپل هيوا دد‌آ زا دی لپا ره‌يـــي کوي ملاتړ ته‌دوا م ورکړي. (مسلم)

۳۳۹ـ دا مريکا غردربوټ له‌مخې ا فغـــا ن مجا هدينودلړم‌په ۲۳ نيټه‌دسا لنگ په‌لوبــه‌لار کښي دشوروي پريوه‌قطا ربا ندې په‌نا ځا پـــــی بريدکښې دنفتوټا نکرونه‌وسوځول ا ولس تنـــه روسي عسکريی ووژل. (پا کستا ن ټا يمــز)

۳

۳۴۰ـ په‌هغه‌سخته‌نښته‌کښې چې دننگرها ر په‌ولايت کښی دمجا هدينوا وروسي قوا ؤترمنـــځ وشوه‌روسي قوا وي جلال آ با دته‌پا تا نگ ته‌مجبوري شوی. (نوا ئی وقـــــت)

۳۴۱ـ دسپينی ما نۍ مقا ما تووېلي چـــي شوروي دا فغا نستا ن په‌مسئله‌کښي ډيرا نعطا ف کوونکی ښکا ری . (مسلم)

۴

۳۴۲ـ دپا کستا ن جمهوررئيس جنــــرا ل محمدضيا ء ا لحق وا يي چې دا فغا نستا ن‌دمسئلـــې لها مله‌دپا کستا ن ا ورې درنی شوی دی خـــوده څرگنده‌کړه‌چې ددې مسئلې دحل کونجـــــــی د شوروي په‌لاس کښې ده .

۳۴۳ـ يوچينا يي ژورنا ليست سي پنـــگ چې‌ا وس‌ا وس ا فغا نستا ن‌ته‌تللی ا ودمجا هدينو جنگ يي له‌نژدې څخه‌ليدلی وا يي: چې ا فغـــا ن مجا هدين به‌ترهغه‌وخته‌وجنگيږي څوچې روســـي قوا وې ددوی په‌هيوا دکښي موجودې وي.ده‌زياته کړه‌دپکتيا ولايت چې يوه‌ښکلی سيمه‌ده‌ا وس پـــه يوه‌خرا به‌بدله‌شوې ده .ده‌وويل شيرزروا فغا نی مجا هدينودځا ځيوپه‌وا سوا لی کښي دشـــوروي ا و کا بل رژيم‌دپنځلس زروعسکروبريدپه‌شـــــــا وتمبا وه . (جنگ)

۳۴۴ـ دا فغا ن مجا هدينوپه‌مقا بل کښـــي دکا بل رژيم‌دقوا ؤرسمي ما تي روسا ن مجبـــور کړی دی څوخپل‌مخصوص عسکرا ودسپيتس نــــا زـ غونډونه‌چې دچريکې بريدونوا ووژنوپه‌برخــــه کښي خا صه‌روزنه‌ورکړه‌شوې ده ،دجنگ ډگرتــــه را وړا ندي کړي. (ړوا ن)

۳۴۵– رانلد ریګن له یو شمیر ژورنالیستانو سره په خبرو کښې څرګنده کړې چې ګورباچوف ویلي چې روسان د افغانستان د جنګ د حل غوښتونکي دي. (مسلم)

۳۴۶– د بلخ په ولایت کښې په یوه ورده نښته کښې ۵۰۰ تنه روسي او د رژیم عسکر د مجاهدینو له خوا وژل شوي دي. په دې جنګ کې الوتکه او یو هلیکوپتر هم ویجاړ شوی او ۳۰ ټانکونه او زغروري وسیلې له منځه تللي دي.

(پاکستان ټایمز)

۳۴۷– د پاکستان د سرې میاشتې ټولنه په منځنۍ ډول هر کال لس ملیونه روپۍ له افغاني مهاجرینو سره مرسته کوي. په دې سربیره د دې ټولنې د طبي واحدونو له خوا د افغاني مهاجرینو لپاره طبي تسهیلات هم برابریږي.

(مسلم)

۳۴۸– د امریکا جمهور رئیس رانلد ریګن تیره شپه د امریکا د ملت په نوم په یوه وینا کښې وویل: موږ به په دریمه نړۍ کښې د شوروي د فعالیت هر بدلون ته په زوره ډول ځواب وایو. ده وویل چې اوس شوروي پوهیدلي دي چې ښایي هغه هیواد له افغانستان نه د خپلو قواو د وتلو لپاره د یوه زماني جدول په باب تصمیم ونیسي جمهور رئیس ریګن زیاته کړه چې د ده هیواد به د مجاهدینو ملاتړ ته دوام ورکړي.

(نوائی وقت)

۵

۳۴۹– د اسلام آباد په نړیوال اسلامي پوهنتون کښې افغاني محصلینو د مسلم ورځپاڼې د مدیر په نوم په یوه لیک کښې لیکلي: چې دا ډیره د خواشینۍ وړ ده چې د مسلم ورځپاڼې د لیړم د ۳۰ نیټې په هغه راپورتاژ کښې چې د حکمتیار د مطبوعاتي کنفرانس په اړه لیکل شوی. دې ورځپاڼې د افغانستان مجاهدین د "یاغي" په نوم یاد کړي دي. افغاني محصلین وایي چې دا خبره منلو وړ نه ده چې د دې ورځپاڼې خبریال د "مجاهد" او "یاغي" ترمنځ فرق نشي کولای.

(مسلم)

۳۵۰– د امریکا یو مقاماتو د وینا له مخې شوروي له افغانستان نه د خپلو قواو د وتلو تمایل ښودلی دی او د دې امکان شته چې هغه هیواد له افغانستان نه د خپلو عسکرو د ایستلو لپاره یو مهال ویش وړاندې کړي.

(نوائی وقت)

۷

۳۵۱– د افغانستان د اسلامي حزب مشر ګلبدین حکمتیار وویل چې د افغانستان په جګړه کښې تر اوسه پورې یو ملیون او یوسل زره کسان شهیدان شوي او له څلور ملیونو او پنځه سوه زرو څخه زیات کسان په بهرنیو هیوادونو کښې پناه اخیستې ده. ده وویل چې شوروي د مجاهدینو پر ضد له زهرجنو ګازونو او کیمیاوي وسلو څخه کار اخلي. ده زیاته کړه چې د هند دولت د کابل د رژیم هر اړخیز ملاتړ کوي او په دې جګړه کښې د کابل د رژیم له قواو سره هندي مشاورین مرسته کوي. سربیره پر دې د افغاني مجاهدینو پر ضد له هندي وسلو څخه کار اخیستل کیږي.

(نوائی وقت)

۹

۳۵۲– د پاکستان پولیسو یو ډیر قوي او خطرناک بمبار د افغان محمد عارف څخه چې په ټل کښې د مهاجرینو په کمپ کښې اوسیده لاس ته راوړی دی. په دې برخه کښې څېړنې روانې دي.

۳۵۳– د افغاني مجاهدینو او د کابل شوروي ګوډ قواو ترمنځ په دې وروستیو شپو او ورځو کښې د پنجشیر په دره کښې سختې جګړې شوې دي چې په نتیجه کښې مجاهدینو کمونیستي قواو ته درانده تاوان ورسولی دی. (جنګ)

۱۰

۳۵۴– ویل کیږي چې د کابل د رژیم د قواو دوه ګولۍ په دې وروستیو کښې د پاکستان په خاوره کښې ۶۰ کیلومتره دننه د مهمند په ایجنسۍ کښې لګیدلې دي. خو هیڅ ځاني او مالي تلفات یې نه دي پیښ کړي. (نوائی وقت)

۱۱

۳۵۵ – دمسلم ورځپا ڼه په خپله سرمقا له کښې لیکي چې دا یوځرګند حقیقت دی چې پاکستان دکابل له رژیم سره دیپلوماتیکي اړیکې لري او پرته لدې چې دکابل رژیم په رسمیت وپیژني دغه رژیم له داستازي سره په رسمي توګه چلند کوي

دپاکستان دبا ندنیو چارو په وزارت کښې ددولت وزیرزین نورانی دخپلې وروستی وینا په ترځ کښې دکابل درژیم په دا عتبار اتوبا ندې هیڅ ډول اعتراض ندی کړی بلکه ،دزین نورانی وینا په حقیقت کښې دکابل درژیم او اسلام آباد ترمنځ دمستقیمو خبرو اترولپاره لارې برا نیستې بریښي دا او دا کارپدا سي حال کښې دی چې وېرژر یوتړون لاسلیک کیدونکی دی. (مسلم)

۳۵۶ – درپوټونو پراساس دکابل دجنوب د ۸۰ کیلو متری دلوګر په برکي برک کښې په روغتیایي تاسیساتوا و اد روبا ندې دشوروي دالوتکو په بمبا رینوکښې دلویدیځ آلمان یو بل ډاکټرددې عملیا تو قربانی شو .سربیره پردې ډاکټرددې تنه دنا روغان هم ووژل شول. (پاکستان ټایمز)

۳۵۷ – دا فغانا نودچارولپا ره دنړیوال ځانګړې ساز مان یوغړې ډاکټر میکا فرل سویونی ویلي دي چې دافغانستان دنفوسونیما یي نوروهیوادونوته تښتیدلی دی .دنوموړې ساز مان یوبل غړې او امریکایي متخصص بیری وویل دمخکښې طرح شوي پلان له مخې افغانستان دخپلوکلوا وبا نوو پریښوولوته مجبوریږي. (نوا ئی وقت)

۱۲

۳۵۸ – کابل راډیوا عترا ف کړی دی چې مجا هدینو تیره اوونۍ په ننګرهار کښې دیوې سختې جګړې په ترځ کښې ۹ پوځي پوستې نیولې دي.

۳۵۹ – دلویدیز آلمان دا قتصا دي همکاریو وزیرډاکټرجورجن وارنکی په بن کښې دافغانستان دجګړې دقربانیا نوا ودافغانی مهاجرینو دعکسونو یوننداړتون پرانیست .نوموړې وزیردافغانستان دخلکومبارزه دستونزو په مقابل کښې وستایله. (پاکستان ټایمز)

۱۳

۳۶۰ – دکشمیرا وسرحدي چارولپاره د پاکستان فدرالی وزیرسیدقاسم شاه په ملتان ښار کښې دیوې پوښتنې په ځواب کښې وویل چې تایي دافغانی مهاجرینوپه منځ کښې دکی.جی بی.تا لی ځتهې هم موجودوی. (نوا ئی وقت)

۳۶۱ – دملګروملتونو پوټ وایي چې د کابل حکومت دبهرنیوقوا وُ په هراړخیزملاتړ پرته لدې چې دبشرحقوقوته کوم احترام وکړي خپلې تولې پوځي منابع دخپلو مخالفینو یا مشکوکو مخالفینودځپلو لپاره وقف کړې دي. رپوټ زیاتوي هغه خلک چې ددولتي عسکرو له خوا نیول کیږي ځای پرځای اعدا میږي او د رژیم مخالفین دتحقیق په وخت کښې ډیرځورول کیږي او پرته له کوم محکمې په محبسونوکښې ساتل کیږي. (مسلم)

۳۶۲ – دپاکستان دبا ندنیوچارولپاره ددولت وزیرزین نوراني ویلي دي چې پاکستان یوازې په هغه صورت کښې دمستقیمو خبرو اترو موضوع ترڅیړنې لاندې نیسي چې دافغانستان دمسئلې دهراړخیزحل په هکله په ژنیوکښې دخلوروسندونودرلودونکي بو هوا فقتنامه لاس ته راشي. (پاکستان ټایمز)

۳۶۳ – دکابل درژیم دری تالی ځتهې او دځوې ملګرې پرون هغه وخت ونیول شول چې یوه نقلیه وسیله یې تښتولې وه او غوښتل یې چې له پولې ځخه هغې خوا ته وتښتي.

۳۶۴ – دیپلوماتیکي خبري منابع وایي دژنیو په خبرواترو کښې دنه پرمختګ دعلتونو څخه یوعلت دا دی چې کله دپرمختګ نښې ښکاره شي سمدلاسه دکارمل اداره دخپل رژیم د رسمیت پیژندلو لپاره غوښتنه کوي ،خودا سلامي کنفرانس دساز مان دتصمیم سره سم پاکستان په افغانستان کښې دیوسل زروځخه زیاتوشوروي عسکرودشتوالي په علت دکارمل رژیم په رسمیت نه پیژني. (جنګ)

۳۶۵ – افغان مجا هدین ادعاکوي چې د شوروي یوشمیرجنګي الوتکې اوهلیکوپترونه

یې په‌کندهار کې را غورځولي دي.دافغان اطلاعاتي دفتر دیو رپوټ پر اساس مجاهدينو دیوی اوونی دځگړی په‌ترځ کې دپکتیا د ولایت په اسلام‌دره کې اته‌جنګی الوتکې را غورځولي او ۲۵ ټانکونه او تیل پوځي وسایط یې تخریب کړي دي.پدې جگړه‌کې د کابل درژیم‌خه ناخه ۹۰۰ عسکر وژل شوي او یا ټپیان شوي دي. (مسلم)

۱۴

۳۶۶ـ افغاني مجاهدینو دکابل درژیم یوه‌پوځي قرارگاه دنیمروز په‌ولایت کې تر بریدلاندې نیولي او ددښمن یوشمیر عسکري وژلي دي همدا راز مجاهدينو دیولړ نورو عملیاتو په ترځ کې دافغانستان په‌جنوب کې دکابل درژیم له‌سلوڅخه‌زیات عسکر وژلي دي. (پاکستان ټایمز)

۳۶۷ـ دپاکستان په‌باندنیوچاروکې ددولت وزیر زین نوراني وویل چې حکومت یې په‌کندهار کې دپاکستان دقونسلگری دیو مامور دخوښې کیدو په‌کوښش کې دي.نوموړی هغه‌وخت وسیول شوچې دیورسمې کار لپاره د کندهار د والي دفترته ورغلی و . (جنگ)

۳۶۸ـ گلبدین حکمتیار له‌نیوزویک سره دیوی مرکې په‌ترځ کې ویلي دي‌چې پاکستان دحیلوپولوله‌لاري دمجاهدینو وسلوا و مهمات توته دسیریدوا جازه‌نه‌ورکوي .ده‌وویل چې مجا ـ هدین دعملیاتو په‌ترځ کې په‌سلوکې ۸۰ وسلې دافغانستان په‌دننه‌کې له‌دښمن څخه‌ترلاسه کوي. (پاکستان ټایمز)

۳۶۹ـ دپاکستان دتحریک استقلال دگوند رئیس ایرمارشال اصغرخان دافغانستان د مسئلې دچټک حل پرضرورت ټینگار کړی دی .ده وویل چې ددې مسئلې له‌امله‌زمونږ اړیکې نه یوازی له‌هند ،افغانستان او شوروي اتحاد سره‌مخ په‌خرابیدو دي بلکه زمونږ اړیکې له ایران سره‌هم‌چندان ښې ندي.داصغرخان له نظره‌که‌په‌لویدیز وپولوکې حالات ښه‌شي دهند له‌خوا به‌هم‌خطرلږشي.

۳۷۰ـ افغاني مجاهدینو دفاریاب په ولایت کې ددرې چریکي عملیاتو په‌ترځ کې دشوروي کابل ۱۱ عسکر وژلي دي.

۱۵

۳۷۱ـ په‌ملگروملتوکې دکابل درژیم استازي فریدطریف په‌افغانستان کې دبشر دحقوقو په‌هکله‌دا طریش دپارلمان دغړي او حقوق دان آرماکورا پورمحکوم‌کړ .ده‌وویل چې دا رپوټ دیولړبې بنسټه او بې گټو کیسو مجموعه‌ده او هیڅ ارزښت نه‌لري.طریف دا رپوټ دافغانستان په‌کورنیوچاروکې لاس وهنه بولي. (نوائی وقت)

۳۷۲ـ دملگروملتوپه‌یوه‌کمیټه‌کې د پاکستان دهیئت غړي سعیدقادر دوینا په‌ترځ کې دافغانستان دشپږکلنې قضیې په‌حل ټینگار کړی دی.ده‌وویل چې دافغانستان خلک له‌انساني اساسي حقوقو څخه‌بې برخې شوي دي او دعلاج یوازنی لاره یې دملگروملتو د پریکړه‌لیکونوتطبیق دی.
(جنگ اونوائی وقت)

۳۷۳ـ ډاکترا عجاز حسین دیوې مقالې په ترځ کې دکابل له‌رژیم‌سره‌د مستقیمو خبرو اترومسئله‌څیړلي ده .دی لیکي که‌د مستقیمو خبرواترو معنی دکابل درژیم‌په‌رسمیت پیژندل وي داکار په‌هیڅ صورت دمنلو وړندی ځکه‌چې پدې صورت کې به‌پاکستان مهم‌چانس له‌لاسه ورکړي خوپرته‌دکابل درژیم‌له‌رسمیت پیژندلو څخه‌مستقیمې خبرې اترې دیوې مخکینې خبرې شوي اعلامیې له‌لارې کیدای شي پدې معنی چې په‌نوموړي اعلامیه‌کې به‌څرگنده‌ول دا خبره لیکلې شوې وي چې له‌کابل سره‌د مستقیمو خبرو اترومعنی دهغه‌رژیم‌درسمیت پیژندلو معنی نلري .

۱۶

۳۷۴ـ دکابل حکومت دپاکستان دا وبوا و بریښنا دسازمان دځلوروماموریتودخوښې کیدو لپاره‌دیرسخت شرایط ایښي دي.دا ماموریتن جمن ته‌نژدې سیمې څخه‌دکابل درژیم‌دتاڼې څپوله‌خوا وتښتول شول او ځلوروڅې مخکې

دا فغا نستا ن دا خل تـه‌یوړل شول.ددې ښرا یطـو
خخه‌یویې دا دی:چې پا کستا ن دې ا فغا نی مها ـ
جرین نـه‌منی.ا ودکا بل درژیم‌هغه‌دری تنـــــه
ما مورین چې پـه‌پا کستا ن کښې دجا سوســـي ا و
چا ودلوپـه‌تورونوبندیا ن شوی دی آزا دکــړا ې
شي ا وهمدا را زدوه‌سوه‌زره‌روپی دی دجریمې پـه
توگـه‌وا چولـې شي.   (مسلم)

۳۷۵ـ دپینبورپولیسودپینبـورپـه‌جوگه‌شا ه
کسې دکا بل درژیم‌دخا ددجا سوسي سا زما ن یـــو
با نډکشف کړی ا ودوه‌تنه‌یې نیولي دي.یوبـــل
تورن ددې‌ددووتـــورنودا عترا ف پرا ســـــا س
نیول شوی دی.   (نوا ئی وقت)

۳۷۶ـ لـه‌ا فغا نستا ن خخه‌دیورا رسیدلــــي
رپوټ پرا سا س ا فغا نی مجا هدینوپـه‌تیره‌میاشت
کبی پـه‌یوه‌ننته‌کښې دغزنی وا لـی ا ودهغــــــه
ولایت دخا درئیس وژلي دي.   (مسلم)

۳۷۷ـ دکا بل درا ډیودرپوټ پرا ســـــا س
غلام‌فا روق یعقوبی دخا ددرئیس پـه‌توگـه‌ټا کـــل
شوی دی.   (نوا ئی وقت)

۳۷۸ـ دجنوبی وزیرستا ن دقبا یلوپنگـه
سوه‌تنوچې دکا بل درژیم‌پـه‌لویه‌جرگـه‌کښې یـــي
گډون کړی و، هیوا دته‌درا ستنید وخخه‌وروستـه
تصمیم‌ونیوچې دکا بل لـه‌رژیم‌سره‌خپلې ا ړیکــي
وشلوي دوی همدا را زتصمیم‌ونیوچې د ۷۰۰ زرو
پـه‌ا رزښت دکا بل درژیم‌کلاشینکوفونه‌هغوي تـــه
بیرتـه‌ورنکړی.   (نوا ئی وقت)

۱۷

۳۷۹ـ دبلـوچستا ن دجما عت ا سلامي منشـــي
ا ما ن اللـه‌بلوچ لـه‌حکومت خخه‌غوښتی دی چـــې
دمها جرینوفعا لیت پـه‌کمپونوکښې محدودکـــړی
پـه‌تیره‌بیا دچا غی پـه‌ولسوا لی‌کښې چې هلتـــه
دمها جرینونفوس دهغه‌ځا ی دخلکوپـه‌پرتلــــــه
زیا ت شوي دي.هغه‌زیا تـه‌کړه‌چې ا فغا نی مهـا ـ
جرین دوسلوپـه‌قا چا ق کښې لاس لري ا وهرخـوک
کولای شي درا کټا ندا زدستگا ه ا وکلاشینکـــوف
وا خلي...   (مسلم)

۱۸

۳۸۰ـ متقا عدجنرا ل فیض علی چشتـــی د
کا بل لـه‌رژیم‌سره‌دمستقیمو خبروا تروددا یربدو
پرضرورت دشوروي پوځونوپـه‌وتلوا ولـه‌پا کستا ن
ځخه‌دا فغا نی مها جرینوپـه‌ستنیدوټینگا رکـــړی
دی...خوده‌وویل پـه‌هغه‌صورت کښې دمستقیمـــو
خبروا ترودا یریدل دپا کستا ن پـه‌گټه‌دی چـي د
کا بل رژیم‌دا فغا نستا ن ا وپا کستا ن ترمنـــځ د
ډیورندپولـه‌پـه‌رسمیت وپیژنئ.(نوا ئی وقت)

۱۹

۳۸۱ـ دا فغا نستا ن دا سلامي جمعیت مشـــر
برها ن الدین ربا نی ویلي دي چې دغـــورا و
با دغیس پـه‌ولایتونوکښې دقحطی پـه‌شا ن یوحالت
منځ تـه‌را غلی دی.ده‌زیا تـه‌کړه‌چې دې حا لـت تـه
دآزا دي نړۍ ا ودنړیوا لوسا زما نونوپا ملرنــــه
را گرځیدلې ده‌خوترا وسه‌پوری بدې برخه‌کــــي
هیڅ ا قدا م‌ندی شوی .ده‌همدا را زدا فغا ســــی
مجا هدینولپا ره‌دمرستې غوښتـه‌وکړه.(جنگ)

۳۸۲ـ دپا کستا ن جمهوررئیس جنــــرا ل
محمدضیا ء الحق وویل چې پا کستا ن پخپلــــو
پولوبا ندی دشوروی ا ودکا بل درژیم‌لـه‌خـو د
یولېنوویریدونوا حسا س‌کوی .ده‌وویل حـــــی
پا کستا ن ددې ډول بریدونوبـه‌مقا بل کـــــي
بشپړتیا ری لري.   (جنگ)

۳۸۳ـ دکشمیرا ودسرحدا توپـه‌چا روکښـي د
پا کستا ن فدرا لـی وزیرسیدقا سم‌شا ه‌ددی هیوا د
ملـي شورا تـه‌ډا ډورکړی دی چې حکومت دا منیت
دسا تلولپا ره‌دا فغا نی مها جرینوپـه‌کمپونوکښې
هرډول لازم‌ا قدا ما ت نیولـی دی ترخودا فغا نـــی
مها جرینوا ودهغه‌ځا ی دا وسیدونکوترمنـــځ د
ا حتما لي ا خ وډب مخنیوی وشي.
(نوا ئی وقت ا وپا کستا ن ټا یمـز)

۳۸۴ـ دپا کستا ن جمهوررئیس جنــــرا ل
محمدضیا ء الحق ویلي دي چې دا فغا نستــــا ن‌د
مسئلې پـه‌هکلـه‌یې ترا وسه‌پورې خپلـه‌حوصلـه
لاسـه‌ورکړی نده .ده‌دهیوا دپـه‌لویدیزوپولــــو
با ندې دکا بل درژیم‌دتیریوپـه‌ا ړه‌وویل چــــې
کـه‌پا کستا ن پـه‌غج ا خیستونکې ا قدا م‌با نـــدي

ضرورت ته متوجه وه .دا فغا نستا ن زیا تره جنګ ځپلي سیمي په ځانګړې توګه سرحدي سیمــې د قبا یلي مشرا نو په وا سطه ا و په سنتي طریقـــه ا دا ره کیږي .دخلق دیموکرا تیک ګوند پــــدې سیموکښې چندا ن غړي نلري ا وهغه شمیرچـــې خپله دولت ورګړی دی دټولنې یوا زې په سلــو کښې یوتن ګوندي دی ا ودګوندکنټرول دمهمــو ښا رونوله مرکزڅخه دبا ندې ډیرکم دی .پـــدې ترتیب دا فغا نستا ن دولت دقبا یلي خلکولـــه همکا رۍ پرته نه شي کولای په سرحدي سیمـــولاس بـــری ولري ،دولتي مقا ما تو ترا وسه ددولـــت د مشروعیت دلاسته را وړلو په خا طردقبا یلي مشرا نو دوه غونډې یا جرګې جوړې کړې دي ،ا ودا فغا نـــي کمونستا نوله نظره قبیلوي حکومت یـــــوه زړه طریقه ا وله تا ریخي ا ړخه له وخت سره نا متنا سبه بلــل کیږي .خوښبرک کا رمل دزیا ت عمومــــي قدرت دجلبولولپا ره عملي ا ووا قعبینا نــــه کړنلاره نیولې ده چې دده دولت له ا یدیا لــوژۍ سره تو پیرلري، (بی ،بی ،سی ،فا رسی)

۴

۳۶– پدې وروستیووختوکښې دلویدیـــزی ا روپا دخیریه موسسو ۱۹ ا ستا زودا نګلستـــان د جنوبی ښا رونو په یوښا رکښې غونډه وکړه ا وتصمیم یې ونیوچې له ا روپـــا یی دولتونوسره تمـــا س ونیسی ا وله هغوی څخه وغواړی چې دا فغا نستا ن دا خل ته دمرستې درسولولپا ره هغوی ته پیســـې ورکړي .هغه پیسې چې ترا وسه پوری ا روپا یــــی موسسوددې کا رلپا ره ټولې کړې دي دمثا ل پـــه توګه په تیرکا ل کښې دوی درې ملیونه ډا لرټول کړي و، چی دا پیسی دهغې پا نګې په پرتله چـــې په پا کستا ن کښې دا فغا ني مها جرینو ســـــره د مرستې په خا طرلګیږی ډیری لږی دي ،دا روپا یی هیوا دونو په منځ کښې یوا زې دسویس، نـــا روی لګزمبورګ ا وبلژیک دولتونه دا فغا نستـــا ن د دا خلي خلکودمرستی لپا ره بودجه ورکوي .پدا ســې حال کښې چې ددی خیریه موٴ سسو په عقیده دا فغا ــ نستا ن دا خلی خلک نسبت هغوا فغانی مها جرینوتـــه چی په پا کستا ن کښې ا وسیږی زیات مرستې ته ا ړدی.

۳۷– دګا رډین ا وټا یمزدوه ورځپا نـــې د ا مریکا دبا ندنیوچا رودوزیرله خولې لیکـــي: شوروي ا تحا دتیا ردی چې له ا فغا نستا ن څخـــه دخپلو پوځونو دوتلو دنیټې دټا کلو پر موضـــوع خبرې ا ترې وکړي .ټا یمزلیکي:دبا ندنیوچا رو وزیروویل چې ریګن ا وګوربا چوف په ژنیوکښې پخپلو خبروا تروکښې دا فغا نستا ن دمسئلـــی د سوله ا یزحل دا همیت پرسردنظریوا لې درلـــود. ګا رډین هم دشولتزله خولې لیکي چې دده پــــه نظردشوروي مشردا فغا نستا ن په هکله جا لــــب ټکي ا وپه ځینوبرخوکښې تا زه ټکي بیا ن کړي دي.

۵

۳۸– دمنځنی آ سیا په چا روکښي دا مریکا د با ندنیوچا رودوزا رت مرستیا ل پا کستا ن تـــه تللی دی څومدرضیا ٴ ا لحق دا فغا نستا ن پـــه هکله دژنیوله خبروا تروڅخه خبرکړي.

دا سې آ وا زې یـــوځل بیا خپرې شوې چـــې دا فغا نستا ن دقضیی په هکله دشوروي په دریـــځ کښې بدلون را غلی دی ،دا مریکا دبا ندنیـــو چا رووزیرپخپلی تلویزیونې وینا کښې ویلـــي دي ښا ني دا ښیــي چې شوروی ا تحا دښا یـــی د لومړي ځل لپا ره دا فغا نستا ن څخه دخپلو قـــوا وُ ا یستلـــو ته وخت ا وځا نګړې کړنلاروټا کـــی: ده زیا ته کړه :شوروي ا تحا دپه ا فغا نستا ن کښــي خپلو قوا وا ودهغوا یستلو ته مستقیماً ا شا ره کــړې وه په دې ترځ کښې دکمونست ګونددمرکزي کمیټې مشا ورمونشیکوف چې دا مریکا په تلویزیون کښــې یې خبرې کولی وویل :که مونږ لدې دریځ څخـه الس وا خلوا ودا خلک پخپل حا ل پریږدوښا یـــي دوینـــو تویدولمن لدې څخه هم پرا ختیا ومومي که چیرې دې خبروته پا م وکـــړووبه وینوچې ظا هرأ دشوروي په دریځ کښې کوم بدلون ندی را غلی، (بی ،بی .سی .فا رســـی)

۳۹– رپوټونه وا یي چې په کا بل کښې یـــو لوی پوځی کا روا ن په خوځیدوپیل کړی ا وهـــم په کا بل کښې چا ودنې شوې دي ،دشورویا نویـــو کا روا ن چې ۳۵۰ پوځي وسا یط پکښې دي دکا بل له شما ل څخه دلویدیزپه لورروا ن شوی دی. ددی کا روا ن مقصدروښا نه ندی خوښا یي دا عملیـــا ت دژمي دفصل دبدلون لپا ره دپوځي ځا ی دبدلون

لاس پوري کړی نوبیا به‌هم‌دا فغانستان خلکوته تاوان ورسیږي.ده‌زیاته‌کړه‌چي دافغانستان مقاومت طبعي اوذاتي بنه‌لري اوشوروي اتحادموافقه‌کړي ده‌چي نوموړی مسئله‌له‌پوځي لاري نه‌حل کیږي. (پاکستان ټایمز)

۲۰

۳۸۵ـ دپاکستان دباندنیوچاروزیر صاحبزاده‌یعقوب خان دپاکستان ټایمزله ورځپا ڼې سره‌دمرکې په‌ترڅ کښې ویلي دي د ژنیودخبرواتروشپږم پړاوځکه‌چي دلیندۍ په ۲۵ نیټه‌پیل کیږي هدف دخبرواترولـه‌لاری دملګروملتودا وو پریکړه‌لیکونوسره‌سم‌دا فغانستان دقضیې دسیاسي حل دموافقتنامې لاس ته‌راتلل دی. (پاکستان ټایمز)

۳۸۶ـ لویدیزدیپلوماتان وایي چي مجاهدینودسالنګ په‌ګډون ټولی تدارکاتي لاري چي کابل پوري نښلي تړلي دي،ویل کیږي چي مجاهدینوله‌جلال آباد سره‌نژدې دشوروي اود کابل درژیم‌پنځه‌ه‌لیکوپترونه‌راغورځولي دي.
(پاکستان ټایمز)

۳۸۷ـ دامریکا جمهوررئیس رانلډریګن ویلي دي چي یوه‌ځرګنده‌تجربه‌چي په‌افغانستان باندې دشوروي دیرغل له‌وخته‌په لاس راغلي ده‌هغه‌دا ده‌چي روسان هغه‌بریالیتوب چي له‌پوځي لاری آرزولري ،له‌دې لاري لاس ته راوړی نه‌شي. (مسلم)

۳۸۸ـ متین فکری دافغانستان دحالاتو په‌هکله‌دمقالي په‌ترڅ کښې لیکي پرته‌له‌دې حقیقت ځکه‌چي آیاخبرې اترې په‌مستقیمه‌توګه یاغیرمستقیمه‌توګه‌دا بیرې شي دافغانستان دقضیې دحل عمده‌شرایط له‌افغانستان څخه‌د شوروي قواؤوتل،دافغانستان په‌کورنیوچارو کښې دلاس نه‌وهلوتضمین ،خپل هیوادته‌دافغانی مهاجرینوپه‌امن اوآبرومندانه‌توګه‌ستنیدل اودخپل حکومت دجوړیدولپاره‌دافغانانوحق دی. (جنګ)

۲۱

۳۸۹ـ دهغه‌ریوټ پراساس چي دامریکا د متحده‌ایالاتودباندنیوچارودوزارت پواسطه برابرشوی دی له ۱۳۵۸ کال څخه‌راپدیخوا په افغانستان کښې لس زره‌شوروي عسکرله‌منځه تللي دي.په‌رپوټ کښې راغلي دي چي دافغانستان په‌جګړه‌کښې شورویانوته‌هره‌ورځ دری سوه‌زره‌ډالرتاوان رسیږي. (جنګ)

۳۹۰ـ دتاس دریوټ پراساس افغانی مجاهدینویوروسي عسکرنیولی وٴاوهغه‌یې پاکستان ته‌وړی وٴ .نوموړی عسکرپه‌هغه‌ځای کښې تروهلواوټکولولاندی نیول کیده‌اوپه‌زور سره‌دیني تعلیم‌ورکاوه‌کیده .تاس وایي چي نوموړی شوروي عسکرچي یوهوسیارسړی دی د خدمت کولوپه‌وخت کښې یې له‌موقع څخه‌ګټه واخیسته‌اوتښتیدا وځان یې سه‌اسلام‌آباد دکښې دشوروي سفارت ته‌ورساوه‌چي له‌هغه‌ځای څخه شوروي اتحادته‌یوړل شوی دی.
(مسلم‌اونوائی وقت)

۳۹۱ـ په‌پاکستان کښې دامریکا سفیرد افغاني مهاجرینوسره‌دمرستې په‌خاطردافغاني مهاجرینوعالی کمشنرته‌د ۳۸۰ زره‌ډالرو یوچک وړاندې کړ. (جنګ)

۳۹۲ـ دکابل دراډیودریوټ پراساس د لیندۍ په ۱۷ نیټه‌دکابل دخواجه‌رواش په‌جاده کښې دهواشناسي په‌دفترکښې دبوې غتې چاودنې په‌نتیجه‌کښې ۹ تنه‌وژل شوی او۵۴ تنه نورټپیان شوي دی.راډیوویل انقلابي اختصاصي محکمې په‌چاودنه‌کښې دلاس درلودو په‌تورد‌وه‌تنه‌محصلین په‌اعدام‌اودوه‌تنه‌نورپه ۱۸ او ۱۹ کاله بندمحکوم‌کړی دی،نوموړی محصلین دافغانستان داسلامي جمعیت په‌تنظیم پورې اړه‌لري. (پاکستان ټایمز)

۳۹۳ـ افغاني مجاهدینوپه‌کابل کښې د بم‌دچاودنې په‌واسطه‌دمالیې دوزارت دودانۍ یوه‌برخه‌نړولې ده .له‌بلې خوادهغولویولارو د تړل کیدوله‌امله‌چي له‌کابل سره‌نښلي دکابل رژیم‌دپټرولوله سخت کمبودسره‌مخامخ شوي (نوائی وقت)

۲۲

۳۹۴– نفيس صديقي په ژنيوکښي دا بـر–قدرتونو دمشرا نو دکنفرا نس ترسرليک لانـدي دمقا لي په ترخ کښي ليکي :دا فغا نستـا ن د مسئلي په هکله يو ه موا فقتنا مه ددې معنی نلري چي ا مريکا ،شوروي ا تحا دا وا فغا نستا ن بـه د پا کستا ن ترتا ثيرلاندي را وستلولپا ره له خپلو هلوځلوڅخه لاس په سرشي.که شوروي ا تحـا د دی نتيجي ته ورسيږي چي ټول پا کستا ن دخپـل نفوذدیوې سيمي په توگه ا ړولی شي په هغـه صورت کښی به شوروي ا تحا دخپل سيا ست دوخت دا ړتيا وڼره سم په دې هيوا دکښي پلی کړی لــه بلی خوا ا مريکا به هم په هغه صورت کښي وغواړي چي پدې سيمه کښي يو ه ټينگه ا ډه ولري.په هغـه صورت کښی به ا مريکا د "کا نفدرا سيــون" ا و "مها جرينو "له مفکوري څخه چي تردي وخته پوری له هغوی سره مستقيمه را بطه لري گټه وا خلــی، دوی به ا فغا نی مها جرين هيوا دته دستنيدو په وخت کښي ترا ستثما رلاندي ونيسي.نو پــه دې ا سا س دپا کستا ن لپا ره ا صلي مسئله دا فغــا–نستا ن دکشا لي حل ندی بلکه هغه حا لات دی چــي ددې مسئلي له حل وروسته منځ ته را ځي.

(مسلم)

۳۹۵– ديگوکوردوويزويلي دې چـــي د ا فغا نستا ن دمسئلي حل دمتقا بلو ا عتما ددنبـه وا لی په ا ړه ددوا ړوخوا وپه قا بليــت پا نــدي ولاړدی. (مسلـم)

۳۹۶– په کا بل کښي دبم په دوو چا ودنــو کښي ۸۴ تنه وژل شوي يا ټيپا ن شوي دي.دکا بل را ډيودربوټ پرا سا س دا چا ودني دپوليتخنيک په ا نستيټيوټ ا ودکا بل په هوا يي ډگرکښي شوی دی. (نوا ئی وقت)

۳۹۷– دا فغا نستا ن دحزب ا سلامي مشــر ا نجنيرگلبدين حکمتيا ردهغوا فغا نا نولپــا ره چي ترا وسه پوري په ا فغا نستا ن کــــي دی ا ود مختلفوعلتونولـه ا مله يي له روسا نو سره همکا ري درلوده ا وا وس په تيروکړنو پښيما نه دوي عمومي بخښنه ا علام کړي ده . (نوا ئی وقـــت)

۳۹۸– دا مريکا لوی درستيزجنرا ل ا دمس دا فغا نستا ن دمسئلي په هکله دپا کستا ن ا صولي دريځ ستا يلی دی.ده وويل چي دپا کستـــا ن دريځ دآ زا دي نړی لپا ره دتشويق سبب دی .

(جنگ)

۳۹۹– دشوروي دبا ندنيوچا رووزيــــر ا دوا ردشوا ردنذزی دکا بل درژيم دبا ندنيـو چا روله وزيرسره خبري ا تري کړي دي ده دا فغا–نستا ن دمسئلي دسيا سي حل دجوړونکي پروگرام لپا ره دخپل هيوا د ملاتړ ښودلی دي .

(پا کستا ن ټا يمـز)

۴۰۰– دپا کستا ن دا وبوا وبربنا په سلها ؤ کا رگرا نو يو ما رش وکړا ودهغي په ترخ کښي يې ددې وزا رت دهغوځلوروبا مورينودخوشی کيـدو غوښتنه وکړه چي ۱۲ ورځی مخ کښي دکهندهــا ر دکا بل رژيم د ملیشي دقوما ندا ن عصمت ا للــه مسلم دا فرا دوله خوا تښتول شوي وو .

۲۳

۴۰۱– دملگرو ملتو عمومي ټولنـي پــــه ا فغا نستا ن کښي دبشر دحقوقو نه دتيري په هکله خپله ژوره ا نديښنه ښودلي ده .په دې ا ړه په هغـه پريکړه ليک کښي چي په ۷۵ موا فقوا و ۳۰مخا لفو را يوتصويب شوپه ا فغا نستا ن کښي دبشــرد حقوقو په با ب دا تريش حقوق پوه ا رما کــــورا را پورچي پدې برخه کښي ترتيب شوی ؤوستا يل شـو . (مسلم)

۴۰۲– پنځه تنه ورا نکا ري چي په غيـــر قا نوني توگه پا کستا ن ته را تلل له چمن ســره نژدې ونيول شول .ربوټ وا يي چي هغوی پــه بلوچستا ن ا ودپا کستا ن په نوروبرخوکښــی د تروريستي عمليا تودترسره کولولـه پا ره را ليږل شوي وو .

۴۰۳– دپا کستا ن دملي شوریٰ غړی شيـخ رشيدا حمدويلي چي دا فغا ن موضوع يوه نړيوا له موضوع ده ا وترا وسه سترگي پري پټي شويدي . دسا رک په سرمشريزه کښي دا فغا نستا ن دمسا ٔلي هيڅ يا دونه ونه شوه .دا سي ښکا ري چي هنددیوه سيمه ا يزخوا ک په توگه دفشا رله لاري په غيـــر قا نوني توگه غځه کوي چي ددې قضيي دحل لــه پا ره هيڅ ډول مثبت ا قدا م ونه ني. (جنگ)

۲۴

۴۰۴ – دپاکستان دصوبه سرحد ګورنر فضل حق وویل: چې کابل ته دولی خان کوکی – خیل دزوی ترسفروروسته خیبرایجنسۍ ته دکابل رژیم له خوا بې تولو وسلې، مهمات او پیسې را روان دي.. دولی خان کوکی خیل زوی دتش په نوم لویه جرګه کښې دګډون له پاره کابل ته تللی و۰ (مسلم)

۴۰۵ – جمیله لویجیکس په پاکستان ټایمز کښې دیوې مقالې په ترڅ کښې لیکي: افغانستان یو غریب خو آبرومند ملت دی. دخپل هیوا دخپلواکي دوی ته تردې حده ارزښتناکه ده چې دیوه لوی ځواک په وړاندې چې پرهیواد یې تیری کړی او له وژونکې او ورانوونکې وسلې څخه کار اخلي، مقاومت کوي. له خپل غم لړلي برخلیک سره سره افغانان دخپلې آزادۍ ترلاسه کولو ټینګ تصمیم لري. باید داجنګ د کمونیزم په مقابل کښې د اسلام مقدس جهاد ونه ګڼو بلکه دهغه په خلاف داداسې یو جنګ دی چې ترا وږدو کلونو پورې دیوه ظالم متجاوز په مقابل کښې دملي خپلواکۍ دترلاسه کولو او دملي عنعناتو ودودونو دساتلو له پاره پیل شویدي ۰

۴۰۶ – دافغانستان دمسألې په باب د تا په شا خبرو پنځم پړاو راتلونکې اوونۍ په ژنیو کښې کیږي، په اسلام آباد کښې لویدیځ دیپلوماتان اټکل کوي چې شوروي به له افغانستان څخه دخپلې یوې برخې عسکرو وتلو ته چمتو شي۰ (پاکستان ټایمز)

۲۵

۴۰۷ – دپاکستان جمهوررئیس جنرال محمد ضیاءالحق ویلي دي چې دافغانستان مسألې نړیوال سوله او دجنوبي آسیا ثبات له یوه لوی خطر سره مخامخ کړی دی. ده وویل: ددې معضلې بشپړ حل باید دخبرو له لارې ترلاسه شي۰

۴۰۸ – دنوایې وقت ورځپاڼه په خپله سرمقاله کښې لیکي چې دافغانستان دمسألې په باب دژنیو دخبرو تر شپږم پړاو وړاندې امریکې دملګرو ملتو سرمنشي ته خبرورکړې خرنګه چې شوروي له افغانستان نه دخپلو قواؤ دوتلو په هکله غوښتنه کړې امریکا هغه ته د تضمین ورکولو له پاره چمتو ده. ورځپاڼه وایي چې اوس په شوروي اړه لري چې له افغانستان نه دخپلو قواؤ دوتلو یو مهال ویش وړاندې کړي۰ (نوایې وقت)

۲۶

۴۰۹ – دشوروي بیرغ دکاناډا په پایتخت اوتاوا کښې دهغه دولت له سفارت سره دا ووسوو افغاني مهاجرو له خوا وسوځول شو. هغوي پر افغانستان باندې دروس دتیرې دشیرم کال په اړه په شوروي ضد مظاهرو لاس پورې کړی و۰ (پاکستان ټایمز)

۴۱۰ – دامریکې دباندنیو چارو دوزیر مرستیال جان وایت هیت وایي چې امریکا دې غوښتونکې ده چې دسیمې هیوادونه په ځانګړې توګه هند دافغانستان دمسألې په حل کښې شامل کړي. ده وویل دشوروي له خوا دافغانستان دوامداره نیول په اوسنۍ پیړۍ کښې دښکیلاک یوه ډیره بده نمونه ده۰

۴۱۱ – دنړیوال افغان پرس درپوټ له مخې دهغې درنې چاودنې له امله چې دکونړ په بریکوټ کښې دروسي مشاورینو په استوګنځي کښې وشوه څلور تنه مشاورین مړه او وه تنه نوریې ټپیان شول ۰ (جنګ)

۴۱۲ – دامریکا غږ وایي: تیره اوونۍ افغان مجاهدینو دکندهار په هوایي ډګر باندې دبرید په ترڅ کښې دوې روسي الوتکې وېجاړې کړې۰ (پاکستان ټایمز)

۲۷

۴۱۳ – دامریکې دباندنیو چارو دوزیر مرستیال وایت هیت یوځل بیا په افغانستان کښې دجنګ بندیدو په هکله دامریکا دریځ روښانه کړ. ده وویل: دخبرو له لارې دیوه سیاسي حل امکان شته خو دهغې له مخې روسي قواوې له افغانستان څخه ووزي او دافغانستان خلکو ته اجازه ورکړه

شي چې خپل برخلیک په خپله وټاکي. (مسلم)

۲۸

۴۱۴– افغان مجاهدینو د روسیې پر یوه لوی نظامي کاروان چې د باد غیس دولایت په لوری روان ؤ برید وکړ او دهغې په ترځ کښې یې ددې قوې د قوماندان په شمول سل عسکر ووژل. همدا راز مجاهدینو یو بم دکابل په هوایي ډګر کښې په یوه موټر کښې وچاوه چې په نتیجه کښې دکابل رژیم ۶۵ عسکر ووژل شو.
(پاکستان ټایمز)

۴۱۵– دامریکې اطلاعاتي آژانس دا سې یو پروګرام جوړ کړی چې دهغې په ترځ کښې کوچنۍ کامرې افغاني مجاهدینو ته سپارلي کیږي څو د افغانستان په جنګ کښې دهغې په وسیله فلمبرداري وکړي. (جنګ)

۲۹

۴۱۶– دامریکا غږ راډیو رپوټ ورکړی چې یوه غیررسمي سازمان "د آزاد افغانستان اتحاد" په نوم یو پروګرام تر لاس لاندې نیولی چې دهغې له مخې به څیني افغاني ماشومان دامریکا دبوستون په ښار کښې ترمعالجې لاندې نیول کیږي. (وان)

۳۰

۴۱۷– دکانادا دبهرنیو چارو وزیر کلارک دپیښور ښار ته نژدې دافغاني مهاجرینو کمپونه وکتل. ده څرګنده کړه چې دده هیواد دپر افغانستان باندې د بهرني نظامي تیري محکوموي.
(نوایی وقت)

۴۱۸– دافغان پرس آژانس رپوټ ورکړی چې روسي قواؤ دلیندۍ په ۱۴ نیټه دکندهار ښار محاصره کړی او په ټانګ راتګ یې بندیز لګولی دی. راپور زیاتوي چې دکندهار په منزل باغ، هرات بازار او نوي ښار کښې د روسي قواؤ برضد په وسله وال لونښتو کښې ۱۸ ولسي کسان وژل شویدي. (پاکستان ټایمز)

۴۱۹– دملګرو ملتو دکرنې او خوراکي موادو تنظیم سازمان ویلي دي چې په ۱۹۸۶ کال کښې به یو سل او شپېته زره ټنه غنم دنړیوال خوراکي پروګرام له مخې به پاکستان کښې میشتو افغاني مهاجرینو ته تهیه شي.

۴۲۰– داروپا پارلمان دیوه پریکړه لیک په ترځ کښې له شوروي څخه غوښتي دي څو د نړیوال سره صلیب کمیټې ته اجازه ورکړي چې بې له قیداو شرطه جنګي ټپیان په افغانستان کښې دننه تر درملنې لاندې ونیسي. (جنګ)

مرغومی

۳

۴۲۱– رابرت ریچرد دیوې مقالې په ترځ کښې دافغانستان په باب لیکي: دکابل رژیم او افغان مجاهدینو له پاره یوازینۍ خوښې لاره ده چې یا دوامداري وحشیانه مبارزې ته چې دهغې له پاره په زرهاو کسان لاپخوا وژل شوي دوام ورکړي او یا یو دیپلوماتیک جوړښت ومني ریچرد دملګرو ملتو دهڅو په باب لیکي: چې د افغانستان دقضیې دحل او فصل چاري دملګرو ملتو له سرمنشي او دده له ځانګړي استازي سره اړه لري چې دوی اوس یوازي دعملي اړیکو دیوازینی مرجع په توګه دافغانستان په قضیه کښې پاتې دي. (پاکستان ټایمز)

۴۲۲– دپاکستان جمهور رئیس محمد ضیاء الحق دپاکستان دپارلمان په ګډه غونډه کښې د وینا په ترځ کښې وویل: چې موږ دافغانستان دمسألې دسوله ایزحل غوښتونکي یو، په همدې روحیه موږ د ژنیو په خبرو کښې برخه اخلو خو تر کومه وخته چې په افغانستان کښې روسي عسکر موجود وي دکابل له رژیم سره به مخامخ خبرې ونشي. (مسلم)

۴

۴۲۳– دپاکستان دبهرنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان ددې هیواد دپه پارلمان کښې دوینا په ترځ کښې دپاکستان دبهرني سیاست په باب وویل: چې دافغانستان په مسأله کښې دپاکستان لپاره دخوښي لاره آسانه نه ده. ده – وویل: نه غواړو هغه اتکلي زبانونه او هغه ګټه چې دروان خارجي سیاست له امله متصوره ده بې ارزښته وسوځو ده پارلمان ته ډاډ ورکړ چې

یوازې دهمدې سیاست په عملي کولوسره دېوه داسې حل چې دپاکستان ګټې خوندي کړي غوښتنه کوو. (هیوا ن)

۴۲۴ـ غربي څارونکي په افغانستان کښې دمخالفوځواکونو په وړاندې دشوروي په سیاست کښې دروش لږڅه تغییروینې چې ددې قضیې دحل په برخه کښې دشوروي دعلاقمندۍ ښکارندوی دی. غربي مبصرین عقیده لري چې دژنیو دخبرو په شپږم پړاو کښې له خندونو سره سره مسکو دافغانستان دمسألې دیوه سیاسي حل ترلاسه کولو په برخه کښې جدي ښکاري. (جنګ)

۴۲۵ـ صاحبزاده یعقوبخان دپاکستان په پارلمان کښې ددې هیواددخارجي سیاست په باب اعلان وکړچې داهیوادپه افغانستان کښې دروسي قواؤموجودیت قانوني نه ګڼي او دکابل رژیم چې دشوروي ټانکونوپه اوږوکابل ته راوړل شوی، په رسمیت نشي پیژندلای. (مسلم، اوپاکستان ټایمز)

٦

۴۲۶ـ دپاکستان دپارلمان زیاتوغړو ددې هیواددخارجي سیاست په برخه کښې دکابل له غیرقانوني حکومت سره دمخامخ خبروکولو په باب مخالفت وښود. دوی وویل چې له یوه غیرقانوني حکومت سره چې دیوه لوی قدرت له خوا په افغانستان تپل شوی داسې خبرې هغه ته دقانوني کیدلو حیثیت وربخښي. (جنګ)

۴۲۷ـ چین اوانګلستان له مسکو نه غوښتي دي چې له افغانستان نه دخپلو قواؤ له پاره یومهال ویش وړاندې کړي. ایران له افغانستان نه دروس داشغالګروقواؤ، چټک او بې قیدوشرطه وتل غوښتي دي. لویدیځ آلمان هم له شوروي نه غوښتي څو خپلې قواوې له افغانستان څخه وباسي اودهغه هیوادنا پېیلې او خپلواک حیثیت اعاده کړي. (پاکستان ټایمز)

۴۲۸ـ پرافغانستان باندې دشوروي قواؤ دتیري شپږم کال په مناسبت دنړۍ ډیرو هیوادونوله افغانستان نه دروسي قواؤدبې قیداوشرطه وتلوغوښتنه کړې ده. دانګلستان دباندنیوچاروو زیر سرجیفري هاوله شوروي اتحاد څخه غوښتي دي څودخپلوقواؤدایستلو له پاره یومهال ویش وړاندې کړي. (نوا یی وقت)

۴۲۹ـ دجنګ ورځپاڼه په افغانستان کښې دروسي قواؤدشپږکلنې جګړې په تصویرولوسره وایي: چې دافغانستان مقاومت دوروستیوشپږو کلونوپه ترڅ کښې خپل ځان دنړۍ پرخلکوباندې په رسمیت پیژندلی دی. شوروي له خپل ټول ځواک سره چې په واک کښې یې لري ونکړای شول د هیوادترڅومحدودوښارونوپرته نوري سیمې ونیسي. په شپږ ګرځیدلو باندې بندیزدکابل په ښارکښې یوعادي کار دی. دافغانستان داردو- زیاته برخه له مجاهدینوسره مله شوې ده. دشوروي له پاره دا ښه ده چې ترهرڅه وړاندې دا درک کړي چې دافغانستان دخلکو له اراده نه پرته نشي کولای چې ددې هیوادخلک په خپله غلامۍ کښې راولي. (جنګ)

۷

۴۳۰ـ دامریکې جمهوررئیس رونالډریګن پرافغانستان باندې دروس دتیري دشپږمې کلیزې په ارتباط په خپل پیغام کښې ویلي چې: امریکا دافغانستان دخلکوملاتړکوي اوددوی دآزادۍ غوښتنې له مبارزې سره به خپل ملاتړته دوام ورکړي. ده زیاته کړه چې هیوادبه یې افغاني مهاجروته چې په پاکستان کښې ژوندکوي خپلې انساني مرستې جاري ساتي. (نوا یی وقت)

۴۳۱ـ پرافغانستان باندې دروس دتیري دشپږمې کلیزې له امله پرون دنړۍ دزیاتو هیوادونوپه مرکزونوکښې احتجاجي مظاهرې وشوې، په بنګاک کښې په سلهاؤمسلمانومبارزه کوونکودشوروي سفارت محاصره کړاوپرهغه یې تیرې وارولې. همدارازمظاهره چیانودبېرک کارمل مجسمه په ګولیوویشته اوله افغانستان نه یې دشوروي قواؤدوتلواودکارمل دلرې کیدلو شعارورکاوه. په لندن کښې ۲۰۰ تنه مظاهره چیانو دشوروي سفارت ته یوه داداشت ورکړچې په هغې کښې یې په افغانستان کښې دشوروي قواؤپر موجودیت خپله کرکه ښودلې وه. په کوپنهاګن کښې مظاهره چیانودشوروي سفارت دوونقلیه

وسیلوته اورورته کړ. (جنګ)

۴۳۲ـ انګلستا ن،چین،فدرالی آلما ن ، جاپا ن او ایران لەروس نەوغوښتل چې له افغانستا ن نەدخپلوقوا ؤدوتلولەپا رەیو مها ل ویش وړا ندې کړی.پەزرها وکسا نوپه نوی ډیلی کښې پرافغانستا ن باندې دشوروي دتیري دشپږمې کلیزې لەاملەمسا لمت آمیزې مظا هرې وکړې.خلکودډاکې پەوا ټونوکښې مارش وکړاولەافغانستا ن نەیې دشوروي قوا ؤوتل وغوښتل.پەاسلام آبا دکښې پەسلها وافغانی مها جرینوپەدا سې حا ل کښې چې دشوروي پرضد یې شعارورکاوەغوښتل چې دهغەهیوا دسفارت پرلورمارش وکړي خودپاکستا ن پولیسوهغه وا ټ چې دشوروي سفا رت تەتللی ؤوتاړه .

(ډا ن)

۴۳۳ـ هغەبشردوستا نەمرستې چې دملګرو ملتودمها جرینودلوی کمشنراونوروټریوا لو سا زمانونولەخوا لەافغانی مها جرینوسره کیږي پەتیرودووکلونوکښې پەسلوکښې دیرش کمې شویدي.پاکستا ن اوس ـ اوس هرکا ل پنځوس ملیون ډالرەلەمرستەکوونکوڅخەترلاسەکوي دا هیوا ددهمدې پیسوپەاندا زەهرکا ل لەخپلې بودجې څخەدمها جرینوپەپا لنەلګوي. (مسلم)

۸

۴۳۴ـ دامریکې دسنا یوەغړي بل بدرلی پەهغەمقا لەکښې چې پەنیویارک ټا یمزکښې یې خپرەکړې لەامریکې نەیې لەمجا هدینو سرەدمرستې جدي غوښتنەکړیده .دەویلي:چې مقا ومت نەیوا زې دیوەاوږدەچریکي جنګ د ـ صلاحیت اوتوا ن نودلولەپا رەپەلارەلویدلی بلکەدمتقا بلەبریدونودنویوطریقوپەکار اچولولەپا رەپرمخ بیول کیږي.

(پاکستا ن ټا یمز)

۹

۴۳۵ـ دفرانسی دولت پرون دروس لەخوا دافغانستا ن نیول کیدل محکوم کړی اودـ افغانستا ن دموضوع پرسیا سي حل یې ټینګا ر وکړ. (پاکستا ن ټا یمز)

۱۰

۴۳۶ـ دانګلستا ن صدراعظمې میرمن مارګریت تاچرویلي دي چې دافغانستا ن پەاړەلەببرک کارمل سرەدخبروکولوهیڅ اړەنه نەلیدلەکیږي،ځکەداسې خبرې بەدکابل د لاس پوڅي رژیم دپەرسمیت پیژندلوحیثیت واري.

(نوایی وقت)

۱۱

۴۳۷ـ دامریکې دبا ندنیوچا رووزارت وايي چې لەافغانستا ن نەدشوروي قوا ؤدوتلو لەپا رەدیوەمها لویش وړاندې کول یومثبت تحول دي خوپەدې برخەکښې کوم توافق ترهغه وختەنشي کیدلای چې ټول اړخونەپەیوەهر اړخیزتړون سرەسلانەشي.

۴۳۸ـ دریګن اوګوربا چوف دنومبردخبرو پەترځکښې دافغانستا ن مسألەپەتفصیل سره پەژنیوکښې تربحث لاندې نیول شوې وە ،ویل کیږي چې ریګن دخبروپەنتیجەکښې پەدې عقیدەدي چې ګوربا چوف دافغانستا ن دمسألې دیوەسیا سي حل سرەعلاقمنددي.

(نیویارک ټا یمز)

۱۲

۴۳۹ـ دافغانی مجا هدینوا ودخیبر ایجنسۍ د۱۵۵ تنووسلەوالوقبا یلیا نوترمنځ چې پەوراندونکوعملیاتوکښې لاس لري ،له تورخم سرەنژدې سختەجګړەشوې دە ،ددوەاړخیزو دزوپەنتیجەکښې شپږتنەقبا یلیا ن اواتەتنه مجا هدین مړەشوي دي.۹۶تنەقبا یلیا ن لەخپلې ورسرەوسلې سرەدمجا هدینولەخوا نیول شویدي.

(جنګ)

۱۳

۴۴۰ـ دافغا ن مجا هدینودا ووەګونی ائتلاف ویا ندسیدا حمدګیلانی ویلي دي چې: ائتلاف تصمیم نیولی چې یوا ووەکسیزهیئا ت دا سلامي هیوا دونوپەکنفرا نس کښې دګډون له پا رەمراکش تەولیږي.دا هیئا ت بەهڅه وکړي چې پەنوموړی سا زما ن کښې دافغانستا ن د سما یندګي څوکۍ ترلاسەکړي.

۱۴

۴۴۱– درا ویوتهران دراویودرپوټ له مخې افغان مجاهدینو د۱۲ ورځنی ټینګ مقاومت له امله دهرات ښار محاصره ماته کړه .په نتیجه کښې مجاهدینو ۱۰ شوروي ټانکونه ویجاړ کړل او پنځه نوري روغ ونیول.

(پاکستان ټایمز)

۴۴۲– دشوروي دپراوداورځپاڼې اعتراف کړی چې په افغانستان کښې ملی روغه دمختلفوسیاسي اقشارو ترمنځ په جوړښت سره لاس ته نشي راتلای . (پاکستان ټایمز)

۴۴۳– دپاکستان دباندنیوچارووزیر صاحبزاده یعقوبخان ویلي چې دافغانستان جنګ دټولي اسلامي نړۍ مسأله ده .ده څرګنده کړه چې په دې برخه کښې دده هیوادخپل سیاست داسلامي هیوادونودټولني دکنفرانس له دریځ سره سم برابر کړي دي. (نوایی وقت)

۱۵

۴۴۴– دافغانستان مقاومت چې دخپل ډول له مخې په معاصرتاریخ کښې ساری نه لري، دپاکستان له خوایي ملاتړ کیږي .پاکستان یوکوچنی اوکمزوری هیواد نه دی اوپریمانه منابع لري.دافغانستان جهاد دااسلامي غورځنګ دبیا ژوندی کولو یو سمبول دی او هیڅ خارجي عنصردخلکودا مقاومت نشي ماتولای، حتی که دپاکستان ملاتړهم تری واخیستل شي داجهاد به غلی نشي.په دې برخه کښې باید لاندې ټکی په نظرکښې ونیول شي:

۱– دافغانستان جهاد دپه افغانی ټولنه کښې یوجدي تحول رامنځ ته کړی چې له یوی تجربې څخه تیریږي.

۲– دالوی اوښتون،په افغانی ټولنه کښې یونوی ځواک رامنځ ته کوي چې هغه دایمان او عقیدې ځواک دي.

۳– داجهاد افغانی ټولني ته چې له بیلابیلوقومونوڅخه جوړه ده اتحاد اویووالی وربخښي.

۴– اوس دی جهاد دمختلف اوسره بیل عناصر په یوه واحدوجود کښې په یوه ټوټه او نه بیلیدونکي ډول سره یوځای کړي دي.

(مقاله ،پاکستان ټایمز)

۴۴۵– دپاکستان صدراعظم محمدخان جونیجو ددې هیواد په پارلمان کښې دخپل حکومت دسیاست په باب په واضح ټکوکښې وویل چې پاکستان هڅه کوي څودافغانستان په مسأله کښې خپل دشاپه شا خبروسیاست پرینږدي... که پاکستان په خپل اصولي دریځ کښې کوم سازش کړی وای په هغه صورت کښې به نه یوازې ددې هیواد امنیت له خطره سره مخامخ کیده بلکه په نړیواله ټولنه خصوصاً اسلامي ټولنه کښې به یې خپل باوراو حیثیت له لاسه ورکاوه .دهمدې دلیل له مخې مبصرین عقیده لري چې پاکستان به له افغانستان نه دشوروي قواؤدوتلو د هدف له پاره هیڅکله هم چمتونشي چې له کابل رژیم سره مخامخ خبرې وکړي .(جنګ اوپاکستان ټایمز)

۱۶

۴۴۶– دافغانستان په چاروکښې امریکایی متخصص پروفیسرتاماس ګاتریر ،وایي : چې افغانان مکلف دي چې دخپل هیواد خپلواکي بیا ترلاسه کړي ځکه هغوی دخپل مقاومت له غورځنګ سره تعهدلري .ده وویل:چې دافغانانو دهیوادپالني احساس له مذهب سره دهغه دتړون په ګډون ،بالاخره دروسانوتلل یقیني کوي. (مسلم)

۴۴۷– یونامتوامریکایی متخصص تاماس ګارتریر عقیده لري چې شوروی غواړي دپاکستان ځیني برخي ونیسي اوله افغانستان سره یې وتړي او په عوض کښې یې دافغانستان ځیني برخي ترخپل تسلط لاندې وساتي، ده زیاته کړه روسانودواخان دهلیزپخوانیولی چې اوس یې له پاکستان سره پوله نښتې ده .

۴۴۸– ویل کیږي چې افغان مجاهدینو دروس څلورجنګي الوتکي اویوهلیکوپټرچې ددښمن دګډوقواودبریدپه ترڅ کښې یې پر کندهاراوورزګان بمباري کوله ،راغورځولي

دي.په دې سربیره دوی سرسلو نوزیات کمونستي عسکروژلي او ۲۰ ټانکونه او نظامي موټرې له منځه وړي دي. (پاکستان ټایمز)

۱۷

۴۴۹– اووه تنه افغاني مهاجرین دحرکت انقلاب اسلامي دیوه قوماندان محمددادو په څیر دپښور او هنگو کښې دد ووسله والو لوښتو په ترخ کښې وژل شوي دي. (ډان)

۴۵۰– یو سیاسي مبصر په پاکستان ټایمز کښې دیوې تبصرې په ترخ کښې لیکي: چې دا افغانستان جنګ دشوروي دحلکو ترمنځ نا منلي دي دشوروي خلک هغه زیات لګښت هم چې په دې جنګ کښې کیږي نه مني. په همدې وخت کښې نورو هیوادونو ولې دې ولې خه چیني او جاپان په افغانستان کښې دروسي قواؤد موجودیت په باب خپله اندیښنه ښودلې ده. دهمدې علتونو له مخې دا افغانستان قضیه دشوروي له پاره دیوه سخت وضعیت په توګه را منځ ته شوې ده.

۴۵۱– دآلمان عررا ډیودریوټ له مخې دامریکې او شوروي دمنرانو دژنیو ترغونډې وروسته شوروي په افغانستان کښې خپل جنګي عملیات سخت کړي دی. راډیو دلوبدیځ آلمان دپارلمان دیوه غړي بوګن نوری له خولې وایي په ژنیو کښې دامریکا او شوروي ترسرمشریزې وروسته چې په تیرنو مسرکښې وشوه، ترشل زروتنو زیات افغاني اتباع وپاکستان او ایران ته مهاجرت کړی دی. (پاکستان ټایمز)

۱۸

۴۵۲– دبي بي سي دریوټ له مخې دافغان مجاهدینو ودخیبرایجنسي داپریدي یاغي قبایلو ترمنځ په جګړه کښې څلورمجاهدین شهیدان او اته تنه قبایلیان مړه شوي دي. (ډان)

۴۵۳– دشوروي له خوا دافغانستان دشپږ کلني نیونې یوې خبرنې څرګنده کړې چې شوروي ړندي توانیدلي چې حتی دخپل نظامي تیري ترشپږ وکلونو تیریدو وروي همدا افغانستان خلک وځپي. ریوټ وایي چې موجوده نظامي وضع دمجاهدینو وروسا نو ترمنځ دجنګ په شدت تعبیرولای شو.

۴۵۴– دپاکستان دبا ندنیو چارو وزیر صاحبزاده یعقوب خان دمراکش دفیض په ښار کښې داسلامي هیوادونو دباندنیو چارو دوزیرانو په کنفرانس کښې ویلي دي چې دا افغانستان د خلکوجنګ دټولې اسلامي نړۍ مبارزه ده. – وویل چې په افغانستان کښې دشوروي دوا مداري مداخلې اسلامي نړۍ له جدي خطرسره مخامخ کړې ده. یعقوب خان زیاته کړه: مورله خپل دې تصمیم نه چې نه دنا پیلتوب دغورځنګ دملګرو ملتو دټولنې او داسلامي کنفرانس له پریکړه لیکونو سره سم له افغانستان نه دشوروي قواؤوتل دي، هیڅوک نه شي اړولی. (پاکستان ټایمز)

۴۵۵– عربي دیپلوماتانو ویلي چې د کابل رژیم مجاهدینو خپل څلورتنه جنرالان. دروسي قواؤ په اړه مجاهدینوته دجنګي اطلاعاتو دورکولو په تور، توقیف کړي دي.

(نیویارک ټایمز)

۴۵۶– شوروي دهغه ترون له مخې چې شاید وروسته لاسلیک شي غواړي دا افغانستان شمالي سیمې له خپلې خاورې سره ونښلوي او په هغه صورت کښې به موافقه وکړي چې له افغانستان څخه ووزي. دامریکایي متخصص تامس ګوبتری دوینا له مخې شمالي افغانستان به دپریمانه معدني موادو او وبودرلودلو له امله دشوروي له پاره یوه ښه پانګه وي چې دخپلو آسیایي جمهوریتونو دپرمختګ له پاره کارترې اخیستلای شي. (سعودي ګزټ)

۱۹

۴۵۷– دافغان دمجاهدینو مشرانو دشوروي له تسلط نه دخپل هیواد دآزادولو، دهغه هیواد داسلامي اونا پیلې حیثیت ترلاسه کولو له پاره دبریالیتوب ترسرحده پورې دخپل جنګ د دوام پیاوړی اراده څرګنده کړې ده. دا مطلب سید احمد ګیلاني داسلامي هیوادونو دخارجه وزیرانو په کنفرانس کښې دمراکش دفیض په ښار کښې څرګند کړ. (مسلم)

۴۵۸ـ دشوروي دکمونست گونددتیریوالو چارودکمیټي مرستیال ویلي دي چي کویټ اونورعربي هیوادونه کولای شي پرامریکا او پاکستان باندې زوروا چوي څودافغانستان مسأله دهغې وړاندیزله مخي چي دکابل رژیم کړی ،حل اوفصل شي. (نوایی وقت)

۴۵۹ـ نن په یوه مطبوعاتي کنفرانس کښي دچین دباندنیوچارووزارت یوه ویاندوویل: چي چین له کابل رژیم سره دپاکستان دشا په شا خبرو ملاتړکوي .ویاندخرگنده کړه چي دشوروي او کابل رژیم دا ټینګارپي ګمانه دي چي ګواکي دشوروي قواؤدوتلو مسأله په مخامخ خبروکښي تربحث لاندې نيول کيدای شي.

۴۶۰ـ دتهران راډیودرپوټ له مخي مجاهدینودشوروي یولوی جنرال تیره هفته دازګان په ولایت کښي نیولی دی .راډیوویل چي مجاهدینودکندهار ښارمحاصره کړی دی.

(پاکستان ټایمز)

۴۶۱ـ دفرانسي خبري آژانس رپوټ ورکړی چي مجاهدینودغورولایت په شهرک برید وکړچې دهغې په ترڅ کښي یې ۳۰ شوروي عسکر وژلي اوپوټانک لەغلوروالاریو سره له منځه ولاړ. (نوائی وقت)

۲۰

۴۶۲ـ دجمهوري کوریا مقاماتو ۲۰ عرادې جیپونه دهغې لەفالتوپرزوسره چي ۲۱۹ زره امریکایي ډالره بیه لري افغان مجاهدینوته وربخښلي دي. (پاکستان ټایمز)

۴۶۳ـ دملګرو ملتودخوراک اوکرنې نړیوال سازمان اعلان کړی دی چي په ۱۹۸۶ کال کښي دافغانی مهاجرینولپاره ۱۶۰ زره ټنه غنم چي ۲۹۸ ملیون ډالره بیه لري تهیه کوي.

(جنگ ، پاکستان ټایمز،نوائی وقت)

۴۶۴ـ دمراکش دفیض په ښارکښي دا سلامي هیوادودباندنیوچارودوزیرانوپه کنفرانس کښي زیات شمیرګډون کوونکوهیوادونودافغانستان دخلکودهغې مبارزي ملاتړوکړچي دخپل اسلامي هویت دراګرځیدلوا ودهغه هیوادد ناپییلتوب لپاره یي کوي .دوی په دې کنفرانس کښي دخپلوخبروپه ترڅ کښي له افغانستان څخه دشوروي قواؤدفوري اوبې له قیداوشرطه وتلوغوښتنه وکړه. (مسلم)

۴۶۵ـ دری اساسي عنصردديې سبب شوي چي دافغانستان مسئله دا سلامي هیوادودباندنیو چارودوزیرانو په کنفرانس کښي ترهرڅه وړاندې تربحث لاندې راشي ،هغه عناصردادي: (۱)دافغانستان دخلکوله هیلونه دا سلامي تولنې دوامداره ملاتړ (۲) دکابل رژیم په رسمیت نه پیژندل (۳) دمجاهدینودااجازه لرل چي د اسلامي هیوادوپه کنفرانس کښي خپله داعیه طرح کړي اوخصوصاً کنفرانس ته دپاکستان دباندنیو چارودوزیرصاحبزاده یعقوب خان موشرطرح کول. (پاکستان ټایمز)

۴۶۶ـ پرافغانستان باندې دشوروي دتیري دشپږمې کلیزی له امله دلندن په ښار کښي یوه لویه مظاهره وشوه چي زیات شمیر افغانانواودوی حامیانو په هغه کښي درلوده. مظاهره کوونکوچي دشوروي ضدشعارونه له ځانه سره لرل دشوروي دسفارت په وړاندې شعارونه ورکول،هغوی له افغانستان نه دشوروي قواؤ فوري وتل وغوښتل. (نوائی وقت)

۲۲

۴۶۷ـ دا سلامي هیوادودباندنیوچارو وزیرانوکنفرانس له هغوهیوادونواوسازمانونو نه کتنه وکړه چي له افغاني مهاجرینوسره مرسته کوي. (پاکستان ټایمز)

۴۶۸ـ دپاکستان دباندنیوچاروپخوانې وزیرآغاشاهي ویلي دي چي دملګرو ملتو منځګړی کوردوویزدافغانستان دمسئلي دحل اولدافغانستان نه دشوروي قواؤدوتلوپه برخه کښي درامنځ ته شوي خنډلري کولولپاره مهم نقش ترسره کولای شي. (نوائی وقت)

۴۶۹ـ دا سلامي هیوادودباندنیوچارو دوزیرانوکنفرانس دمراکش دفیض په ښارکښي دافغانستان دموجودي وضعي په باب یوپریکړه لیک تصویب کړ .په دې پریکړه لیک کښي له افغانستان نه دروسي قواوُبې قیداوشرطه وتل دخپل ځان لپاره دسیاسي اواقتصادي سیستم د

تیا کلو په لاره کښي دا فغا نستا ن خلکو ته حــــــق ورکول .له پا کستا ن ا وا یرا ن نه ترخلور ملیون زیا تو ا فغا نی مها جرو آبرومندا نه ستنیـــــــــدل غوښتل شوی دی.پریکړه لیک ددي قضیي پــــــر مسا لمت آ میزحل ا وفصل با ندي ټینګا رکـــــــړی دی. (مسلم)

۲۳

۴۷۰– دا مریکي متحده ا یا لات بهر نیو چا رو وزارت ویاند ویلي دي ...

۴۷۰– دا مریکي متحده ا یا لات بـه لـــــــــه ا فغا نی مها جـرینو سره خپلو بشردوستا نـــــــه مرستو ته دوا م ورکوي.دا مطلب دا مریکـــــــي د کا نګرس دهیئا ت یوه غړي دپیښور په یوه بیــره کښي دمها جرینو دیوه کمپ دکتلو په ترخ کښـــي څرګند کړ . (پا کستا ن ټا یمـز)

۴۷۱– دا سلامي هیوا دو دبا ندنیو چــا رود وزیرا نو کنفرا نس دیوه پریکړه لیک په ترخ کښي له ا فغا نستا ن نه دشوروي قوا ؤ بی قیدا وشرطـه وتل وغوښتل .کنفرا نس همدا رول دا فغـــــا نستا ن دمسئلي په ا ړه دپا کستا ن ا وا یران ملاتړ ا علان کړ . (جنګ)

۴۷۲– دپا کستا ن جمهوررئیس جنـــرا ل محمدضیا ء ا لحق وا یی:چي دده هیوا ددا فغـــا نستا ن دمسئلي دسیا سي حل غوښتونکی دی .ده وویل:دا فغا نستا ن خلک با ید په خپله خپل ســر نوشت وټا کي . (مسلم)

۴۷۳– دا یرا ن جمهوررئیس سید علـــــــي خا منه ا ی ویلي چي دا فغا نستا ن دمسئلي دحـل یوا زینی لارله ا فغا نستا ن نه دشوروي قوا ؤوتل دی څودا فغا نستا ن خلک پخپله وکړا ی شي خپـل سیا سي ا وا قتصا دي سیستم په لاس کښي وا خلي. (جنګ)

۴۷۴– وا چمن په هغه مقا له کښي چې دوا ن په ورځپا ڼه کښي یې خپره کړي وا یي: دا فغـــا نستا ن جګړه با لاخره دپا کستا ن په ولوته را لیـږ دیدلي ده .دبمونوا وما ینونو چا ودل دخلکو پـه ژوندکښي یوه عا دي پیښه ګرځیدلې.په ا فغـــا نستا ن کښي له تحولاتوسره دا سي وضع را منځ ته کیږي ،دا سي وخت به را ورسیږي چي موږ و نــــه کړا ی شو له دي بحرا ن څخه ځا نونه خلاص کـــړو . زموږ دیمنا ن وا یي چې زموږ خا رجي سیا ســــت دمتحده ا یا لاتو له ګټو سره سم طرح کیږي.هغــــوی وا یي څوچې وا شنګتن دوړا ندي تګ لپـــــا ره ا شا ره ونه کړي پا کستا ن صلاحیت نه لري چي په دې مسئله کښي ځا نګړی نوښت را منځ ته کړي. (ډا ن)

۴۷۵– دا مریکا غړدر پوټ له مخې دکا بـــــل رژیم پرا ویوا وتلویزیون با ندي دشـــــــوروي نفوذزیا ت شوی دی چي دی کا رهغوی دشـــوروي دسیا ست دکا سه څټونکو په توګه ګرځولي دي نـــو ځکه دکا بل رژیم درا ډیوتلویزیون پـه بــــــا ب تصمیمونه دروسي مشا ورینوا وکمونیست ګوندد سیا ست له مخې نیول کیږي. (پا کستا ن ټا یمز)

۲۴

۴۷۶– دفرا نسې دخبر رسولو آژا نس د رپوټ له مخې ا فغا ن مجا هدینو دشوروي یوتـــــوپ لرونکی هلیکوپټر دزا بل په ښا رصفا کښي لـــه ځمکې نه هوا ته توغوندي په وسیله را نسکورکـړی دی.په دی بریدکښي ددی هلیکوپټرسپرلـــي وژل شوی ده . (نوا ئــي وقـــت)

۴۷۷– ا فغا ن مجا هدینو دکا بل رژیم یــوه جې ا لوتکه دپکتیا په ولایت کښي را نسکوره کـړې ده وهمدا را زیې یوروسي صا حب منصـــــب د ننګرها ر په ولایت کښي ژوندی نیولی دی.ا فغا ن مجا هدینو دهرا ت په ولایت کښي دکا بل رژیم پـر یوه نظا می ا ډه با ندي دبرید په ترخ کښـــــي د دښمن ۱۵۰ تنه عسکر وژلي ا ودهغوی بوشمیـــر ټا نکونه یې وسوځول. (پا کستا ن ټا یمز)

۴۷۸– دوا شنګټن پسټ دورځپا ڼې خبریا ل جیمزرا برټ دیوه را پورپه ترخ کښي وا یي چــې دا فغا نستا ن دمجا هدینو مشری دځوا نا نو په لاس کښې ده .دی وا یي چې دمجا هدینو قوما نـدا ن هم تر ۳۱ کلونیکښته ا وتر ۴۰ کلو پورته نه دي. (جنګ)

۴۷۹– دکا بل رژیم خا دیا خپله دپټـــــــو پولیسو دستګا ه وزا رت ته لوړه کړې ده .جــي دا کا رظا هرآ دهیوا ددا منیت لپا ره یوه هڅه بلل ـــه کیږي.

۴۸۰– دا یرا ن جمهوررئیس سید علـــــــي خا منه ا ی ویلي چي په ا فغا نستا ن کښي دسولـــي

یوه‌برخه‌وي. (بی.بی.سی.فارسی)

٦

۴۰- مجاهدینودګډوقواؤ۱۴ عسکردجوزجان دولایت په‌سرپل‌کښي ووژل،دیوبل رپوټ پر اساس افغاني مجاهدینودفاریاب دولایت په شیرین‌تګاب‌کښي دکابل -شوروي دقواؤپه‌یو کاروان باندې دبریدپه‌ترځ کښي دکمونستي قواؤاته‌عسکروژلي دي. (دتهران راډیو)

۴۱- دافغانستان دمقاومت منابع وایي چي مجاهدینودافغانستان په‌ختیځ کښي پرګډو قواؤباندې دبریدپه‌ترڅ کښي له سلوځخه زیات‌کمونستي عسکروژلي اوا ووه‌شوبلی یی له‌منځه‌وړي دي وېل کیږي چي پدې جګړه‌کښي ددښمن ۳۰۰ ټانکونه‌اوشوبلوبرخه‌درلوده .پدی نښته‌کښي ۲ مجاهدین شهیدان شوي دي.

همدارازدکابل درژیم ۱۱ تنه‌عسکروروسته لدې چي خپل دوه‌تنه‌صاحبمنصبان یې ووژل په کنړکښی دبریکوټ دقشلی له‌ګارنیزبون ځخه وتښتیدل. (درياض راډيو)

۴۲- تاس ویلي دي :ګوربا چوف ددې هیوا ددعالی شورا په‌غونډه‌کښي وویل: مونږ تل دافغانستان دآزادی،ناپیلتوب اوپه هغه‌هیوادکښي ددا سي یورژیم ملاتړکووچي د بهرني لاس وهني دپای ته‌رسیدوضمانت وکړای شي. (دمسکوراډيو)

۷

۴۳- احمدشاه‌مسعوددیوپیغام په‌ترڅ کښي رپوټ ورکړی چي دده مجاهدینوتیره‌اوونۍ په پنجشیرکښي دحکومتي قواؤاډه‌د۱۰۷ ملیمتري توغندیوتراورلاندی ونیوله‌چي حکومتي قواؤ ته‌یي زیات‌ځاني اومالي تلفات وروا ړول او نوموړې اډه‌یي داورخوراک کړه.پدې عملیاتو کښي یوروسی مشاوروژل شوی دی.دټانک دعملي څوتنه‌مړه‌شوي اوددښمن نه‌دفاعي پوستي له منځه‌تللي دي اته‌صاحب منصبان او۲۲ عسکر مجاهدینوژوندي نیولي دي.په‌بدل کښي شوروي جټ الوتکواونوپ لرونکوهلیکوپټرونوپرسیمي سخته‌بمبا ري پیل کړې اوډیرشمیرعسکریې

پدی سیمه‌کښي پلي کړي چي له‌مجاهدینوسره‌یي سخته‌جګړه‌نښلولې ده. (دامریکا غږ- دری)

۸

۴۴- دمجاهدینوپرضدسخت عملیات دلړم په‌پنځمه‌په‌هرات کښي پیل شول،دکابل مقاماتو دهرات خلک پدې پلمه‌چي مهمی وینا وې واوري دهرات جامع جومات ته‌راوبلل خوبی له‌ځنډه‌د شورویانودتوپخانې یوې پوستي دجومات په دننه‌کښي دخلکوپه‌ټولنی نا ببره‌ددرندوګولیو اورول پیل کړل چي له‌دې امله ۸۰ تنه‌شهیدان او څه‌ناڅه ۱۵۰ تنه‌ټپیان شول.دهرات جومات ته‌چي ۱۲۰۰ کاله‌عمرلري اودافغانستان له مقدسوځایونوځخه‌دی،ددی بریدپه‌نتیجه‌کښي درونددتاوان وراوښتی دی.دکابل اوشوروي خبري منابعومجاهدین تورن کړل چي په جومات باندې یې ګولۍ اورولي دي.ډاکتر امین حیدرچي کوټی ته‌راغلی دی وویل : وروسته‌لدې چي جامع‌جومات یې تربریدلاندې ونیو، شوروي الوتکواوتوپخانې دهرات په ښاراوښاوخواکلیوباندې ددری ورځولپاره بمباري پیل کړه‌اوګډوعسکروهرات د۱۵ ورځو لپاره‌کلابندکړ. (دامریکا غږ- دری)

۴۵- تاس دتبصرې په‌ترځ کښي وویل:د شوروي اوامریکا دمشرانوکتنه‌په‌ژنیوکښي ددې بنکارندوی ده‌چي شوروي اتحاد په‌صمیمانه توګه‌دسولي لپاره‌دافغانستان دمشربرک کارمل دکوښښونوملاتړکوي. (دمسکوراډيو)

۴۶- دشوروي اتحاددعالی شورا رئیسه هیئت لومړي بریدمن نیکولای کازسوف ته‌دده دنهامت له‌امله‌چي دافغانستان په‌کونړکښي په‌جګړه‌کښي وژل شوي،دقهرمانۍ نښان ورکړی دی. (دمسکوراډيو)

۱۰

۴۷- دنیویارک په‌ښارکښي دکولمبیاد پوهنتون دسیاسي علوموا ستاد دآسیا دجنوب متخصص زلمی خلیل زاد وایي :دشوروی قواؤ پواسطه‌دافغانستان نیولودهنداوپاکستان دامنیت په‌باب ددوی په‌نظریاتوکښي اساسي

لپا رەعدالت تپینګول یوەحیاتي موضوع دە نوموړی پەا سلامآ با دکښې پەیوەمیلمستیا کښې لەا فغا نستا ن نەدخا رجي قوا وُبی لەځنوەوتل خپل هیوا دتەدمها جرینوپەعزت ستنیدا. د ا فغا نستا ن دا سلامي حیثیت خوندي کیدل ا و د خپل سرنوشت ټا کلولپا رەدا فغا نستان خلکوتە حق ورکول وغوښتل.
(ډا ن)

۴۸۱ــ دا فغا نستا ن دچا روا مریکا یی متخصص تا مس ګوتیری وا یي چې جنګ بەپەدې هیوا دکښې پە ۱۹۸۶ کا ل کښې پا ی تەونە رسیږي ا ومجا هدین بەپەا فغا نستا ن کښې تر خپل کنترول لاندې سیمې پرا خې کړي دە. څرګندەکړە :چې شوروي هغەلوړقیمت تەچې د ا فغا نستا ن موضوع ورتەپری تما مەشوي اوس متوجەشوی ا وپەورو ،ورویې ا حسا سوي ا و دا هیوا دبەلەا فغا نستا ن نەخپلې قوا وې دا سې وخت وبا سي چې دي نتیجې تەورسیږي چې د ا فغا نستا ن نیول یې لەتوا نەوتلی دی.ګوتری لەهغوا قدا ما تونەچې ددې مسئلې پەا ړەد ا سلامي کنفرا نس لخوا کیږي نا را ضەدی ا و ویلی یې دی چې دا سا زما ن دروسا نوپەمقا بل کښې دجهاد علان نەکوي.
(مسلم)

۴۸۲ــ جیمزرا برټ دخپلومضا مینوپەلړ کښې دا فغا نستا ن دجنګ پەباب لیکي چې پە ا فغا نستا ن کښې لەا نکا رنەکیدونکوورا نیو سرەسرەدهغەهیوا دکلی ښیې چې دا فغانی ټولنې جوړښت ترا وسەپەخپل حا ل پا تي دي،دی پەپا ی کښې نتیجەګیری کوي چې دی جنګ دا فغا نستا ن دخلکوپەمنځ کښې سیا سي شعورژوندی کړی دی.

۴۸۳ــ جیمزرا برټ دا فغا نستا ن دجنګ پە باب دخپلومقا لوپەلړ کښې لیکي :چې پر کلنیوا لی سیموبا ندې دروسا نوبریدونەبزګرا ن ا وما لدا را ن چې دمجا هدینوملاتړکوي مجبوروي چې خپل کورکلی پریږدي .شورویا ن پوهیږي چې مجا هدین کلیوتەا ړەلري لەهمدې املەغوا ړي چې ا وبەوچې کړي ا وکبا ن ووژني.
(وا شنګټن پسټ)

۴۸۴ــ دپا کستا ن دبا ندنیوچا روپخوا نی وزیرآ غا شا هی دا فغا نستا ن دموضوع پرفوری حل ا وفصل ټینګا رکړی دی.دەوویل: ددری ملیون ا فغا نی مها جروپەا قتصا دي بوج سرە بیرەدا فغا نستا ن مسئلەچې پەهغەکښې یولوی قدرت لاس لري دپا کستا ن دا منیت لپا رەجدي خطرونەلەځا ن سرەلري. (پا کستا ن ټا یمز)

۴۸۵ــ دا فغا نستا ن پەمسئلەکښې دملګرو ملتوخا ص ا ستازی دیګوکوردوویزپەوا شنګټن کښې دا مریکا نەلوړرتبەمټا مونوسرەدا فغا نستا ن پرمسئلەخبرې کړی دی.دەدهمدې موضوع پەا ړە دملګروملتولەسرمنشي پیریزدیکوریا رسرە خبرې وکړې.
(جنګ)

۴۸۶ــ دبی.بی.سی.را پیوډرپوټ لەمخې دکا بل رژیم دملیشویوځلورسوەکسیزپیا وړی غونډ پەمرکزي ا فغا نستا ن کښې جوړشوی ا و غزنی تەلیږل شوی دی.کلە چې هغوي تەوسلە مهما ت ا وشپږمیا شتنی پیشکی معا ش ورکړشو دا ملیشەلەخپلومرکزونوڅخەوتښیدل.
(پا کستا ن ټا یمز)

۴۸۷ــ پروفیسرتا مس ګوتیری دشوروي دهغوتا کتیکونوپەباب چې دخپل ځا ن دبقا ا و پا یښت لپا رەیې پەا فغا نستا ن کښې کوي وا یي چې شوروي ځینې سیمې پەا فغا نستا ن کښې بیخي لەمنځەوړي ا وپەځینې ځا یونوکښې دمحلی ا وسیدونکولەعنعنوي ا ختلافونونەبدە ګټەا خلی ا وپەځینې سیموکښې لەمجا هدینوسرە جنګ کوي .دی دروسا نولەخوا دقوا وُدوتلو دوړا ندیزپەباب وا یي لەدې لارې نەشوروي غوا ړي دنړی خلکوتەوښیي چې ګوا کی دا هیوا د دا فغا نستا ن پرینبودلوتەچمتودی.
(نوا ئی وقت)

۴۸۸ــ دمسکورا پیورپوټ ورکړچې شوروي پەزرګونوعسکر ،ټا نکونەا ونورنظا مي مهما ت دپا کستا ن پولوتەنژدې لیږدولي دي.دپرا ود ا دورځپا ڼې یوې تبصرې پا کستا ن ا وا مریکا د کا بل رژیم پرضددنا ا علان شوی جنګ پەرا منځ تەکولوتورن کړی دی.همدا را زدبی.بی.سی. را پیووا یې چې پەسلګونودولتي عسکرتیرە میا شت دمجا هدینولەلیکوسرەیوځا ی شوي دي.
(مسلم)

۲۶

۴۸۹ـ په‌پینبورکښې دپاکستا.ن رسمـــــی مقا ما تولـه‌پا ړا چنا رسره‌نژدې دپاکستــــــا ن دا ردولخوا دکابل رژیم‌دیوې ا لوتکـــــــی د را نسکوررولوخبردروغ وگا ڼه .　　(ړا ن)

۴۹۰ـ رپوټونه‌وا یي چې دکابل رژیـــم‌د توپچي قوا وُدډزوپه‌ترڅ کښې دتوپ یوه‌گولـــی دپاکستا ن په‌خا وره‌کښې دری سوه‌متره‌دننـــه با جوړته‌نژدې دخښتی په‌سیمه‌کښې لویدلی چـې کوم تا وا ن یې نه‌دیا ړولی .(نوا ئی وقــت)

۴۹۱ـ زیا توځا رونکوپه‌ا وله‌کښې فکـــر کا وه‌چې دا فغا نستا ن جنگ به‌ډیرژردشـــورو ي په‌گټه‌پا ی ته‌ورسیږي.ا وس شپږکا له‌ کیږي چـې دا جنگ دوا م‌لري.دا سې ښکا رې چې دوا ړه‌ا ړخونه دا فغا نستا ن درا تلونکې نسل دفرهنگـــــــی هویت ا وتعهدا تولپا ره‌دجنگ دنوی ډگــــــرد ا همیت په‌پیژندلوپه‌فکرکښې دي.ددې هـــــدف لپا ره‌روسا ن وا ړه‌ا فغا نی مـا شوما ن دزده‌کړې لپا ره‌شوروي ته‌لیږي.　(وا شنگټن پســـــت)

۴۹۲ـ "ا بوذرغفا ری"په‌هغه‌مضمون کښـــې چې دنوا یی وقت په‌ورځپا ڼه‌کښې خپورشــــوی لیکي :له‌ا فغا نستا ن نه‌دشوروي عسکرودوتلـــو یوکلـن مها ل ویش چې دشا ه‌محمددوست لخوا پـــه غیررسمي ډول وړا ندې شوی دا همیـــــت وړدی. مخکښې شوروي دا نظردرلودچې له‌ا فغا نستـــــا ن نه‌یې دقوا وُوتل دشوروي ا وکا بل رژیم‌خپـــــل منځې موضوع ده‌ا ودا کا ردژنیوله‌خبروسره‌هـــم ا ړه‌نه‌لری.خوا وس دشوروي قوا وُدوتلودمهـــا ل ویش په‌با ب خبرې دشوروي په‌روش‌کښې یولـــوی بدلون ثرگندوي.　(نوا ئی وقـــت)

۴۹۳ـ ا مریکا یی متخصص تا مس‌گوتیـــــری ویلي دي چې شوروي غوا ړي دا فغا نستــــــا ن زیا ته‌برخه‌دخبروپه‌ترڅ کښې له‌خپل هیـــوا د سره‌ونښلوي .ده‌وویل روسا نودوا خا ن دهلیـــــز چې دا فغا نستا ن په‌شما ل کښې دچین،پا کستـــا ن ا وشوروي ترمنځ یوه‌غیرنظا مي سیمــــــه‌ده ، لاپخوا نیولی دی.　(وا شنگټن تا یـــمز)

۲۷

۴۹۴ـ دروم‌دولتی مقا ما تودا فغا نستـا ن دپخوا نی پا چا طا هرشا ه‌چې په‌هغه‌هیوا دکښـــې دتبعیدپه‌حا لت کښې ژوندکوي،دسرسا تلــــو لپا ره‌یووسله‌وا ل محا فظ له‌دې ا مله‌تا کلــــی چې له‌تیلفونی تهدیدونوسره‌مخا مخ شوی دی.

۴۹۵ـ په‌ملگروملتوکښې دکابل رژیـــم نما ینده‌فریدظریف ویلي دي :چې دکا بـــــل رژیم‌دمها جرینودمنلولپا ره‌چمتودی.ده‌زیا ته کړه‌هرمها جرچې هیوا دته‌را ستنیږي.په‌دا ســـې حا ل کښې چې وسله‌وا ل نه‌وي ا وخپل ا فغا نـــی هویت ثا بت کړی ا وژمنه‌وکـړی چې درژیم‌پـــر ضدفعا لیت نه‌کوي ،دی ډول ا شخا صوته‌عفــــو کیږي.　(جنگ)

۴۹۶ـ په‌ملگروملتوکښې دکا بل رژیـــــم نما ینده‌فریدظریف ثرگنده‌کړه‌چې له‌ا فغــــاـ نستا ن نه‌دشوروي قوا وُدوتلولپا ره‌مها ل ویش به‌دکا بل رژیم‌ا وپا کستا ن ترمنځ ترمخا مـــخ خبروو‌ړا ندی ،ا فشاء نه‌شي.دی وا یي ترڅوچـــې پا کستا ن دمخا مخ خبرولپا ره‌ا قدا مونه‌کـــړي دکا بل رژیم‌به‌خپل ورووستنی تصمیم‌په‌دې برخه کښې وړا ندې نه‌کړي.　(نوا ئی وقــت)

۴۹۷ـ ا مریکا یی متخصص تا مس‌گوتیـــــری چې تقریباً لس کا له‌یې په‌ا فغا نستا ن کښې تیر کړی عقیده‌لري چې دا فغا نستا ن مسئلـــه‌ددوو را تلونکوکلوپه‌ا وږدوکښې نشي حل کیـدلای ا و ۱۹۸۶ کا ل به‌هم‌پردې موضوع با ندې په‌خبـــرو ا تروکښې تیرشي ا وددی ا شغا ل شوی هیـــوا د مشکلات به‌لازیا ت شي.　(عرب نیـــوز)

۴۹۸ـ په‌دې وختونوکښې شوروي قــــوا وُ هغه‌پا کستا نی محصلین چې دننگرها ردطب پـــه پوهنځی کښې تحصیل کوي په‌گولیوووپشتـــــل چې په‌نتیجه‌کښې ددې محصلینویوتــــــن ووژل شو .دا محصلین دکا بل رژیم‌له‌رویې نه‌نــــا ا میده‌شوي ا وپا کستا ن ته‌درا ستنیدوپـــه‌لاره کښې ووچې له‌دا سې پیښې سره‌مخا مخ شول.

(جنگ)

۴۹۹ـ دکا بل رژیم‌دپولیسویوډگرمــــن له‌خپلې کورنی سره‌په‌دې وختونوکښې له‌کا بــل

نه‌پاکستا ن ته‌را مها جرشوی دی.

(پا کستا ن تا یمز)

۵۰۰ـ دا فغا ن اسلامي پرس درپوټ له مخي دخلق گونددکابل رژیم د۷۹ کسیزی شورا په‌تشکیل کښي له‌غریتوب نه‌صرف نظرشوی دی.

(نوائی وقت)

۵۰۱ـ پاکترتا مس‌گوتیری وا یي چي دا فغانستا ن مقا ومت به‌بریا لی شي،ځکه افغا نا ن کلک مبا رزین اودټینگ عزم‌درلودونکی دي.

(سعودی گزت)

۵۰۲ـ صبا ح الدین کشککی دمسلم په ورځپا ڼه‌کښي دیوي مقا لي په‌ترڅ کښي لیکی: دا مفکوره‌چي ویل کیږي شوروي دکا بل د ما رکسیستي رژیم‌درانسکوریدولو مخنیوی‌یا د اسلامي مقا ومت دځپلولپا ره‌په ۱۹۷۹ کا ل کښي پرا فغا نستا ن تیري وکړ،سمه‌نه‌ده‌بلکه‌دوي له‌دي کبله‌دتیري تصمیم‌ونیوچي درک کړی یي وه‌که‌پرغل ونشي هغوي به‌لرټرلره‌خپلی ۲۵ کلنۍ گټي له ۱۹۵۵ کا ل نه‌را په‌دیخوا په افغا نستا ن کښي له‌لاسه‌ورکړي.

(مسلم)

۳۰

۵۰۳ـ په‌پیښورکښي دکا بل رژیم‌قونسل دپا کستا ن ملی دیموکرا تیک گوندا ړبا سی خود خپلي اجرا ئیه‌کمیټي په‌را تلونکی غونډه‌کښي دکابل رژیم‌په‌ملاتړیوپریکړه‌لیک صا درکړي.

(پا کستا ن تا یمز)

۵۰۴ـ دپا کستا ن دنیشنل عوا مي پا رټي مشرخا ن عبدا لولي خا ن وویل چي حکومت با ید دا فغا نستا ن مسئله‌دمفا همي له‌لاري حل کړي اوپه‌دي برخه‌کښي له‌شوروي،هند،ایرا ن او دکابل رژیم‌سره‌مخا مخ خبري وکړي.

(جنگ)

۵۰۵ـ دسره‌صلیب اودتړیوا لوسرومیا شتو کمیټي دپا کستا ن له‌سري میا شتي سره‌په‌یو لړپروگرا مونوکښي دا فغا نی مها جرینودیو شمیرصحي اوما دي اړتیا ودلری کولولپا ره مرسته‌کوي.

(پا کستا ن تا یمز)

۵۰۶ـ دېنتا گون یوه‌پیاوړی متخصص د افغا نستا ن دمسئلي دحل اوفصل په‌لاره‌کښي د"سوله‌غوښتنې "اصطلاح یوفریب او دا فغا ـ

نستا ن له‌مقا ومت نه‌دتړیوا ل ملاتړلرول گڼلي دی وا یي چي روسا ن دمجا هدینودځپلولپا ره تصمیم‌لري.

۵۰۷ـ دشوروي متحدینودآسیا په‌جنوب لویدیځ،هندا وا فغا نستا ن کښي برپا کستا ن با ندي دفشا ررا وړلولپا ره‌یوه‌سلسله‌سیاسي اونظا مي ما نورې پیل کړي دي.ددی ما نورو هدف دا فغا نستا ن له‌مقا ومت نه‌دپا کستا ن ملاتړختمول دی.

(واشنگټن تا یمز)

۵۰۸ـ دا مریکی دمتحده‌ایا لاتودبا ندنیو چا رووزا رت وا یي چي شوروي له‌افغا نستا ن نه دځپلوقوا وُدوتلوپه‌لاره‌کښي جدی علاقه‌نه‌لري اودقوا وُدوتلوپه‌با ب دمها ل ویش په‌با ب وروستنی خبرونه‌دا فغا ن مجا هدینوا وددوی دا مریکا یي حا میا نودبا ورلړولولپا ره‌دي.

(واشنگټن پست)

سلواغه

۱

۵۰۹ـ دری غیرکمونیست کسا ن دکا بل رژیم‌دانقلابي شورا دمرستیالانوپه‌حیث تا کل شوي دي.

(مسلم)

۵۱۰ـ دتهرا ن راډیودرپوټ له‌مخي د کا بل رژیم‌خا ددهرا ت په‌ولایت کښي اتیا تنه مجا هدین اعدا م کړي.مجا هدین دهرا ت با ړپه یوه‌محبس کښي چي دخا دا وکی.جی.بی.لخوا اداره‌کیږي په‌وحشیا نه‌ډول ترشکنجي او ځورولولاندي نیول کیږي.

(جنگ)

۵۱۱ـ په‌حقیقت‌کښي هغه‌څه‌چي روسا ن یې په‌ا فغا نستا ن کښي کوي دیوي هغه‌مذهبوخا نه هڅي په‌بنه‌دي چي دپا کستا ن په‌حسا سه‌سرحدي سیمه‌کښي یي دخپل نفوذدحلقي دپرا خولو لپا ره‌کوي.دروسا نودهرا ړخیزي نظا مي لوړتیا سره‌سره‌روسا ن په‌دي نه‌دی توا نیدلی چي تر اوسه‌مقا ومت غلی کړي.

(پرس انټلجنس ا ن کا ربریست)

۴

۵۱۲ــ دکا بل رژیم مشر ببرک کا رمـــل د قا هری لـه ا لاها لی ورځپا نې سره دیوې مرکې په ترخ کښې ځرگنده کړې ده چې یوشمیرا مپریا ـ لیستي ا ومرتجع هیوا دونه دا فغا نستا ن پـــه گا وندیو هیوا دو یعنې ا یرا ن،پا کستا ن ا وچیـن کښې دا فغا نستا ن دا نقلاب ضد عنا صرو ته نظا مــي روزنه ا وما لي مرسته ورکوي.دا هیوا دونه چـي د کا بل رژیم پرضد په نا ا علان شوی جگړه کښې ښکیل دي ا مریکا ،ا نگلستا ن،لویدیځ ا لما ن،جا پـا ن چین،فرا نسه ،پا کستا ن ،سعودی عربستـــا ن مصر ،خصوصاً دسا دا ت دحکومت په وخت کښـي ا و ا سرا ئیل دي. (ا لاهالی)

۵۱۳ــ دکرسچن سا ینس ما نیتردوه ورځپا ڼـې خبر پا ل ا دوا ردگیرا دت په خپل نوی کتا ب کښې چې د "ا فغا نستا ن دشوروي دجنگ صحنه "په نــوم چا پ شوی ،لیکي:هغه څه چي روسي لښکرو له ۱۹۷۹ کا ل نه را په دیخوا په ا فغا نستا ن کښې سرتـــه رسولي په ا فغا نستا ن کښې دتر پلان لانــــدې نیول شوی نسل دمحوه کولو په توگه دي.ا وس ا وس پنځه ملیونه ا فغا نا ن په پا کستا ن ،ا یــرا ن ا و دنړۍ په نوروهیوا دونو کښې پنا هنده شوېدي. (وا شنگتن تا یمـز)

۵

۵۱۴ــ دچین حکومتي مقا ما تو دکا بـــل رژیم دا دعوی چي چین دا فغا نستا ن په کورنیـو چا روکښې لاس وهنه کوي بیخي دروغ گڼلــي ده . دا خبره دهغه لیک په ترخ کښې شوې چي په ملگرو ملتوکښې دچین سفیر ددې تولنې سرمنشي تـــه سپا رلی دی. (مســلم)

۵۱۵ــ چین لـه دې ځخه چي دکا بل رژیـــم په کورنیو چا روکښې مدا خله کوي ا نکا رکـــړی دي،په ملگرو ملتوکښې دچین سفیردملگرو ملتـو دسرمنشي په نوم په یوه لیک کښې لـه ا فغا نستـا ن نه دشوروي قوا وُدفوری ا وبې لـه قیدا وشرطـــه وتلوغوښتنه وکړه . (. جنگ)

۵۱۶ــ متقا عدجنرا ل ا ی.آ رصدیقي په هغه مضمون کښي چي دډا ن په ورځپا ڼه کښې نشرشـوی لیکي چي دشوروی دتجا وزا ودهغه دپرمختگ تـر منځ یوا زینې ما نع ا فغا نې مجا هدین دي.نــو ځکه مجا هدین نه یوا زې دخپل ملي نجا ت لپا ره جنگیږي بلکه دپا کستا ن دشا ا وخوا هیوا دونــود ا منیت لپا ره هم جنگیږي. (ډا ن)

٦

۵۱۷ــ لـه میا وا لی نه عا رف بېت دا فغـا ـ نستا ن دمسئلې دحل لپا ره دوه وړا ندیزونـــه غیرلی،یو لـه دې وړا ندیزونو څخه دپروفیســـوز وا رث دی ده ویلي دی چي یوکمربنـــــــددی دپا کستا ن لـه پولو ته ترجلال آ با د ،نورستـــا ن ا وبلـه برخه لـه کندها ر ،دچمن په لورچې یـوا وږد کمربندکیږي دا فغا ن مها جرینو دځا ی پـه ځـا ی کولولپا ره وټا کل شي.څرنگه چي ا کثره مها جرین پښتا نه دي نوکولای شو دهغو سیمو نوم پښتونستا ن کیږدو .عا رف بېت ددې مقا لې تحلیل کوونکـــي وا یي سره لـه دې چي دی لـه دې وړا ندیزســـره موا فق نه دی خو بیا هم دا نظریه غیرمنطقـــي ا و غیرقا بل عمل بولي خـــوردوی یـــي نـــه .بـــل وړا ندیزدگلبدین حکمتیا رذدی چي ویلي یــــي دی چي دسولې یوه قوه دې دپا کستا ن ا وا فغـا ـ نستا ن ا وا فغا نستا ن ا وشوروي په پولو وا چوله شي.ددې مضمون تحلیل کوونکي وا یي چـــي دا وړا ندیزپه ظا هره کښې ډیرسا ده ښکا ري خولـــه عملـــي ا ړخه ډیرپېچیلـي دی ا ودمننې وړنـــه دی. (جنگ)

۵۱۸ــ دکا بل رژیم دبا ندنیو چا رووزیـــر دا ربوټ دروغ بللي چي گوا کي دژنیو دخبـــرو په وروستي پړا وکښې دده لـه خوا لـه ا فغا نســـتا ن نه دشوروي قوا وُدوتلو په با ب یو یوکلن مهــا ل ویش وړا ندې شوی دی. (نوا ئي وقـــت)

۷

۵۱۹ــ دکا نـا ډا دنا ربا نودلوډتیــــرا ژ درلودونکي ورځپا ڼې لیکلي دی:هغه څه چـــي پرا فغا نستا ن با ندې دروسیې لـه تیری نه پــه لاس را غلي یو ملـیون مړه ،دخورا کي مـــوا دو کمښت،دروغتیا یي خدما تو نشتوا لی ا ودمقا ومت درښتینو پیروا نو عملـي تبـا رزدي .ا وس ددې

قضیې بوه حل تهدرسیدولپا رهددی اړهلیدله کیږي چې پرمسکوبا ندې نظا مې ا ودیپلو ما تیکی فشا رونهزیا ت شي. (پا کستا ن ټا یمز)

۵۲۰– دپا کستا ن دصوبهسرحدا منیه قوما ندا ن وا یي چې پههغهصوبهکښې دبمونوپه چا ودنهکښې خا دلاس لري.دهوویل پا کستا ن ته درا ننوتلوپهوخت کښې ددا سی ترووریستا نود نیولولپا رهجدی ا قدا ما ت کیږي.
(جنگ ا ونوا ئی وقت)

۸

۵۲۱– دکا بل رژیمهلیکوپترونودپا ړا چنا رپرسیمهمرمۍ ا ورا کتونهوا ورول دا پهیوه ورځ کښې دپا کستا ن پرهوا یي حریمبا ندې دوهمتیری دی.

۵۲۲– پهمیرا نشا هکښې دیوهبمدچا ودنې لهامله ۳۵ تنهټپیا ن شول.دآدمخا ن پهبا زا ر کښې همدمغا زوا ودوکا نونوهیندا رې ما تې شوې دی.

۵۲۳– دکا بل رژیمشربېرک کا رمل لویدیځوژورنا لیستا نوتهوویل:چې با ید ا مریکا پرپا کستا ن فشا ررا وړي چې دکا بل له رژیمسرهدسولې ترون لاسلیک کړي.ځکهتردې پرتهدمسئلې هیڅ ډول حل نشته.خودهزیا ته کړهچې ا مریکهبههیځکلهدا سی ونهکړي.ده دعوی وکړهچې ا مریکهنهغواړي چې روسي قوا وی لهافغا نستا ن څخهووزي. (جنگ)

۹

۵۲۴– دکا بل رژیمدووهلیکوپترونود سلوا غی پها ووهنیتهدپا کستا ن پرفضا یي قلمروتیري وکړپهپا ړا چنا ریې توغند ي وتوغول چې پهنتیجهکښې یوتن مړا ودری تنه نورټپیا ن شول. (مسلم)

۵۲۵– نیگ ژینیا ن پهپا کستا ن ټا یمز کښې دیوې مقا لې پهترځ کښې لیکي:چې پر ا فغا نستا ن با ندې دشوروي تیري نهیوا زې دسیمې سولها وثبا ت گوډکړي بلکهدچین ا منیت تهیې سملوی خطرپیښ کړي دی لهبلې خوا دا فغا نستا ن دمقا ومت ځوا کونولهسورو ن لخوا کونوسرهپهخپلهمبا رزهکښې زبا تهپیا وړ تیا ترلاسهکړي ده. (پا کستا ن ټا یمز)

۵۲۶– د "ا مریکا غږ" رپوټ ورکړی چې په تیروشپږوکلونوکښې پرا فغا نستا ن با ندې د شوروي دیرغل پهترځ کښې ترسل زروتنوزیا ت ا فغا نی ما شوما ن مړهیا ټپیا ن شوي دي.
(جنگ)

۵۲۷– دبی.بی.سی.را ډیوووېل:دکا رمل رژیمیوتن پها عدا ما ودوهتنهنوربهشل کا له بندمحکوم کړي چې ټول دا فغان محا هدینولهیوې ډلې سرها ړهلري.رپوټ وا یي چې دوی تهپه لوگرکښې پهورا نوونکوعملیا توکی دگډون پهتوردا سزا ورکړه شوې ده. (پا کستان ټا یمز)

۵۲۸– دپا کستا ن پهبا ندنیوچا روکښې ددولت وزیرزین نورا نی ویلي دي چې دکا بل رژیمدپا کستا ن پرضدپولړدا سی تبلیغا ت پیل کړي چې عا مهذهنیتونهمغشوش کړي.دهوویل دا کا رددې لپا رهکیږي چې عا مه ا ذها ن لههغو ظلمونوا وپهنړیوا لهسویهمحکوم شوو سیا ستونو څخهچې دکا بل رژیمیې پها فغا نستا ن کښې کوي بل لورتهوا ړوي. (ډا ن)

۵۲۹– دپا کستا ن ټا یمزورځبا ڼهدیوې سرمقا لې پهترځ کښې لیکي:ببرک کا رمل دعوی کوي چې هغهروسا نونهبلکهدا فغا نستا ن خلکو وا ک تهرسولی دی ورځپا ڼهلیکي:چې کهدا فغا نستا ن خلکودی قدرت تهرسولی وي نوبیا ولي تردری ملیونوزیا ت ا فغا نا ن لهخپل هیوا د څخهشړل شوي ا ویا لهخپلوسیمونهرا تښتیدلي دي .کهدا فغا نستا ن خلکودی دوا ک ځوکۍ ته رسولي وي نودهولې دخپل رژیمپرعسکروسربیره ۱۲۰ زرهخا رجی عسکرهمدخپل ځا ن دبقا دپا ره هیوا دتهرا وستلي دي. (پا کستا ن ټا یمز)

۱۱

۵۳۰– رپوټونهوا یي چې دکورمې ا یجنسۍ پربیلا بیلوبرخوبا ندې دکا بل رژیمدا لوتکو لخوا پهدریووروستیوورځوکښې بمبا رۍ روا نې دي.یوبل خبروا یي چې پهکورمې ا یجنسۍ کښې دپا کستا ن سرحدی قوا وژدخا د دنوکرا نویو خطرنا ک پلان شنډکړی دی.هغوي ترلس سا عته

وسلهوالي ننبتي وروستهدکا بل رژیم له
اجیرا نونهلس خطرناک راکتونهترلاسهکړل .
ورانکا رودا راکتونهپرځای پرېښودل او
غرونوتهوتښتېدل. (جنگ)

۵۳۱– شوروي وايي چې پهپاکستا ن کښې
بهدکابل رژیملخوا دافغانی مهاجرینو د
کمپونوکتل دافغانستا ن دسولهایزحل لومړی
شرط وي .دبی.بی.سی.را پېودرپوټ لهمخې
شوروي لهپاکستا ن څخهغوښتي دي چې هغهسل
روزنیز کمپونهچې دافغانستا ن پولوتهنږدې
دچینا یې اوامریکا یې مشاورینولهخوا اداره
کیږي،لهمنځهیوسي. (هوا ن)

۵۳۲– دپاکستا ن داسلامي جماعت شوری
اخطا رورکړی چې کهپرافغانستا ن باندې د
مجاهدینولهخوښې پرتهکوم حل وتپل شي دا
پریکړهبهداسلامي نړۍ لپاره دمنلووړنهوي او
دیولړستونځوسبب بهشي. (جنگ)

۱۲

۵۳۳– دختیځ ایرا ن پهتولولویوښاروڼو
کښې روغتونونهنهیوازې لهافغانی مهاجرینو
ډک دي بلکههغهایرانیان هم چې کښې لید
کیږي چې لهمهاجرینوسرهدتماس لهامله په
ساری ناروغیوا ختهشوي دي.ایرانی مقاماتو
اوس دافغانی مهاجرینولپاره دځانګړیو
روغتونوپهجوړولولاس پورې کړي.
(ریفوجی ایرا ن)

۵۳۴– دکابل رژیمتوپ لرونکوالوتکو
نن دری ځل دپاکستا ن پرهوایي قلمروتیری
کړی اودپاړاچنا رپهغیرنظامي سیمویې
توغوندې ورورويشتل چې پهنتیجهکښې دری
ښځې ټپي شوې.نوموړوالوتکوپهلیک ما نخیلو
کښې هوایي دګرهم بمبا ري کړ. (نوائی وقت)

۵۳۵– دپاکستا ن دنیشنل دیموکراتیکې
پارټی سکرترجنرال ارباب همایون خان د
هغوچاودنولهامله چې دپاکستانپه مختلفو
برخوکښې شوي خواشیني ښودلې ده.دهوویل
چې ددی حالاتودمقابلې لپاره بایددکا رمل
لهرژیمسره مستقیمې خبرې اترې وشي.
(جنگ)

۱۳

۳۵۶– ابوذرغفاری (پهپاکستا ن باندې
دشوروی دبریدخطر)ترسرلیک لاندې پهیوه مقاله
کښې لیکی څودلیلونهشتهچې شوروی قواوی
نشی کولای پهمجاهدینوپسې دپاکستا ن خاوری
تهراننوزي.پاکستا نپهحقیقت کښې دروس له
خوادورانکاری لهخطرسره مخامخ دی.ددی خطر
پهمقابل کښې بایدهرډول تیاری ونیول شي.
(نوایی وقت)

۵۳۷– پهپاکستا ن کښې ددموکراسۍ داحیا
دغورځنګ مرکزي اجرائیوي کمیټی دپاکستا ن
پهسیاسي چاروا وپهځانګړی ډول ددې هیوادپه
تعلیمي موءسسوکښې دافغانی مهاجرینو
دمخ پرزیاتیدونکې لاس وهنی لهامله خواشیني
څرګندهکړې ده .دې کمیټی دپاکستا ن لهدولت
څخهوغوښتل چې دپاکستا ن پهکورنیوچاروکښې
دافغانی مهاجرینودلاس وهنی مخهونیسي او–
دولت بایدداډول اقداماتوپهمقابل کښې چې
پهپاکستا ن کښې بهدافغانی مهاجرینوددوام–
داره پاتې کیدوسبب شي،هوښیاروا وسي. (مسلم)

۱۴

۵۳۸– دامریکا چاپ دوال ستریت ژورنال
ورځپانې دیوررپوټ پهترڅ کښې عقیدهڅرګنده
کړی چې دپېښورپهګډون دپاکستا ن دشمال
لویدیزسرحدپه مختلفوسیموکښې چاودنې اوپه
قبایلي برخوکښې ناآرامی چې دکابل درژیم
پهلمسونوسرتهرسیږی هدف یې دپاکستا ن
دحکومت دارادې کمزورتیا دهترڅوپاکستا ن دې
تهاړکړی چې دکابل لهرژیمسره مستقیموخبرو
اتروتهغاړهکیږدي. (نوایی وقت)

۵۳۹– دپاکستا ن پهباندنیوچاروکښې
ددولت وزیرزین نورانی ویلي چې پاکستان به
اوس دافغانستا ن پهدننهکښې دمبارزې پهخاطر
دوسلودلیږلودپاره ددې هیواددخاورې
استعمالولواجازهورکړي. (جنک)

۵۴۰– دپیپلزدګوندا یالتي رئیس د
پاکستا ن لهحکومت څخهدکابل لهرژیمسره د
مستقیموخبرواتروغوښتنهکړې ده.
(پاکستا ن ټایمز)

۵۴۱ـ لەلاهورڅخەشجا عت حسیــــــن دډان
ورځپا نې تەدیولیک پەترڅ کښې لیکي کـــەد
پا کستا ن اوا فغا نستا ن ترمنځپه غیر مستقیمو
خبروا تروکښې کومەموا فقتنا مەچی لەا فغا ـ
نستا ن څخەدشوروي پوځونودوتلویوزما نـــــي
جدول یا یوفورمول اودملګروملتولەخوا ځانګړي
تضمیمونەلەځا نەسرەولري نوسرەلەدې چې تـر
هغەوروستەموږمجبوروا وسوچې دکا بل لەرژیـم
سرەخبرې اترې وکړوبا یدلەدې وخت څخەا عظمي
ګټەوا خلو.   (دا ن)

۵۴۲ـ خا لدحسین دمقا لې پەترڅکښې لیکي
دکا بل لەرژیمسرەبا یدهیڅ وخت مستقیمې خبرې
ونکروحکەچی داکا ریوحل وشی نوهغەحکومت تـه
بەقا نونی بنەورکړل شي.   (مسلم)

۵۴۳ـ دپیپلزپا رټی یومشرآفتا ب احمـد
شیرپا وویلي دي چی دپا کستا ن پەسیا سي چا رو
کښې افغا نی مها جرین دمداخلی هیڅ حق نـــه
لري.هەوویل چې پەپا کستا ن کښې دخلکــــــو
دوا قعي استا زودیوحکومت جوړیدل حتمي خبره
ده،ترڅودا فغا نستا ن مسأ لەحل شي.
(نوا یی وقت)

۱۵

۵۴۴ـ شوروي اتحا دا ودکا بلرژیمدا فغا ـ
نستا ن دمسا لی دحل لپا رەپەپا کستا ن کښـې د
افغا نی مها جرینودکمپونوکتنەلومړنی شـرط
غورەکړی دی،دجنګ ورځپا نی دخپلې سرمقا لې
پەترڅ کښې دا شرط پەدقیقەتوګەڅیړلـــــی او
نتیجەا خلی چې دا شرط ددې کشا لې دحل لپا ره
پرتەلەبها نې څخەبل شی نەدی.

۱۶

۵۴۵ـ دبا وري منا بعودرپوټ پرا ســـا س
دپیښورپولیسودتروروستا نویوفهرست لاس تـــــه
را وړی چې هغوی پەپیښورکښې دمهمودولتـــــي
ودا نیودا لوزولولپا رەموء ظف شوي و. ،دپـا ـ
کستا ن دشما ل لویدیزسرحدا یا لتی حکـــومت
لدې حا لت سرەدمقا بلی لەپا رەا منیتــــــــــی
ترتیبا ت سخت کړي دي.

۵۴۶ـ دکا بل رژیمدوەتنەتربیەشويعسکر
پدې ورستیووختوکښې لەخپلې دندی څخـــــه
تښتیدلي اوچمن تەرا رسیدلي دي.

۱۷

۵۴۷ـ انجینیرزیدی دیومضمون پەتـرڅ
کښې لیکی چې شوروي اتحا دسربیرەپرپوځـــی
اړخ پدی ورستیووختوکښی خپل پا میوبل اړخ
تەهمرا ګرځولی دی یعنی دې هیوا ددا وړدې ـ
مودې لپا رەیوپلان طرح کړی دی چې ترهغــــه
پلان لاندې افغا نې ما شوما ن دکمونستي ایدـ
یا لوژی دزدەکړې لپا رەشوروي اتحا دتەلیږي.
(جنـګ)

۱۸

۵۴۸ـ دپا کستا ن دکورنیوچا رووزیروا یي
چې پا کستا ن تەدا فغا نې مها جرینودملا تړپـه
خا طرد هیـوا دپه مختلفوبرخوکښې دبمونـــــود
چا ودنوا ولەا سرا روڅخەدکومرګـونوسزا ورکـول
کیږي.   (نوا یی وقت)

۵۴۹ـ دا مریکا دمتحده ا یا لاتودبا ندنیو
چا رومرستیا ل ریچرددمرکې پەترڅ کښې ویلــي
دي چې پە افغا نستا ن با ندې دشورویا نـــــود
یرغل لەوختەترا وسەپورې دا فغا نې مها جرینو
شمیرپنځەملیونوتەرسیږي.دەدکا رمل رژیــــم
دمخا لفینودبندي کولوا ودهغوی دځورولــــــو
لەا ملەمحکوم کړی دی.   (جنـګ)

۵۵۰ـ دنیشنل دیموکرا تیکې پا رټـــــی
عمومی منشي عبدا لخا لق وویل کەچیــــری د
پا کستا ن حکومت ددی هیوا دپه سیا سي چـا رو
کښې دا فغا نې مها جرینولاس وهنی پەبا ب خپل
سیا ست بدل نکړې،ددەګوندبەځا ن پەحقەوبولي
چې دکا رمل رژیمپوځونەدې هیوا دتەرا وغوا ړي.
(مسلـم)

۵۵۱ـ افغا نی مجا هدینوپدې ورستیـــو
وختوکښې پەکندها رکښې دشوروي اودکا بـــــل
درژیم دقوا وپرضددیوبریا لي عملیا ت پەتـرڅ
کښې دشوروي څلورهلیکوپترونەرا غورځولي دي.
(مسلـم)

۱۹

۵۵۲ـ دامریکا دنبراسکا په پوهنتون کښې دنړیوال مطالعاتو او پروګرام مونورشیس وایي چې افغاني مجاهدین دشوروي یرغل پرضد په مبارزوکښې دتیروشپږوکلونو په ترتله په ښه شان وسله وال شوي او منظم شوي دي. (پاکستان ټایمز)

۲۰

۵۵۳ـ دکرمي ایجنسی په بازار سده کښې نن دبوبم په چاودنه کښې یوکس ووژل شو او (۱۷) نورټپیان شول. (پاکستان ټایمز)

۵۵۴ـ دشوروي اتحاد مشرګورباچوف ویلي دي چې هیوادبه یې ډیرژر له افغانستان څخه خپل پوځونه وباسي خوزیاته یې کړه چې پدې برخه کښې بهرنی قوتونه چې په راءس کښې یې امریکا ده ستونزې پیداکوي .

۵۵۵ـ دهنددباندنیوچارووزیرآر.جي.بکت دجارج ټاون واشنګټن په پوهنتون کښې هیله څرګنده کړې ده چې شوروي قواوې به ډیرژر له افغانستان څخه ووځي. ده ویل چې ده په دې برخه کښې ډیرې مثبتې نښې نښانې لاس ته راوړې دي خودزیاتوجزئیاتوله افشاکولوڅخه یې ډډه وکړه .

۲۱

۵۵۶ـ دعسکري خدمت ته دافغانستان د تولواتباعودجلب لپاره دنوي قانون چلول په کابل کښې دشوروي دلاس پوځي رژیم دماتې یوه بله نښه ده .

۵۵۷ـ دپاکستان دسرحددشمال لویدیز ایالت ګورنرعبدالغفورهوتی دکارمل رژیم ته خبرداری ورکړی دی چې پاکستان به خپلو پولوباندې نورتیری زغملای نشي. (مسلم)

۲۲

۵۵۸ـ پروفیسراشفاق علي خان دیو مضمون په ترڅ کښې وایي چې دافغانستان دمسئلې دحل له شرایطوڅخه یوداده چې پاکستان باید په دې وخت کښې دپاینت او امنیت په هکله دشوروي له استراتیژي څخه خبروا وسي او پوه شي چې دافغانستان په نوګرکښې څنګه معامله کیږي . ددې مقصداودموثقواطلاعاتودلاس ته راوړلولپاره باید محققین، پوهان او دیپلوماټان سره یوځای کارو کړي. له شوروي اتحادڅخه لاس ته راغلي خبرونه کفایت نه کوي. (نوا یی وقت)

۵۵۹ـ دملګروملتودسرمنشي ځانګړي استازی دژنیودسولې دخبرواتروددختمولوډلرې کولولپاره دراتلونکي میاشتي په اولوکښتو کښې له کابل او اسلام آباد څخه کتنه کوي. (مسلم)

۵۶۰ـ پاکستان په ملګروملتوکښې دکابل درژیم دسفیردهغوتورونوهلوځلوپه باب چې د مختلفوهیوادونودهیئتونوافکارچې له خیبر ایجنسی څخه یې کتنه کوله ګمراه کړي سخت عکس العمل ښودلی او هغه یې غندلی دی . دکابل درژیم استازي کوښښ وکړچې دخیبر ایجنسی دحالاتوپه هکله نړیوال افکار ګمراه کړي چې داکاردپاکستان په کورنیوچاروکښې له لاس وهنوسره مساوي بلل شویدي. (پاکستان ټایمزاونوایی وقت)

۵۶۱ـ دایران دمجلس رئیس هاشمي رفسنجاني هیله څرګنده کړې ده چې دافغانستان خلک به ډیرژرخپلې آزادۍ ته ورسیږي. ده دا خبرې دشوروي دباندنیوچاروزارت له مرستیال جارجي کرونین کوسره له کتنې وروسته وکړې. ده زیاته کړه چې په اوسني وخت کښې نشي کولای په افغانستان کښې دشوروي اتحاد دمداخلې نښې افشاء کړي. (مسلم)

۵۶۲ـ دافغانستان داسلامي جمعیت د تنظیم مشراستاذبرهان الدین رباني دپاکستان دپارلمان دغړو په یوه غونډه کښې په اسلام آباد کښې وویل چې مجاهدین او شوروي اتحاد دافغانستان دقضیې دحل یوازنۍ اصلي دوه اړخونه دي. (پاکستان ټایمز)

۵۶۳ـ دامریکا جمهوررئیس رونالډریګن په دې ورستیووختوکښې دکابل درژیم تجارتي امتیازمعطل کړیدی او په همدې ډول له افغانستان څخه دواردا توممحصول یې لوړ کړی

دی . (پرس انټلجنس اینډکا رپېـــټ)

۲۳

۵۶۴ـ داوها یوچاپ ددی تندورځپانېـــې دمسئول مدیرپه نوم بری ها تمن دیولیک پـــه ترڅ کښې لیکلي که چیرې شوروي اتحادد افغانستان دمقاومت په ماتولووتوانیږي اوپـــه افغانستان کښې خپلې پښې ټینګې کړي پـــه هغه صورت کښې هیڅ ډول هلې ځلې دهنددبحر اودفارس دخلیج په لورچې دآزادی نړی پـــه سلوکښې اویانفت ځینی تیریږي ددوي دپـــر مختګ مخنیول نشي کولای. (دی تان اوها یو)

۵۶۵ـ دخادګومارل شووکسانوی ګتـــې هلې ځلې چې غوښتل یې چې دسرحددروغتیـــا دپخوانی وزیرظفرعلی شاه په ملکیت پـــورې دکریمی انډستری ګودامونه والوزوي شنـــډي شوې .درپوټ پراساس دوه تنه دخاد ګومـــار ل شوي کسان چې دګودامونوله احاطې څخه تیریدل دهغه ځای دچوکیدارله خوا ولیدل شول.دوي پـــه داسې حال کښې چې ډزې یې کولې وتښتیدل.
(جنـــګ)

۲۴

۵۶۶ـ دپاکستان دتحریک استقلال دګوند مشرمتقاعدمارشال اصغرخان دافغانستـــان دمسألې دحل لپاره دکابل له رژیم ســـره دمستقیموخبرواترودکیدوپه هکله ټینګار کـــړي دي . ددې تورپه وړاندې چې دسی آی ای دـ سازمان نماینده دی انکارو کړ. (مسلـــم)

۲۵

۵۶۷ـ دکورمې ایجنسۍ په پاړه چنار کښــې دیوبم په چاودنه کښې یودولتي مامورټپي شـوی اودده ودانی ورانې شویدي. (ډان)

۵۶۸ـ په پاکستان کښې دشوروي سفیـــر عبدالرحمن وزیروف ویلي دي چې دافغانستان دمسألې دسیاسي حل لپاره دافغانستان پـــه کورنیوچاروکښې دبهرنی لاس وهنې بندیدل بوه ضروري اولازمي خبره ده .ده هیله څرګنده کړه چې ۱۹۸۶ کال به دافغانستان دمسئلې دسیاســي حل کال وي. (نوایی وقـــت)

۵۶۹ـ شوروي اتحاد اود کابل رژیم تـــر ۱۹۹۰ کال پورې دسوداګرۍ یوتړون لاسلیـــک کړی دی .تردې تړون لاندې به دد واړو هیوادونو ترمنځ دسوداګرۍ اړیکې دپام وړزیاتوالـــی ومومــې. (ډان)

۲۶

۵۷۰ـ داخبرچې دکابل رژیم له افغـــا ـ نستان څخه دشوروي قواؤدوتلوله پاره په رسمـــي توګه یوپلان وړاندې کړی دامریکا اوپاکستان له خوارد شوخوبیا هم ددې ډرامې دوروستیـــو بودنولپاره زمینه برابره شویده .خوسره لدې هولو تردیدونوپه رښتیا سره اوبه په دیګ کښې ایشــي اویوشی مخ په پخیدودي،اوسپنه سره شوې ده او دټکولوانتظارباسي دحل کنجي په مسکوکښې ده خوپاکستان هم بایدزړورابتکارات ولـري .

۵۷۱ـ امریکا غردامریکا دباندنیوچارو په وزارت کښې دپاکستان اوبنګله دیش دچارو مدیرهربرت له خولې وایي چې دافغانستـــا ن دمسألې په هکله دامریکا سیاست دتیروشپـــږو کلونوپه دوران کښې داوه چې دافغانستـــا ن دمسئلې سیاسي حل دی دخبرواترولەلارې وشي.
(پاکستان ټایمز)

۲۷

۵۷۲ـ دامریکا دباندنیوچارودوزارت یو ویاندوویل چې له افغانستان څخه دشوروي ـ قواؤدوتلولپاره دې هیوادترا وسه پورې کـــوم زماني جدول لاس ته ندی راوړی اونه یې پـــه دې هکله شوروي اتحاد سره پټ تماس نیولی دی.
(جنـــګ)

۵۷۳ـ په اوتاوا کښې دشوروي دسفـــارت دویاندوینا دکانادا په اتنا ریوکښې دافغانانو دټولنې رئیس طاهری دروغ وبلله .دشـــوروي دسفارت دې مقام ګوښښ کړی و چې په افغـــا ـ نستان کښې دجګړې مسئولیت په باندنـــي لاس وهنې پورې مربوط کړي. (پاکستان ټایمز)

۵۷۴ـ دپاکستان دبلوچستان نشنـــل پارتۍ دافغانستان دقضیې دسوله ایزحل پـــه

خا طردا فغا نستا ن ا وپا کستا ن ترمنځ دمستقیمو خبروا تروغونښتنه وکړه . (پا ن)

۵۷۵ــ ملک عبدا لولی خا ن کوکي خیـــل ویلي دي چې دقبا یلودخلکوپه مقا بل کښـې د عملیا توپه ترخ کښې دکا بل رژیم یوعسکرهـــم خیبرا یجنسۍ ته نه دی را غلی ده وویل: چـــې ا فغا نی مها جرین دا مریکا نوکرا ن دي ا وهغه ټول تکلیفونه چې په ا فغا نستا ن کښې دننـــه کیږي ټول دا مریکا له ګټوسره تړلي دي.ده وویل چې که دپا کستا ن حکومت دقبا یلوپه خلکوبـا ور لري ا ودا مریکې له پنجې نه ووزي موږکا رمـــل ا سلام آبا دته را وستلای شو. (نوا ئی وقـــت)

۲۹

۵۷۶ــ با وري منا بع وا یي چې یوشمیـــر تروریستا ن چې دورا نکا رۍ لپا ره پا کستا ن ته را غلی وودجعلی تذکرودرلودونکي وو . (جنګ)

۵۷۷ــ ا مریکا غږدا فغا نستا ن په ختیـــځ کښې دمجا هدینوا وروسي قوا وُترمنځ دسختـــو جګړوړپوټ ورکړی دی.را پیودتلفا توا وخسا رو دقیقه ا حصا ئیه ورنه کړه .

۵۷۸ــ دا فغا نستا ن دپا رلما ن یـــوه پخوا نی غړی فتح ا لملک دیوې مقا لې په تـــرخ کښې لیکي:چې شوروي پرا فغا نستا ن با ندې پر خپل تیري سخت پښیما نه دی.هغه هیوا دله خپلـې ا شتبا ه نه یرا ندیښمن دی.په زرونوټا نکونـه دمجا هدینوله خوا سوځول شوی،په سوونوا لوتکـې ا وهلیکوپترا نسکورشوي ا ودروسي عسکرومـړی هره ورځ روسیې ته وړل کیږي.دی زیا توی چـــې په دې صورت کښې شوروي څنګه کولای شي چـــې دا زیا نونه له خپلوخلکونه پټ کړي.

۳۰

۵۷۹ــ یوه فرا نسوی پوه "ا ولی وررا ی" ویلی دی،شوروي غوا ړی چې ا فغا نستـــا ن د مغولستا ن غوندې خپل یوولایت کړي سره له دې چې ا فغا نستا ن دشوروي په مقا بل کښې دیـــوه حا بل بنه درلوده .ده وویل که ا سلامي نړۍ پـــر شوروي فشا ررا وړي ا وله مجا هدینوسره مرستـــه زیا ته کړي مثبتې ا غیزې به یې روښا نه وي.

(نوا ئی وقـت)

۵۸۰ــ دا فغا نستا ن دا سلامي حرکت مشـــر آیت ا لله محمدآ صف محسنی چې دګوندمقربیـــې په ا یرا ن کښې دي دا فغا نستا ن دمسئلې دحـــل لپا ره دیوه دا سې کنفرا نس دتشکیل غوښتنه کړې چې په هغې کښې پا کستا ن ، ا یرا ن،مجا هدیـــن شوروي ا ودکا رمل رژیم برخه ولري. (مسلم)

۵۸۱ــ بی.بی.سی.را پیورپوټ ورکړچــــې جنګ په ا فغا نستا ن کښې توندشوی ا ودپا کستا ن پولوته را لنډشوی دی.دې را پیوهمدا سې وویـــل چې دکا بل رژیم دتوپ یوشمیرګولۍ دپا کستـا ن په خا وره کښې لګیدلې دي.

(مسلما ونوا ئی وقـــت)

کب

۱

۵۸۲ــ دکا بل رژیم مشرببرک کا رمـــل دا رپوټونه ردکړي چې ویل شوي وودده درژیـــم نما ینده دخبروپه ترخ کښې کوردوویزته لـــه ا فغا نستا ن نه دروسي قوا وُدوتلوملها ل ویـــش سپا رلی دی.ده زیا ته کړه چې دروسي قوا وُوتـــل به له ا فغا نستا ن نه تریوکا ل زیا ت وخت ونـــه نیسي خودا کا ردا مریکا دلاسوهنې له بندیدلـــو سره تړلی دی. (جنګ)

۲

۵۸۳ــ پا کستا نی مقا ما تو یـــوشمیـــر ما ینونه ،دوه ها وا نونه ا ویورا کټ په پا ړا چنا ر کښې لاس ته را وړل .دا وسلې دخا دله خـــوا دې سیمې ته دورا نکا رۍ لپا ره را ا ستولې شوې وې.
(نوا ئی وقـــت)

۵۸۴ــ غلوروا فغا نی تبعه وچې له ۲۰ تنو ا فغا نی محصلینوسره په وا رسا کښې دکا بل رژیم سفا رت ا شغا ل کړي وه ا وغوښتل یې چې دیـــوه آ را م ژوندلپا ره په پولینډکښې پا تې شي دیـوې شپې ترتیریدووروسته هغوي ددې هیـــوا د د پولیسولخوا له سفا رت نه وا یستل شول ا وخوشـې شول. (مسلم)

۵۸۵ــ دکا نا ډا چا پ د "ګلوب وا یندمیـل" ورځپا ڼې دیوې سرمقا لې په ترخ کښې لیکی چې

بدلون نه دی راوستلی... په افغانستان باندې د شوروي د تسلط ټینګیدل به په پاکستان، شمالي هند او د عرب په بحیره کښې د هغه هیواد د قدرت د پراخیدو سبب شي، او ددې ډول پرمختګ د مخنیوي یوازنی عامل د افغاني مجاهدینو دوامداره مبارزه ده... پر مجاهدینو باندې په چټک بری کښې د شورویانو پاتې والی به ددې سبب شي چې جګړه په تدریجي توګه د پاکستان د پولو خواته راوغځیږي چې بیا به د پاکستان پر ضد د عملي فشار او پوځي اقدام سبب شي... د افغانستان د غلي کولو لپاره شورویان پخپلو کوښښونو کښې پاتې راغلي دي او د مجاهدینو د پیاوړتیا پرلپسې زیاتیدو هغوي په تنګ کړي دي او که د شورویانو د هیلو پرخلاف پاکستان پخپل دریځ ټینګ ودریږي، نو په دې صورت کښې د یو داسې سیاسي حل امکانات شته چې د روسانو د قواوو د وتلو سبب وګرځي. (د امریکا غږ– دری)

۴۸– د کابل او شوروي ګډو قواوو چې ۹۰۰ ټانکونه، زغروزوسایط، توپ لرونکي هلیکوپټر–ونه او مګ الوتکې ورسره دي په جاغوري کښې پر مجاهدینو بریدوکړ، پدې جګړه کښې ۱۵ مجاهدین یا شهیدان شوي او یا ټپیان شوي دي.

(د تهران راډیو)

۴۹– مجاهدینو په جلال آباد کښې د شوروي او د کابل د رژیم د قواوو لوی برید شنډ کړ، پدې برید کښې د رژیم اته عسکر ووژل شول او یو ټانک او دوې پوځي لارۍ له منځه ولاړې، همدا راز مجاهدینو د پکتیکا په کټواز کښې په یوه نښته کښې د شوروي قواوو یو ټانک وچاوداوه په کښې سواره ټول کسان ووژل شول. سربیره پردې د دښمن یوه تدارکاتي لارۍ هم د مجاهدینو لاس ته ورغله.

(د کراچۍ راډیو– پاکستان)

۱۳

۵۰– هغه رپوټ چې د پروفیسور ارماکورا له خوا ملګرو ملتونو ته وړاندې کولو په خاطر په افغانستان کښې د بشر له حقوقو څخه د سرغړونو په هکله برابر شوی دی، د کابل حکومت په مستقیم ډول او د شوروي حکومت په غیر مستقیم ډول د بشر له حقوقو څخه په پرلپسې لویو سرغړونو تورنوي دی وایي چې: په افغانستان کښې د دې سر–غړونو روښانه نښې د زهرجنو ګازونو له استعمالولو بزمنټه کولو، غچ اخیستونکو عملونو، د ماشومانو د لوبو د سامان په شان د بمونو له استعمالولو او له بندیانو سره د وحشیانه سلوک له کولو څخه عبارت دی هر ساعت چې د افغانستان د سیاسي حل د لارې د پیدا کیدو لپاره ضایع کیږي د هغه هیواد د ټولې ټولنې لپاره زیان رسوي. د کابل د رژیم استازی پروفیسر ارماکورا په افغانستان کښې د حکومت د شکل پر ضد سیاسي هدف په درلودو سره تورن کړ... دا لومړی ځل نه دی چې د ملګرو ملتو عمومي ټولنه په افغانستان کښې د بشر له حقوقو څخه سرغړونې ترڅیړنې لاندې نیسي بلکه د شوروي د یرغل څخه راپدیخوا یې پرلپسې ترڅیړنې لاندې نیولي دي. (د امریکا غږ– دری)

۵۱– افغاني مجاهدینو د لیندۍ په څلورم د سالنګ په لویه لارکښې د شوروي د سون د موادو پر یو کاروان د برید په ترځ کښې د سون د موادو ۱۶ ټانکرونه له منځه یوړل، کله چې یو ملکي مسافر وړونکی سرویس د مجاهدینو او شورویانو د ګولیو د اور ترمنځ ګیر شو د سرویس ۱۵ سورلۍ ووژل شوې. همدا راز مجاهدینو د سالنګ په لویه لارکښې پر یو اکمالاتي کاروان بریدوکړ او د کاروان ۲۰ لارۍ یې له منځه یوړې په یوبل رپوټ کښې راغلي دي چې مجاهدینو خوست ته نژدې چې د کابل د حکومت په لاس کښې دي دوه پوځي هلیکوپټرونه راغورځولي چې شپږ تنه عمله یې وژل شوې ده. همدا راز کندهار د مجا–هدینو او شورویانو د سختو جګړو ډګر ګرځیدلی او مجاهدین د ښار ځینې برخې پخپل کنترول کښې لري. (د امریکا غږ– دری)

۵۲– ببرک کارمل د کمونست ګوند د مرکزي کمیټې د سیاسي بیرو په غونډه کښې برخه واخیسته او د رژیم د وسله والو قواوو د تدارکاتي معیارونو په ښه والي او عسکري صلاحیتونو په لوړوالي باندې یې ټاکید وکړ. (د کابل راډیو)

۱۵

۵۳– د بشر د حقوقو متخصص فلکس آرماکورا په هغه نوي رپوټ کښې چې د ملګرو ملتو د بشر د

حساسو شیبو خخه تیریږي .روسیې له خپلو ټولو وحشیانه وژنو او تباهیو سره ونه کولای شول دافغانستان د مجاهدو په آزادۍ مینو او میړنیو خلکو په غاړه د غلامۍ ژغ کیږدي او بې له دې چې شرمیدلی او سرټیټی دخپلې ځالې په لور روان شي بله ګټه یې ونه کړای شوه.

اوس دا زموږ دنده ده چې دفداکارۍ او له ځانې غوښتنو نه په تیریدنې سره داسې لاره خوښه کړو چې دجهاد له یکي لاسې جوختي کړي،د اسلامي ارزښتونو له مخې هرڅوک په هغه کار چې ورسره وړ دی وټاکو او داسې لاره خوښه کړو چې رښتیا هم زموږ د رنځول شوو او مسلمانو خلکو ټپونو ته پټۍ شي.

زموږ په نظر ډیره ښه لاره هم هغه ده چې زموږ مجاهدورونه که په افغانستان کښې په تودو سنګرونو کښې دي یا په پیښورا وایران کښې ،یوله بل سره لاس ونه ورکړي او لکه څرنګه یې چې دوسله وال جهاد په پیل کښې دکار نوښت په لاس کښې وو په دې حساس وخت کښې هم دکار نوښت له لاسه ورنه کړي او له خپل مینځ نه او د هغو مهاجرینو له مینځ نه چې ښه سابقه او دهیواد له چارو نه په یوه کار کښې مهارت ولري یوه پراخه مشورتي کمیټه جوړه کړي.دا کمیټه هغه کسان دهیواد دداري له پاره وټاکي چې ریښتیا هم په دې حساسو شرایطو کښې ددې مهم کار لپاره وړ وبلل شي.دترکیب له اړخه ډیر ښه نظر هم هغه د مجاهدینو پخوانی پیشنهاد دی چې په دې حکومت کښې په سلو کښې ۵۰ مجاهدین ، په سلو کښې ۲۵ مهاجرین او په سلو کښې ۲۵ هغه مسلمانان چې تراوسه په کابل کښې دي او دهجرت شرایط نه دي ورته مهیا شوي برخه ولري.

په دندو باندې دکسانو په ټاکلو کښې باید داسې دقت وشي چې دافغانستان دمسلمان او مجاهد ملت دمختلفو قشارو دخصوصیتونو ،منطقوي او لساني خصوصیتونو او ټولو مسایلو په نظر کښې ونیول شي.څو ټول اقشار په دې حکومت کښې خپل استازی ولري او دبشپړ او پوره ډاډ په روحیه له دې حکومت سره همکاري وکړي.

نن افغانستان باید په داسې ډول اداره شي چې هغو ټولو مسلمانانو او مخلصو ډلو ته چې پخپله وسله ،خپل ملاتړ ،خپلو پیسو ،خپل قلم ،خپل نظر او په هره وسیله یې چې کولای شول دخپل هیواد په برحق جهاد کښې برخه اخیستې ،په هغه اندازه چې مشورتي کمیټه یې ورته ټاکي برخه ورکړه شي.

خدای دې وکړي په دې حساس وخت کښې داسې رویه خوښه کړای شي چې د جهاد دټولې همغه چا ته ورسیري چې په برحق جهاد کښې یې په بشپړه سربندنه مبارزه کړې،خپل دښمن یې مات کړی او ټول بشریت ته یې دآزادۍ سوغات راوړی دی.

په دې فرصت کښې ددې لارې مخلص شهیدان چې دکلمة الله دلوړولو او د خپل هیواد دآزادۍ لپاره یې دخپل ژوند ډیره ارزښتناکه شتمني چې هغه ددوی

سرلوړی سردی په‌خپلولاسونوکښې په‌ډیرا خلاص دلوي خدا ی جل جلاله‌حضورتــــــه وړا ندې کړې دي.له‌ا نجنیرحبیب ا لرحمن شهید ،مولوي حبیب ا لرحمن شهیـــد ، غلام‌محمدنیا زی شهید ،عبدا لرحیم‌نیا زی شهیدنه‌نیولی ددی لارې تروروستــــی شهیدپورې با یدپه‌ویا ړیا دکړو .

ا روا یې دې ښا ده

ا ولاره‌یې دې آ با ده‌وي

آ مین یا رب ا لعا لمین

محمدصدیـــق را شدسلجوقـــی

د جهاد
کال ښود

۱۳۶۴

د جهاد

کال ښود

۱۳۶۴

دافغانستان دجهاددثقافتي شوری لەخپرونوڅخه

لومړی چاپ

دچاپ شمیر : ۴۰۰

عمومی نمبر : ۱۵۱

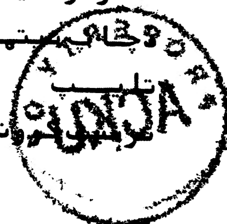
دمخونوسایز : ۲۶×۱۷

دمخونوشمیر : ۱۱۱

دچاپ نیټه : لیندی ۱۳۶۷

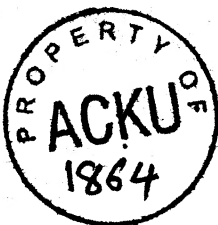
تایپ : محمدمسلم "عمر"

ترتیبوونکی : نورمحمد

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

سریزه

د افغانستان د جهاد د ثقافتي شورى وياړي "د جهاد د كابل شبود" چې د افغانستان د حقې غوښتنې او جهاد په اړه د نړۍ د ټولنه‌ايزو اړيکو د وسايلو له خوا برابر شوي خبرونه او تبصرې تاسو درنو لوستونکو ته وړاندې کوي.

کله چې د ۱۳۶۲ کال د تلې په پاى کښې د افغانستان د جهاد د ثقافتي شورى جوړه شوه يو له هدافونه يې د جهاد د آرشيف جوړول وو، موږ په پيل کښې ډېر لږ وسايل او امکانات درلودل چې نه يې شواى کولاى زموږ دا لويه هيله تر سره کړي. له نيکه مرغه کله چې د ۱۳۶۴ کال په غبرګولي کښې دى شورى پراختيا وموندله يوه ځانګه چې پکښې جوړه شوه د خبرونو او رپوټونو د راغونډولو ځانګه وه او موږ له هغې وخت نه را وروسته داسې منابع درلودل چې وکولاى شو له هغې نه په استفادې سره داسې مهم کار ته لاس وغزوو.

يو نيم کال وړاندې لوى خداى جل جلاله موږ ته توفيق را وبخښه چې له دې منابعو نه په استفادې سره د "افغان جهاد" مجله را منځ ته کړو او دى مجلې له نيکه مرغه د مجاهدينو، مهاجرينو او د افغانستان د خارجي دوستانو په منځ کښې ځاى ته ځاى وموند. سره له دې چې دا مجله اوس ځنډېدلې او د خپرولو او تهيه کولو د لګښت لپاره يې پيسې نه لرو خو هيله من يو چې وروسته به داسې وخت راشي چې يو ځل بيا يې خپره کړو.

د شورى د اساسنامې د دوهمې مادې د ۶،۵،۴،۳ بندونو له مخې چې د شورى د ندې داسې ټاکي:

"۳ـ په افغانستان کښې د بشر د حقوقو د اعلاميې له موازينو، د ملګرو ملتو له منشور، له نړيوالو قوانينو، عدالت او انساني ارزښتونو نه په سرغړونه باندې د نړيوالو خبرول.

۴ـ د افغانستان په برخه کښې د نړيوالو او نړيوالو دولتو پاملرنه راګرځول.

۵ـ د افغانستان د پېښو هراړخيزه څېړنه او د جهاد د آرشيف جوړول.

۶ـ د افغانستان له جهاد سره د اړونده پېښو تبليغ او خپرول".

اوس د خداى جل جلاله په مرسته "د جهاد د كابل شبود" په خپرولو لاس پورې کوو.

پهدي خبرونهکښي چې درا ډيوګا نوا وجرا يدوخبرونها وتبصرې را غونډ
شوي لاندې ټکی پهنظرکښې نيول شوي دي :

۱ـ مطالب لهتيلاسيلومنا بعونهچې پهدې برخهکښې خپروني کوي را غونډ
شوی خومرا ۱۴ خيرترخيرني لاندې ونيولی شي.

۲ـ مطالب پهلنډ تيزسرهرا غلی ،دخبرونولهتکرا را وا ضا فی مطا لبونهچې
دژورنا ليزمدفن لهنظرهګټورنهدي ،ډړهشوې ده .

۳ـ هغهمنا بع چې خبرونها وتبصرې ترې ا خيستل شوی ښودل شوي دي.

۴ـ کلهچې لهکومې منبع نهپرلهپسې خبرونها ومطا لب را ا خيستل شوی
پهوروستي مطلب يا خبرکښې دمنبع نوموړکړل شوی دی.

۵ـ پرخبرونوا وتبصروبا ندې دنا شرلخوا زيا تونها وتبديرهنهده شوې
ا وقضا وت مودرنولوستونکوتهپرې ا يښی دی.

۶ـ ترډيرهحدهځهشوې هغهسپکې کلمې تکرا رنهکړوچې زموږدجهاددښمنا ن
يې زموږدجها دپهاړها ستعما لوي.دنمونې پهتوګهکهدکا بل را ډيودحقـــې لارې
مجاهدينوته "ا شرا ر" وا يي .موږدا سې کلمې لهرا غبرګولونهچې دحقيقت پـه
ا ختلاف ا ستعما ل شوی ځا ن سا تلی ا لبتهدخبرپهمتن کښې لاسوهنهنهده شوې.

دا "دجهادکا ل ښودّچې زموږلهجها دسرهدا ړوندهپيښوپرلهپسې پيښليــک
(کرونولوژی) دی درا ډيوګا نوا وجريدودوې برخې لري ،پهلومړۍ برخهکښـې
دا فغا نستا ن لهپيښوسرهمربوط خبرونها وتبصرې دنړۍ لهزيا تورا ډيوګا نوځخه
چې پهدې ا ړهيې مطا لب خپا رهکړی را ا خيستل شوی ا وپهدوهمهبرخهکښې دنــړۍ
لهمعتبروجريدوځخهپهپورها ما نتدا رۍ مطا لب ا خيستل شوي دي.موږهيلـــه
درلودهچې دجرا يدوپهبرخهکښې دمجا هدينولهخپرونوځخههممطا لب ا وخبرونــه
ولــرو خومتاُسفا نهدمجا هدينوا وجها دي تنظيمونود ۱۳۶۴ کا ل خپروني موپـه
خپل آ رشيف کښې نهدرلودې نوځکهدا برخهپهدې ټوک کښې نيمګړی ده ،کهخدا ی
جل جلالهکول دجها دکا ل ښودپه ۱۳۶۵ کا ل کښې بهدا نيمګړتيا لهمنځهيـــوړل
شي ا وددرنــومجا هدينولهخپرونونهبهګټورا وپهزړهپورې مطا لب را وا خلوا وپه
دې توګهبهدنړيوا لومطبوعا توترڅنګ زموږدمبا رزومطبوعا تونظرا وځرګندونــې
همځا ی ولري.

هيلهلرودجها ددا کا ل ښودوکولای شي لهدرنوځيړونکوسرهپورهمرستـــه
وکړي ، دخيرا ونيکۍ مصدروګرځي ا ودا فغا نستا ن دجها درا تلونکی دهغومبارکو
آ يتونوله‌مخې چې با يددبدبختوملتونولهبرخليک نهدرس وا خيستل شي ،لــهدې
منا بعونهپها ستفا دې سرهښهتنظيمومومې.

لهفرصت نهپها ستفا دې سرهديا دوړګنوچې نن دا فغا نستا ن جها دلهخپلــو